Predici la Duminica a XVI-a după Rusalii - Pilda talanţilor

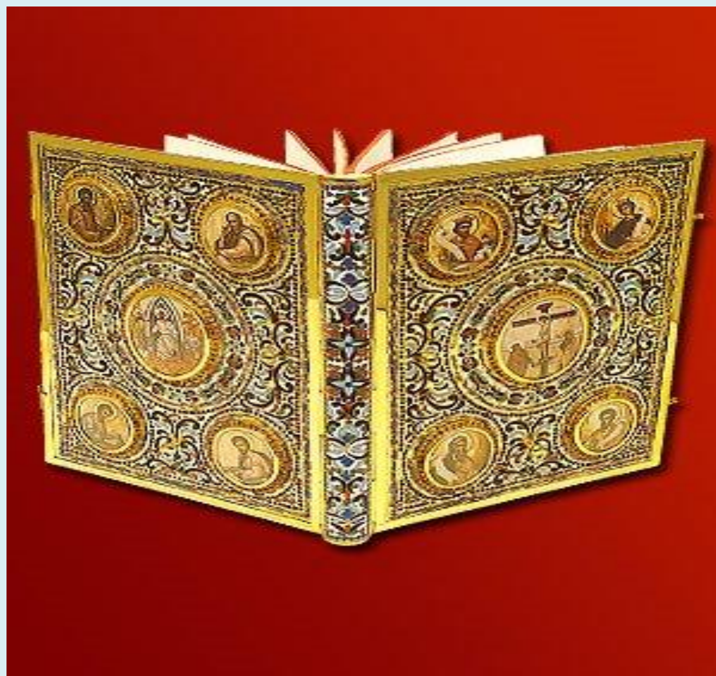

Index

Evanghelia şi Apostolul zilei

Evanghelia

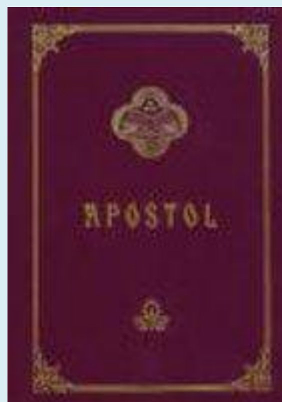

Ev. Matei 25, 14-30

Zis-a Domnul pilda aceasta:
14. Şi mai este ca un om care, plecând departe, şi-a chemat slugile şi le-a dat pe mână avuţia sa.

15. Unuia i-a dat cinci talanţi, altuia doi, altuia unul, fiecăruia după puterea lui şi a plecat.
16. Îndată, mergând, cel ce luase cinci talanţi a lucrat cu ei şi a câştigat alţi cinci talanţi.
17. De asemenea şi cel cu doi a câştigat alţi doi.
18. Iar cel ce luase un talant s-a dus, a săpat o groapă în pământ şi a ascuns argintul stăpânului său.
19. După multă vreme a venit şi stăpânul acelor slugi şi a făcut socoteala cu ele.
20. Şi apropiindu-se cel care luase cinci talanţi, a adus alţi cinci talanţi, zicând: Doamne, cinci talanţi mi-ai dat, iată alţi cinci talanţi am câştigat cu ei.
21. Zis-a lui stăpânul: Bine, slugă bună şi credincioasă, peste puţine ai fost credincioasă, peste multe te voi pune; intră întru bucuria domnului tău.
22. Apropiindu-se şi cel cu doi talanţi, a zis: Doamne, doi talanţi mi-ai dat, iată alţi doi talanţi am câştigat cu ei.
23. Zis-a lui stăpânul: Bine, slugă bună şi credincioasă, peste puţine ai fost credincioasă, peste multe te voi pune; intră întru bucuria domnului tău.
24. Apropiindu-se apoi şi cel care primise un talant, a zis: Doamne, te-am ştiut că eşti om aspru, care seceri unde n-ai semănat şi aduni de unde n-ai împrăştiat.
25. Şi temându-mă, m-am dus de am ascuns talantul tău în pământ; iată ai ce este al tău.
26. Şi răspunzând stăpânul său i-a zis: Slugă vicleană şi leneşă, ştiai că secer unde n-am semănat şi adun de unde n-am împrăştiat?
27. Se cuvenea deci ca tu să pui banii mei la zarafi (schimbători de bani), şi eu, venind, aş fi luat ce este al meu cu dobândă.
28. Luaţi deci de la el talantul şi daţi-l celui ce are zece talanţi.
29. Căci tot celui ce are i se va da şi-i va prisosi, iar de la cel ce n-are şi ce are i se va lua.
30. Iar pe sluga netrebnică aruncaţi-o întru întunericul cel mai din afară. Acolo va fi plângerea şi scrâşnirea dinţilor. Acestea zicând, a strigat: Cel ce are urechi de auzit, să audă!

Apostol

Epistola către Corinteni a Sfântului apostol Pavel

II Corinteni 6, 1-10

Fraţilor,
1.Fiind, dar, împreună-lucrători cu Hristos, vă îndemnăm să nu primiţi în zadar harul lui Dumnezeu.
2. Căci zice: "La vreme potrivită te-am ascultat şi în ziua mântuirii te-am ajutat"; iată acum vreme potrivită, iată acum ziua mântuirii,
3. Nedând nici o sminteală întru nimic, ca să nu fie slujirea noastră defăimată,
4. Ci în toate înfăţişându-ne pe noi înşine ca slujitori ai lui Dumnezeu, în multă răbdare, în necazuri, în nevoi, în strâmtorări,
5. În bătăi, în temniţă, în tulburări, în osteneli, în privegheri, în posturi;
6. În curăţie, în cunoştinţă, în îndelungă-răbdare, în bunătate, în Duhul Sfânt, în dragoste nefăţarnică;
7. În cuvântul adevărului, în puterea lui Dumnezeu, prin armele dreptăţii, cele de-a dreapta şi cele de-a stânga,
8. Prin slavă şi necinste, prin defăimare şi laudă; ca nişte amăgitori, deşi iubitori de adevăr,
9. Ca nişte necunoscuţi, deşi bine cunoscuţi, ca fiind pe pragul morţii, deşi iată că trăim, ca nişte pedepsiţi, dar nu ucişi;
10. Ca nişte întristaţi, dar pururea bucurându-ne; ca nişte săraci, dar pe mulţi îmbogăţind; ca unii care n-au nimic, dar toate le stăpânesc.

Comentarii patristice - Pilda talanţilor

(Matei 25, 14-30)

(Mt. 25, 14) Şi mai este că un om care, plecând departe, şi-a chemat slugile şi le-a dat pe mână avuţia sa.

Acest om, plecând departe, şi-a chemat slugile şi le-a dat pe mână arginții săi, cu cuvinte curate. Cu adevărat,cuvintele Sale sunt cuvinte curate, argint lămurit în foc, curăţat de pământ, curăţat de şapte ori (Ps. 11, 6).

(Origen, Comentariu la Matei 65, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

(Mt. 25, 14) Şi mai este că un om care, plecând departe, şi-a chemat slugile şi le-a dat pe mână avuţia sa.

Cine este acest om care pleacă departe, dacă nu Răscumpărătorul nostru Care s-a ridicat la cer cu trupul pe care Și L-a luat? Pământul este locul cuvenit trupului, dar pleacă cu el departe atunci când îl duce pe acesta în ceruri.

(Sfântul Grigorie cel mare, Patruzeci de Omilii la Evanghelii 9.1, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

(Mt. 25, 15) Unuia i-a dat cinci talanţi, altuia doi, altuia unul, fiecăruia după puterea lui, şi a plecat.

Pilda talanților de la Luca (Lc. 19, 11-18) este spusă diferit și este cu totul diferită față de aceasta. Căci acolo, fiecare talant a adus câștiguri diferite față de talanții de aici. De la un talant unul a făcut cinci, altul zece, unul nici unul și și-au primit răsplata pe măsură. Aici este diferit: cel care a primit doi a adus alți doi, cel care a primit cinci mai a adus alți cinci. Dar în versiunea de la Luca, cu același talant, unul a adus mai mult, altul a adus mai puțin și fiecare a primit răsplata pe măsura profitului său. Însă în amândouă versiunile, nu cere imediat să-i fie restituit ceea ce le-a dat pe mâna lor.

(Sfântul Ioan Gură de Aur, Evanghelia după Matei, Omilia 78, 2, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

(Mt. 25, 15) Unuia i-a dat cinci talanţi, altuia doi, altuia unul, fiecăruia după puterea lui, şi a plecat.

Stăpânul este de fapt Creatorul și Domnul a toate. Cuvântul compară timpul petrecut de stăpânul din pildă departe fie cu înălțarea lui Hristos la cer, fie cu caracterul nevăzut și invizibil al naturii divine. Acum, slugile stăpânului sunt cei din fiecare țară și oraș, care cred în El, dar îi numesc slugi ale Sale pe cei pe care îi încununează cu cinstea preoției. Despre aceasta, Sfântul Apostol Pavel scrie: nimeni nu-şi ia singur cinstea aceasta, ci dacă este chemat de Dumnezeu (Evr. 5, 4). Dă pe mână (avuția sa) celor care sunt în stăpânirea sa, fiecăruia dându-i un dar duhovnicesc ca să aibă calități și aptitudini. Considerăm că această împărțire a talanților nu este făcută într-o egală măsură slugilor pentru că fiecare este diferită după felul său. Și Hristos spune că ei se-ndreaptă de-ndată la munca lor și că, exceptând amânarea muncii de câte unul dintre ei, toți ceilalți sunt potriviți pentru a îndeplini această slujire a lui Dumnezeu. Cu

siguranță, cei care sunt cuprinși de teamă și lene vor sfârși prin a săvârși numai răutăți, pentru că, spune Iisus, a îngropat talantul primit în pământ. A ținut ascuns darul, făcându-l neroditor pentru alții și nefolositor pentru sine. De aceea, talantul este luat de la el și dat celui care are deja mai multe. Sfântul Duh, împreună cu darul darurilor, se depărtează de la unii ca acesta. Iar celor care sporesc cele primite li se va da un dar și mai mare.

(Sfântul Chiril al Alexandriei, Fragmentul 283, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

(Mt. 25, 15) Unuia i-a dat cinci talanţi, altuia doi, altuia unul, fiecăruia după puterea lui, şi a plecat.

Omul care a plecat departe și-a încredințat bunurile slugilor Sale, adică a dăruit darurile sale duhovnicești celor care au crezut în El. Unuia i-a încredințat cinci talanți, altuia doi, iar altuia unul. Există cinci simțuri ale trupului: vedere, auz, miros, pipăit și gust. Cei cinci talanți reprezintă darul celor cinci simțuri, adică perceperea celor exterioare; cei doi talanți simbolizează teoria și practica, iar talantul singur simbolizează doar teoria.

(Sfântul Grigorie cel mare, Patruzeci de Omilii la Evanghelii 9.1, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

(Mt. 25, 15) Unuia i-a dat cinci talanţi, altuia doi, altuia unul, fiecăruia după puterea lui, şi a plecat.

Există puterea celui cărui i s-a dat cinci talanți, puterea celui căruia i s-a dat doi talanți și puterea celui căruia i s-a dat un singur talant. Pe lângă aceasta, nimeni nu a primit aceeași sumă ca a altuia. Iar cel ce luase un talant nu a primit în nici un caz o sumă josnică pentru că și un talant este destul de mult. În orice caz, în număr de trei sunt slugile celui care pleacă departe, la fel ca în altă pildă, unde tot trei sunt cei care aduc roadă. Din nou, unul o sută, altul şaizeci, altul treizeci (Mt. 13, 23).

(Origen, Comentariu la Matei 66, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

(Mt. 15, 16) Îndată, mergând, cel ce luase cinci talanţi a lucrat cu ei şi a câştigat alţi cinci talanţi.

Persoana care primise cinci talanți a mai câștigat alți cinci. Sunt unii care, fără a ști cum să pătrundă în lucrurile tainice și ascunse, se folosesc de darurile naturale pe care le-au primit pentru a călăuzi pe cei pe care au reușit să-i aducă

la un punct în care să fie doritori după casa cerească. În timp ce se păzesc de ușurătățile fizice, de a râvni după lucrurile pământești și de a se desfăta de cele văzute prin sfatul lor ei țin departe și pe alții de a se apropia de aceste lucruri trecătoare.

(Sfântul Grigorie cel mare, Patruzeci de Omilii la Evanghelii 9.1, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

(Mt. 15, 16-17) Îndată, mergând, cel ce luase cinci talanţi a lucrat cu ei şi a câştigat alţi cinci talanţi. De asemenea şi cel cu doi a câştigat alţi doi.

Și sunt și unii care se învrednicesc să primească doi talanți, adică cei care împlinesc atât teoria, cât și practica. Ei pătrund în cele mai mici detalii lucrurile interioare și săvârșesc lucruri uimitoare în afară. Când propovăduiesc altora și prin teorie și prin practică, munca lor aduce roadă îndoită. Bine este ca încă cinci sau încă doi talanți să fie câștigați, pentru că propovăduirea fiind oferită ambelor sexe, talanții primiți sunt și ei dublați.

(Sfântul Grigorie cel mare, Patruzeci de Omilii la Evanghelii 9.1, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

(Mt. 25, 18) Iar cel ce luase un talant s-a dus, a săpat o groapă în pământ şi a ascuns argintul stăpânului său.

Dar persoana care a primit un talant a mers, a săpat o groapă în pământ și a ascuns averea stăpânului. A ascunde talantul în pământ înseamnă a folosi competențele proprii în slujba lucrurilor pământești, renunțând a căuta profitul duhovnicesc și fără a ridica vreodată inima de la gândurile trecătoare. Sunt unii care au primit darul priceperii, dar nu caută decât lucruri care aparțin trupului. Proorocul spune către aceștia: sunt pricepuţi numai la rele, iar binele nu ştiu să-l facă (Ier. 4, 22).
(Sfântul Grigorie cel mare, Patruzeci de Omilii la Evanghelii 9.1, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

(Mt. 25, 19) După multă vreme a venit şi stăpânul acelor slugi şi a făcut socoteala cu ele.

Luați seama și că nu slugile au mers la stăpân ca să fie judecate și să-și primească răsplata, ci stăpânul a venit la ele la vremea potrivită. După multă vreme a venit şi a făcut socoteala cu ele pentru tot ceea ce au făcut, răsplătindu-le câștigurile faptelor bune sau pierderile păcatelor. Făcând socoteala și cercetând toate cu de-amănuntul, s-a ocupat de fiecare în parte. De aceea, este de datoria noastră, pentru că prin păcat am săvârșit răul și făcând binele am strâns

un câştig, să ne păzim inimile ca atunci când stăpânul va veni să se socotească cu noi, să nu fim găsiți că am săvârșit răul nici măcar prin cuvintele aruncate în vânt.

(Origen, Comentariu la Matei 66, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

(Mt. 25, 19) După multă vreme a venit şi stăpânul acelor slugi şi a făcut socoteala cu ele.

În cazul viei, El o încredințează lucrătorilor și pleacă într-o țară îndepărtată. Aici le-a înmânat talanții și a pornit în călătoria Sa pentru ca prin aceasta voi să vedeți răbdarea și multa Sa suferință. Mi se pare că prin aceste cuvinte vrea să se refere la înviere. Dar aici nu mai există vie și lucrători ai ei, ci lucrători ai stăpânului. Pentru că El nu le vorbește doar căpeteniilor poporului sau iudeilor, ci tuturor celor de față, iar cei ce-I aduc un profit mărturisesc vădit ceea ce este a lor și ceea ce este a Stăpânului. Unul spune Doamne, cinci talanţi mi-ai dat, altul spune doi, arătând că de la El au primit sursa câștigului lor și pentru aceasta, îi mulțumesc și îi sunt recunoscători (Mt. 25, 20).

(Sfântul Ioan Gură de Aur, Evanghelia după Matei, Omilia 78.2, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

(Mt. 25, 19) După multă vreme a venit şi stăpânul acelor slugi şi a făcut socoteala cu ele.

Domnul care a împărțit talanții acum se întoarce și cere o socoteală, pentru că El, Cel care împodobește pe om cu daruri duhovnicești va întreba la judecată ce câștig a fost dobândit cu acestea și va lua seama la ceea ce fiecare a agonisit și va cântări câștigul pe care-l vom aduce înapoi din darurile Sale.

(Sfântul Grigorie cel mare, Patruzeci de Omilii la Evanghelii 9.1, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

(Mt. 25, 20) Şi apropiindu-se cel care luase cinci talanţi, a adus alţi cinci talanţi, zicând: „Doamne, cinci talanţi mi-ai dat, iată alţi cinci talanţi am câştigat cu ei”.

Credem cu sinceritate că nu putem fi în stare a tâlcui asemenea lucruri, spre deosebire de cele ce se desprind din înțelesurile inspirate ale evenimentelor palpabile petrecute în Scriptură. Acestea înțelesuri insuflate sunt numite de Solomon divine, iar Ieremia le numește simţuri ale inimii (Ier. 4, 19) și Pavel, în epistola către Evrei, le numește simţuri învăţate să deosebească binele şi răul

(Evr. 5, 14). Persoanele din primul grup sunt cei care la cinci talanți au mai adăugat alți cinci, neguțătorind cu ei și înmulțindu-i după puterea lor. Făcând negoț cu ei și învățând cu râvnă, i-au schimbat și au mai câștigat cinci talanți. Adevărat este, nimeni nu se bucură de-ndată de talentul cuiva dacă acea persoană nu poate aduce câștig. În înțelepciune crește un om înțelept, iar în dreptate crește unul care este drept.

A adus alţi cinci talanţi. Să luăm seama la aceasta: Doar ceea ce fiecare știe poate învăța și pe altul și poate învăța atât de multe cât și el știe. Doar atât poate învăța și pe altul și nimic mai mult. De aceea, orice are cineva înăuntrul său, învățând pe altul aceasta, adună în câștig în celălalt, făcând pe acea persoană să dețină de acum încolo ceea ce și el are. În consecință, de aceea se spune că cel care a avut cinci talanți a mai câștigat încă pe atât, iar cel care a primit doi talanți a mai câștigat încă doi și nici unul nu a câștigat nimic mai mult.

(Origen, Comentariu la Matei 66, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

(Mt. 25, 20) Şi apropiindu-se cel care luase cinci talanţi, a adus alţi cinci talanţi, zicând: „Doamne, cinci talanţi mi-ai dat, iată alţi cinci talanţi am câştigat cu ei”.

Prima slugă a pășit cu încredere înainte pentru că s-a ostenit și a adus profit. Această încredere îi dă curaj pentru că el este primul care se apropie de stăpânul său și-I spune: Doamne, cinci talanţi mi-ai dat, iată alţi cinci talanţi am câştigat cu ei, iar stăpânul îi răspunde așa cum ne va răspunde și nouă atunci când se va socoti și cu noi: Bine, slugă bună și credincioasă. Aceste cuvinte sunt complet deosebite de cele spuse celei de-a treia slugi: Slugă vicleană şi leneşă.

(Origen, Comentariu la Matei 67, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)
(Mt. 25, 21) Zis-a lui stăpânul: „Bine, slugă bună şi credincioasă, peste puţine ai fost credincioasă, peste multe te voi pune; intră întru bucuria domnului tău”.
Ce spune atunci stăpânul? Îi spune: Bine, slugă bună şi credincioasă pentru că de folos este să văd câştigul aproapelui tău. Peste puţine ai fost credincioasă, peste multe te voi pune, intră întru bucuria domnului tău. Prin această expresie, se referă la Împărăția tuturor binecuvântărilor.

(Sfântul Ioan Gură de Aur, Evanghelia după Matei, Omilia 78.2, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

(Mt. 25, 22) Apropiindu-se şi cel cu doi talanţi, a zis: „Doamne, doi talanţi mi-ai dat, iată alţi doi talanţi am câştigat cu ei”.

În legătură cu cei doi talanți, cei care nu s-au mulțumit cu suma primită și au căutat să o înmulțească (fără a depăși în final numărul de doi talanți) sunt cei care au aplicat priceperea lumească. Numărul doi ar putea părea a fi o medie sau un număr lumesc. Primind doi talanți de la cel care cunoaște darul fiecăruia, a mai câștigat doi pe deasupra. Acest lucru poate fi explicat atât referindu-ne la înțelepciunea lumească, fie la o înțelepciune mai înaltă.

(Origen, Comentariu la Matei 66, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

(Mt. 25, 23) Zis-a lui stăpânul: „Bine, slugă bună şi credincioasă, peste puţine ai fost credincioasă, peste multe te voi pune; intră întru bucuria domnului tău”.

Și sluga care s-a întors cu un câștig de doi talanți a fost lăudată de stăpânul său. Apoi i s-a oferit răsplata cea veșnică atunci când stăpânul i-a spus: Bine, slugă bună şi credincioasă, peste puţine ai fost credincioasă, peste multe te voi pune; intră întru bucuria domnului tău. Toate faptele bune săvârșite în această viață, oricât de multe ar putea părea ele a fi, sunt puține în comparație cu veșnica noastră răsplată. Sluga credincioasă este pusă peste multe după ce a biruit toate piedicile puse înainte de către lucrurile trecătoare și se veselește în bucuria veșnică a lăcașului său ceresc. Este cu desăvârșire adusă în bucuria domnului său când este așezată în veșnica Sa casă și alături de cetele de îngerești. Bucuria izvorâtă de darul primit este atât de mare, încât reprezintă desprinderea de orice lucru care i-ar putea aduce durere și întristare.

(Sfântul Grigorie cel mare, Patruzeci de Omilii la Evanghelii 9.2, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)
(Mt. 25, 24) Apropiindu-se apoi şi cel care primise un talant, a zis: „Doamne, te-am ştiut că eşti om aspru, care seceri unde n-ai semănat şi aduni de unde n-ai împrăştiat”.

Ei pun în practică cuvintele slugii care răspunde și zice: te-am ştiut că eşti om aspru și unul care seceră unde n-a semănat şi adună de unde n-a împrăştiat.

Stăpânul i-a răspuns și i-a vorbit ca unei slugi viclene și leneșe, dar ia seama că nu s-a numit pe Sine om aspru, ci a fost de acord cu ce a spus sluga și a zis doar: ştiai că secer unde n-am semănat şi adun de unde n-am împrăştiat.

Cum trebuie să înțelegem noi că Domnul seceră unde nu seamănă și adună de unde nu împrăștie? Mi se pare că omul cel drept seamănă în Duhul, de unde va și secera viaţă veşnică (Gal. 6, 8). Dumnezeu seceră tot ceea ce este semănat și secerat pentru viața veșnică de către omul drept. Om drept aparține lui Dumnezeu, Cel care seceră acolo unde nu El, ci omul cel drept a semănat. Așadar, putem spune că omul drept Împărţit-a, dat-a săracilor; dreptatea Lui rămâne în veac (2 Cor. 9, 9). Cu toate acestea, Domnul, adună la Sine ceea ce omul cel drept a împărțit și a dat săracilor. Secerând ceea ce nu a semănat și adunând ceea ce nu a împrăștiat, consideră că Lui I s-au făcut ceea ce credinciosul a semănat și a împărțit săracilor. Dumnezeu le spune celor care au făcut bine cu aproapele lor: Veniţi, binecuvântaţii Tatălui Meu, moşteniţi împărăţia cea pregătită vouă de la întemeierea lumii. Căci flămând am fost şi Mi-aţi dat să mănânc … (Mt. 25, 34-35).

Și pentru că dorește să secere unde nu a semănat și să adune unde nu a împrăștiat, atunci când nu găsește nimic care să secere și să adune, le spune acestora: Duceţi-vă de la Mine, blestemaţilor, în focul cel veşnic, care este gătit diavolului şi îngerilor lui. Căci flămând am fost şi nu Mi-aţi dat să mănânc … (Mt. 25, 41-42).

(Origen, Comentariu la Matei 68, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

(Mt. 25, 25) Şi temându-mă, m-am dus de am ascuns talantul tău în pământ; iată ai ce este al tău.

Acolo se mai afla o slugă care s-a arătat neputincioasă și de aceea, stăpânul i-a dat un talant pe măsura puterii sale.Luându-l și ducându-se, a săpat o groapă în pământ şi a ascuns argintul stăpânului său în loc să-l dea să-l dea schimbătorilor de bani.

(Origen, Comentariu la Matei 66, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

(Mt. 25, 25) Şi temându-mă, m-am dus de am ascuns talantul tău în pământ; iată ai ce este al tău.
Dar nu a făcut la fel ca ceilalți, ci cum? Doamne, te-am ştiut că eşti om aspru, care seceri unde n-ai semănat şi aduni de unde n-ai împrăştiat. Şi temându-mă, m-am dus de am ascuns talantul tău în pământ; iată ai ce este al tău.

(Sfântul Ioan Gură de Aur, Evanghelia după Matei, Omilia 78.2, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

(Mt. 25, 25) Şi temându-mă, m-am dus de am ascuns talantul tău în pământ; iată ai ce este al tău.

A treia slugă nu a vrut să lucreze și să înmulțească talantul primit și s-a întors la stăpânul său scuzându-se: Doamne, te-am ştiut că eşti om aspru, care seceri unde n-ai semănat şi aduni de unde n-ai împrăştiat. Şi temându-mă, m-am dus de am ascuns talantul tău în pământ; iată ai ce este al tău. Sluga netrebnică a spus că stăpânul său este aspru dar, cu toate acestea, a neglijat să-l slujească ca să-i aducă câștig, spunând că s-a temut să investească argintul pentru a obține profit, când el ar fi trebuit să se teamă să nu aducă înapoi stăpânului fără profit ceea ce acesta i-a încredințat. Mulți oameni din Biserică se aseamănă cu această slugă. Să tem să viețuiască într-un chip mai folositor, dar nu se tem a zace în nelucrare. Când li se spune că sunt păcătoși, sfatul de a urma căile sfințeniei îi mișcă dar nu simt nici o teamă de a rămâne în răutatea lor.

Petru este cel mai bun exemplu. Pe când încă era slab în cele duhovnicești, a văzut minunea prinderii peștilor și a spus: Ieşi de la mine, Doamne, că sunt om păcătos (Lc. 5, 8). Dacă te privești și vezi că ești păcătos, drept este să nu alungi pe Dumnezeu de la tine! Dar cei care văd că sunt slabi și pentru aceasta nu vor să facă viețuirea lor pe acest pământ una folositoare sunt ca acei oameni care recunosc că sunt păcătoși, dar în același timp, alungă pe Dumnezeu. Ei Îl alungă pe Cel care ar trebui să-i sfințească; nici și în agonia morții nu știu unde să se îndrepte și să se agațe de viață. Domnul a răspuns: Slugă vicleană şi leneşă, ştiai că secer unde n-am semănat şi adun de unde n-am împrăştiat. Trebuia să dai argintul meu schimbătorilor de bani ca la întoarcerea mea să primesc cu dobândă ceea ce ți-am dat. Sluga s-a legat pe sine cu propriile cuvinte când stăpânul său confirmă: Da, secer unde nu am semănat și adunat de unde nu am împrăștiat. Aștept de la tine ceva ce nu ți-am dat. Aștept mai mult decât ceea ce ți-am dat cu care să faci negoț.

(Sfântul Grigorie cel mare, Patruzeci de Omilii la Evanghelii 9.3, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

(Mt. 25, 27) Se cuvenea deci ca tu să pui banii mei la zarafi, şi eu, venind, aş fi luat ce este al meu cu dobândă.

Dar nu a făcut la fel ca ceilalți, ci cum? Doamne, te-am ştiut că eşti om aspru, care seceri unde n-ai semănat şi aduni de unde n-ai împrăştiat. Şi temându-mă, m-am dus de am ascuns talantul tău în pământ; iată ai ce este al tău. Ce-i răspunde Stăpânul? Îi spune că: se cuvenea deci ca tu să pui banii mei la zarafi. Se cuvenea să te sfătuiești cu cineva, să primești învățătura sa și atunci ai fi știut ce să faci. Că sunt zarafii oameni răi? Nu se cuvine ca tu să-i judeci.

De care altă bunătate te-ai mai putea bucura decât de aceasta? Cei ce dau bani cu dobândă se ocupă și de recuperarea lor, dar tu nu ai avut de făcut și treaba aceasta. Se cuvenea doar să-l dai altcuiva și să lucreze cu el și el să îi ceri să îți dea ce a făcut. L-aș fi cerut Eu înapoi, și cu dobândă, adică cu faptele sale bune. Trebuia să săvârșești doar partea care este mai ușoară și să lași altcuiva (Mie – n.tr.) partea care este mai grea.

(Sfântul Ioan Gură de Aur, Evanghelia după Matei, Omilia 78, 2-3, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

(Mt. 25, 27) Se cuvenea deci ca tu să pui banii mei la zarafi, şi eu, venind, aş fi luat ce este al meu cu dobândă.

A da argintul zarafilor înseamnă a preda învățătura propovăduirii celor care pot să o dea mai departe. Dacă vezi primejdia în care mă aflu eu pentru că țin talantul Domnului, la fel de atent vezi-o și pe a ta! Ceea ce ai va fi cerut cu dobândă de la tine. Toată chestiunea cu dobânda este că vine înapoi mai mult decât s-a dat.

(Sfântul Grigorie cel mare, Patruzeci de Omilii la Evanghelii 9. 3-4, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

(Mt. 25, 28) Luaţi deci de la el talantul şi daţi-l celui ce are zece talanţi.

Vedeți că talantul este luat de la sluga vicleană și leneșă și este dat celui care are zece talanți. Nu este ușor a se explica cum ceea ce s-a dat unei persoane poate fi luat și dat unei alte persoane care face bine, ca să aibă și mai mult decât ceea ce a câștigat. Totuși este posibil ca Dumnezeu, Cel ce toate le lucrează cu dreptate, prin dumnezeirea Sa să poată lua talantul de la cel căruia i l-a dat și să-l dea celui care și-a înmulțit pe ai săi. Căci tot celui ce are i se va da şi-i va prisosi, iar de la cel ce n-are și ce are i se va lua. Mai mult decât atât, orice are cineva de la naștere, atunci când este pus și în practică, primește același lucru și prin harul lui Dumnezeu ca în felul acesta să aibă din belșug și să se întărească în ceea ce are. Referitor nu numai la înțelepciune, ci și la calitatea faptelor făcute, trebuie să medităm la cuvintele regelui Solomon: Căci, chiar când ar fi cineva desăvârşit între fiii oamenilor, de-i va lipsi înţelepciunea cea de la Tine, ca nimica toată se va socoti (Înţ. Sol. 9, 6).

(Origen, Comentariu la Matei 69, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

(Mt. 25, 28) Luaţi deci de la el talantul şi daţi-l celui ce are zece talanţi.

Pentru că nu a făcut nimic cu singurul său talant, chiar și acela i se va lua și se va da tovarășului său. Căci celui ce are i se va da și-i va prisosi iar celui ce nu are și ceea ce are i se va lua. Ce înseamnă pentru noi aceasta? Înseamnă că cel ce a fost înzestrat cu darul propovăduirii sau al învățăturii, a primit acest dar ca și alții să se folosească de el. Dacă este cineva care nu lucrează acest dar, îl va pierde. Însă cel care se va folosi de acest dar cu sârguință va dobândi răsplată încât să-i prisosească, la fel cum primitorul inactiv va pierde ceea ce a primit. Totuși, sancțiunea nu constă numai în aceasta. În plus, pedeapsa este de nesuportat, sentința fiind plină de acuzație gravă.

(Sfântul Ioan Gură de Aur, Evanghelia după Matei, Omilia 78. 3, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

(Mt. 25, 29) Căci tot celui ce are i se va da şi-i va prisosi, iar de la cel ce n-are şi ce are i se va lua.

Dacă cineva dorește să cerceteze Scriptura ca să audă și-n alt loc de la stăpânul său cuvântul credincios, cred că Avraam este cel mai bun exemplu: Şi a crezut Avram pe Domnul şi i s-a socotit aceasta ca dreptate (Fc. 15, 6).Apoi, mai este acolo omul care a auzit de la stăpânul său că a fost numit slugă credincioasă. Fără îndoială, credința i s-a socotit ca dreptate, precum credința avută de acela în puține, de aceea i s-a încredințat fiecare taină a învierii și iconomia lucrurilor dumnezeiești. Tot ceea ce se află în lumea aceasta, formează lucrurile mici și puține.

Să luăm seama și la locul spre care se îndreaptă sluga bună și credincioasă peste puține. Ei i se spune: intră întru bucuria domnului tău. Toată bucuria și încântarea se va afla acolo, unde cei ce plâng aici pe pământ se vor veseli după aceea și cei ce însetează după dreptate vor primi o mângâiere pe măsură. El spune aceasta atât pentru cel care a primit cinci talanți, cât și pentru cel care a primit doi. El zice intră.Cunoaște ceea ce înseamnă să te apropii de Mine și să treci în lumea cealaltă. Vedeți că stăpânul a spus celei de-a doua slugi ceea ce a spus și celei dintâi: Bine, slugă bună şi credincioasă, peste puţine ai fost credincioasă, peste multe te voi pune; intră întru bucuria domnului tău.

Mă întreb și dacă, devreme ce aceleași cuvinte au fost spuse amânduror slugile, cea care a arătat o putere mai mică dar a manifestat-o pe deplin va fi răsplătită cu mai puțin decât cea care a câștigat mai mult. Mă-ntreb dacă nu este pentru împlinirea a ceea ce s-a spus în alt loc: Celui cu mult nu i-a prisosit, şi celui cu puţin nu i-a lipsit (2 Cor. 8, 15; Ieș. 16, 18).

Același lucru se recomandă și în legătură cu porunca de a iubi pe Dumnezeu ori pe aproapele, după cuvintele: Să iubeşti pe Domnul Dumnezeul tău, cu toată

inima ta, cu tot sufletul tău şi cu tot cugetul tău (Mt. 22, 37). Fără îndoială, când cineva a iubit pe Dumnezeu din tot sufletul său și din tot cugetul său, are aceeași răsplată a dragostei ca persoana cu inimă mare sau cu un suflet înzestrat sau cu o capacitate mai mare. Doar aceasta se cere: la orice nivel ar fi cel care a primit un anume dar de la Dumnezeu, să-l întrebuințeze doar spre slava lui Dumnezeu.

Mi se pare că cel care a primit un talant a fost într-adevăr printre cei credincioși, deși nu s-a aflat și printre cei care au acționat cu curaj în credință. Se află printre cei ce-și irosesc energia încercând să facă tot feluri de lucruri, dar nu dobândesc nimic (Pentru a evalua această gândire a lui Origen, trebuie să luăm în considerare că religia creștină în timpul său, deși era destul de tolerată, nu devenise acceptată în termeni legali, rămânând subiectul ostilităților păgâne. Curând, și Origen avea să fie supus rigorii persecuției lui Deciu– n.tr.). Poate în anumite aspecte, comportamentul lor nu este vrednic de vină. Ceea ce au primit păzesc cu grijă, dar nu adaugă nimic mai mult, nici nu fac negoț, nici nu-i schimbă. Pentru aceea, cuvântul nu aduce roadă în ei și nici altcineva nu câștigă din aceasta. Chiar par a fi genul de oameni care se tem de Dumnezeu pentru că-L văd pe Dumnezeu a fi aspru, dur și care nu poate fi mulțumit.

(Origen, Comentariu la Matei 67, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

(Mt. 25, 29) Căci tot celui ce are i se va da şi-i va prisosi, iar de la cel ce n-are şi ce are i se va lua.

Stăpânul avea trei slugi. După ce au crezut și au devenit slugi ale sale, li s-a dat ceva de făcut. Au primit argint de la stăpânul lor. Unul a lucrat cu argintul și a câștigat. Și al doilea a câștigat, însă nu la fel de mult. Iar al treilea, de teamă și nefiind suficient de credincios, s-a dus și a ascuns talantul dat de stăpânul său. Pentru a se apăra în fața stăpânului, spune că de teamă a făcut aceasta. Era precum cei care au râvnă pentru Dumnezeu, dar sunt fără cunoştinţă (Rom. 8, 2). Timid fiind, a ascuns talantul în pământ. Astfel fac cei nu vor să se sârguiască nici nu vor să pună la încercare ceea ce li s-a spus, nici nu fac cele de folos ale sufletului, ci-și risipesc puterea pe ceea ce au primit și li s-a încredințat fără a dori ceva mai mult.
(Origen, Comentariu la Matei 66, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

(Mt. 25, 29) Căci tot celui ce are i se va da şi-i va prisosi, iar de la cel ce n-are şi ce are i se va lua.

Cunoscând așadar aceste lucruri, să punem ceea ce avem în slujba aproapelui, să punem sănătatea, râvna și îngrijirea noastră. Căci aici talanții nu sunt altceva

decât competențele fiecărei persoane, fie aceea de a oferi protecție, fie referitor la bani, fie de a învăța ori referitor la orice lucru i s-a dat. Nimeni să nu spună: Am doar un talant și nu am ce face cu el pentru că nu ești mai sărac decât era văduva. Nu ești mai puțin învățat decât erau Petru și Ioan, oameni fără carte şi simpli (Fp. 4, 13). Dar pentru că au arătat zel și au săvârșit lucrurile spre binele tuturor, au fost primiți în Rai, căci nimic nu este mai bine plăcut înaintea lui Dumnezeu decât a viețui pentru câștigul celor din jur.

Pentru a avea partea de o răsplată asemenea celor doi, Dumnezeu ne-a înzestrat cu vorbire, mâini, picioare, rațiune, putere în trup și în minte ca să putem folosi toate acestea atât pentru mântuirea noastră, cât și pentru folosul aproapelui. Vorbirea noastră nu slujește doar cântării de imnuri și pentru a aduce mulțumire, ci trebuie să fie folosită și pentru a învăța și pentru a sfătui. De vom săvârși acestea, vom imita pe Mântuitorul, de nu, vom ajunge să imităm pe diavol.

(Sfântul Ioan Gură de Aur, Evanghelia după Matei, Omilia 78.3, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

(Mt. 25, 29) Căci tot celui ce are i se va da şi-i va prisosi, iar de la cel ce n-are şi ce are i se va lua.

Și-ndată se mai adaugă ceva: Căci tot celui ce are i se va da şi-i va prisosi, iar de la cel ce n-are şi ce are i se va lua. Celui care are, i se va mai da și va avea mai mult decât destul. Cel care are dragoste în sufletul său va primi și alte daruri, iar cel care nu cunoaște dragostea pierde și darurile pe care credea că le are. De aceea, prietenilor, se cuvine ca în tot ceea ce faceți să fiți vigilenți în a păzi dragostea. Dragostea adevărată înseamnă a iubi pe prietenul tău în Dumnezeu și pe dușmanul tău pentru Dumnezeu. Cine face la fel ca acesta pierde fiecare bun pe care-l are, este lipsit de talanții pe care i-a primit și conform pedepsei Domnului, este aruncat întru întunericul cel mai din afară.Acest întuneric vine ca o pedeapsă pentru cel care prin păcatul său de bună voie a căzut în întunericul cel mai dinăuntru. Cel care s-a desfătat de bună voie în întunericul acestei lumi va fi silit să sufere pedeapsa întunericului în cea viitoare.

(Sfântul Grigorie cel mare, Patruzeci de Omilii la Evanghelii 9.6, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

(Mt. 25, 30) Iar pe sluga netrebnică aruncaţi-o întru întunericul cel mai din afară. Acolo va fi plângerea şi scrâşnirea dinţilor.

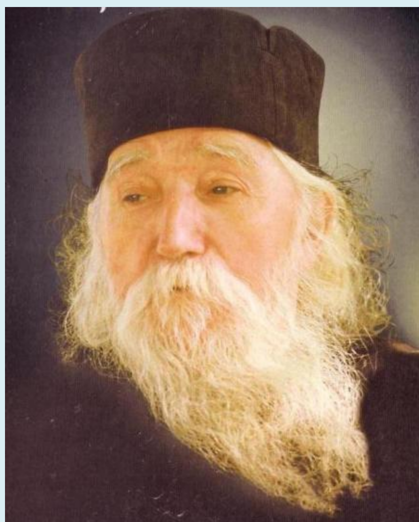
Sluga care nu a adus câștig este aruncată în întunericul cel mai dinafară, unde va fi plângerea și scrâșnirea dinților. Vedeți cum și păcatul de a nu face ceva bun

este osândit prin pedepse grele. Nu este pedepsit doar lacomul, desfrânatul și cel ce face cele rele, ci și cel care nu săvârșește binele.

Să ascultăm cu atenție de aceste cuvinte. Cât avem posibilitatea să lucrăm la mântuirea noastră. Să adunăm untdelemn pentru candelele noastre și să muncim ca să înmulțim talantul. Pentru că dacă suntem codași și ne petrecem timpul în trândăvie, nimănui nu-i va mai fi milă după aceea, chiar de ne vom tângui de mii de ori… Amintiți-vă de fecioarele care au venit la Hristos, au bătut la ușă și L-au rugat, dar a fost în van și fără rezultat.

(Sfântul Ioan Gură de Aur, Evanghelia după Matei, Omilia 78.3, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

Părintele Cleopa Ilie - Predică la Duminica a XVI-a după Rusalii (Despre înmulţirea talanţilor)

Şi a zis Domnul: Bine, slugă bună şi credincioasă, peste puţine ai fost credincioasă, peste multe te voi pune (Matei 25, 21)

Iubiţi credincioşi, una din învăţăturile ce le putem trage din Sfânta Evanghelie de azi este aceea că fiecare dintre noi avem datoria de a înmulţi talantul cel încredinţat nouă de Dumnezeu. ***Fiecare om are talantul său de la Dumnezeu şi nici unul nu este fără talant.*** Înmulţirea lui îi aduce mântuirea cea veşnică a sufletului său, precum şi intrarea lui în Împărăţia Cerurilor, după cum zice Domnul în cuvântul Său către cel ce a înmulţit talantul său: ***Bine, slugă bună şi credincioasă, peste puţine ai fost credincioasă, peste multe te voi pune, intră întru bucuria Domnului tău*** (Matei 25, 21).

Ce este "bucuria Domnului", dacă nu Împărăţia Cerurilor. La fel vedem că cel ce nu a înmulţit talantul său, s-a osândit în munca cea veşnică, după cum ne arată iarăşi Domnul zicând: ***Iar pe sluga cea netrebnică aruncaţi-o întru întunericul cel mai de afară. Acolo va fi plângerea şi scrâşnirea dinţilor*** (Matei 25, 30). ***Iată deci, fraţii mei, cât de luminat şi cât de clar ne arată Mântuitorul nostru, că cel ce înmulţeşte talantul său, se mântuieşte şi intră întru Împărăţia Cerurilor, iar cel ce nu se sileşte a-şi înmulţi talantul său, se osândeşte.***

Poate va zice cineva: "Eu nu am talant!" Mare minciună spune unul ca acesta şi nu trebuie nicidecum ascultat. Noi vedem din Sfânta Evanghelie de azi, că toţi au primit talanţi, unul cinci, altul doi, altul unul, dar nici unul nu a rămas fără de talant. Dacă ar fi fost vreunul fără de talant, ar fi zis Domnul că altuia nu i-ar fi dat nici un talant. Dar arătând că toţi au luat talanţi, nimeni nu se poate încumeta a zice: "Eu n-am nici un talant!" ***Putem zice că nu toţi au primit la fel talanţii,***

că unii mai mulţi, alţii mai puţini şi că nu toţi au primit acelaşi fel de talant, aducându-se aminte de mărturia Sfintei Scripturi care zice: Duhul este unul, iar darurile felurite (Romani 12, 6; Efeseni 4, 7; I Corinteni 7, 7; 1, 24).

Iubiţi credincioşi, aşa de exemplu, unul este patriarh, altul conducător de ţară, altul mitropolit, altul episcop, altul preot, altul stareţ de mânăstire, altul conducător de oşti, altul mare dregător în societate, altul scriitor, altul judecător, altul dascăl bisericesc, altul pictor sau zugrav, altul filosof, altul mare cântăreţ, altul astronom, altul croitor, altul meşter dulgher sau tâmplar, altul cizmar, altul zidar, altul învăţător, altul lucrător de pământ, altul păzitor de vite sau de oi şi aşa mai departe. ***Dar să nu uite fiecare că, pe cât dregătoria lui este mai mare, cu atât mai mare răspundere are în faţa lui Dumnezeu şi a oamenilor, căci are datoria a-şi înmulţi talanţii încredinţaţi lui, aducându-şi aminte de cuvântul Domnului care zice: Căruia i s-a dat mai mult, mai mult se va cere de la dânsul*** (Luca 12, 48).

Marii dregători şi păstorii de suflete trebuie să-şi înmulţească talanţii primiţi spre folosul de obşte al poporului, fie prin scris, fie prin cuvânt, dar mai ales prin pilda cea bună a vieţii lor, deoarece mai mult zideşte cineva pe alţii prin trăire decât prin cuvânt. De aceea şi Mântuitorul a cerut mai înainte de învăţătură, trăirea, lucrarea duhovnicească, zicând: ***Cel ce va face şi va învăţa, acesta mare se va chema*** (Matei 5, 19), ***iar unul din sfinţi a zis: "Taci tu, să vorbească lucrurile tale" (Filocalia X, Cuvântul 23).***

Marele Apostol Pavel îndeamnă pe ucenicul său Tit să se facă în toate pildă bună de urmat, zicând: ***Întru toate arată-te pe tine pildă de fapte bune*** (Tit 2, 7).

Dacă cineva este păstor de suflete în Biserica lui Hristos:

- *trebuie să predice neîncetat Sfânta Evanghelie (Marcu 16, 15; Fapte 15, 7);*
- *pe toţi trebuie să-i înveţe calea mântuirii (Luca 1, 17; Fapte 13, 26; 16, 17);*
- *să-i convingă pe cei necredincioşi şi rătăciţi de la adevăr (Fapte 20, 21; Romani 1, 5; 10, 8);*
- *să împrăştie întunericul necredinţei (Matei 5, 14-16; Fapte 26, 18; II Corinteni 4, 6);*
- *să vegheze asupra sufletelor şi să le călăuzească spre Hristos fără interes (I Corinteni 9, 18; II Corinteni 11, 7).*

Păstorul de suflete are datoria de:

- *a predica cuvântul Domnului cu stăruinţă şi în toată vremea (II Timotei 4, 2);*

- *a învăţa cu blândeţe (II Timotei 2, 25: I Timotei 5, 20; Tit 1, 13);*
- *a păstra cu scumpătate dreaptă credinţă (I Timotei 6, 20; II Timotei 1, 14);*
- *a nu da nici o pricină de sminteală credincioşilor (II Corinteni 6, 3; Romani 14, 13-14; I Corinteni 8, 13);*
- *a suferi pentru credincioşi (II Corinteni 1, 8; Coloseni 1, 24);*
- *a nu se ruşina şi a nu se înfricoşa de ameninţările oamenilor (Ieremia 1, 8; 1, 17; Iezechiel 2, 7-9; 3-9; Fapte 4, 19-23);*
- *a opri pe femei să predice în Biserică (I Corinteni 14, 34-35);*
- *a păstra în întregime învăţătura Sfintei Evanghelii (I Timotei 1, 3) şi altele.*

Acestea şi încă multe altele, dacă le vor face păstorii şi credincioşii Bisericii lui Hristos, atunci se vor afla în toată vremea lucrând la înmulţirea talanţilor lor, pentru care vor primi plată de la Dumnezeu, în ziua cea mare a Judecăţii de apoi. Dacă toţi se vor sili să-şi înmulţească talantul lor dat de Dumnezeu, plată şi răsplătire vor lua de la El şi cinste de la oameni, care se vor folosi de hărnicia şi dragostea lor de a lucra spre binele obştesc al tuturor.

Dar ***şi în altfel poate creştinul şi mai ales preotul a-şi înmulţi talantul său spre slava lui Dumnezeu şi folosul de obşte al oamenilor.*** De exemplu,

- *dacă cineva are darul propovăduirii şi predică Evanghelia după măsura credinţei sale;*
- *dacă altcineva are slujbă şi o săvârşeşte cu evlavie;*
- *dacă altul are darul învăţăturii şi se sârguieşte a învăţa cele sfinte pe alţii;*
- *dacă unul face milostenie cu voie bună,*
- *dacă altul lucrează în orice fel spre binele aproapelui său,*

toţi aceştia îşi înmulţesc talanţii lor (Romani 12, 8).

- *Dacă unii se silesc a duce viaţă sfântă în feciorie, în post, în rugăciune, în înfrânare de la toate, în privegheri şi citirea Sfintelor Scripturi, unii ca aceştia se află înmulţindu-şi talanţii lor (Tit 2, 7).*
- *Dacă alţii au darul răbdării, al tăcerii, al blândeţii şi al smereniei, al îndelungatei răbdări şi prin aceste fapte bune sunt pilde pentru cei din jurul lor, ca nişte lumini în sfeşnicul Bisericii lui Hristos, spre folosul tuturor, şi aceştia se află înmulţind talanţii lor (Matei 5, 14-15).*
- *Dacă altul are darul trezviei, al bărbăţiei, al dragostei, al nerăutăţii, al evlaviei, al supunerii şi al ascultării, slujind tuturor cu bucurie şi cu dragoste, acesta luminează cu pilda vieţii sale pe toţi cei din jurul lui şi plineşte cuvântul Domnului care a zis:* ***Aşa să lumineze lumina voastră înaintea oamenilor, ca să vadă faptele voastre cele bune şi să slăvească pe Tatăl vostru Cel din cer*** *(Matei 5, 16).*

Astfel, cei ce luminează şi zidesc pe alţii prin viaţa lor, unii ca aceştia pururea se află înmulţind talanţii lor, spre slava lui Dumnezeu (I Corinteni 10, 3-10; Filipeni 1, 11).

- *Dacă altul are credinţă tare şi nefăţarnică şi lucrează cu dragoste spre mântuirea şi folosul tuturor oamenilor;*
- *dacă rabdă cu vitejie de suflet toate necazurile, ispitele, bolile, scârbele şi pagubele, fără a cârti împotriva lui Dumnezeu şi mulţumeşte în toate încercările cele grele Preabunului Dumnezeu, unul ca acesta aduce Domnului roadă prin răbdarea sa, după cuvântul Domnului (Luca 8, 15), şi în toată vremea vieţii sale îşi înmulţeşte talanţii daţi lui de Dumnezeu, spre dobândirea fericirii veşnice în Împărăţia Cerurilor.*
- *Dacă alţii îşi petrec viaţa în frică şi în dragoste de Dumnezeu, în smerenie şi blândeţe, dacă nasc şi-şi cresc copiii în dreapta credinţă şi evlavie, în post şi rugăciune, în umilinţă şi nerăutate, unii ca aceştia dau pildă bună celor care îi văd, şi aşa se află înmulţind talanţii lor, spre slava lui Dumnezeu şi spre folosul oamenilor (Matei 11, 29; 21, 5; Coloseni 3, 12; Isaia 66, 2).*
- *Cei ce ostenesc şi îngrijesc de bolnavi, de bătrâni şi neputincioşi, sprijinindu-i cu dragoste şi jertfindu-se prin răbdare şi osteneală, pentru ajutorul şi sprijinul lor, purtându-le neputinţele şi îngrijind de sănătate şi nevoile lor, unii ca aceştia împlinesc cuvântul Domnului, care a zis:* ***Bolnav am fost şi M-aţi cercetat*** *(Matei 25, 36; Iov 22, 6-7). Astfel şi aceştia se află înmulţind talanţii lor, spre slava lui Dumnezeu şi a lor mântuire (I Corinteni 10, 31; Filipeni 1, 11).*
- *Dacă altul este bogat şi se milostiveşte să ajute din dragoste pe săraci, pe bolnavi şi neputincioşi, împărţindu-le cu dragoste cele de trebuinţă, şi acesta îşi înmulţeşte talantul său prin milostenie şi va câştiga mila lui Dumnezeu în ziua cea de apoi, dobândind fericirea veşnică de la Hristos, Care a zis:* ***Fericiţi cei milostivi, că aceia se vor milui*** *(Matei 5, 7).*

Iubiţi credincioşi, am arătat că toţi oamenii au primit talanţi de la Dumnezeu şi că fiecare este dator a-şi înmulţi talantul său spre a intra în bucuria Împărăţiei Cerurilor. Am arătat şi ce pedeapsă vor lua cei leneşi şi nelucrători care nu s-au silit în viaţă la înmulţirea talanţilor lor.

Noi ştim că toţi sfinţii şi drepţii lui Dumnezeu de la începutul zidirii lumii s-au silit fiecare, prin cuvânt şi fapte bune, a-şi înmulţi talanţii lor. Dacă vom citi cu atenţie dumnezeiasca Scriptură şi învăţăturile Sfinţilor Părinţi, vom înţelege luminat că patriarhii, proorocii, apostolii, ierarhii, mucenicii, mărturisitorii, cuvioşii şi toţi sfinţii Vechiului şi Noului Testament s-au silit în viaţa lor să împlinească cu toată sârguinţa poruncile lui Dumnezeu spre slava Lui şi spre mântuirea sufletelor lor. Astfel cu osteneală, prin lucrarea faptelor bune ei şi-au

înmulţit talantul dat lor de Dumnezeu. Ei aveau pururea în minte că Preabunul Dumnezeu, în ziua cea mare a judecăţii de apoi, va răsplăti fiecăruia după faptele lui, precum scrie: ***Că toată fapta o va aduce Dumnezeu la judecată, cu tot lucrul trecut cu vederea, ori bun, ori rău*** (Eclesiast 12, 14). Şi iarăşi că: ***Fiul Omului va să vină întru slava Tatălui Său cu îngerii Săi şi atunci va răsplăti fiecăruia după faptele sale*** (Matei 16, 27).

Deci nimeni să nu creadă că îl va mântui credinţa cea moartă, care nu este urmată de fapte bune. Ci având în vedere că este muncă şi pedeapsă pentru nelucrarea faptelor bune, precum şi mare răsplată pentru cei care se îngrijesc de mântuirea sufletului, înmulţind talanţii daţi lor de Dumnezeu, fiecare să se silească cu toată sârguinţa în această viaţă trecătoare, la lucrarea poruncilor lui Dumnezeu şi la toată faptă bună.

Spre sfârşitul acestei predici, vă spun o istorioară adevărată, din care fiecare poate înţelege cât de mare bucurie şi fericire are în ceasul morţii şi în ziua Judecăţii de apoi, cel ce s-a silit în viaţă la înmulţirea talantului său, spre folosul sufletesc al altora şi spre slava lui Dumnezeu.

A fost un dascăl şi propovăduitor al cuvântului lui Dumnezeu, care în toată viaţa sa predica, învăţa şi îndemna pe oameni la părăsirea păcatelor şi la lucrarea faptelor bune. Pe unii îi îndemna să se ducă la spovedanie, pe alţii îi îndemna să facă milostenie, pe alţii care erau învrăjbiţi îi sfătuia să se împace cu fraţii lor; pe alţii îi îndemna să meargă regulat la biserică şi să citească sfintele cărţi, iar pe alţii îi îndemna la post, la rugăciune, la curăţenie şi înfrânare. Astfel, bunul dascăl nu se lenevea la mântuirea sa şi a fraţilor săi creştini.

Ajungând la bătrâneţe şi în clipa morţii era ca orice om în mâhnire şi frică de ceasul acela, în care şi Mântuitorul S-a întristat, zicând: Întristat este sufletul Meu până la moarte (Marcu 14, 34). Dar, pe când îşi dădea sufletul, fiindcă se silise toată viaţa la îndreptarea şi mântuirea multora, deodată a văzut o ceată mare de şaizeci de mii de suflete, strălucind ca soarele, care l-au întâmpinat cu mare veselie şi i-au spus: "Fratele nostru iubit, tu ne-ai luminat pe noi cu cuvântul lui Dumnezeu şi prin tine am părăsit păcatul şi ne-am îndreptat a sluji lui Hristos Care cu a Sa milă şi îndurare ne-a trecut din moarte în viaţă. Acum am fost trimişi de Dumnezeu să te întâmpinăm întru ieşirea ta din această viaţă, şi să călătorim cu tine, petrecându-te până la cer, după cum avem poruncă Ziditorului nostru". Această mare ceată de suflete mântuite, au însoţit la cer cu mare bucurie pe cel care s-a ostenit la mântuirea sufletelor lor.

Iată deci, fraţilor, cum şi-a înmulţit talantul acest dascăl fericit şi câtă bucurie a avut în vremea sfârşitului său, pentru osteneala ce a depus-o la mântuirea atâtor suflete. Şi cu dreptate s-a întâmplat acest lucru, că iată ce zice Apostolul Iacob: ***Fraţii mei, dacă unul din noi va rătăci de la adevăr şi îl va întoarce cineva, să ştie că cel ce a întors pe păcătos de la rătăcirea căii lui, îşi va mântui sufletul său de moarte şi va acoperi mulţime de păcate*** (Iacob 5, 19-20).

Vedeţi, fraţii mei, dascălul mai sus amintit nu a întors numai un suflet la calea mântuirii, ci după cum aţi auzit, şaizeci de mii de suflete care, după mila şi dreptatea lui Dumnezeu, au fost trimise să-l întâmpine în vremea ieşirii lui din viaţă şi să-l conducă până la cer.

Deci, la fel să facem şi noi. ***Cel mai mult ne ajută la mântuire şi la înmulţirea talanţilor: rugăciunea, postul, milostenia, smerenia, spovedania, Sfânta Împărtăşanie şi iertarea din inimă a tuturor.***

- *Să ne rugăm cel mai mult ca să ne ierte Dumnezeu păcatele.*
- *Să ţinem cu râvnă posturile în zilele rânduite, ca rugăciunea să aibă har şi putere.*
- *Să fim smeriţi şi blânzi la inimă cu ce putem ca să fim şi noi miluiţi la cer.*
- *Să avem duhovnici buni şi să ne apropiem cu mare evlavie de Trupul şi Sângele lui Hristos.*
- *Să iertăm din inimă pe toţi cei ce ne fac rău şi să ajutăm după putere la mântuirea celor din jurul nostru.*

De vom face aşa, şi păcatele ni se vor ierta, şi anii vieţii ni se vor binecuvânta, şi talanţii ni se vor înmulţi, şi sfârşit bun vom dobândi, iar în ceasul morţii, îngerii cei buni şi sufletele celor pe care i-am călăuzit la mântuire ne vor întâmpina şi la odihnă cerească ne vor însoţi, de care să ne învrednicească Hristos Dumnezeu, cu rugăciunile Preacuratei Maicii Sale.

Amin.

Sfântul Ioan Gură de Aur - Cuvânt la Duminica a XVI-a după Pogorârea Sfântului Duh - Creştinul este asemenea unui schimbător de bani

„ Se cuvenea deci ca tu să pui banii mei la zarafi, şi eu, venind, aş fi luat ce este al meu cu dobândă." (Matei 25, 27) Aşa a grăit domnul către sluga sa cea leneşă şi aşa va grăi Hristos, Domnul nostru, fiecăruia dintre noi, când va veni la judecată şi va cere banii Săi cu dobândă.

O, cât de mare şi nespusă este dragostea Domnului! El opreşte pe oameni să ia dobândă, iar El Însuşi cere dobândă. ***Dar pentru ce?*** Pentru că dobânda omenească este vrednică de osândit şi de defăimat, iar cea dumnezeiască este vrednică de laudă şi de toată aprobarea. Dobânda aceea, înţeleg cea de bani, vatămă atât pe cel ce o dă, cât şi pe cel ce o primeşte. Pe cel ce o ia îl duce în iad, iar pe cel ce o dă îl face mai sărac decât înainte.

Ce poate să fie mai groaznic, decât atunci când cineva trage câştig din lipsa aproapelui său, iar nenorocirea aproapelui său o stoarce în folosul său? Sau când unul, sub masca bunătăţii, întrebuinţează învârtoşarea inimii, şi pe cel ce are trebuinţă de ajutor, căruia se pare că-i întinde mâna, îl împinge desăvârşit în prăpastie?

Ce faci, o, omule? Nu pentru aceasta a venit săracul înaintea uşii tale, ca să-i mai înmulţeşti sărăcia, ci pentru ca tu să-l scapi de dânsa. Iar tu faci întocmai ca otrăvitorii. Aceştia amestecă otrava cu mâncarea cea obişnuită, şi fac aşa ca să nu se observe înşelăciunea lor.

Tot aşa, cei ce acoperă sub masca bunătăţii pierzătoarea lor camătă, ştiu să ascundă paguba şi vătămarea cea mare de către cei care s-au hotărât a bea această pierzătoare otravă.

Pentru aceasta, mai ales de camătă, poate zice cineva cu toată dreptatea ceea ce Solomon a zis despre păcat îndeobşte. Dar ce zice Solomon despre păcat? „ Un timp îndelungat el este dulce pentru gâtlejul tău, dar după aceea îl vei afla mai amar decât fierea şi mai tăios decât o sabie cu două tăişuri” (Pilde 5, 3-4).

Această încercare o fac toţi cei ce iau bani cu camătă. La început, când primesc banii, ei simt oarecare uşurare; dar numai pentru un timp scurt. Iar după ce dobânzile cresc şi povara datoriei covârşeşte puterile, ceea ce mai înainte era dulce gâtlejului lor, se arată acum mai amară decât fierea şi mai tăioasă decât sabia cea cu două tăişuri, pentru că ei, adeseori, se văd nevoiţi a înstrăina întreaga moştenire părintească.

Cu toate acestea, să trecem acum, în vorba noastră, de la cele simţite la cele duhovniceşti.

„Se cuvenea ţie, zice Domnul, să fi dat argintul Meu schimbătorilor”. Prin schimbători El vă înţelege pe voi, cei care auziţi aceste cuvinte. Însă pentru ce Dumnezeu v-a numit schimbători? Pentru ca să vă înveţe că tot ce auziţi trebuie să cercetaţi cu aceeaşi îngrijire, precum cei care primesc monede şi pe care le ispitesc şi le cercetează, precum schimbătorii de bani aruncă o monedă falsă şi care nu are tiparul cel adevărat, iar pe cele bune şi adevărate le primesc, şi aşa deosebesc pe cele mincinoase de cele adevărate, aşa trebuie să faci şi tu!

Să nu socoteşti adevărate toate câte auzi, mai vârtos să înlături de la tine cele false şi neadevărate, iar pe cele adevărate şi care îţi ajută la mântuire să le întipăreşti în duhul tău. La aceasta ai şi cumpănă şi cântar, negreşit nu din fier sau aramă, ci din cele care se cuprind în obiceiurile cele curate şi în credinţa cea adevărată, şi cu acestea trebuie să cercetezi tot cuvântul ce-l auzi.

De aceea se zice: „Fiţi schimbători buni”, nu ca şi cum ar trebui să şedeţi în târg şi să număraţi banii, ci pentru ca voi să cercetaţi cu tot dinadinsul fiecare cuvânt şi fiecare învăţătură. De aceea scrie Apostolul Pavel: „Toate să le încercaţi şi ce este bun să ţineţi” (I Tesaloniceni 5, 21).

Dar Hristos ne-a numit schimbători nu numai pentru că noi trebuie să cercetăm toate vorbele, ci încă şi cu privire la transmiterea celor ce ni s-au încredinţat. Precum schimbătorii pierd tot câştigul, dacă închid în casă banii pe care i-au primit şi nu-i dau altora, tot aşa se întâmplă şi cu cei ce aud cuvântul cel

dumnezeiesc. Dacă tu, învăţătura ce ai primit-o aici (în biserică) o păstrezi pentru tine şi nu o împărtăşeşti altora, atunci agoniseala ta va rămâne fără folos.

La casele de schimb, în toate zilele şi de-a pururi, vedem oameni intrând şi ieşind. Tot aşa trebuie să fie şi în privinţa învăţăturii. La schimbători, noi vedem cum unii depun la ei banii lor, iar alţii îndată îi împrumută de la ei, şi aşa este toată ziua. De aceea schimbătorii câştigă aşa de mult, deşi banii nu sunt ai lor proprii, iar ei aşa de mare folos câştigă din banii străini, pentru că ştiu a-i întrebuinţa cum se cuvine.

Tot aşa trebuie să faci şi tu. Învăţăturile pe care le primeşti nu sunt proprietatea ta, ci ele sunt ale Sfântului Duh. Dar dacă tu faci dintr-însele o întrebuinţare dreaptă, vei trage din aceasta un folos duhovnicesc foarte mare. De aceea v-a numit Dumnezeu schimbători.

Însă pentru ce Dumnezeu a numit bani cuvintele pe care noi le ascultăm? Banii au chipul împăratului; şi dacă nu au acest chip, nu sunt adevăraţi, ci sunt falşi. Tot aşa trebuie ca fiecare învăţătură, pe care noi se cuvine să o credem, să poarte întru sine chipul lui Iisus Hristos.

Şi mai departe: întrebuinţarea banilor alcătuieşte tot traiul nostru; banii sunt temelia tuturor tocmelilor noastre, şi de trebuie să cumpărăm sau să vindem ceva, totdeauna banul joacă un rol.

Tot aşa se întâmplă cu cuvântul şi cu învăţătura.

Aceşti bani duhovniceşti sunt stratul şi rădăcina tuturor tratatelor duhovniceşti. Dacă noi, de exemplu, voim să cumpărăm ceva de la Dumnezeu, trebuie mai întâi să plătim cu cuvântul rugăciunii, spre a dobândi ceea ce dorim.

Când vedem un frate uşor la minte şi leneş, care merge spre pieire, noi putem iarăşi să câştigăm mântuirea sufletului său şi să cumpărăm izbăvirea lui, când aplicăm la aceasta cuvântul învăţăturii şi plătim cu el.

De aceea, toate cele bune pe care le auzim, trebuie să le păzim cu toată sârguinţa şi să le păstrăm, pentru ca iarăşi să le putem împărtăşi altora, încă şi despre dobânda acestor bani trebuie să dăm socoteală.

Aşadar, să fim cu luare aminte când primim o monedă adevărată a învăţăturii, ca iarăşi să putem depune banii noştri la alţii. Căci fiecare, numai dacă voieşte, poate să fie învăţătorul altuia.

⇒ *Tu nu poţi să schimbi în bine o cetate întreagă. Fie! Dar tu poţi sfătui la bine pe nevasta ta.*
⇒ *Tu nu poţi să vorbeşti către toată adunarea, ca un preot. Fie! Dar tu poţi să aduci pe fiul tău la o cale mai bună.*
⇒ *Tu nu poţi învăţa tot poporul. Fie! Dar tu poţi face mai bune slugile tale.*

Pentru puterile tale, aceştia nu sunt prea mulţi şcolari, şi o astfel de învăţătură nu întrece măsura cunoştinţelor tale; ba tocmai tu poţi aduce pe aceşti oameni la rânduială mult mai uşor decât preotul şi decât propovăduitorul. Acesta vine la voi numai o dată sau de două ori pe săptămână, iar tu ai pe aceşti şcolari în toate zilele cu tine; poţi da învăţături bune femeii tale, copiilor tăi, slugilor tale, atât seara, cât şi la masă, ba încă şi toată ziua.

Dar încă şi din alt motiv îţi este ţie mai uşor a-i mântui. Propovăduitorul, vorbind către o mare mulţime, nu ştie de ce boală suferă fiecare; de aceea, el trebuie în fiecare predică să aducă tot felul de doctorii. Voi, însă, nu aveţi trebuinţă de aceasta; mai vârtos puteţi cu o mică lucrare să produceţi o mare îmbunătăţire, căci voi cunoaşteţi deplin greşelile acelora care sunt cu voi în casă, şi de aceea puteţi întrebuinţa împotriva lor mijloacele cele mai potrivite.

Aşadar, iubiţilor, să nu amânăm grija pentru casnicii noştri, căci cea mai mare pedeapsă şi o nespusă muncă aşteaptă pe cei care se lenevesc pentru casnicii lor. Apostolul Pavel zice lămurit: „Dacă cineva nu poartă grijă de ai săi, şi mai vârtos de casnicii săi, de credinţă s-a lepădat şi este mai rău decât cel necredincios" (I Timotei 5, 8).

Vezi, cât de ager atinge Pavel pe cei care nu se îngrijesc de casnicii lor? „Căci cine nu îngrijeşte de ai săi, cum va îngriji de cei străini?" (I Timotei 3, 5). Eu ştiu că de multe ori v-am dat acest sfat, dar niciodată nu voi înceta, căci numai aşa voi fi slobod de toată răspunderea. Pentru aceea, adeseori, vă îndemn să vă îngrijiţi de mântuirea sufletească a celor de aproape ai voştri, pentru ca cele ce eu vă zic să pătrundă, în sfârşit, în adâncul sufletelor voastre.

Precum răsadurile, ale căror rădăcini se întind adânc în pământ, nu se pot birui de nici un vânt, aşa şi acele învăţături despre fapta cea bună, care se prind adânc în sufletul nostru, nu se pot smulge uşor de îndeletnicirile şi împrăştierile vieţii.

Spune-mi, iubitule: Să presupunem că tu vezi pe fiul tău aproape mort de foame. L-ai putea trece cu vederea sau, mai vârtos, nu i-ai face şi nu i-ai răbda toate, ca să-l scapi a muri de foame? Deci, dacă tu nu treci cu vederea pe cel ce se chinuieşte de foamea trupească, cum ai putea să rămâi liniştit când fiul tău este ameninţat să piară de foamea învăţăturii celei dumnezeieşti? Meriţi tu, oare, numele de tată? Această foame duhovnicească este mai primejdioasă decât cea

trupească, căci moartea cu care ea se sfârşeşte este mai groaznică. De aceea, tu trebuie cu mult mai mult să gândeşti la liniştirea acestei foame.

Apostolul zice: „Creşteţi pe fiii voştri întru învăţătura şi certarea Domnului" (Efeseni 6, 4). Aceasta este cea mai frumoasă îngrijire a unui părinte; acestea sunt cele mai nobile osteneli pentru copiii săi. Din aceasta cunosc eu înrudirea firii, când părinţii au cea mai mare grijă tocmai pentru binele duhovnicesc al copiilor lor.

(din "Predici la duminici şi sărbători", Sursa: ioanguradeaur.ro)

Sfântul Nicolae Velimirovici - Predică la Duminica a 16-a după Rusalii - Ce au făcut slugile cu cele primite?

Dumnezeu crează inegalitatea; oamenii cârtesc, nu le place. Dar sunt oamenii mai înţelepţi decât Dumnezeu ? Dacă Dumnezeu a făcut inegalitatea, înseamnă că aşa e bine, înseamnă că inegalitatea este mai bună decât egalitatea.

- *Dumnezeu creează inegalitatea spre binele omului, dar acesta nu-şi dă seama că este bună.*
- *Dumnezeu crează inegalitatea pentru că este frumoasă, dar omul nu-şi dă seama de frumuseţea ei.*
- *Dumnezeu crează inegalitatea din iubire, care ea însăşi creşte şi se hrăneşte din inegalitate – dar oamenii nu văd iubirea din ea.*

Orbenia se răzvrăteşte împotriva vederii, nebunia împotrivii înţelepciunii, răul împotriva binelui, urâtul împotriva frumosului, ura împotriva dragostei.

Adam şi Eva s-au dat pe mâna Satanei ca să ajungă deopotrivă cu Dumnezeu. Cain l-a ucis pe fratele său Abel pentru că jertfele lor nu erau deopotrivă de plăcute lui Dumnezeu. De atunci şi până acum păcătoşii sunt în război cu inegalitatea.

Dumnezeu însă a creat inegalitatea mai înainte de ei, pentru că şi pe îngeri i-a făcut Dumnezeu neegali.

Dumnezeu vrea ca oamenii să nu fie la fel în cele dinafară, adică în bogăţie, putere, stare, învăţătură şi aşa mai departe, dar nu ca să se ia la întrecere unii cu alţii. „Nu te aşeza în locul cel dintâi”, porunceşte Domnul (Luca 14, 8).

Dumnezeu vrea ca oamenii să se ia la întrecere în înmulţirea virtuţilor lăuntrice: credinţă, bunătate, milă, dragoste, blândeţe, smerenie şi ascultare.

Dumnezeu dă şi darurile dinafară şi cele dinlăuntru, deşi mai mare preţ pune pe acestea din urmă. Daruri exterioare a dat şi dobitoacelor, dar daruri duhovniceşti a revărsat numai în om. ***Omului i-a dat aşadar mai mult decât dobitoacelor, de aceea şi cere de la om mai mult. Ceea ce a dat omului pe deasupra sunt darurile duhului.***

Darurile dinafară le-a dat Dumnezeu omului întru slujirea celor dinlăuntru, pentru că tot ce este înafară slujeşte lăuntricului. Tot ce e vremelnic slujeşte veşniciei, tot ce e muritor slujeşte nemuririi. Aşa s-a hărăzit de la Dumnezeu. Omul care o ia pe cealaltă cale, risipindu-şi zestrea de duh ca să-şi agonisească bunuri trecătoare, averi, putere, vază şi slavă lumească, este ca un fiu care, moştenind de la tatăl său aur mult, îl cheltuieşte cumpărându-şi praf şi cenuşă.

Omul care a simţit darul lui Dumnezeu în suflet, nu mai pune mult preţ pe lucrurile dinafară, la fel cum cineva, trecând prin şcoli înalte, nu se laudă cu şcoala primară.

Nebunul, nu înţeleptul, se luptă pentru cele dinafară. Înţeleptul se prinde în lupta cea cea bună intru înmulţirea celor duhovniceşti. Toţi cei ce se irosesc în lupta pentru cele dinafară nu pot, sau le e frică să privească înlăuntrul lor şi rămân nelucrători pe cel mai de seamă tărâm al omenescului.

Dumnezeu nu caută nici la ceea ce este, nici la ceea ce are omul în această lume: nici cum se îmbracă, nici ce mănâncă, nici cum e văzut de alţii. Dumnezeu caută numai şi numai la inima omului. Altfel spus, pe Dumnezeu nu-L câştigi cu agonisita cea dinafară ci cu buna sporire a celor dinlăuntru, cu îmbogăţirea în duh şi în adevăr. Despre aceasta ne vorbeşte Evanghelia de astăzi.

Pilda talanţilor sau a darurilor duhovniceşti cu care Dumnezeu a înzestrat sufletul, e foarte grăitoare în privinţa inegalităţii fireşti dintre oameni. Dar nu numai atât. În zbor vulturesc, pilda aceasta zboară deasupra întregii întinderi a istoriei sufletului omenesc din început şi până la sfârşit. De-ar fi să înţeleagă cineva pe deplin şi să împlinească învăţătura fie şi numai a singurei pildei acesteia, şi-ar dobândi cu ea mântuirea în împărăţia lui Dumnezeu.
„Împărăţia Cerurilor este ca un om care, plecând departe, şi-a chemul slugile şi le-a dat pe mână avuţia sa. Unuia i-a dat cinci talanţi, altuia doi, altuia unul, fiecăruia după puterea lui şi a plecat”.

- ***„Un om” aici trebuie să înţelegem pe Dumnezeu Atotputernicul, Dătătorul tuturor darurilor.***
- ***„Slugile” sunt îngerii şi oamenii.***
- ***Plecarea „departe” e îndelunga răbdare a lui Dumnezeu.***
- ***„Talanţii” sunt darurile duhovniceşti, zestrea făpturilor înţelegătoare.***

Iar că toate aceste daruri sunt mari, se vede din aceea că toate sunt numite „talanţi”, talantul fiind o măsură de foarte mare preţ, valorând cinci sute de galbeni.

Stăruim asupra faptului că Mântuitorul anume a numit darurile lui Dumnezeu „talanţi”, ca să arate cu câtă dărnicie a înzestrat milostivul Ziditor pe fiecare din făpturile Sale. Atât de mari sunt aceste daruri, că fie numai şi unul singur îi e omului de ajuns.

Prin „omul” din parabolă se mai înţelege şi Însuşi Domnul nostru Iisus Hristos, cum se vede şi din Evanghelia după Luca: ***„Un om de neam mare”*** (Luca 19, 12).
Acest „om de neam mare” nu e altul decât Însuşi Hristos, Fiul Unul-Născut al Celui Preaînalt.

Lucrul acesta se vede şi din celelalte cuvinte ale pildei: ***„Un om de neam mare s-a dus într-o ţară îndepărtată, ca să-şi ia domnie şi să se întoarcă”.*** Domnul S-a suit la cer ca să primească Împărăţia, şi a făgăduit carpenilor că se va întoarce pe pământ ca Judecător. ***Înţelegând prin omul din pildă pe Hristos, vedem în slugile Sale pe apostoli, pe preoţi şi pe toţi credincioşii.***

Duhul Sfânt a revărsat multe deosebite daruri asupra tuturor acestora, aşa încât oamenii să se întregească unul prin altul şi astfel să ajungă împreună la creştere duhovnicească şi la desăvârşire.

„Darurile sunt felurite, dar acelaşi Duh. Şi felurite slujiri sunt, dar acelaşi Domn. Şi lucrările sunt felurite, dar este acelaşi Dumnezeu care lucrează toate în toţi. Şi fiecăruia i se dă arătarea Duhului spre folos… Şi toate acestea le lucrează unul şi acelaşi Duh, împărţind fiecăruia deosebi, după cum voieşte” (I Corinteni 12, 4-7; 11).

La Botez, toţi credincioşii primesc din belşug aceste daruri, care se înmulţesc şi se împuternicesc prin celelalte Taine ale Bisericii.
Prin „cinci talanţi” comentatorii înţeleg cele cinci simţuri, prin „doi talanţi” sufletul şi trupul, şi prin „un talant” fiinţa cea una a omului. Cele cinci simţuri i s-au dat omului ca să se folosească de ele spre mântuire. Omul trebuie să-L slujească pe Dumnezeu cu trup şi suflet, să se îmbogăţească întru

cunoştinţa lui Dumnezeu şi întru fapte bune. Omul întreg trebuie să fie al lui Dumnezeu.

În copilărie omul trăieşte prin cele cinci simţuri; mai târziu îşi dă seama de dualitatea sa, de lupta între trup şi duh; iar omul în toată firea se simte unul duhovniceşte, biruitor asupra împărţirii de sine în cinci sau în doi. Dar tocmai acum, la împlinire, când se crede învingător, îl paşte cea mai mare primejdie: mândria, dispreţul faţă de ceilalţi, neascultarea faţă de Dumnezeu. Odată ce a ajuns pe cele mai mari înălţimi, cade în pierzarea cea mai adâncă şi îşi îngroapă în pământ talantul său.

Dumnezeu dăruieşte fiecăruia după putere: cât poate să ducă şi să folosească fiecare. Darurile le împarte, fireşte, potrivit iconomiei Sale, după cum nici într-o casă nu au toţi aceleaşi înzestrări şi aceleaşi îndatoriri, ci fiecare lucrează după rostul său.

„Şi a plecat”. De aici se vede iuţeala cu care lucrează Dumnezeu. Când Ziditorul a făcut lumea, a făcut-o repede. Şi când Mântuitorul Iisus a venit pe pământ întru înnoirea lumii, repede şi-a săvârşit lucrul Său: a dezvăluit şi a înmânat darurile Sale „şi a plecat”.

Ce au făcut slugile cu cele primite ? „Îndată, mergând, cel ce luase cinci talanţi a lucrat cu ei şi a câştigat alţi cinci talanţi. De asemenea şi cel cu doi a câştigat alţi doi. Iar cel ce luase un talant s-a dus, a săpat o groapă în pământ şi a ascuns argintul stăpânului său”.

Tot schimbul şi toată îndeletnicirea între oameni nu-i decât o icoană a ceea ce se întâmplă, sau ar trebui să se întâmple, în tărâm sufletesc.

Este de aşteptat ca cel ce moşteneşte pământuri să şi le înmulţească; cine are ogoare, să le lucreze; cine a învăţat un meşteşug oarecare, să-l practice spre folosul său şi al semenilor; cine e iscusit, să înveţe şi pe alţii, cine face negoţ să-şi sporească neguţătoria.

Oamenii aleargă încolo şi încoace, lucrează, strâng, schimbă, înfrumuseţează cumpără, vând. Fiecare se zbate ca să-şi câştige cele de trebuinţă trupului, să-şi îmbunătăţească sănătatea, să-şi asigure un trai tihnit pe cât mai multă vreme. Şi toate acestea nu-s decât o schiţă primitivă a ceea ce trebuie să facă omul pentru sufletul său, care e cu mult mai de preţ.

Oricine care a primit de la Dumnezeu cinci măsuri, sau două sau una de credinţă, înţelepciune, bunăvoinţă, frică de Dumnezeu, sete de neprihănire, sau smerenie, sau ascultare, trebuie să caute ca măcar să îndoiască măsura,

aşa cum au făcut cei doi slujitori şi cum fac de obicei oamenii când se îndeletnicesc cu negoţul sau cu vreun meşteşug oarecare.

Cine nu-şi înmulţeşte talantul - atât cât i-a fost dat - se va tăia şi se va arunca în foc ca un pom sterp. Stăpânul lumii, pentru care oamenii sunt pomi de mare preţ, va face cu ei ceea ce face un bun gospodar cu pomii care au fost în zadar îngrădiţi, curăţaţi şi săpaţi la rădăcină.

Vedeţi numai cum e văzut de alţii un pierde-vară care, moştenind avere, se pune pe chefuri, nimic lucrând: nici cel din urmă cerşetor nu-i mai dispreţuit decât un om ca acesta. El este chipul nepricopsitului duhovnicesc care, primind de la Dumnezeu un talant de credinţă, sau înţelepciune, sau orice alt dar, îl îngroapă nefolosit în noroiul trupului său, nesporindu-l prin lucrare, nearătându-l nimănui şi nefolosind pe nimeni cu el.

„După multă vreme a venit şi stăpânul acelor slugi şi a făcut socoteală cu ele”.
Dumnezeu nu Se depărtează de om nici o clipă, cu atât mai puţin multă vreme. Ajutorul Lui curge zi de zi către oameni ca un râu în revărsare, dar Judecata Lui, socoteala cu oamenii, aceea vine după multă vreme. Dumnezeu este grabnic ajutător celor care Îl caută şi încet pedepsitor celor care Îl mânie, celor care irosesc daniile Sale. Aici este vorba de Înfricoşata Judecată, când timpul se va sfârşi şi toţi lucrătorii vor fi chemaţi ca să-şi ia plata lor.

„Şi apropiindu-se cel care luase cinci talanţi, a adus alţi cinci talanţi, zicând: Doamne, cinci talanţi mi-ai dat, iată încă cinci talanţi am câştigat cu ei. Zis-a lui stăpânul: Bine, slugă bună şi credincioasă, peste puţine ai fost credincioasă, peste multe te voi pune; intră întru bucuria Domnului tău. Apropiindu-se şi cel cu doi talanţi, a zis: Doamne, doi talanţi mi-ai dat şi alţi doi talanţi am câştigat cu ei. Zis-a lui stăpânul: Bine, slugă bună şi credincioasă, peste puţine ai fost credincioasă, peste multe te voi pune; intră întru bucuria Domnului tău.”

Unul câte unul, lucrătorii vin în faţa stăpânului şi dau socoteală cum au întrebuinţat cele încredinţate lor. ***Cu toţii vom trece prin faţa Domnului care stăpâneşte cerul şi pământul şi înaintea a miliarde de martori vom da socoteală de cele ce am primit. Atunci nimic nu va mai putea fi ascuns, nici îndreptat. Pentru că Domnul va lumina cu lumina Sa pe toţi cei de faţă, încât toţi vor cunoaşte adevărul unii despre alţii.***

Dacă am izbutit să ne înmulţim talantul, vom veni înaintea Domnului cu feţe luminoase şi inima uşoară, ca cele două dintâi slugi. Atunci ne va lumina lumina feţei lui Dumnezeu şi ne va face vii cuvântul: “Bine, slugă bună şi

credincioasă!” Dar vai de noi dacă vom veni cu mâinile goale înaintea Domnului şi a sfinţilor Săi îngeri, ca cea de a treia slugă ticăloasă şi leneşă.

Care e tâlcul cuvântului: „peste puţine ai fost credincioasă, peste multe te voi pune; intră întru bucuria Domnului tău” ? Înseamnă că toate darurile primite de la Dumnezeu în lumea aceasta, fie cât de multe, sunt puţin faţă de binecuvântările ce-i aşteaptă pe credincioşi în veacul de apoi.

Pentru că este scris: ***„Cele ce ochiul n-a văzut şi urechea n-a auzit şi la inima omului nu s-au suit, pe acestea le-a gătit Dumnezeu celor ce-L iubesc pe El”*** (I Corinteni 2, 9).

Cea mai mică strădanie care poartă pecetea dragostei de Dumnezeu va fi răsplătită împărăteşte. Pentru puţinul îndurat în viaţa aceasta întru ascultare de Dumnezeu, pentru puţinul făcut pentru sufletul său, omul va fi încununat cu atâta slavă cum n-au avut, nici n-au visat, toţi regii pământului.

Dar ce se întâmplă acum cu sluga cea rea ? „Apropiindu-se apoi şi cel care primise un talant, a zis: Doamne, te-am ştiut că eşti om aspru, care seceri unde n-ai semănat şi aduni de unde n-ai împrăştiat. Şi temându-mă, m-am dus de am ascuns talantul în pământ; iată ai ce este al tău”.

Iată ce îndreptăţire s-a găsit să aducă înaintea stăpânului, pentru lenea şi ticăloşia de care a dat dovadă, această a treia slugă ! Dar nu e singurul. ***Câţi din noi nu dăm vina pe Dumnezeu pentru răutatea, delăsarea, lenea şi nechibzuinţa noastră? Necunoscându-şi păcatul, necunoscând nici iubirea şi răbdarea lui Dumnezeu, omul Îl scoate pe Dumnezeu vinovat de toate slăbiciunile şi lipsurile sale.***

Fiecare vorbă pe care o scoate sluga netrebnică este mincinoasă. ***Unde seceră Dumnezeu de unde n-a semănat? Unde adună de unde n-a împrăştiat ? Este cumva pe lumea asta vreo sământă care să nu fie de la El ? Sunt pe undeva în univers roade bune care să nu fie din lucrarea Lui ?***

Cei lipsiţi de credinţă se răzvrătesc când li se iau de la ei copiii: „Vezi”, se tânguie, „ce nemilos e Dumnezeu, cum ne ia înainte de vreme copiii!” Dar cum zici că sunt ai tăi copiii, omule ? Nu sunt ei oare ai lui Dumnezeu mai dinainte de a fi numit tu ai tăi ? Şi cum „înainte de vreme” ? Nu ştie Cel ce a făcut timpul când e vremea ?

Nici un gospodar de pe pământ nu-ţi lasă pădurea să crească în voia ei, ci taie din ea arbori, tineri sau bătrâni, după cum e rostul, după cum e folosul casei sale; nu se uită că pomul a crescut multă vreme sau e abia un copăcel.

În loc să cârtească şi să hulească pe Cel de la care îşi iau în orice clipă suflarea, mai bine ar face să strige împreună cu dreptul Iov: ***„Domnul a dat şi Domnul a luat; fie numele Domnului binecuvântat”*** (Iov 1, 21).

Mai strigă necredincioşii împotriva lui Dumnezeu când li se măneează holda; ori când li se scufundă corăbiile încărcate cu marfă; ori când dă peste ei o boală sau un necaz. Atunci zic că Dumnezeu e aspru. Dar zic aşa numai pentru că nu-şi cunosc păcatele, şi fiindcă nu pot lua din nenorocirile lor învăţătură de mântuire.

La această strâmbă îndreptăţire a slugii stăpânul a răspuns: ***„Slugă vicleană şi leneşă, ştiai că secer unde n-am semănat şi adun de unde nu am împrăştiat ? Se cuvenea deci că tu să pui banii mei la zarafi, şi eu, venind, aş fi luat ce este al meu cu dobândă”.***

Zarafii sunt schimbătorii de bani, cei care, schimbând o monedă cu alta îşi trag din acest schimb un câştig. Dar şi aici avem un înţeles figurativ.

Prin „zarafi” trebuie să înţelegem pe făcătorii de bine, prin „bani” trebuie să înţelegem darurile lui Dumnezeu; iar prin „dobândă” mântuirea.

Vedeţi că tot ce se întâmplă înafară între oameni este un chip a ceea ce se întâmplă, sau trebuie să se întâmple, pe tărâm duhovnicesc în viaţa aceasta ? Chiar şi zarafii pot sluji drept icoană a duhovnicescului între oameni.

Ai primit, vrea să spună Domnul slugii netrebnice, un dar de la Dumnezeu pe care nu ai vrut să-l foloseşti spre mântuirea ta; de ce, atunci, nu l-ai dat cuiva care să-l fi folosit bine, care să fi vrut şi să fi fost în stare să-l dea mai departe altora cărora le-ar fi fost de trebuinţă ca să se mântuiască ? Iar Eu, venind, aş fi găsit pe pământ mai mulţi din cei ce se mântuiesc: mai mulţi credincioşi, mai mulţi milostivi, mai mulţi smeriţi. Dar tu ai îngropat talantul în pământul trupului tău care a putrezit în groapă (pentru că Domnul spune aceste cuvinte la Groaznica Judecată) şi nu-ţi mai e bun acum la nimic.

O, ce înfricoşată învăţătură pentru cei ce au averi şi nu vor să dea nimic săracilor! Sau înţelepciune şi o ţin ferecată în ei ca într-un mormânt! Sau orice fel de bun sau iscusinţă de care nu se bucură nimeni! Sau putere şi nu apără pe cei slabi! Cel mai blând nume care li s-ar putea da acestora ar fi acela de „hoţi”; pentru că ei îşi însuşesc darul care este al lui Dumnezeu, îl ascund şi nu dau altora nimic din ceea ce li se cuvine. Dar nu sunt numai hoţi, ci şi ucigaşi, pentru că nu ajută pe cei ce ar putea să se mântuiască. Păcatul lor nu e mai mic decât al unuia care, pe mal stând şi având în mâini un colac de salvare, nu-l întinde celui pe care îl vede înecându-se.

Cu adevărat îi va spune Domnul unuia ca acesta cuvântul pe care l-a spus în pilda slugii netrebnice: ***"Luaţi dar de la el talantul şi daţi-l celui ce are zece talanţi. Căci tot celui ce are i se va da şi-i va prisosi, iar de la cel ce n-are şi ce are i se va lua. Iar pe sluga netrebnică aruncaţi-o întru întunericul cel mai din afară. Acolo va fi plângerea şi scrâşnirea dinţilor".***

Adesea se întâmplă în viaţa aceasta că puţinul pe care îl are cineva să se ia de la dânsul şi să se dea altcuiva care are mai mult, şi acest lucru este iarăşi o icoană a ceea ce se petrece pe tărâmul duhului.

Nu ia un părinte de la un fiu risipitor ca să dea altui fiu, mai chibzuit decât acela ?
Nu se ia arma din mâna soldatului fricos ca să se dea celui viteaz ?

Şi în viaţa aceasta ia Dumnezeu darurile sale de la slujitorii netrebnici; de multe ori bogătaşii împietriţi la inimă se ruinează şi mor în sărăcie; înţelepţii trufaşi sfârşesc în nebunie sau senilitate, sfinţii care se mândresc cad în păcate grele; tiranii se prăbuşesc; preoţii netrebnici se despart în chinuri de viaţă; mâinile care nu au făcut binele ce le-a stat în putinţă prind să tremure sau înţepenesc; buzele ce nu au spus adevărul amuţesc; şi toţi cei care zădărnicesc darul lui Dumnezeu sfârşesc ca nişte cerşetori, lipsiţi de toate.

Nu se ia darul de la omul hapsân când moare şi nu se dă urmaşilor şi neamurilor care îl moştenesc ? Dar să luăm aminte: se ia de la cel necredincios darul şi abia după ce darul i s-a luat e osândit. Dumnezeu nu osândeşte pe nimeni câtă vreme mai e darul Lui într-însul. Şi omului osândit la judecata oamenilor, mai înainte de a fi trimis să-şi ispăşească pedeapsa, i se iau hainele dându-i-se în schimb zerghea întemniţaţilor, straiul osândei şi al ruşinii.
Tot astfel şi păcătosul care nu se pocăieşte, întâi va fi lipsit de tot ceea este dumnezeiesc întrânsul, şi abia apoi va fi trimis „întru întunericul cel mai din afară", unde „va fi plângerea şi scrâşnirea dinţilor".

Pilda aceasta ne învaţă că nu numai cel ce face rău se osândeşte, ci şi cel ce nu face binele. Apostolul Iacov ne spune: ***„Cine ştie şti să facă ce e bine şi nu face, păcat are*** (Iacov 4, 17). Toată învăţătura lui Hristos, în faptă şi cuvânt, ne îndeamnă să facem bine. A ne păzi de rău e doar un început, dar calea vieţii creştine trebuie să fie toată presărată ca de flori, cu fapte bune.

Săvârşirea binelui e un ajutor nepreţuit în păzirea de rău. E foarte greu să se oprească cineva de la rău dacă nu face binele şi să se ferească de păcat dacă nu lucrează virtutea.

Pilda ne adevereşte mai departe că Dumnezeu e milostiv către toţi, pentru că fiecare primeşte câte ceva în dar. E drept că unora li se dă mai mult iar altora mai puţin, dar aceasta nu schimbă cu nimic lucrurile, pentru că celor ce li s-a dat mult, li se şi cere mult, iar celor cărora li s-a dat puţin, mai puţin li se cere. ***Fiecăruia însă i se dă atât cât îi trebuie spre a sa mântuire şi spre ajutorarea mântuirii altora.***

Ar fi greşit să credem că în această pildă Domnul are în vedere doar pe bogaţii - de un fel sau altul - ai lumii acesteia. Nu; El vorbeşte deopotrivă despre toţi oamenii. Toţi, fără deosebire, sunt trimişi în lume cu un dar oarecare.

Văduva care a lăsat în templul din Ierusalim singurii ei doi bănuţi era săracă în ce priveşte banii, dar nu era săracă în ce priveşte jertfa şi frica de Dumnezeu. Dimpotrivă. Iar pentru că a folosit bine aceste daruri - bănuţul ei sărac - a fost lăudată de Domnul Însuşi: ***"Adevărat vă spun că această văduvă săracă a aruncat în cutia darurilor mai mult decât toţi ceilalţi"*** (Marcu 12, 43).

Să ne gândim acum la un lucru ce pare mai greu de dezlegat. ***Iată bunăoară un om orb, mut şi surd din naştere, care şi-a petrecut toată viaţa sa, din leagăn până la mormânt, în această stare. „Ce fel de dar a primit unul ca acesta de la Dumnezeu ? Cum să se mântuiască?" poate să întrebe cineva. Ei bine, are un dar, şi unul mare.***

- ✓ *Nu-i vede pe alţii, dar este el văzut.*
- ✓ *Nu dă milostenie, dar îndeamnă pe alţii la milostenie.*
- ✓ *Nu vorbeşte despre Dumnezeu, dar el însuşi e o pomenire a lui Dumnezeu.*
- ✓ *Nu propovăduieşte cu cuvântul, dar adevereşte propovăduirea.*

Cu adevărat poate aduce pe mulţi la mântuire, şi prin aceasta şi el se mântuieşte.

Să cunoaşteţi însă că îndeobşte orbii şi muţii şi surzii nu sunt între cei ce-şi îngroapă talantul. Ei nu se ascund de oameni, şi e destul lucrul acesta. Tot ce au de arătat, arată: pe ei înşişi. Acesta este banul pe care-l dau zarafilor şi-l întorc stăpânului cu dobândă. Sunt slujitorii lui Dumnezeu; pomenirea vie a lui Dumnezeu; chemarea vie a lui Dumnezeu. Ei îndeamnă inimile spre milă şi temere. Ei înfăţişează propovăduirea de netăgăduit a lui Dumnezeu săpată în carnea lor. Iar cei care au ochi şi urechi şi grai, aceştia sunt cei care cel mai adesea îşi îngroapă talantul. Mult li s-a dat, şi când e să li se ceară nu dau nimic.

Inegalitatea este aşezată aşadar la însăşi temelia lumii. Trebuie să ne bucurăm de ea, nu să ne răzvrătim împotrivă-i, pentru că Dragostea a pus-o acolo, nu ura, înţelepciunea, nu nebunia. Viaţa se urâţeşte nu prin lipsa egalităţii, ci prin lipsa iubirii şi a înţelegerii duhovniceşti din om. Să avem mai multă dragoste şi mai

multă pricepere duhovnicească, şi ne vom încredinţa că şi de două ori pe atâta inegalitate câtă vedeam mai înainte nu ştirbeşte cu nimic fericirea hărăzită omului.

Pilda talanţilor aduce lumină, pace şi înţelegere în suflete. Ne îndeamnă să nu întârziem a face lucrul pentru care ne-a aşezat Domnul în piaţa cea mare a acestei lumi.

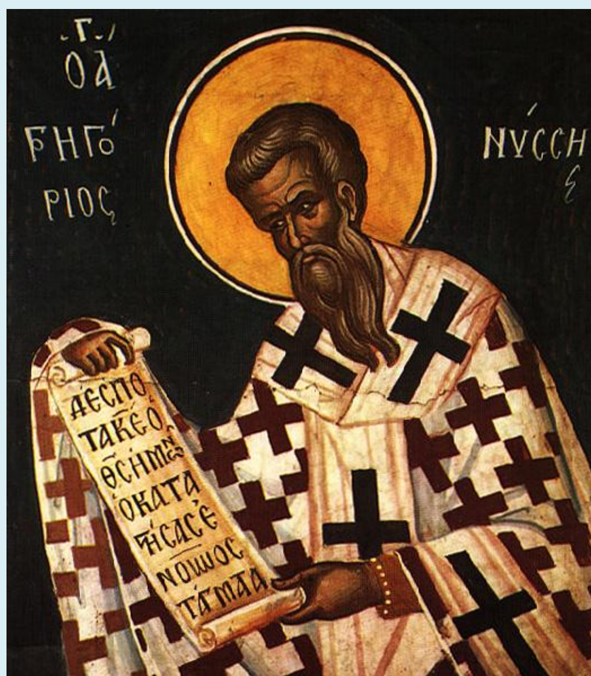
Timpul trece mai grabnic ca un râu repede curgător şi curând - luaţi aminte: curând - va veni asupră-ne sfârşitul.

Nimeni nu se va mai putea întoarce din veşnicie ca să ia ce a uitat şi să facă ce nu a făcut. Să ne grăbim aşadar să folosim darul ce ni s-a dat, talantul împrumutat nouă de Domnul domnilor.

Pentru învăţătura aceasta şi pentru toate, slavă fie Domnului nostru Iisus Hristos, împreună cu Tatăl şi cu Duhul Sfânt, Treimea cea de o fiinţă şi nedespărţită, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

(din "Predici", Sfântul Nicolae Velimirovici)

Sfântul Grigorie de Nyssa despre talantul Duhului Sfânt încredinţat omului şi despre "Făptura cea nouă" în Hristos

"Cel ce voieşte să-şi dăruiască sufletul şi trupul lui Dumnezeu, potrivit legii dreptei credinţe, şi să-I aducă Lui jertfă cea fără de sânge şi curată, trebuie să-şi ia drept călăuză a vieţii credinţa cea dreaptă pe care ne-o grăiesc glasurile sfinţilor prin toată Scriptura. Pe temeiul acesteia conducându-şi sufletul bine ascultător şi bine strunit pe căile virtuţii şi dezlegându-se pe sine în chip curat de lanţurile vieţii acesteia şi eliberându-se de robia celor de jos şi deşarte, pe de altă parte predându-se întreg credinţei şi vieţii după Dumnezeu, va cunoaşte limpede că acolo unde este dreaptă credinţă şi viaţa neîntinată, acolo este şi puterea lui Hristos, iar unde este puterea lui Hristos, de acolo pleacă şi orice patimă şi moartea care ne fură viaţa. Căci nu au cele rele în ele puterea să se împotrivească puterii Domnului, ci ele se pot ivi numai prin călcarea poruncilor.

E ceea ce a păţit cel dintâi om plăsmuit, iar acum toţi cei ce imită prin hotărâre de bunăvoie neascultarea aceluia. Dar pe cei ce vin cu voia nevicleană la Duhul şi au credinţă intru toată adeverirea, neavând nici o pată pe conştiinţă, această putere a Duhului îi curăţeşte, potrivit celui ce a zis : "Că Evanghelia noastră cea către voi nu s-a vestit numai în cuvânt, ci şi întru putere şi întru Duh Sfânt şi întru adeverire multă, precum bine ştiţi" (I Tes. 1, 5) şi iarăşi: "Întreg duhul şi sufletul şi trupul vostru să fie păzite fără pată întru numele Domnului nostru Iisus Hristos" (I Tes. 5, 23), care a dăruit prin baie celor vrednici mireasma nemuririi, ca talantul încredinţat fiecăruia să aducă bogăţia nevăzută, prin lucrarea celor încredinţate.

Căci mare este, fraţilor, mare este sfântul botez spre dobândirea bunurilor duhovniceşti de către cei ce-l primesc cu frică. Pentru că din Duhul cel bogat şi îmbelşugat curge pururea harul în cei ce-l primesc. De acest har umplându-se, sfinţii apostoli au arătat Bisericilor lui Hristos rodurile plinătăţii şi ale adeveririi.

Acest Duh rămâne sălăşluit în cei ce au primit darul Lui, împreună-lucrător, după măsura credinţei fiecăruia din cei ce s-au împărtăşit de El, zidind în fiecare binele spre sârguinţa sufletului în faptele credinţei, după cuvântul Domnului, Care zice că cel ce a primit talantul l-a primit spre lucrarea a ceea ce i s-a dat (Lc. 19, 13), adică harul Sfântului Duh i s-a dat fiecăruia, spre sporirea şi creşterea lui. Căci sufletul care s-a născut din nou prin puterea lui Dumnezeu trebuie să crească până la măsura vârstei duhovniceşti în Duhul, adăpat neîncetat cu sudoarea virtuţii şi cu dărnicia harului. Pentru că, precum firea trupului pruncului nou născut nu rămâne în vârstă fragedă, ci hrănit cu mâncările trebuitoare sufletului, după legea firii, înaintează spre măsura ce-i este rânduită, aşa se cuvine şi sufletului născut de curând.

Împărtăşirea de Duhul, nimicind boala intrată prin neascultare, reînnoieşte vechea frumuseţe a firii. De aceea, el nu mai rămâne pururea prunc, nici nemişcat în nelucrarea şi în lipsa de curăţie, adormit în starea naşterii, ci se hrăneşte pe sine prin mâncări potrivite lui şi creşte spre mărimea pe care o cere firea prin toată virtutea şi ostenelile, ca să se facă prin virtutea sa, cu puterea Duhului, neprimejduit de nevăzutul tâlhar ce pregăteşte sufletelor multe uneltiri ascunse.

Deci trebuie să ne conducem pe noi, după Apostol, pururea spre bărbatul desăvârşit, “până ce vom ajunge toţi la unirea credinţei şi a cunoştinţei Fiului lui Dumnezeu, la bărbatul desăvârşit şi la măsura vârstei plinătăţii lui Hristos, ca să nu mai fim prunci, învăluiţi şi purtaţi de tot vântul învăţăturii, cu meşteşug, spre uneltirea înşelăciunii, ci întărindu-ne în adevăr, să creştem în toate întru El, Care este capul, Hristos” (Ef. 4, 13-15) şi în altă parte, acelaşi zice: “Nu vă asemănaţi chipului veacului acesta, ci vă schimbaţi la faţă întru înnoirea minţii voastre, ca să cercaţi care este voia lui Dumnezeu cea bună şi bineplăcută şi desăvârşită” (Rom. 12, 2). Iar voia lui Dumnezeu cea desăvârşită este, după el, a-şi întipări cineva în suflet chipul vieţuirii binecredincioase. Pe acest suflet îl duce la înflorirea celei mai înalte frumuseţi harul Duhului, care lucrează împreună cu ostenelile celui ce-şi întipăreşte acest chip. (…)

Dar ar putea afla cineva şi în alte Scripturi multe spre învinovăţirea patimilor ascunse în suflete. Şi aşa de rele sunt acestea şi de greu de vindecat şi atâta tărie au câştigat în adâncul sufletului, încât nu e cu putinţă să fie smulse şi desfiinţate numai prin sârguinţă şi virtutea omenească, de nu va primi cineva ca ajutor, prin rugăciune, puterea Duhului, ca să biruiască asupra răutăţii ce-l stăpâneşte

înăuntru. Aceasta o învaţă Duhul însuşi, folosindu-Se de glasul lui David: “De cele ascunse ale mele curăţeşte-mă şi păzeşte pe robul Tău de cele de alt neam” (Ps. 18, 13-18). Căci două fiind cele din care se alcătuieşte omul cel unul, sufletul şi trupul, şi cel din urmă îmbrăcându-l, iar cel dintâi rămânând înăuntru în timpul vieţii, cel dintâi trebuie supravegheat ca o biserică a lui Dumnezeu şi păzit, ca nu cumva, venind în el vreunul din păcatele arătate, să-l clatine şi să-l strice.

Despre cel ce nu-şi păzeşte sufletul vorbeşte şi Apostolul cu ameninţare: “Cel ce strică biserica lui Dumnezeu strica-l-va pe el Dumnezeu” (I Cor. 3, 17).

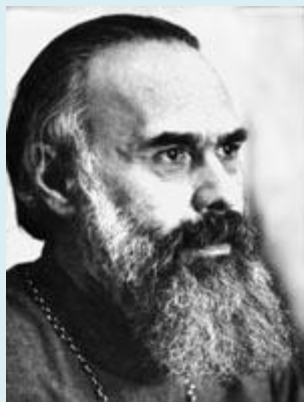
Iar pe cel dinăuntru trebuie să-l păzim cu toată străjuirea, ca nu cumva, pornind vreo ceată înarmată a răului din vreun adânc de undeva şi stricând gândul vieţuirii binecredincioase, să robească sufletul, umplându-l de patimile ce-l atrag pe ascuns. Drept aceea omul trebuie să străjuiască cu mare veghe, înconjurând des sufletul, strigând ca un conducător de oaste şi îndemnând: “Omule, ţine în toată paza inima ta! Căci din aceasta sunt ieşirile vieţii“. Iar straja sufletului este gândul vieţuirii binecredincioase, întărit de frica de Dumnezeu, de harul Duhului, de fapte bune. Căci, cel ce şi-a înarmat sufletul său cu acestea respinge uşor atacurile tiranului, adică viclenia şi pofta, mândria, mânia, pizma şi toate mişcările viclene ale răutăţii dinăuntru. Acela care cultivă virtutea trebuie să fie simplu şi neclintit, plugărind numai roadele vieţuirii binecredincioase şi neabătându-şi niciodată viaţa spre căile răutăţii şi nedespărţindu-şi gândul de la vieţuirea bine-credincioasă a credinţei, ci să fie de un singur fel, drept şi necercat de patimile ce se află în afara drumului său. (…)

Să nu-ţi închipui, deci, că având harul bogat şi îmbelşugat al Duhului, nu mai ai nevoie de nimic pentru desăvârşirea ce-ţi poate veni prin darurile Aceluia. Şi când vine la tine bogăţia darului, fă-te sărac cu cugetul, neîncrezându-te niciodată în tine şi aşteptând dragostea în suflet, ca pe o temelie a vistieriei harului, şi luptând cu orice patimă, până ce vei ajunge la vârful vieţuirii binecredincioase, la care a ajuns apostolul şi la care urcă pe ucenici prin rugăciune şi învăţătură. Iar de pe acesta le arată celor ce-L iubesc pe Domnul prefacerea şi harul mai înalt la care au fost ridicaţi, spunând: “Căci nici tăierea împrejur nu este ceva, nici netăierea împrejur, ci făptura nouă. Şi câţi vor umbla după dreptarul acesta, pace peste ei şi milă peste Israelul lui Dumnezeu” (Gal. 6, 15-16). Şi iarăşi: “De este cineva în Hristos, e făptură nouă; cele vechi au trecut” (II Cor. 5, 14). Făptura nouă este dreptarul apostolic. Iar aceasta este ceea ce a lămurit în altă parte, zicând: “Ca să-şi înfăţişeze El însuşi Lui Biserică slăvită, neavând pată sau zbârcitură sau altceva din acestea, ci ca să fie sfântă şi fără prihană” (Ef. 5, 27). “Făptură nouă” a numit locuirea Sfântului Duh în sufletul curat şi neprihănit şi eliberat de toată răutatea, viclenia şi ruşinea. Căci, când va urî sufletul păcătuirea şi se va face casnic al lui Dumnezeu, după putere, prin

vieţuirea intru virtute, şi va primi, după prefacerea vieţii, în sine harul Duhului, s-a făcut făptură nouă şi a fost zidit din nou (…)”.

(Sfântul Grigorie de Nyssa, Scrieri, Editura Institutului Biblic şi de Misiune al BOR, 1982)

Mitropolitul Antonie Bloom - Am un talant - îl investesc sau îl îngrop?

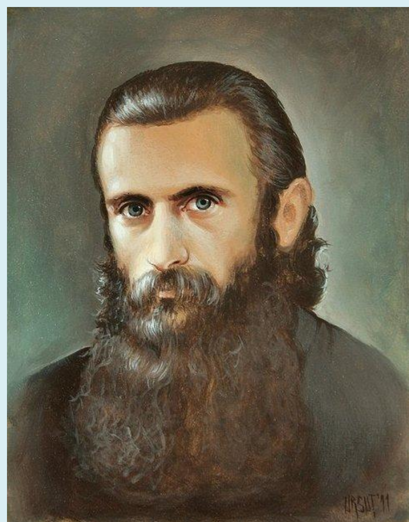
Aceasta este înţelesul pildei Mântuitorului despre talanţi: a fost făcută o investiţie, să obţină orice e în stare de pe urma ei. Acest cineva poate depune toate eforturile şi, dacă este înzestrat cu capacităţi deosebite, va dubla sau va tripla investiţia - darul - ce i-a fost oferit. Cel mai puţin înzestrat va obţine ceva mai puţin, dar va avea şi el rezultatul său.

Nimeni, însă, nu are dreptul să facă la fel ca sluga din pildă care a îngropat talantul. Acesta s-a speriat: dacă pierd cumva ceea ce-a fost investit în mine, dacă irosesc, cheltuiesc şi voi fi tras la răspundere? - şi l-a îngropat; altfel zis, l-a pus deoparte, l-a ascuns, l-a legat în batistă.

Iar când a venit vremea judecăţii, când a venit vremea socotelii faţă de stăpân, s-a dovedit că toţi au obţinut câte ceva, numai acesta din urmă, nimic. Şi a fost osândit nu pentru că nu a adus profit stăpânului, ci pentru că nu a întreprins nimic, nu s-a hotărât la nimic.

(Antonie Bloom, Despre credinţă şi îndoială, Editura Cathisma, Bucureşti, 2007, pp. 15-16)

Părintele Arsenie Boca - Predică la Duminica XVI-a după Rusalii - Pilda talanţilor - Talanţii împărăţiei

Împărăţiile pământului îşi au banii lor. Şi împărăţia lui Dumnezeu îşi are talanţii ei.

„Omul de neam ales" din pilda talanţilor e Iisus. După învierea Sa din morţi Iisus „S-a dus într-o ţară îndepărtată" – „suirea la Tatăl", cum i-a spus Mariei Magdalena la mormânt - ca să pogoare oamenilor darurile Duhului Sfânt, Duhul Sfânt chiar.

Când le-a spus Iisus, după înviere: ***„Datu-Mi-s-a toată puterea în Cer şi pe pământ… precum M-a trimis pe Mine Tatăl, aşa vă trimit şi Eu pe voi… Mergând învăţaţi toate neamurile, botezându-le în numele Sfintei Treimi, învăţându-le să păzească toate câte v-am poruncit vouă… Cine va crede şi se va boteza se va mântui; cine nu va crede se va osândi"*** (Matei 28,19-20; Marcu 16,16).

Cuvintele acestea erau „întărirea crăiască", împărţirea talanţilor, câmpul de negustorie şi răspunderile. ***Acesta era ceasul când Iisus a împărţit avuţia Sa lucrătorilor: cele zece daruri ale Duhului Sfânt. Cu aceşti talanţi, sau talente ale Duhului Sfânt, cei înzestraţi cu ele au să neguţătorească în lume, câştigând cu ele fii ai împărăţiei.***

De-acum încep răspunderile: ajungi conştient că înzestrarea ta spirituală e de la Dumnezeu şi că spre slujirea Lui între oameni ţi s-a dat înzestrarea, sau te constitui un talentat care crezi că n-ai a da nimănui vreo socoteală, un iresponsabil?

Convertirea talentelor e un mare talent. Înzestrările lui Dumnezeu nu ne sunt

date ca simple ornamente, de care să ne bucurăm numai noi. Talentele sunt înzestrări cu energie divină, spre scopurile ei anumite, energie pe care lumea nu o cunoaşte: aceasta dă îndrăzneala mucenicilor, răbdarea pustnicilor, darul cunoştinţei, curajul adevărului, nebunia pentru Hristos, interpretarea vieţii în perspectiva Luminii divine.

Dar zice pilda că „cetăţenii Săi îl urau şi au trimis solie în urma lui, zicând: «Nu vrem ca Acesta să domnească peste noi!»”

Aceştia sunt cei ce nu vor să primească peste ei domnia lui Hristos, ci domnia lui Antihrist. Dacă Iisus a suflat suflet viu, viaţă spirituală în Adam, în temeiul căreia Adam vedea pe Dumnezeu; dacă a suflat Duh Sfânt peste Apostoli şi toţi urmaşii lor, pentru iertarea păcatelor, spre reînvierea spirituală a oamenilor, şi dacă s-a întărit această reînviere prin „suflarea de vifor” a Duhului Sfânt în ziua Rusaliilor, a mai rămas totuşi şi o suflare a Duhului Sfânt, pe care Iisus n-a împărtăşit-o omului.

Pilda talanţilor vorbeşte de tăierea vrăjmaşilor acelora care n-au vrut să domnească Iisus peste ei. La Cartea Isaiei Proorocul, unde se înşiră darurile sau puterile lui Mesia, ultimul e suflarea de moarte, cu care va sufla pe cel fară de lege. (Isaia 11,4).

Deci de două ori Duhul Sfânt a suflat spre viaţă: primului om şi la plinirea vremii, tuturor oamenilor, spre reînvierea lor spirituală; iar a treia oară va sufla Duhul Sfânt spre moarte spirituală în faţa unui singur om, omul fără de legii.

E ceva uimitor în Iisus; şi ca orice uimire, e greu de prins în cuvinte omeneşti. Nu se poate ca Iisus să nu fie Dumnezeu adevărat, când în El erau: începutul şi sfârşitul, alfa şi omega existenţei, într-o continuă şi divină prezenţă… (Apocalipsa 1,8; 21,6; 22,13).

De altfel această prezenţă a lui Iisus în toate fragmentele timpului e ceea ce dă talanţilor valoarea lor de energii divine.

Prislop, Vineri XXVII, 24.XI.49 Luca 19,12-28

(sursa: Cuvinte Vii - Părintele Arsenie Boca)

Părintele Arsenie Boca – Talanţii

Sufletul dus în robie e jefuit pe dată de toată agoniseala sa duhovnicească. Aceasta-i contabilitatea fricosului: zarafii cu banii lor falşi fură talanţii noştri buni.

Cel cu un talant din Sfânta Evanghelie are numai botezul şi talantul lui i se va da celor fără botez, dar cu fapte.

Între cei trimişi de Dumnezeu sunt şi oameni ce au darul să vadă dincolo de zare, să audă graiul şi cuvintele mai presus de fire. Dar aceştia, la vreme de mare însemnătate pentru ei, când li se deschide ochiul vederii şi urechile auzirii celor de dincolo, să nu întârzie a căuta povăţuirea unui duhovnic, care le va feri inima şi mintea de bucurie străină şi care îi va ocroti cu dulama smereniei.

Darurile lui Dumnezeu ascunse în noi nu le ştim, dar satana le vede; şi, ca un tâlhar viclean, pândeşte vremea darului de sus să se deschidă în viaţa noastră şi de nu-l va afla acoperit de smerenie şi dreaptă socoteală, varsă el, ca pe un jgheab, pustiirile lui pe făgaşul lui Dumnezeu.

Ce ţi-a dat Dumnezeu dar, asigură-l cu întrebarea şi ocroteşte-l cu smerenia şi cu atât mai vârtos nu ieşi din sfatul unuia dintre nebăgaţii de seamă slujitori ai lui Dumnezeu.

În fiecare om este închisă o măsură a lui, după cum ne asigură şi Sfântul Pavel (Romani 12, 3); peste aceasta să nu treacă nimeni, dar nici să nu se lovească nimeni a o ajunge.

(Părintele Arsenie Boca mare îndrumător de suflete din secolul XX, Editura Teognost, Cluj-Napoca, 2002, pp. 170-171)

Părintele Arsenie Boca - Iconomii tainelor (1)

Sfânta Scriptură, prin apostolul Pavel, împarte oamenii în două cete: în trupeşti şi duhovniceşti. “Cei ce se ţin de trup poftesc cele trupeşti, iar cei ce se ţin de duh cele duhovniceşti. Ci pofta cărnii este moarte, deoarece este vrăjmăşie împotriva lui Dumnezeu, fiindcă nu se supune legii lui Dumnezeu şi nici nu poate. De aceea cei ce sunt în carne, nu pot să placă lui Dumnezeu. “Cei ce sunt însă ai lui Hristos, trupul şi l-au răstignit împreună cu poftele”. “Nu suntem datori trupului, ca să vieţuim după trup. Căci, dacă vieţuiţi potrivit trupului, veţi muri; iar dacă ucideţi cu duhul poftele trupului, veţi fi vii. Fiindcă toţi câţi sunt mânaţi de Duhul lui Dumnezeu, ei, fiii lui Dumnezeu sunt”.

Căci: “Voinţa lui Dumnezeu aceasta este: sfinţirea voastră, ca să vă feriţi de desfrânare, ca să ştie fiecare dintre voi să-şi stăpânească vasul său în sfinţenie şi cinste, nu în patima poftelor, cum fac necredincioşii, care nu cunosc pe Dumnezeu. Căci Dumnezeu nu ne-a chemat la necurăţie, ci la sfinţire”.

Pe vremea acestui mare iconom al tainelor lui Dumnezeu, Pavel apostolul, sufla urgie mare peste creştini. De aceea mulţi erau hotărâţi pentru înfrânarea desăvârşită în căsătorie, ca să fie gata oricând de Sfânta Împărtăşanie şi de mărturisirea muceniciei. Sfântul Pavel însă, socotind copiii, mugurii căsătoriei, n-a îngăduit înfrânarea desăvârşită decât pentru vremile de post şi rugăciune. Post era - şi este - luni, miercuri şi vineri, iar rugăciune şi Sfânta Împărtăşanie sâmbăta şi duminica. Slăbănogindu-se creştinii, cu trecerea vremii, Sfinţii Părinţi au adăugat pe rând cele patru posturi mari, care sunt post în toate privinţele. De atunci au băgat de seamă Părinţii că omul fără înfrânare decade,

iar fară post nu se poate înfrâna şi, ca urmare, nu mai poate pricepe cele ale vieţii duhovniceşti.

Ioil proorocul de mult cuvântase: „Gătiţi postiri sfinte…Să iasă mirele din cămara lui şi mireasa din iatacul ei!”

Sfântul Pavel, socotind însă şi nevoia ceasului de faţă, urgia vremii de atunci, le dă sfatul acesta: “Bine e pentru oricine să fie aşa cum se găseşte. Legat eşti cu femeie, nu căuta desfacere. Dezlegat eşti de femeie, nu căuta femeie. Căci de acum vremea s-a scurtat. Aşa încât cei ce au femei să fie ca şi cum nu ar avea; cei ce cumpără ca şi cum n-ar stăpâni, şi cei ce se folosesc de la lumea aceasta, ca şi cum nu s-ar folosi de ea. Căci faţa acestei lumi se trece”.

În zilele urgiei de pe urmă, la acelaşi sfat se va ajunge. Până atunci, băgăm de seamă ca preoţii vremurilor noastre, cu aceeaşi datorie ca Pavel, nu mai urmăresc desfrânarea ca pe un păcat care dărâmă alcătuirea omenească, în întindere şi în adâncime, ci o lasă să-şi facă de cap. Ei nu mai au îndrăzneala să o măture afară din taina căsătoriei creştine, de aceea se ajunge la sărăcirea şi rătăcirea roadelor ei, copiii. Aşa se întâmplă că: “lipsind preotului cunoştinţa legii şi bătrânului sfatul”, cum se tânguia Iezechiil, oamenii orbecăie în mulţimea neştiinţei şi a lipsei de sfat, care s-au întins ca o noapte de osândă peste bieţii oameni. Acesta e un somn de primejdie, din amândouă părţile. Căci scrie: “Dormind oamenii, a venit vrăjmaşul şi a semănat neghină printre grâu şi s-a dus”.

Deci nu fără rost atragem luarea-aminte că neghinele vrăjmaşului vor sălbătăci oile împotriva păstorilor… Ceea ce se petrece în mic, într-un om, se petrece şi în mare, în omenirea întreagă. Ceea ce se petrece în microbiologic se petrece şi în macrobiologie, în societatea omenească; cu deosebirea că o mică strâmbare dintr-un ins, cu întinderea şi cu lungimea de vreme, poate da între oameni o rătăcire cum nu s-a mai pomenit. De la faptul neînsemnat că unuia, învestit cu putere, i s-a strâmbat mintea, e cu putinţă să se ajungă la izgonirea a milioane de oameni de sub ascultarea lui Dumnezeu.

Faptul că Iisus a venit la nuntă cu ucenicii Săi, dovedeşte că de la nuntă se începe prima minune dumnezeiască spre bine; de aci se ridică o stavilă împotriva pustiirii firii omeneşti. De aceea se ridică şi nunta din desfrânare la cinstea de taină, între cele şapte, tocmai pentru ca oamenii să se simtă şi să nu mai îngăduie într-însa şerpăria fărădelegilor.

Drept aceea, zice Sfântul Maxim: “Nimenea păcătuind nu poate avea spre apărarea păcatului slăbiciunea trupului. Căci unirea cu Dumnezeu Cuvântul a întărit toată firea, prin dezlegarea ei de blestem, nemailăsându-ne nici o apărare

pentru pornirea cu voie spre patimi. Căci dumnezeirea Cuvântului, fiind tot-deauna după har în cei ce cred în El, veştejeşte din trup legea păcatului”.

În veacurile de aur ale creştinismului, trăirea în Hristos era mai puternică şi mai întinsă între creştini; aceasta le făcea uşoară lupta cu patimile; în veacul nostru însă, când Dumnezeu a ajuns de râs chiar între creştini, a mai vorbi de luptă cu patimile înseamnează să-ţi aprinzi paie în cap. De aceea azi, oricât ne-ar costa îndrăzneala aceasta, trebuie să înduplecăm pe oameni la o viaţă mai curată, - căci de ea atârnă o credinţă mai luminată, şi deci mântuirea. Drept aceea iau în ajutor propria lor mizerie, precum şi înfricoşarea de urmări, ca şi mai mari mizerii. Calea aceasta e treabă de cârpaci, pentru că o trăire în Hristos ne-ar scuti de vorbă. De aceştia însă care să trăiască viaţa în Hristos, rar dacă se mai află; trebuie născuţi, altă cale nu rămâne; căci cu ce vine, cum vine, credinţa va ajunge să se strâmbe şi în tot felul să se stingă.

Cunoştinţa mântuirii, de unde odată lumina ca soarele între noroade, azi abia se mai zăreşte ca o stea, căci gloatele şed în întunerec şi în umbra morţii. “Cu-noştinţa mântuirii trebuie, cu orice preţ, reaprinsă între oameni”.

***

Luca 19:
12. Un om de neam mare (Iisus) s-a dus într-o ţară îndepărtată ca să-şi ia întărire crăiască şi să se înapoieze. (A doua venire ca Împărat şi Judecător.)
13. Şi a chemat pe zece robi ai săi şi le-a dat zece talanţi şi a zis către ei: Neguţătoriţi cu ei până vin.
14. Dar cetăţenii lui aveau ură pe el, şi au trimis solie în urma lui, zicând: Nu vrem ca acesta să fie crai peste noi.
15. Când a venit înapoi, după multă vreme, cu întărire de crai, a poruncit să-i cheme pe acei robi cărora le dăduse banii, ca să afle cine ce neguţători e a făcut.

Talanţii sunt talentele: înzestrări cu daruri, misiuni, slujbe duhovniceşti şi slujiri cetăţeneşti; meşteşugul artelor; meşteşugul ştiinţei, a oricărei ştiinţe, darul chivernisirii avuţiei; pe scurt valorile culturii: valoarea morală, politică, teo-retică (ştiinţa), estetică, economică şi religioasă. Iar slujitorii sunt oamenii înzestraţi cu toate aceste valori sau talente.

Şi fără vorbă, s-ar pricepe, din felul cum e pusă problema, că toate valorile, talentele, ar trebui să se negustorească între oameni. În favoarea lui Dumnezeu, căci precum este o ierarhie a valorilor, tot aşa este un ierarh al lor.

Dar, zice parabola, că unii din talentaţi, n-au vrut să-l recunoască de stăpân, 80% au tăcut rebeliune împotriva Stăpânului averii.

Aceştia sunt cei ce socotesc că sunt ale lor darurile date de Dumnezeu. Ei se umflă cu părerea de sine, îşi afumă mintea cu mândria şi scot afară pe Dumnezeu din negustoria lor. Toată zdroaba lor e egală cu îngroparea talantului în pământ. A nu lucra cu valorile, în sensul în care le-a rostuit Dumnezeu, înseamnă a ieşi din ierarhie si a face anarhie. Deci 20% petrec în ierarhie si 80% în anarhie: exact situaţia a 20 de oi în mijlocul a 80 de lupi.

Dar minunea lui Dumnezeu e că oile biruie lupii! Avem mărturie istoria creştinismului. Când puterii politice, în persoana împăratului din Roma sau Bizanţ, i se suia mândria luciferică la minte, pretindea poporului, nu numai supunere, ci şi închinare. Se făcea pe sine zeu, îşi comanda statuie, o ducea la Panteon şi cerea lumii închinare.

Creştinii însă nu se închinau la idoli. Zeul împărat se ciocnea astfel de Dumnezeul creştinilor, şi, fiindcă nu-L putea înlătura din cale, ucidea pe creştini fără judecată, îi ardea de vii, îi răstignea pe cruce; creştinii, fără să aibă vreo vină, cu răbdarea lor, scoteau din minţi pe zeul mincinos. Se întâmpla vreo nenorocire? Creştinii sunt de vină! Nu plouă, creştinii sunt de vină; ieşeau apele, creştinii sunt de vină; încolţeau barbarii imperiul, creştinii sunt de vină, - creştinii la lei!…

Iată valorile în conflict: puterea politică, umflată de trufie, înfigând ghearele în grumazul smereniei, şi totuşi, s-a văzut trufia căzând frântă în faţa smereniei.

Pavel învăţa pe creştini: "Supuneţi-vă stăpânirii, căci nu este stăpânire, fără numai de la Dumnezeu; iar cele ce sunt: de Dumnezeu sunt rânduite".

… Dezechilibrul mintal al trufiei a contaminat aproape toate valorile şi le-a pus în conflict. În valoarea politică trufia stârneşte tirania, terorismul, dictatura; în religie, inchiziţia, despotismul, protestantismul; în ştiinţă şi economie, materialismul; în artă, senzualismul; în toate a băgat anarhia faţă de Dumnezeu, Ierarhul lor de drept. Deci, ce vor zice, când li se va cere socoteală?

***

Destinul talanţilor

Dacă rămânem înţeleşi despre faptul că în fiecare ins ce vine în lume, Dumnezeu ascunde un gând al Său, un plan pe care-l urmăreşte între oameni, şi, potrivit cu el, tocmirea celui ce vine capătă însuşirile de a-l putea îndeplini, ne aflăm în raza unei mari taine.

Dumnezeu ocârmuieşte lucrurile în multe feluri. Dintre aceste multe feluri alegem două spre tălmăcire:

⇒ *cârmuirea cea peste ştirea şi putinţa minţii omeneşti, cârmuirea prin simpla atotputernicie a voinţei Sale.*

⇒ *Iar a doua e ocârmuirea la care leagă şi slujirea omenească; ocârmuirea atârnătoare de om, iubitoare de om, hotărâtoare de om. Adică libertatea lui Dumnezeu tăcută, din iubire, atârnătoare de libertatea omului.*

Astfel de libertate însă nu are decât dreptul, fiindcă el a câştigat iubirea lui Dumnezeu. Păcătosul e rob păcatului, n-are voinţă liberă. Ceea ce i se pare lui libertate, e un dezechilibru în creaţiunea lui Dumnezeu. Drept aceea, pe când dreptul cunoaşte un Dumnezeu personal, plin de iubire şi apropiat oamenilor, păcătosul simte un Dumnezeu aspru, ascuns, ameninţător, atotputernic şi tare departe. Dar sunt păcătoşi cu totul vrăjmaşi lui Dumnezeu, care nici nu îngăduie să li se zică păcătoşi. Aceştia nu sunt împreună lucrători cu Dumnezeu. Peste lucrul lor trebuie să vină corecturi divine. Aşa se face că simţim un Dumnezeu atotputernic, care restabileşte, peste voinţele oamenilor, echilibrul creaţiei şi echilibrul vieţii, stricat de fărădelegile oamenilor.

Acţiunea aceasta a lui Dumnezeu, prin care constrânge faptele oamenilor cu urmările lor, o numim ispăşire. Ispăşirea e un chip de veghe a lui Dumnezeu în destinul insului şi în destinul neamurilor. Dar cu toate că răul se pedepseşte prin sine însuşi, iubirea divină dă totuşi putinţă de ieşire din înfundătura răutăţii ce se pedepseşte pe sine însăşi: de se va găsi cineva să stea bun pentru fraţii săi înaintea lui Dumnezeu.

Aceştia, prevăzuţi de Dumnezeu cu slujba aceasta încă mai înainte de-a se naşte şi trimişi să o împlinească, sunt slugile Sale, cărora le-a dat avuţia Sa pe mână.

***

Vederea prin văl

Să nu se creadă îngust, că dreptul apare numai în religie. Dreptul poate să se arate în oricare dintre valorile sau talanţii lui Dumnezeu. Dacă însă abia apare în religie, asta se datoreşte faptului că numai aci se mai ştie ceva despre atârnarea omului de Dumnezeu. Deci purtătorul oricărei valori, dacă va ajunge la cunoştinţa atârnării sale de Dumnezeu, va ajunge drept.

Dreptul e omul lui Dumnezeu, ori de poartă slujba preotului, ori pe-a împăratului, ori pe-a învăţatului, ori pe-a artistului, ori pe-a vistiernicului, ori pe-a bogatului ori pe-a săracului. Un singur lucru i se cere pentru aceasta: să se cunoască pe sine ca avându-şi obârşia spirituală şi toată înzestrarea de la

Dumnezeu. Sunt mulţi drepţi care nici nu ştiu despre ei că sunt drepţi. Pentru ei neştiinţa e o mare acoperire de primejdii, şi anume, primejdia căderii în mândrie a celor conştienţi de virtutea lor. În sfânta lor neştiinţă ei sunt simpli ca florile, nu ştiu nimic despre frumuseţea lor.

Pentru cei ce însă au o răspundere între oameni, e neapărat de trebuinţă să-şi cunoască atârnarea lor de Dumnezeu şi Lui să-I întoarcă cinstea şi slujba, pe care le au între oameni. Tot ceea ce împiedică această situaţie normală e vălul de pe minte, e zidul despărţitor de Dumnezeu al păcatului.

Dumnezeu pe toţi îi trimite înzestraţi şi în stare să fie drepţi. Dar, trecând ei prin poarta naşterii pământeşti, iau în spate poveri părinteşti, care-i spetesc şi-i încovoaie spre pământ. Pe urmă, slăbiţi de osteneala vieţii şi de mediul înconjurător, greu se vor decide să reprezinte cauza lui Dumnezeu.

"Înainte de-a te urzi în pântece… te-am sfinţit şi te-am rânduit prooroc pentru popoare"; zice Dumnezeu lui Ieremia, care se cam lepăda de slujba de prooroc. Iona s-a lepădat mult şi bine, Petru s-a lepădat; împăraţi s-au lepădat, preoţi s-au lepădat. Se vede că e un risc al vieţii de-a ţine de Dumnezeu. E o ciudată ruşine de oameni în a te face mai bun. Iar îndrăzneala de-a sluji lui Dumnezeu şi a-i îndemna şi pe ei să-I slujească de cele mai multe ori, te pune în primejdie cu oamenii. E frica oii de lup. Dar dacă şi Iisus s-ar fi înfricoşat de oameni şi de iad, ce s-ar fi ales de mântuirea noastră? Taina lui Iisus era că în trupul Lui se ascundea Dumnezeu; iar taina noastră, a creştinilor, e că în făptura noastră se ascunde Hristos. Aci e minunea că oile biruie lupii, oricât de mare le-ar fi haita. Spre a vedea cu ochii o minune ca aceasta, nu e decât o singură cale de urmat: viaţa curată - potrivită cu firea - care ajută şi oamenilor, şi-I ajută şi lui Dumnezeu, ca să ne poată ajuta. Nu-i alt chip obişnuit de-a surpa zidul şi de-a subţia vălul ce desparte pe oameni de Dumnezeu şi bagă haosul în zidire.

Căci păcatul desfrâului si a toată fărădelegea întârzie sau face cu neputinţă arătarea şi desăvârşirea vieţii lui Hristos în noi. Că numai de se va arăta viaţa lui Hristos în noi, vom cunoaşte ţinta spre care trebuie să tindem şi ne vom înţelege rostul pe pământ. În copiii veniţi dintr-o vieţuire curată a căsătoriei, precumpănesc înclinările bune şi nu-i biruie împrejurările rele ale mediului ce eventual l-ar găsi şi, poate că, chiar împotriva acestui mediu sunt rânduiţi. Ei sunt de mici mai străvezii pentru Dumnezeu şi prin aceasta se vede că au chemare să-I fie ucenici, iar, dacă vremea le-o va cere, Îi vor fi şi mucenici.

Un bărbat de ştiinţă, care mărturiseşte în mediul său pe Dumnezeu, adeseori e mucenic; un conducător de neamuri, dacă se declară atârnător de Dumnezeu, de asemenea e mucenic, ca şi cum atârnarea de Dumnezeu ar fi o mare slăbiciune şi vinovăţie. Şi aşa păţesc pe rând toţi dăruiţii lui Dumnezeu când nu se învoiesc

la sfatul lumii, să tâlhărească pe Dumnezeu de darul ce li-l dase spre tot lucrul bun, ce au să-l împlinească în lume.

Cu cât "vălul" ţesut din păcate şi aşternut peste ochiul conştiinţei e mai subţire, cu atât cei dăruiţi aflã mai repede cine sunt şi ce trimitere au de la Dumnezeu. Iisus, ca om adevărat, n-avea nici un văl despărţitor, încât la 12 ani spunea dreptului Iosif şi Sfintei Fecioare, cu aerul cel mai natural cu putinţă: "N-aţi ştiut că în casa Tatălui Meu mi se cade să fiu?"

Era în templul din Ierusalim, înconjurat de bogoslovii legii vechi, întrebându-i şi răspunzându-le din Scripturi. Deci sfinţii, drepţii prin excelenţă, pe măsura credinţei şi a curăţiei lor moştenită din părinţi şi sporită cu propria lor osteneală, sunt o cuvântare vie, pentru că au într-înşii pe Dumnezeu-Cuvântul Cel ce strigă printr-înşii voia Sa către ceilalţi oameni. În jurul acestora se întăreşte şi se întinde credinţa, şi mulţi se mântuiesc. Prin ei se potoleşte anarhia, prin ei se restabileşte echilibrul şi armonia şi prin ei şi ceilalţi întrevăd pe Dumnezeu. Sfinţenia e tocmai această transparenţă a lui Dumnezeu în făptura Sa, prietenia aceea de mare cuviinţă a sufletului cu Tatăl său - singura situaţie normală şi de la sine înţeleasă a omului şi a oamenilor.

Chemarea aceasta de mijlocitor între Dumnezeu şi oameni au avut-o mulţi, dar mai cu seamă Iisus, şi de la El toţi iconomii tainelor, apostolii şi urmaşii lor legiuiţi. Preoţii reactualizează, prin jertfa cea fără de sânge, prin Sfânta Împărtăşanie, permanenţa acestei mijlociri. De aceea preotul - care se înţelege că trebuie să fie un drept - e, numit chiar mai mult decât atâta; el e îngerul Domnului Savaot (Savaot e tot Iisus). "Îngerii Bisericii" din Apocalipsă erau şapte episcopi, care au luat îndreptare pentru oarecare nebăgări de seamă.

Preoţii au grija de-a îndupleca pe oameni în vremea rânduită întoarcerii, ca să nu cadă din milostivire sub strivirea dreptăţii. Lor li s-a dat marele dar să ierte în numele lui Dumnezeu. Mare, covârşitor de mare dar. Oare de ce nu-l pricep oamenii?

A osândi pe preoţi e lucrul cel mai uşor şi cel mai fără rost. Să fim drepţi: slujba preoţilor e sfântă, darul lor e de la Dumnezeu, e sfânt. Că firea lor pământească mai dă uneori prilej de sminteală, iară să fim drepţi: neavând cum să vină altfel decât prin naştere din trupuri pământeşti în care mişună pornirile fărădelegilor ca şerpii şi rod înclinările patimilor ca viermii, sigur că ei vor fi covârşiţi de moştenirea aceasta şi nu-şi vor putea îndeplini fără umbră trimiterea lor de la Dumnezeu. Chemarea le este învăluită, vor şovăi în hotărâri, biruindu-se de lume, în loc ca ei să biruie lumea. Sigur că aceştia, prin viaţa lor nu vor lăsa poporul să creadă, şi aşa se vor sălbătăci oile asupra păstorului şi vor face bucurie lupilor. În jurul lor se va întări întunerecul a toată neştiinţa şi va începe

foametea nu de pâine, ci de Cuvântul lui Dumnezeu, pâinea cea din Cer. Sarea pământului o vor călca-o oamenii în picioare şi aşa vine că: “Şi preotului i se va întâmpla ca şi poporului”.

Dar de toată starea asta rea a lucrurilor are să dea seama şi poporul, căci toată decăderea e de la părinţi începătură. Iată în ce mare măsură milostivirea lui Dumnezeu e atârnătoare de oameni. Dreptatea însă nu mai e atârnătoare de oameni, aceştia trebuie să o sufere fără de tocmeală.

Iubirea şi sabia lui Dumnezeu lucrează neîntrerupt şi deodată între oameni; pentru fiecare, după cum îi trebuie; asta nu numai fiindcă oamenii sunt amestecaţi, dar şi pentru că fiecare ins îşi are vremile sale când îi străluceşte milostivirea, precum şi vremi când îl prigoneşte sabia - ca să vie iarăşi la starea de milostivire.

În toată această întoarcere a lucrurilor, preotul, şi în general dreptul, îşi are slujba sa de-a tălmăci tainele iconomiei divine, înduplecând spreolaltă amândouă părţile, şi pe om şi pe Dumnezeu. De multe ori dreptul o păţeşte, că primeşte săgeţi din amândouă părţile.

“Dreptul care moare osândeşte pe nelegiuiţii care trăiesc… vedea-vor sfârşitul înţeleptului, dar nu vor înţelege ce sfat a avut Dumnezeu cu el”.

Dacă primim ce spune Carrel, persoana omenească se întinde în felurite chipuri şi dincolo de marginile sale anatomice. Suntem totodată şi persoane duhovniceşti. Dragostea şi ura sunt realităţi. O dragoste distrusă poate pricinui uneori chiar moartea. O dragoste reînviată e o înviere. Dacă am putea vedea firele, care ne leagă unii de alţii, forma oamenilor ar fi destul de ciudată. Unii oameni ar depăşi cu puţin suprafaţa pielii lor, alţii s-ar întinde până la un depozit de bancă, alţii până la trupul oarecui, alţii până la cârciumă, alţii până la avuţie. Unii ni s-ar părea cu nişte mâini întinse peste mări şi ţări, până la familia lor, până la munţii şi cerul ţării în care s-au născut, la o ceată de prieteni, la o casă veche. Conducătorii de neamuri, marii binefăcători, sfinţii, ar fi nişte uriaşi care-şi întind mulţime de braţe asupra unei ţări, a unui continent, sau a lumii întregi.

Cine ştie, dacă nu cu rost sfătuiau Părinţii pe ucenicii lor de a-şi avea sufletul adunat acolo unde le e şi trupul; că, împrăştiaţi cu sufletul, căpătau multe răni şi nu sporeau. Cine ştie, dacă nu mărturiile unor văzători Părinţi despre stâlpul de foc ce urca de la câte un sporit duhovniceşte până la cer, nu era tocmai această concentrare a personalităţii fericitului: a minţii în inimă şi a amândurora în Dumnezeu, căpătând forma unui stâlp de foc.

Sunt mult mai multe lucrurile pe care nu le ştim, decât cele ce le ştim despre om; dar ceea ce ştim sigur e că spiritul nu e îngrădit de cele 4 dimensiuni ale lumii văzute.

Cârma din zare

Oare de ce învinuieşte Dumnezeu pe oameni de faptul că nu se mai naşte dreptul printre dânşii, şi că ei nu bagă de seamă? Răspunsul e următorul: drepţii sunt uneltele lui Dumnezeu, prin care sfătuieşte neamurile şi, prin rostul lor, face cu putinţă milostivirea Sa peste oameni; pe când dacă nu-i are, oamenii vor da peste urgia dreptăţii Sale după faptele lor. Familia, cu roadele ei împovărate de fărădelegi, Îl aduce pe Dumnezeu la impas; drept aceea oamenii sunt traşi la răspundere şi se află în aceeaşi primejdie ca smochinul fără roadă.

„Căutat-am printre ei, să găsesc un om ca să se poarte cu dreptate înaintea feţei Mele pentru ţara aceasta, ca să nu o pierd, şi n-am găsit”.

Primul drept, care a stat înaintea lui Dumnezeu pentru alţii, a fost Avraam. Altul a fost Moise, care chiar a strâmtorat pe Dumnezeu, ca să ierte norodul care făcuse păcat mare, închinându-se la viţelul de aur, zicând: “Rogu-mă acum, de vrei să le ierţi păcatul acesta, iartă-i; iar de nu, şterge-mă şi pe mine din Cartea Ta, în care M-ai scris!” Şi Dumnezeu ascultă de om.

Alt drept, Iisus Navi, urmaşul lui Moise, intrând în pământul făgăduinţei, la o luptă cu Amoreii, s-a rugat să stea soarele şi s-a oprit soarele, până ce i-a făcut Dumnezeu izbândă asupra vrăjmaşilor. “Şi n-a mai fost nici înainte, nici după aceea, o astfel de zi, în care Domnul să asculte aşa glasul omului”, mărturiseşte Scriptura.

De obicei oamenii stârnesc cu faptele lor anumite furtuni nevăzute; acestea tot în capul lor se întorc, dar în chipul cel mai văzut cu putinţă. Dumnezeu, ştiind de mai-nainte sfârşitul tuturora, rânduieşte fiecăruia ispăşiri in lumea aceasta.

“Dumnezeu este îndelung răbdător şi mult milostiv, dar nepedepsit nimic nu lasă”.

Însă nimic nu face fără să arate taina Sa slujitorilor Săi. Iată dreptul ca vestitor al voinţei lui Dumnezeu, ca văzător înainte, dincolo de zarea dimensiunii a patra, timpul. Sfânta Scriptură ar fi o copie de pe nevăzuta Carte de la cârma lumii. Dreptul ajunge la obârşia Scripturii. Astfel, Dumnezeu ţine sfat cu oştirea cerească, rânduind sfârşit cu pedeapsă regelui Ahav şi arată taina Sa prorocului Miheia.

Aspra îndreptare a împăratului din Babilon, care făcuse abuz de putere şi se suise la mândrie mare, "se spijină pe vrerea îngerilor şi pe porunca sfinţilor".

Taina o înţelege Daniil, care-i dă trufaşului împărat sfatul răscumpărării păcatelor sale, lucru prin care ar fi putut ocoli nemaivăzuta pedeapsă, ce atârna asupră-i. Iar Dumnezeu, cel ce împlineşte sfatul slugilor Sale, i-a dat 12 luni, vreme la îndemână. Împăratul însă, nedeprins să asculte, n-a vrut de bunăvoie să-şi ispăşească păcatele, după calea milostivirii, de aceea l-a ajuns din urmă legea dreptăţii, a ispăşirii fără de voie. N-a vrut să se îndrepte după minte, de aceea i s-a luat mintea şi a fost izgonit dintre oameni, şapte ani păscând cu boii.

Ca rânduit de Dumnezeu cu slujba de împărat al Babilonului, el nu trebuia să se semeţească şi să ceară poporului să i se închine lui, ispitire care e mai presus de putere, şi a fost întinsă şi asupra poporului evreu, pe care i-l dăduse Dumnezeu în robie, iar nu în rătăcire. Pe lângă asta, era un tiran înfricoşat, încât tocise umerii ostaşilor săi şi de osteneala zidirii marei cetăţi a Tirului, toţi cheliseră.

Era dator să se poarte ca o slugă a lui Dumnezeu şi nu ca un tiran, făcând atâta tulburare în zidirea lui Dumnezeu. Urgia, pe care a dezlănţuit-o asupră-şi, a stins fărădelegile sale, încât, după trecerea vremii de pedeapsă, şi-a văzut rostul şi atârnarea sa de Dumnezeu.

Iată mărturia de înţelepţire a acestui tiran al istoriei vechi, dată de el însuşi: "Şi după trecerea acestei vremi (cei şapte ani de nebunie), eu, Nabucodonosor, am ridicat ochii mei la Cer, şi mintea îmi veni din nou, şi am binecuvântat pe Cel Preaînalt şi veşnic viu, şi I-am adus laudă şi prea mărire. Căci puterea Lui este putere veşnică, iar împărăţia Lui peste vârste şi vârste… Toate căile Lui sunt drepte, iar pe cei ce umblă mândru poate să-i smerească".

***

Cârmuirea neamurilor tot de sus se face. Este şi o ispăşire a neamurilor. Aceasta s-a destăinuit prima dată lui Avraam: "Să ştii bine, că urmaşii tăi vor nemernici în pământ străin, unde vor fi robiţi şi apăsaţi patru sute de ani; dar pe neamul acela, căruia vor robi, îl voi judeca Eu, şi după aceea vor ieşi aicea cu avere mare. Ei însă se vor întoarce aici în al patrulea veac de oameni, căci nu s-a umplut încă măsura nelegiuirii Amoreilor".

La plinirea vremii prezise, când evreii s-au întors din Egipt, alte taine din Cartea ispăşirii vede Solomon, privind îndărătul timpului. Iată cum i-a judecat Dumnezeu pe egipteni: Dintre cele 10 pedepse, cea mai grea a fost noaptea cea de trei zile, cu înfricoşările ei cumplite, "care veniseră peste ei din iad".

Într-însa li se descopereau păcatele lor ascunse. Ea era icoana întunerecului ce avea să-i înghită pe urmă. Azvârliţi încoace şi încolo pe pământ şi pe jumătate morţi, ei dădeau pe faţă pricina pentru care mureau. Căci vedeniile ce-i îngroziseră le destăinuiseră lucrul, ca să nu moară în neştiinţă: pentru ce pătimesc atâta rău.

Iată şi sfârşitul judecăţii lui Dumnezeu cu ei - dezastrul militar al lui Faraon:
Înţelepciune 19:
1. O mânie neîndurată prigoneşte pe nelegiuiţi până în sfârşit, fiindcă Dumnezeu ştia de mai-nainte care va fi petrecerea lor
2. Că dacă egiptenii, după ce au lăsat pe Israil ca să plece şi cu mare stăruinţă i-a zorit la drum, avea-vor păreri de rău şi vor începe să-i urmărească.
3. Cu adevărat, când nu isprăviseră de jelit pe morţii lor şi plângeau încă la mormintele celor ucişi, un alt gând nebunesc le-a venit şi au început ca pe nişte fugari să urmărească, pe aceia pe care îi zoriseră cu rugăminţi, să plece de la ei.
4. La aceasta îi atrăgea pedeapsa de care erau vrednici, căci despre cele mai-nainte întâmplate ei nu mai aveau ţinere de minte, ca să se împlinească şi ceea ce mai lipsea din urgiile suferite de ei,
5. Aşa încât poporul Tău să săvârşească necrezuta lui trecere prin mare, iar egiptenii să dea peste o moarte năprasnică.

În vreme ce miluia Dumnezeu pe unii, prăpădea pe alţii, căci li se împlineau măsurile fărădelegilor. Iar ca cei miluiţi să ia aminte, alte taine din Cartea ocârmuirii neamurilor se descoperă lui Moise, în vreme ce poporul se apropie de pământul făgăduinţei. Dumnezeu îi înşiră lui Moise toate fărădelegile desfrânării, de care îi atrage luarea aminte să păzească poporul, iar la urmă adaugă:

Levitic 18:
24.Să nu vă întinaţi cu nimic din acestea, căci cu toate acestea s-au întinat păgânii, pe care Eu îi izgonesc dinaintea feţei voastre,
25. Că s-a întinat pământul şi am privit la nelegiuirile lor şi a lepădat pământul pe cei ce trăiau pe el.
26. Iar voi să păziţi toate poruncile Mele şi toate legile Mele şi să nu faceţi nici una din ticăloşiile acestea, nici băştinaşul, nici veneticul, care trăieşte între voi,
27. Că toate urâciunile acestea le-au făcut oamenii pământului acestuia, care-i înaintea voastră, şi s-a întinat pământul;
28. Ca nu cumva să vă lepede şi pe voi pământul, când îl veţi întina, cum a aruncat el de la sine pe popoarele care au fost înainte de voi.

Iată că pe locuitorii cu o viaţă stricată, când îi sorteşte Dumnezeu pedepsirii, nu-i apără nici o graniţă şi nici o armă, dar pentru o viaţă curată îi apără Dumnezeu, cum nu-i apără nimic pe lume. Neamurile au un destin ascuns în Dumnezeu.

Când îşi urmează destinul, au apărarea lui Dumnezeu, când îl trădează, să se gătescă de pedeapsă.

Dar ei n-au ascultat, ci din neam în neam tot mai răi s-au făcut, încât iată cum tună glasul lui Oseia:

Oseia 4:
1. Ascultaţi cuvântul Domnului, voi feciori ai lui Israil, căci Domnul stă la judecată cu locuitorii pământului,
2. Căci nu mai este credinţă, nici iubire, nici cunoaştere de Dumnezeu în ţară.
3. Toţi jură strâmb, mint, ucid, fură şi sunt desfrânaţi; săvârşesc fapte silnice, iar sângele vărsat curge peste sânge.
4. Pentru aceasta ţara e în mare jale, iar cei ce-o locuiesc sunt fără vlagă.

Nărăviţi cum erau cu păcatele, n-au ascultat; de aceea mai multă urgie şi-au îngrămădit peste cap, adăugând a face rele, până când, prin Ieremia proorocul, Dumnezeu le dă de ştire dărâmarea Ierusalimului şi ducerea în robie. E interesant momentul acesta istoric, în care proorocul se luptă cu regele ca să-l înduplece să se predea fără rezistenţă, ca să scape cu viaţă, dar regele - în temeiul datoriei de rege - preferă să moară, dar să se predea, ba.

Prevestirea aceasta, care era o urmare a vieţuirii ticăloase a poporului şi a regelui, o motivează Dumnezeu lui Ieremia, zicând: “Poate, auzind toate necazurile ce mi-am pus în gând să le fac, vor asculta şi se vor întoarce fiecare de la calea sa cea rea şi atunci voi schimba strâmtorarea pe care vreau să le-o fac, pentru faptele lor cele rele” .

Pentru cuvântul acesta însă, erau să-l omoare pe Ieremia. Căci cuvântul Domnului era de râs la ei şi şi-au bătut joc de trimişii lui Dumnezeu şi n-au ţinut seamă de cuvintele Lui, pe proorocii Lui i-au batjocorit, până ce mânia lui Dumnezeu s-a pogorât peste poporul Său incât acesta n-a mai avut scăpare.

În vremea aceea Ieremia se ruga: “Mărturisim Doamne necredinţa noastră şi fărădelegile părinţilor noştri, căci am păcătuit înaintea Ta. Nu ne lepăda pe noi, pentru numele Tău!”

Primeşte însă răspunsul următor: “Chiar Moise şi Samuil de-ar sta înaintea Mea, tot nu M-ar îndupleca spre poporul acesta. Goneşte-i de la faţa Mea, să se ducă. Iar de-şi vor zice: unde să ne ducem? să le răspunzi: Aşa zice Domnul: Cel rânduit la moarte, să se ducă la moarte, cel pentru foamete, la foamete şi cel pentru robie, la robie!”

Iar calea rugăciunii desăvârşit a închis-o, apoi a adus prăpădul. “Căci El a adus pe regele Chaldeilor şi acela le-a omorât pe tinerii lor cu sabia, în casa cea sfântă a lor… Apoi a dat foc Casei lui Dumnezeu, a dărâmat zidul Ierusalimului, toate cămările lui le-a ars cu foc şi toate palatele cele mari le-a nimicit. Iar pe cei ce au scăpat de sabie i-a strămutat în Babilon”, în robia celor 70 de ani.

La jalea aceasta se adăuga una şi mai mare: “Femei miloase, fiert-au cu mâinile lor copiii, care le-au slujit de hrană în vremea prăpădului”.

De ce atâta urgie? se întreabă Ieremia. Şi capătă răspunsul din rădăcini; un răspuns profund: “Profeţii tăi nu ţi-au dat pe faţă fărădelegea ta, ca să-ţi schimbe calea ta.”

E drept, că darea pe faţă a fărădelegilor e cea mai primejdioasă predică, dar şi singura care mai poate ceva. Toţi fug de metoda aceasta. Chiar pentru câştigul lui Dumnezeu, nu vor să se primejduiască cu oamenii. N-au putere! Oare de ce? Iată de ce: “În proorocii Ierusalimului văd grozăvie: aceştia fac desfrânare şi umblă cu minciuni; ajută mâinile făcătorilor de rele, ca nimenea să nu se întoarcă de la necredinţa sa. De aceea aşa zice Domnul Savaot (numele Mesiei în V. T.) despre prooroci: Iată îi voi hrăni cu pelin şi le voi da să bea apă cu fiere, căci de la proorocii Ierusalimului s-a lăţit necredinţa peste tot pământul.”

“Vai de părinţii care pierd şi împrăştie oile turmei Mele, zice Domnul!”

***

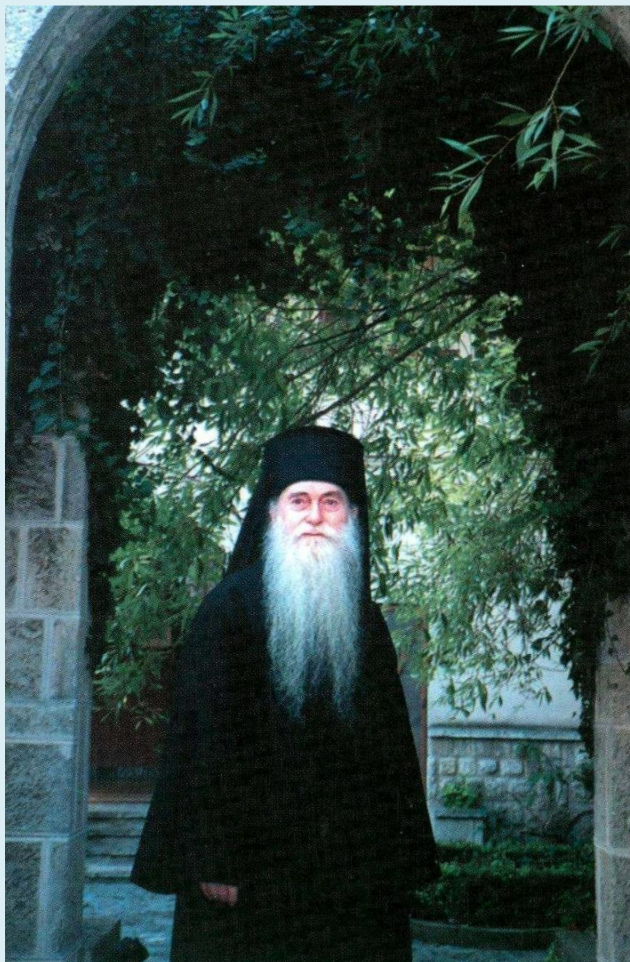
Oare de ce s-a ostenit Dumnezeu 1500 de ani cu ucigaşii drepţilor, trimiţându-le pe toţi vestitorii Săi, în fiecare zi, dis de dimineaţă, adică la o vreme când se mai putea înlătura osânda ce le atârna peste creştet şi se mai putea abate urgia, care se pogora ca focul, peste fărădelegile lor fără seamă?

(continuă la: Părintele Arsenie Boca - Iconomii tainelor (2))
http://www.cuvantul-ortodox.ro/parintele-arsenie-boca-%e2%80%93-iconomii-tainelor-2/

(din: Părintele Arsenie Boca, “Cărarea Împărăţiei”, Editura Sfintei Episcopii Ortodoxe Române a Aradului 1995)

Arh. Arsenie Papacioc - Să nu te diluezi în aşa hal, încât să nu mai ai nădejde de mântuire!

V-am spus, sunt pahare mari şi pahare mici. Dar, fiecare pahar dacă este plin, este desăvârşit!

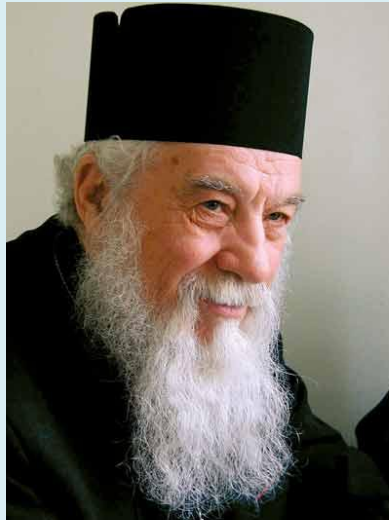

- Un om duhovnicesc nu poate spune niciodată că nu este păcătos. Se vede mai păcătos decât toţi, dar face şi fapte de pocăinţă, se duce la mănăstire. Dispreţul acesta faţă de tine s-ar putea, de fapt, să fie o autentică smerenie. Dar să nu te diluezi în aşa hal, încât să nu mai ai nădejde de mântuire. Dacă te dispreţuieşti pe tine, asta înseamnă deja o mare biruinţă. Însă să nu te dispreţuieşti în comparaţie cu alţii. Nu este bine! Se poate să fie o mândrie ascunsă „Nu sunt la nivelul lui cutare!" Dar ce mă interesează lucrul acesta? Eu răspund la nivelul pe care îl am eu. V-am spus, sunt pahare mari şi pahare mici. Dar, fiecare pahar dacă este plin, este desăvârşit!

La măsura la care eşti tu, la măsura aceea ţi se şi cere. După darurile pe care le-a dat: adică la unul i-a dat un talant, la altul i-a dat trei, iar la altul i-a dat zece. Şi le-a cerut să-i înmulţească după cât a primit fiecare. Mai vinovat este cel nepăsător, care stă pe loc. Care stă şi aşteaptă să vie nu ştiu ce.

(Ne vorbeşte Părintele Arsenie, volumul 2, Editura Episcopiei Romanului, 1996, p. 65)

Părintele Gheorghe Calciu - Predică la Duminica XVI-a după Rusalii - Pilda talanţilor

Aşa spune Evanghelia: a dat fiecăruia după puterea lui. Unuia dintre noi i-a dat cinci talanţi. Presupunem că acesta e summum-ul de calităţi pe care Dumnezeu poate să-l ofere cuiva, la limita noastră omenească. Altuia i-a dat doi talanţi, mai puţin, altuia i-a dat un talant. Dar fiecare a primit ceva. ***Nu e nimeni în lumea aceasta care să nu fi primit ceva de la Dumnezeu. Oricât ne-am socoti, ne-am umili şi am spune noi că n-avem nici un fel de har ori dar de la Dumnezeu, totuşi daruri avem.*** Iar un talant nu înseamnă un singur dar, pentru că un talant era o monedă de o valoare foarte mare. Adică fiecare are un dar destul de mare. Sigur, unii au mai mult, alţii au mai puţin.

Ce înseamnă înmulţirea talanţilor? Acolo, în parabolă spune să-i fi neguţătorit, să fi luat dobânda. Aceasta înseamnă a folosi darul tău pentru treburile pe care Dumnezeu ţi le-a încredinţat ţie. Fiecare dintre noi trăieşte într-o societate, într-o biserică. Fiecare dintre noi face ceva pentru biserică, pentru comunitate, pentru aproapele său. Aceste acţiuni pe care le facem cu darurile pe care Dumnezeu ni le-a dat, ne câştigă nouă dublu.

Dar sunt unii între noi care spun: „Dumnezeu mi-a dat un dar, ce să fac cu el? Îl ţin şi îl restitui la Judecată, pentru că atunci ce e al Lui va fi al Lui”. Aceştia sunt oamenii care trăiesc în neutralitate.

În concepţia noastră creştină, răul nu are fiinţă. Fiinţa are binele. Acolo unde binele lipseşte, se instalează răul. Nimeni nu poate să spună: nu fac bine, nu fac rău, nu mă interesează ce face vecinul meu, nu intru în nici un fel de comerţ spiritual cu el, nu-l ajut şi nu-i cer niciodată ajutorul. ***A nu face bine înseamnă a fi părtaş răului, căci unde lipseşte binele, se înstăpâneşte răul. Dacă nu-ţi pasă că vecinul tău este bolnav, eşti rău şi faci voia satanei. Dacă nu-ţi pasă***

că vecinul tău trăieşte în sărăcie şi poate un mic ajutor din partea ta l-ar salva, ai făcut voia celui rău. În materie de bine şi de rău, de mântuire şi de pierzanie, nu există zona neutră, zona gri, pentru că toţi suntem făcuţi cu darul lui Dumnezeu şi Dumnezeu ne cere să fim lucrători.

Creştinismul e religie activă. ***Iisus Hristos a fost activ. El a venit în lume pentru că a vrut să ne mântuiască pe noi toţi. Şi a făcut tot ceea ce trebuie: S-a îngrijit de cele spirituale, dar şi de cele materiale.*** A vindecat pe cei bolnavi, a dat vedere orbilor, a curăţat pe leproşi, a înviat morţi, a ridicat din patul durerii pe cel păcătos şi pe cel care era paralizat, a stat de vorbă cu femeile pierdute, a stat de vorbă cu păcătoşii şi cu vameşii. ***Pe toţi i-a chemat la mântuire. Aceasta înseamnă că nu există nici măcar un singur om în lumea aceasta care să nu aibă nici un talant de la Dumnezeu, prin care să fie chemat de Dumnezeu la mântuire. Dacă nu se mântuieşte, este pentru că el nu vrea să se mântuiască.***

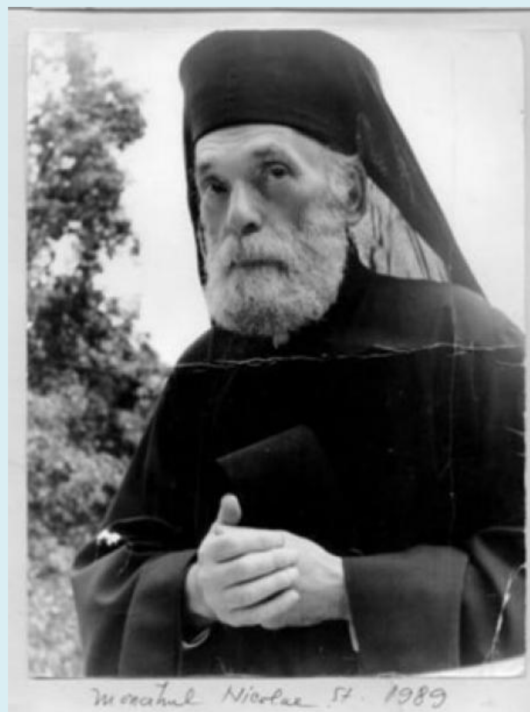
La slujirea Bisericii şi la slujirea lui Dumnezeu fiecare este chemat. Fiecare a primit un talant şi Dumnezeu îţi cere să foloseşti talantul acesta spre înmulţirea faptelor bune, spre sporirea ta duhovnicească, spre înălţarea ta, spre mântuire, ca să câştigi iubirea lui Hristos, Care a venit în lume şi S-a răstignit pentru noi. De aceea, vă cer tuturor să contribuiţi la bunul mers al Bisericii cu fapta, cu cuvântul, cu prezenţa la rugăciune, cu propovăduirea cuvântului lui Dumnezeu în afara Bisericii, cu lupta împotriva sectelor care caută să distrugă adevărata Biserică a lui Hristos, cu iubirea faţă de ceilalţi şi cu harul unităţii între noi.

Să lăsăm deoparte vrajba! Să lăsăm deoparte ura! Să lăsăm deoparte critica! Fiecare este criticabil şi fiecare este lăudabil, dar noi nu căutăm nici laudă, nici critică. ***Noi căutăm să-L slujim pe Hristos într-o unitate deplină pentru că, aşa cum spune Sfântul Apostol Pavel, Biserica este Trupul mistic al lui Hristos. Capul Bisericii este Hristos şi noi suntem mădularele. Dacă un mădular suferă, tot Trupul suferă. Dacă un mădular se bucură, întreaga Biserică se bucură.***

Acesta este talantul nostru, aceştia sunt cei cinci talanţi pe care i-am primit de la Mântuitorul şi pe care trebuie să-i înmulţim. Biserica este a dumneavoastră, nu este a preotului, şi vă cer să jertfiţi pentru Biserică, să folosiţi talantul pe care Dumnezeu vi l-a dat ca această Biserică să sporească, să crească, să se afirme în faţa lumii ca o Biserică în care Duhul lui Dumnezeu sălăşluieşte, faptele bune rodesc, credinţa se înalţă şi noi toţi ne mântuim.

(sursa: Părintele Gheorghe Calciu, Cuvinte vii. "A sluji lui Hristos înseamnă suferinţă", Editura Bonifaciu, 2009)

Părintele Nicolae Steinhardt - Cât este de urâtă lenevirea înaintea lui Dumnezeu

Din pilda talanţilor reiese că omul care a plecat departe şi-a chemat slugile şi le-a dat pe mână avuţia sa este Însuşi Dumnezeu: pe acela care, restituind un talant - atât cât primise - răspunde: „Doamne, te-am ştiut om aspru, care seceri unde nu ai semănat şi aduni de unde n-ai împrăştiat”, stăpânul nu-l contrazice, ci, dimpotrivă, îi confirmă caracterizarea, repetând-o (Matei 25, 26). Şi, imediat după aceea, urmează straniile cuvinte: „Căci tot celui ce are i se va da şi-i va prisosi, iar de la cel ce n-are şi ceea ce are i se va lua”.

Rezultă că lui Dumnezeu nu i se pot aplica simplistele idei pe care ni le făurim noi, oamenii, despre dreptate şi că relaţiile noastre cu Dumnezeu nu se întemeiază pe un do ut des contabil, în care noi să fim întotdeauna creditori şi beneficiari pasivi.

Dumnezeu seceră şi unde n-a semănat: înseamnă că trebuie să dăm de la noi, să ne străduim, să dăm cu împrumut, să luăm iniţiative. Atitudinea de: „parcă ce rău am făcut eu!”, „eu n-am făcut rău nimănui!”, „fac şi eu ce pot!”, „dacă nu pot mai mult!” este - vorba lor - o atitudine de gură-cască, se află în contradicţie cu parabola talanţilor şi vădeşte că n-am înţeles cât de grav e păcatul de lenevire şi cât de concret consideră Dumnezeu îndemnul: cerurile se cuceresc. Nici cât de grav, de stârnitor ni se cer efortul şi năzuinţa spre imposibil, de nu chiar imposibilul însuşi.

Cu Dumnezeu nu-i de glumit: „Ieşi din ţara ta şi din rudenia ta şi din casa tatălui tău”, „Ia-ţi crucea ta”, „Vino după Mine”, „Vegheaţi dar”, „Spălaţi-vă şi curăţaţi-vă!”, „Du-te şi strigă”, „Scoală-te, ridică-ţi patul şi umblă”.

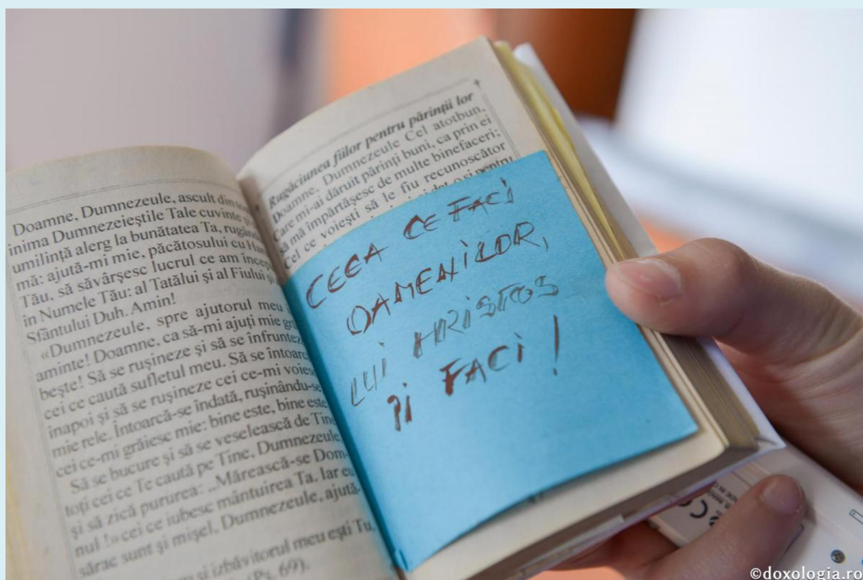
Nu se stă locului; nu-i rost de încropire, de confort, de moale visare; Oblomov e osândit; în lene, boală şi nebunie nu-şi poate nimeni găsi pretext (și nici măcar în dreptate: smochinul).

Dar Marta, atunci, de ce e dojenită? Pentru că o reţin fleacurile, se osteneşte în zadar şi pierde măsura, se agită. Domnul ne cheamă la treburi serioase: moartea e pe noi, şi noi, cu ţigara în pat (ca Oblomov) ori ne spetim pentru nişte blide ca şi cum ar fi esenţe (ca Marta)!”

(Părintele Nicolae Steinhardt, Jurnalul fericirii, Editura Mănăstirii Rohia, Rohia, 2005, pp. 45-46)

Arhimandritul Iustin Pârvu - „La un moment dat, Dumnezeu te întreabă ce ai făcut cu darurile de la El, dacă le-ai sporit, dacă ai înfrumusețat și viața altora cu ele”

La un moment dat Dumnezeu te întreabă ce ai făcut cu darurile, dacă le-ai sporit, dacă ai înfrumusețat și viața altora cu ele.

Este talentul marca talantului biblic? Cât de vinovat se face cel care nu cheltuie cu folos talantul primit, care nu-l înmulțește?

Da, intelectualul, omul cu har, omul de geniu sunt creditați de Dumnezeu cu cele mai alese daruri. La un moment dat Dumnezeu te întreabă ce ai făcut cu darurile, dacă le-ai sporit, dacă ai înfrumusețat și viața altora cu ele. Mare responsabilitate au oamenii cu talent, intelectualii, în fața națiilor lor, ei sunt răspunzători de rătăcirile, de căderile acestora.

E vreo contradicție între știință și credință? Credința ajută știința, știința ajută credința. Dar unde e știință multă apare și mândrie multă.

(Adrian Alui Gheorghe, părintele Iustin și morala unei vieți câștigate, Editura Credința Strămoșească, p. 92)

Pr. Constntin Necula - Ce poruncă este cea mai mare din Lege? (Matei 22, 35-46)

Mereu Hristos a avut parte de isteți la o „lungime” de întrebare. Au vrut să-i dovedească mereu câte unii câte ceva. Pe Cruce au căutat să-L lămurească pe El - Dumnezeul Cel viu - că nu este El Dumnezeu, nu este El Hristosul. Ce-i mâna pe ei în dialog cu Hristos îi mână și astăzi pe câte unii, disperați să fie mai deștepți decât Dumnezeu. Să se arate mai deștepți decât Cel care este Inteligența vie care ține lumea. Care dau mereu lecții lui Dumnezeu despre ce are de făcut. Un fel de postaci pe facebook-ul lui Hristos, anonimi și viperoși, impacientați când Domnul nu le răspunde.

Așa și învățătorul de Lege care învață pe Dătătorul Legii care anume este cea mai mare poruncă. Domnul fixează ierarhia valorilor Împărăției. A-L iubi pe Domnul Dumnezeul Tău cu toată inima și cu tot sufletul - e marea și cea dintâi poruncă. A doua - deși nu despre ea a fost întrebat - este să iubești pe aproapele ca pe tine însuți. Domnul Hristos leagă astfel pentru totdeauna iubirea de Dumnezeu cu iubirea de aproapele. Dovedindu-ne și că aproapele nu trebuie confundat niciodată cu Dumnezeu și că niciodată și în nici o situație nu se cuvine să anulăm persoana lui Dumnezeu și legea Sa de dragul aproapelui. Oricât am iubi pe aproapele, ne spune Hristos, nu-l putem iubi mai mult decât pe... noi.

Dar nu noi suntem măsura iubirii, ci Dumnezeu. Pare greu. Ba chiar imposibil. Dar El pentru aceasta a și venit să ne facă ușor de trăit lucrurile care par imposibile. Până la urmă se vădește că a doua poruncă ne privește direct. Că a iubi pe aproapele înseamnă a ne iubi pe noi. Dar nu fără împlinirea celei dintâi dintre porunci, aceea de a-L iubi pe Dumnezeu. A-L iubi pe Dumnezeu te scoate din iadul egoismului, al autoaprecierii până la deprecierea chipului Slavei lui

Dumnezeu din noi. Poate de aceea mulți dintre dregătorii și învățații din Evanghelie - asemeni nouă, celor de azi - nelăsând loc împlinirii în Hristos a sufletului lor au intrat în fobia autodumnezeirii. Un soi de anxietate de sens. O depresie de valoare care-i târăște spre iadul însingurării. Și oricât de fericiți ar părea și la oricâtă fericire ne-ar chema, rămân monedă calpă a unui negoț lipsit cu totul de sens.

Asta spune Hristos. Că în miezul Legii e Dumnezeu, dar nu un Dumnezeu lipsit de oameni. Dintre care cel dintâi dintre oameni suntem fiecare dintre noi. Pe rând. Pe cât ne punem dinaintea Lui. De aceea îi și lămurește pe farisei - o făcuse și cu saducheii înainte, privind dilema învierii morților - al Cui Fiu este Hristos (Mesia). Arătând că întruparea Sa, trăirea Lui în mijlocul nostru este în fond o ieșire din „egoismul" în care-L arestaseră pe Dumnezeu Tatăl.

Hristos spune de fapt că Dumnezeu-Tatăl nu este cum spuneți voi. Retras din lume. Neatent la cele ce se întâmplă. Încâlcit în prea multa legitate omenească prin care vă credeți ai Lui. Relația pe care o stabilește Domnul între Mesia și David dovedește, a câta oară, că-și cunoaște foarte atent auditoriul. Din David și pocăința lui trăseseră fariseii seva rezistenței lor legaliste. Acum El le spune că e mai viu decât simpla împlinire de Lege. El este Viața din Lege.

Povestea Evangheliei acesteia ne comută în zilele noastre. Confuzia permanentă ce o facem între Dumnezeu și drepturile inventate de noi ne costă enorm. Nu. Lumea nu stă pe legile pe care le inventăm în speranța că ne dovedim frați buni aproapelui. Nu poți fi frate bun aceluia dacă ești rupt de iubirea lui Dumnezeu. Din această relație, cu Dumnezeu cel viu, se naște puterea de a-l iubi pe aproapele, uneori în ciuda răutății, aroganței și imposibilei sale superficialități. Nu vă dau nici un exemplu. Îl aveți zilnic în viețile voastre. Dinaintea noastră stau prea multe astfel de stigmate ale iubirii pentru a mai fi necesar să evidențiem cu exemple. Doar deschideți ochii și inimile. Sunt la îndemână.

Nu strică se ne aducem aminte că Matei, fostul vameș din Capernaum, strânge laolaltă în capitolul 22 al Evangheliei sale pe toți ispititorii de profesie. Oameni care nu întreabă pe Hristos ca să crească sau să-și desăvârșească iubirea. Ci ca să pară. Să apară ca unii care știu. Domnul e răbdător. Caută mereu să arate că nu se teme să fie Dumnezeu. Răspunde. Folosind ceea ce ei păreau că știu cel mai bine. Tocmai Cartea care cuprindea motivul nevoii de Întrupare a lui Hristos. El știa de ce venise. Că, deși omenirea epuizase prin eforturi proprii înțelegerea Legii, ea nu-i mai ajuta. Pentru că puseseră în miezul ei dorința de a Ști, nu de a-L Iubi pe Dumnezeu. Pentru că mare parte din ceea ce emiseseră ca fiind Lege privea omul trupesc, de aceea trecător. Hrană viermilor și cenușă. Ori El intră în mijlocul omenirii prin Casa Pâinii (Betleem) pentru a le aduce aminte că sunt nemuritori. Că a mânca din Trupul și Sângele Său înseamnă să te iubești

pe tine, omule, asemeni modului în care Dumnezeu te iubește. Ne-egoist. Să te iubești cum Dumnezeu te iubește înseamnă, în fapt, să admiți că Hristos te-a făcut aproapele Lui pe care-L iubește cu prețul morții, și încă moarte pe Cruce. Suntem astfel așezați în miezul înțelegerii Vieții care Învie vieți. Cu magii, pe cale, Steaua luminează. Cu noi, pe cale, Evanghelia se face sens de lumină vieții veșnice.

La Zi Națională îngăduit să-mi fie un gând. Ne iubim Țara numai în măsura în care ne facem și ne menținem aproapele lui Dumnezeu. Iubindu-L nu doar pentru că ne iubește, ci și pentru că umple de veșnicie existențele noastre egoiste. Ieșiți din egoism. Fiți aproape celor care au nevoie de ajutor. Țineți aproape de Dumnezeu. Așa se face o Țară mare. Unindu-i pământul cu cerul.

Sursa: tribuna.ro

Pr. Constntin Necula - Avuția lui Dumnezeu (Matei 25, 14-30)

Evanghelia din Duminica aceasta - a 16-a după Rusalii - începe astfel: „Și mai este (Împărăția Cerurilor n.m) ca un om care, plecând departe, și-a chemat slugile și le-a dat pe mâna sa avuția sa” (Matei 25, 14). Împărăția cerurilor asemeni unui om? Anterior, în același capitol, Domnul a exemplificat spunându-ne cum Împărăția cerurilor se va asemăna cu zece fecioare (Matei 25, 1) care își portă candelele în întâmpinarea Mirelui. O chestiune de investire a fecioriei în Nunta cerească devine astfel icoană de Împărăție. Jumătate însă din fecioare sunt nemintoase - nu, nu e răutate - iar zece știu ce au de făcut. Nu ard untdelemnul fără prezența Mirelui. Chestiune de economie? Nicidecum. Exercițiu de rațiune a credinței. Ele știu că Mirele va veni și nu pierd nimic din ceea ce le-ar apropia direct de El. Cred și știu, deci gândesc și acționează. Sunt vii. Astea le face înțelepte, atente, atente la amănuntul cel mai simplu: nu arzi untdelemnul Așteptării pentru a te pune în valoare doar pe tine.

Așa trebuie să vedem și parabola celor care se bucură de averea unui om care pleacă departe. Cheamă la sine trei oameni cărora le împarte talanții averii. Unuia cinci, altuia doi și unuia un talant. Fiecăruia după puterea sa. Pleacă. Revine și constată cum cel cu cinci i-a înmulțit, cel cu doi i-a dublat iar cel cu unul singur ratează investiția și conservă talantul. Îngropându-l. Temându-se de reacția de stăpân a omului: „Doamne, te-am știut că ești om aspru, care seceri unde n-ai semănat și aduni de unde n-ai împrăștiat” (Matei 25, 24). Cu alte cuvinte îl știa pe stăpân și știința aceasta i-a crescut frica nu creativitatea.
Dacă pe primul îl binecuvântează și-i dă încă cinci talanți - ba chiar pe lângă cei zece îi adaugă și cel dezgropat, din mâna temătorului - iar pe cel de-al doilea îl laudă, pe ultimul îl ceartă. Îl acuză de proastă gestionare de fonduri de investiții? Așa pare la prima vedere.

Dar dacă legăm, cum se și cuvine, pilda celor zece fecioare (Matei 24, 1-13) de aceasta a bărbaților încărcații cu responsabilitatea talanților (Matei 24, 14- 30) vom descoperi ceva mai adânc și care ne privește pe toți. Nu avem voie să ne ascundem după Dumnezeu - Mire și Călător - atunci când suntem neatenți cu vocațiile noastre, cu investițiile cerești din prea pământeștile noastre orizonturi. Hristos Domnul ne spune, de fapt, că investiția lui Dumnezeu din noi nu e după regulă ci după putere - de unde „inegalitatea" înaintea vederii unora - după puterea de a te responsabiliza, de a nu lua de la sine înțeles nici o investitură ce vine de Sus.

Credem deseori că dacă suntem creștini ni se cuvin niște „drepturi" și le amestecăm cu unele din cele civile, pe care tot noi, în alte situații, le negăm. Așa cum un necreștin ori necredincios crede - paradoxal, nu? - dar așa, obsesiv, că poate afirma orice despre creștini pentru că este dreptul său.

Parabolele acestea ne arată că vocațiile noastre sunt prelungiri ale Împărăției cerurilor în propriile noastre vieți și că ele sunt judecabile numai în raport cu Împărăția. De unde și finalul capitolului mateian, căci parabolele se încheie cu amintirea modului în care vom fi judecați (Matei 25, 31-46), pe neobservate, după criteriile omeniei nu ale părutelor noastre funcții sociale. Și fecioarele neînțelepte și bărbatul fricos păcătuiesc în același punct: nu privesc spre Mire ori Stăpân ci spre ei, spre interesul comodității lor personale. Ori comozii nu prea intră în Rai. Riscurile creștinismului sunt exprimate perfect în cele două parabole. Ele țin de participare la o chemare, la o vocație. Asumată dar nu educată să atingă roada necesară Împărăției.

Vedem așadar că averea lui Dumnezeu este tot ce a investit în noi. De aici neliniștea și nefericirea vitriolată a tipilor care cred că le știu pe toate. Confundă modul lor de a gândi cu modul lui Dumnezeu de a vedea lucrurile și evită să iasă din comoditatea logicii imediatului. Ori Împărăția lui Dumnezeu cere intuiție și perspectivă corectă, echilibrată.

Dacă în pilda fecioarelor lipsește, pare că în cea de-a doua pildă - aceasta a înmulțitorilor de talant - apare un al treilea personaj, echilibratul care nu vrea mai mult dar din echilibrul său totul se dublează. Cel dintâi are mult și muncește mult ca să înmulțească, al doilea primește echilibrat și dublează. Ultimul pare, nu-i așa problema. Și trebuie să recunoaștem că ideea dată de stăpân, de a merge la zarafi ca să fi înmulțit din dobândă darul, e neașteptată în gura lui Iisus Hristos și așa și este. E soluția de compromis din care stăpânul ar putea câștiga mai mult decât din îngroparea investiției. Cheia este însă alta. Cuvintele finale sunt incredibil de dure și adevărate: „căci tot celui ce are i se va da și-i va prisosi; iar de la cel ce n-are i se va lua" (Matei 25, 29). Sluga netrebnică este trimisă spre întuneric. Afară din Împărăție. Pentru că Împărăția nu este pentru

îngropătorii de încredere și investiție dumnezeiască. Nu este pentru cei care se complac în lașitatea comodității. În frica de urmări. În pururea cenzurații din amor propriu care dau vina pe Stăpân.

Judecata celui căruia îi prisosește - cel cu 11 talanți, de-acum - e simplă. Urmează în texul Evangheliei. Flămând, însetat, străin, gol și în temniță Hristos se identifică cu toți cei flămânzi, însetați, străini, goi și întemnițați. Inclusiv, așadar, cu amărâtul ce nu înmulțise talantul. Celui ce-i prisosește îi cere, de fapt, să fie lângă El, permanent, pentru a se face ajutor Lui în toate situațiile critice ale vieții celorlalți.

Pare un pic elitist Hristos? Poate. Dar ne dovedește că ne știe bine și ne cunoaște - mai ales - mecanismele ascunderii după El când suntem noi înșine vinovați de nelucrare. Avem așadar tabloul unei Împărății în care fecioarele înțelepte și bărbații curajoși cu talantul primit de la Dumnezeu sunt binecuvântați. Ceilalți se pierd în amănuntele fricii și părerii de sine. Cred prea mult în importanța lor pentru a înțelege unde este Dumnezeu.

Să nu credeți că e ușor să te faci înțelept în Dumnezeu. Merită să ascultăm glasul lui Pavel, Apostolul, în Epistola a II-a către Corinteni - din care ne completăm lectura duminicală: „Fraților, fiind împreună-lucrători cu Hristos, vă îndemnăm să nu primiți în zadar harul lui Dumnezeu, căci zice: La vremea potrivită te-am ascultat și în ziua mântuirii te-am ajutat; iată acum vremea potrivită, iată acum vremea mântuirii, nedând nici o sminteală întru nimic, ca să nu fie slujirea noastră defăimată, ci în toate înfățișându-ne pe noi înșine ca slujitori ai lui Dumnezeu, în multă răbdare, în necazuri, în nevoi, în strâmtorări, în bătăi, în temnițe, în tulburări, în osteneli, în privegheri, în posturi, în curăție, în cunoștință, în îndelungă-răbdare, în bunătate, în Duhul Sfânt, în dragoste nefățarnică, în cuvântul adevărului, în puterea lui Dumnezeu, prin armele dreptății cele de-a dreapta și cele de-a stânga, prin slavă și necinste, prin defăimare și laudă; ca niște amăgitori, deși iubitori de adevăr, ca niște necunoscuți, deși bine cunoscuți, ca fiind pe pragul morții, deși iată că trăim, ca niște pedepsiți, dar nu uciși, ca niște întristați, dar pururea bucurându-ne, ca niște săraci, pe mulți îmbogățind, ca unii care nu au nimic, dar toate le stăpânesc...” (II Corinteni 6.1-10). Cine are inimă de asumat acestea, asumă!

Sursa: tribuna.ro

Ierodiacon Visarion Iugulescu - Predică la Duminica a XV-a după Rusalii - Pilda talanţilor

Luaţi deci de la el talantul şi daţi-l celui ce are zece talanţi (Matei XXV, 28)

Fraţi creştini, Sfânta Evanghelie de astăzi ne pune în faţă câteva învăţături foarte folositoare pe care e bine să le adâncim cât mai mult în sufletul nostru. Domnul nostru Iisus Hristos, pentru mila Sa, ca un milostiv, blând şi mângâietor El Dumnezeu adevărat, se numeşte pe Sine Om şi ca un om cu slujitorii Săi petrece pe pământ.

Slugile Lui suntem noi oamenii, de la cei mai mari până la cei mai mici. Talanţii Lui sunt tot binele şi cinstea ce o dă pe lumea aceasta oamenilor, toate darurile cele sufleteşti şi pământeşti: viaţa aceasta, mintea cu înţelepciunea ei, toate meseriile, toate talentele, precum vocea, sănătatea, priceperea de a descoperi, de a lucra, de a chivernisi bine, precum şi toate bogăţiile pământeşti, adică aurul şi argintul, dobitoacele pământului, păsările şi peştii apelor. Toate câte le are omul, le-a împărţit, le-a dat milostivul Dumnezeu după puterea fiecăruia, ca Unul ce ştie puterile noastre. El, care este Creatorul cerului şi al pământului a ştiut ce face şi toate le-a făcut cu marea Sa înţelepciune.

Când a dat unora mai mult şi altora mai puţin nu a însemnat că cel ce primit mai puţin a fost necinstit de Dumnezeu, căci tot acelaşi Stăpân a dat şi unuia şi altuia. Dar milostivul a ştiut cât poate să ducă unul şi altul şi mai ales că oamenii în lumea aceasta să fie trebuincioşi unii altora, căci dacă ar fi fost toţi la fel, atunci n-ar mai fi trebuit să se ajute unul pe altul şi nici dragoste n-ar mai fi fost între oameni.

Aşa spune Sfânta Evanghelie, că la ziua judecăţii va cere Dumnezeu socoteala slugilor Sale, ca să vadă cum a cheltuit fiecare darurile lui, dacă le-a împărţit şi altora sau numai el însuşi le-a folosit.

- ⇒ *Cei ce au luat cinci talanţi sunt patriarhii, arhiereii, preoţii şi diaconii, pentru că aceştia au cea mai mare răspundere de sufletele celorlalţi, ca unii ce trebuie să poarte grijă să înmulţească şi să aducă la Stăpânul Hristos toată lumea care nu-L cunoaşte şi nu este botezată în numele Sfintei Treimi.*
- ⇒ *Cei ce au primit doi talanţi sunt stăpânitorii şi conducătorii ţărilor, mai marii oraşelor şi satelor care au mai mare cinste decât oamenii de rând şi au răspundere pentru treburile pământeşti.*
- ⇒ *Iar alţii, cu o răspundere mai mică din lumea de rând, care stau sub ascultarea altora, au numai un talant. Dacă-l vor înmulţi, vor avea plată şi cinste mare de la Dumnezeu, ca şi cei cu cinci talanţi.*

Aceştia, dacă nu-i vor înmulţi, vor fi aruncaţi în muncile iadului. Aşa vor păţi şi slujitorii Bisericii ce nu vor învăţa poporul legea lui Hristos, ca să-i câştige pentru Împărăţia Lui. Aşa vor păţi dregătorii lumii, de nu vor face dreptate asupriţilor, năpăstuiţilor, nedreptăţiţilor, pârâţilor. Aşa vor păţi bogaţii, de nu vor ajuta pe săraci şi pe văduve, pe orfani şi pe neputincioşi. Aşa vor păţi înţelepţii de nu vor da sfat bun şi drept şi învăţătură sănătoasă spre folosul sufletelor şi al trupurilor. Aşa vor păţi şi cei ce au putere şi nu vor să sprijinească pe cei mici şi slabi. Aşa vor păţi meseriaşii care nu vor învăţa meseria lor şi pe alţii. Aşa vor pătimi în muncile iadului toţi acei care nu-şi pun în lucru talantul lor, darurile date de Dumnezeu, talentul lor, ca să fie de folos.

După cum vedem şi în lumea aceasta, că cei mari plătesc celor mai mici după vrednicia lor, să ne păzim şi noi să nu fim slugi rele şi viclene Domnului nostru. Să nu cheltuim bunătatea Lui numai pentru trupul nostru, mâncând, bând şi alte cheltuieli rele făcând, ci să-l împărţim, cum zice Domnul şi să-l dăm neguţătorilor. Neguţătorii sunt bisericile, săracii şi lipsiţii care, dacă iau ajutor, încep să aducă laude lui Dumnezeu mulţumindu-i.

Cel ce îngroapă talantul este cel ce se îngrijeşte numai de binele său. Aceştia sunt egoiştii cărora le place să stea comozi, lăfăindu-se şi chefuind şi cheltuind darurile lui Dumnezeu numai pentru ei şi familia lor. Aceştia sunt vicleni şi cu nedreptate caută să înghită munca altuia. Această lăcomie este pământul în care îngroapă sluga cea vicleană talantul Domnului său.

După multă vreme, zice Sfânta Evanghelie, a venit Domnul slugilor acelora şi le-a cerut socoteală de cele ce au lucrat cu talanţii. ***Tot aşa va face şi Dumnezeu cu noi la judecată. Acum, Dumnezeu ne aşteaptă, ne rabdă greutăţile şi***

nădăjduieşte de la noi să ne întoarcem la pocăinţă până va veni El. Dar noi greşim, Sfinţia Sa tace ca şi cum n-ar şti. Noi nu ne oprim de păcate şi nu vrem să lucrăm pentru mântuirea sufletului nostru.

Stăm în lenea aceasta sufletească şi trupească care este păcat de moarte. Vremea cea multă, în care a lipsit Stăpânul din mijlocul slugilor este timpul de când s-a înălţat la cer cu trupul şi până la ziua judecăţii când va veni El. Atunci va veni cu mare slavă şi cu toţi sfinţii îngeri şi va începe judecata cu slugile Sale pentru talanţii pe care i-a dat fiecăruia. Cei ce au lucrat bine şi au făcut neguţătoria bună înmulţindu-i talanţii, fericiţi vor fi şi plată mare vor lua de la Stăpânul Hristos.
Atunci se vor apropia fericitele suflete cele dintâi, care au lucrat cu multă râvnă pentru Împărăţia lui Iisus şi L-au slăvit pe El prin toate talentele pe care le-au avut şi care se văd până în zilele noastre. Căci într-adevăr, fraţi creştini, pentru nici un împărat sau cuceritor al lumii nu s-a lucrat mai mult şi nu s-a vorbit mai mult ca pentru Împăratul Slavei, Domnul nostru Iisus Hristos. El a fost proslăvit de înaintaşii noştri, strămoşii noştri creştini, prin arhitectură construind cele mai măreţe biserici de închinare Prea Sfântului Său nume. Numai în ţara noastră avem o mulţime, printre care cele cinci perle, numite astfel de străini, cele cinci mănăstiri din Moldova care au o valoare imensă.

Deci, cei mai mari arhitecţi ai lumii, pentru Domnul au lucrat. Cei mai mari pictori ai lumii, pentru Domnul au lucrat. Cei mai mari sculptori, scriitori şi poeţi ai lumii, pentru Domnul au lucrat. Au scris, pe El L-au cântat, L-au adorat şi aşa şi-au înmulţit talanţii pentru binele suprem, mântuirea sufletului şi binele omenirii. Cine a vizitat marile muzee ale lumii a putut vedea cele mai valoroase lucrări de arhitectură, pictură, sculptură, care au fot puse în slujba Domnului Hristos.

Toţi străinii, care ne vizitează ţara, vin cu dorinţa aceasta, de a vedea aceste monumente de artă religioasă, aşa cum dorim şi noi să vizităm Ierusalimul, oraşul lui Hristos, Muntele Athos cu toată bogăţia sfintelor moaşte ce se află acolo, în această tărişoară a Maicii Domnului.

În Grecia şi Italia şi în toate ţările de pe pământ se găsesc aşezăminte din primele veacuri, închinate Domnului Hristos, Împăratul tuturor. Mai peste tot până acum nu era oraş sau comună să nu aibă ca cea mai înaltă instituţie şi cea mai frumoasă arhitectură Sfânta Biserică. În zilele noastre s-au clădit multe turnuri, căci este vremea, cum spune Domnul Hristos, a hărniciei fără El, a zidirii turnului Babel, căci lumea este apucată de frica pieirii trupeşti, nu sufleteşti. Însă cu sufletul înoată în potopul păcatelor, dorind salvarea trupului, nu a sufletului.

Dacă cineva ar fi spus mai înainte unor copii, care nu ştiu ce înseamnă cutremur de pământ, că într-o zi pământul acesta atât de greu cu atâtea blocuri, cu munţii de pe el, cu pădurile, se va cutremura câteva secunde şi va răsturna multe, cred că cei mai mulţi copii n-ar fi crezut şi ar fi zis că li se spune o poveste. Dar iată că le-au văzut, le-au simţit şi s-au îngrozit, încât mulţi au rămas cu mare spaimă de atunci.

Tot aşa mulţi nu cred despre existenţa lui Dumnezeu, despre puterea Lui cea mare, despre chinurile iadului ce aşteaptă pe păcătoşii care nu se întorc la calea cea dreaptă a credinţei, a Bisericii.
În Sfânta Scriptură, Domnul Hristos vorbeşte despre cele nouă fericiri din care curge tot noianul frumuseţilor şi fericirii veşnice. Şi tot Sfânta Scriptură ne descoperă nouă feluri de chinuri din care izvorăsc celelalte nesfârşite suferinţe.

- ⇒ *Primul chin este arderea în foc, cum zice Domnul Hristos: "Duceţi-vă blestemaţilor, în focul cel veşnic!" Acest foc este cumplit, nu se aseamănă cu focul pământesc, este nematerial, nestins şi niciodată nu scade. Vaiul şi ţipetele sufletelor păcătoase care ard acolo sunt îngrozitoare. De mii de ori ar răbda pe pământ orice temniţă, foame, sete, decât cuptorul acela nestins. Să ne gândim numai la soarele care dogoreşte vara, când suntem bolnavi şi avem temperatură mare, cum ne mai întoarcem şi ne zvârcolim în toate părţile şi nu ne mai găsim locul în pat.*
- ⇒ *A doua pedeapsă este gheaţa şi frigul. Dracii vor scoate pe păcătoşi din foc ca să-i arunce în tartar, unde este o baltă mare plină cu apă şi gheaţă. Aceasta este şi scrâşnirea dinţilor de care vorbeşte Sfânta Evanghelie. Acolo îşi aduc aminte păcătoşii de toţi aceia care i-au îndemnat la rele sau care i-au înşelat pe pământ ducându-i la păcate grele. Scrâşnesc cu dinţii împotriva lor şi de durere scot răcnete sfâşietoare.*
- ⇒ *A treia pedeapsă este putoarea, împuţiciunea, un loc unde sunt toate împuţiciunile şi necurăţiile din lumea aceasta, de la atâtea trupuri, toată murdăria de pe faţa pământului. Tot acolo există şi mulţime de diavoli care măresc putoarea prin năduşeala lor. Aşa de mare împuţiciune este că, dacă ar veni cineva din osândiţii aceia pe pământ s-ar molipsi aerul şi ar muri lumea de mirosul acela.*

Într-o sfântă carte a bisericii se povesteşte că erau doi fraţi care aveau acelaşi duhovnic. Acesta le spunea mereu despre muncile iadului; unul din ei s-a făcut călugăr, iar celălalt a rămas în necredinţă şi trăia mereu în felurite păcate, distracţii şi plăceri lumeşti. După puţini ani, acesta din urmă s-a îmbolnăvit şi a murit.

Călugărul se ruga mult lui Dumnezeu să-i arate unde se află sufletul fratelui său. Şi iată că într-o noapte, s-a arătat sufletul fratelui său zicându-i că se află în mari chinuri.

Călugărul a întrebat zicând:
- Te rog, frate, spune-mi adevărul dacă în iad sunt aşa de înfricoşate chinurile cum zic cărţile noastre sau le-au scris numai aşa ca să ne înfricoşeze pe noi?
- O, să ştii fratele meu, că de mii de ori sunt mai grele decât zic cărţile şi că nici o limbă omenească nu poate să povestească aceste chinuri!
- Dar voi putea şi eu să simt cât de puţin ca să mă încredinţez de adevăr?
- Da. Cu care simţ vrei să înţelegi?
- Eu sunt prea fricos şi mă tem să nu mor, dacă văd cu ochii sau voi pipăi cu mâinile. Dar fă în aşa fel ca să miros cât de puţin.

Atunci fratele a scuturat haina cu care era îmbrăcat şi a ieşit atâta împuţiciune încât nu mai putea trăi ceilalţi călugări în mănăstirea aceea. Fugeau în toate părţile neliniştiţi şi până când nu s-au dus în alt loc unde şi-au făcut altă mănăstire, n-au putut să mai trăiască în locul acela, aşa de grozavă a fost împuţiciunea aceea.

⇒ *A patra muncă este cea a vederii, un loc unde sunt adunate toate duhurile schimonosite ale dracilor şi atât de înfricoşate şi urâte sunt, încât, dacă s-ar arăta unul aici pe pământ şi ar fi în faţa noastră o prăpastie mare sau un cuptor aprins, ne-am arunca acolo de frică.*

⇒ *A cincea muncă este foamea cea cumplită şi setea nesaturată, cum zice la Apocalipsă: vor mânca limbile lor de foame şi nemăsurată durere şi vor flămânzi ca şi câinii. Vor dori o picătură de apă ca să-şi răcorească limba cea arsă de sete, dar nimeni nu le-o va da.*

⇒ *A şasea pedeapsă este viermele cel neadormit. Toate păcatele pe care le-a săvârşit fiecare suflet cu dulceaţă pe pământ se vor transforma în viermi, vor trece prin faţa lui şi vor roade într-una sufletul lui chinuindu-l.*

⇒ *A şaptea muncă este întunericul cel mai dinafară, legarea mâinilor şi a picioarelor, cum spune Sfânta Evanghelie de astăzi: "Legaţi-i mâinile şi picioarele, luaţi-l pe el şi-l aruncaţi în întunericul cel mai din afară".*

⇒ *A opta pedeapsă este deznădăjduirea şi mâhnirea cea veşnică pe care o au osândiţii fără vreo nădejde de a mai ieşi din acel loc jalnic. Acolo vor striga neîncetat, blestemând şi hulind ziua în care s-au născut.*

⇒ *A noua muncă este tânguirea cea neîncetată, lacrimi nefolositoare. În acel loc de mare spaimă sunt şerpi, viermi şi demoni nemilostivi. Toţi aceşti ticăloşi osândiţi, fără nădejde de scăpare, strigă ziua şi noaptea*

zicând: "Mai bine era de mii de ori să fi murit când eram mic şi să nu mă fi născut pe faţa pământului, să fac păcate".

După cum pe pământ s-a înmulţit păcatul şi a apărut câte un păcat mai nou, aşa şi în iad s-a înfiinţat un loc de chin. Acum se fac unele păcate ce nu se făceau înainte de potopul lui Noe şi nici în Sodoma şi Gomora, cetăţile arse cu foc şi pucioasă de sus de la Dumnezeu.

Dumnezeu a descoperit unor aleşi ai Lui şi alte locuri de chin pentru unele păcate mai noi.
O sfântă a văzut în iad o femeie care făcuse şapte avorturi şi era închisă într-un fel de grotă bine ferecată, cu şapte draci la un loc, şapte şerpi care sugeau din ea şi şapte grămezi de carne din care o îndopau demonii mereu şi carnea aceea nu se mai termina, chinul fiindu-i veşnic.

În alt loc, a văzut un cuvios părinte, într-un fel de arenă ca de circ, dar foarte murdară şi nămoloasă, o mulţime de suflete care aveau trup de om, iar capete de fiare sălbatice. Unele aveau cap de balaur, altele de tigru, altele de pisică, altele de câine, altele de porc şi de lup. Şi tare se mira acest părinte şi se îngrozea de cele ce vedea şi nu ştia ce păcate au făcut pe pământ aceste suflete. Dar povăţuitorul lui, care era un sfânt înger, i-a spus că aceia sunt cei care au mâncat carne de om.
- Cum au mâncat carne de om? a întrebat cuviosul.

Unii au vândut pe bani suflete nevinovate care au fost băgate la închisoare şi au murit din cauza lor, alţii au pârât şi au stat împotriva celor credincioşi, încât creştinii au suferit de pe urma pârâciunii lor. Alţii au fost mânioşi ca nişte tigri, au sfâşiat suflete nevinovate, chinuindu-le în multe feluri ca să trăiască de pe urma lor şi să le ia avutul.

Altele, acelea cu capete de balaur sunt sufletele împăraţilor păgâni care au persecutat creştinii şi i-au dat morţii în diferite chinuri. Cei cu capete de lup sunt sufletele mai multor secte care au dus în rătăcire şi au sfâşiat turma lui Hristos. Să ştii că la ziua judecăţii, aceştia vor fi repartizaţi de Stăpânul Hristos în cele mai cumplite munci ale iadului. Ia aminte şi spune tuturor, că nu în zadar se vorbeşte în Sfânta Carte de chinurile ce aşteaptă pe trădătorii drepţilor creştini şi pe toţi păcătoşii ce-i apucă moartea nepregătiţi. În iad nu mai este pocăinţă. Numai cât trăieşte omul să aibă grijă să-şi îndrepte faptele şi să vină la Sfânta Biserică să-şi spovedească toate păcatele şi să trăiască mereu aproape de Cuvântul lui Dumnezeu.

Şi aşa, fraţi creştini, spun sfintele cărţi, că în iad sunt fel de fel de munci şi chinuri şi locuri de osândă, jale şi tânguire. Noi să nu fim leneşi ca sluga cea

vicleană din Evanghelia de astăzi care a îngropat talantul Stăpânului său! Numai unul a avut şi pe acela l-a îngropat. Să ne dăm silinţa să înmulţim zilnic osteneală după osteneală, fapte bune de tot felul, căci fiecare avem de la Dumnezeu câte un dar.

Unul are darul îndemnării şi îndeamnă pe alţii la bine, să vină la biserică, să facă fapte bune. Altul are voce frumoasă, să-şi pună talentul acesta în slujba Domnului şi să cânte Creatorului în Biserica cea sfântă a Lui, nu creaturilor. Mulţi au voce şi cântă lumii tot felul de cântece, iar pentru Dumnezeu, când vin la Sfânta Biserică nu zic nici Doamne miluieşte!
Deschideţi gura şi cântaţi, pentru că sfinţii din cer vin între noi şi cântă împreună cu noi! Sfinţiţi-vă limba cu cântece şi rugăciuni sfinte, căci cu limba noastră deschidem Raiul şi tot cu limba, dacă nu vrem să ne rugăm şi să cântăm Domnului, deschidem iadul, căci limba se face prin cântec şi rugăciuni cheie a Raiului, iar prin cântece lumeşti, glume proaste şi cuvinte de hulă împotriva credinţei şi a lui Dumnezeu, cheie pentru iad, aşa cum spune cântarea: "Evreii au ascuns Viaţa în mormânt, iar tâlharul cu limba a deschis Raiul”.

Nimeni să nu îndrăznească să vă oprească de la fapta aceastã bună de a-i cânta Domnului, pentru că, toţi cei ce se vor mântui, această treabă o vor avea în Rai, să cânte cu îngerii neîncetate cântări de slavă lui Dumnezeu, de aceea este un păcat mare ca cineva să oprească pe alţii de a cânta Domnului.

Aşa era odată o femeie care obişnuia să descurajeze pe tineri zicându-le să nu mai meargă la biserică să cânte, că acolo trebuie să cânte numai babele. Această femeie întorsese multe suflete din calea aceastã bună. Venind însă timpul să se căsătorească şi să aibă copii, a născut nouă copii muţi şi tare se întristă şi plângea că nici unul măcar nu-i spunea "mamă”.

Copii s-au făcut mari şi de la nici unul nu a putut auzi cuvântul mamă şi tată. Ea însă uitase păcatul făcut în tinereţe şi nemărturisit şi se întreba mereu de ce-o fi pedepsit-o Dumnezeu aşa de rău cu toţi copii muţi? Într-o noapte a avut un vis; un tânăr frumos îmbrăcat i-a spus: "Să ştii, femeie, că tu nouă suflete ai întors cu vorbele tale rele din calea bisericii unde mergeau să slăvească pe Dumnezeu. Le-ai întors la calea cea rea a demonilor şi s-au pierdut. Pocăieşte-te de păcatul acesta şi mai spune şi altora ca să nu-ţi pierzi şi fericirea Raiului”.

Aşa că fraţi creştini, să nu ne plecăm urechea la lumea aceasta care umblă în întuneric şi să nu ne lăsăm amăgiţi de şoaptele demonilor care umblă în întuneric. De aceea nu pot unii să vină la biserică să se roage, să cânte lui Dumnezeu, să facă fapte bune pentru că nu sunt curaţi la suflet şi nu fac parte din cei ce vor moşteni binele cel veşnic. Să adâncim bine în sufletele noastre

toate cuvintele Domnului şi plini de hărnicie sufletească, ca nişte vrednici lucrători şi neguţători ai Stăpânului, să lucrăm acum până nu vine ziua cea mare a judecăţii ca să ne plătească fiecăruia după lucrul nostru.

Iar atunci fericiţi vom fi dacă am adus Stăpânului măcar un suflet în plus, nu să-l îngropăm şi pe al nostru cu noianul fărădelegilor. Căci de vom da Stăpânului suflete lămurite, convertite pe calea cea bună, ne va număra şi pe noi cu cei dintâi care au făcut mari isprăvi, adică cu sfinţii şi cu drepţii.

Rugăciune

Doamne Împărate al dreptăţii, Stăpâne Iisuse Hristoase, mai înainte de ziua venirii Tale, revarsă Harul Tău peste robii tăi şi învaţă-ne să nu fim leneşi pentru mântuirea noastră şi pentru binele aproapelui nostru. Dă-ne sârguinţă să iubim lucrarea Ta cea sfântă, dă-ne minte şi înţelepciune, ca să fim de folos fraţilor noştri, iar la venirea Ta să auzim şi noi glasul Tău cel dulce: "Bine, slugă bună şi credincioasă, intră în bucuria Domnului Tău!. Amin.

Pr. Ion Cârciuleanu - Predică la Pilda talanţilor

Fiinţa omenească este astfel alcătuită, încât poartă în sine toate puterile care o fac să crească şi să se desfăşoare spre scopul final.

Este adevărat că aceste puteri nu lucrează singure, ci ajutate mereu de grija binefăcătoare a Providenţei, care veghează fără întrerupere lângă noi. ***Fiecare om are înlăuntrul său conştiinţa morală care îi spune ce trebuie să facă şi de ce trebuie să se ferească pentru a putea fi împăcat cu sine şi cu aproapele.*** Astfel, prin acest mijloc, ce este cu totul în afară de puterile noastre trupeşti, omul poate, chibzuind asupra a ceea ce cunoaşte prin simţuri, să adâncească împlinirea datoriei de cultivare şi folosire a darurilor cu care Dumnezeu ne-a înzestrat pentru mântuirea noastră. El, după cum ştim, ne va cere socoteală despre înmulţirea, întrebuinţarea şi folosirea acestor daruri.

Despre această datorie ne vorbeşte Mântuitorul în pilda din Evanghelia de astăzi, îndemnându-ne la împlinirea conştiicioasă a datoriilor şi totodată la înmulţirea, întrebuinţarea şi folosirea, prin muncă, a darurilor ce le avem fiecare pentru această stare şi chemare.

Un om, spune Evanghelia, plecând departe, a chemat pe slujitorii săi şi le-a încredinţat averea sa, dând fiecăruia după puterile lui. Unuia i-a dat cinci talanţi, altuia doi şi altuia un talant. După un timp, stăpânul s-a înapoiat şi a cerut socoteală slujitorilor săi de felul în care s-a folosit fiecare de darurile pe care le-a primit, de talanţii primiţi. Şi fiecare a venit şi a dat socoteală. Cel care primise cinci talanţi şi cel care primise doi au muncit şi au mai câştigat încă pe atât, iar

cel ce primise un talant, n-a lucrat, ci a îngropat talantul stăpânului, fără să-l sporească. Judecata fu simplă. Primii doi au fost lăudaţi, binecuvântaţi şi făcuţi vrednici de bucuria Stăpânului, iar al treilea, viclean ce era, deşi ştia cât de bun e Stăpânul său, deşi cunoştea dreptatea lui, n-a făcut aşa cum îi spunea conştiinţa sa, aşa cum trebuia, ci a îngropat partea încredinţată lui, talantul, şi a supărat încă pe Stăpân zicându-i: "Doamne, te-am ştiut că eşti om aspru, seceri de unde n-ai semănat şi aduni de unde n-ai risipit. Şi temându-mă m-am dus de am îngropat talantul tău în pământ; iată, e al tău!" Mâniindu-se Stăpânul de cuvintele acestea, a poruncit să i se ia talantul, dându-l celui cu zece talanţi, iar pe el să-l arunce în întunericul cel mai din afară, unde este plângere şi scrâşnirea dinţilor.

Să pătrundem puţin tainele învăţăturilor dumnezeieşti, ca să putem cunoaşte marile înţelesuri ale pildei Mântuitorului Hristos.

⇒ Stăpânul este Ziditorul a toate, Părintele Ceresc, Dumnezeu. El ne-a creat, ne-a adus din nefiinţă în fiinţă, şi a înzestrat cu darurile Sale pe tot omul care vine în lume. Orice lucru din lume are un scop. Noi, oamenii, suntem creaţi ca să-L cunoaştem pe Dumnezeu, să-L prea mărim şi să facem voia Lui, trăind în comuniune cu El, să fim fericiţi, atât în viaţa pământească, cât şi în cea viitoare şi veşnică.
⇒ Cele trei slugi închipuie mulţimea oamenilor de pe faţa pământului: albi, negri, galbeni, bărbaţi, femei, copii.
⇒ Iar talanţii reprezintă darurile cu care ne-a înzestrat Bunul Dumnezeu.

O, multe sunt ele! Daruri trupeşti, daruri şi puteri sufleteşti. Casa în care ne-am născut, inteligenţa, sănătatea, puterea de muncă şi creaţie ş.a., toate sunt daruri de la Dumnezeu.

Unul e bun la carte, altul e iscusit la o meserie, unul cântă frumos, celălalt pictează. "Ce lucru ai şi nu l-ai primit? întreabă Sfântul Apostol Pavel, iar dacă l-ai primit, de ce te lauzi, ca şi când nu l-ai primit?" (I Cor. 4, 7).

Apoi, în latura sufletească, ce bogăţie de talanţi ni s-a împărţit!

✓ *Botezul prin care, din pruncie, ne-am unit cu Hristos.*
✓ *Sfintele Taine prin care ne împărtăşim din darul Duhului Sfânt, aşezate şi lăsate de Mântuitorul să vegheze asupra sufletelor noastre,*
✓ *făgăduinţele bunătăţilor viitoare rezervate celor drepţi - iată atâtea comori pe care Biserica le oferă credincioşilor spre mântuire, ca ei să lucreze cu ele.*

Înainte de toate, pilda este înfăptuitoare de nădejdi. Ea ne învaţă că nimeni nu e lipsit de dar, adică de acea putere care lucrează în om de la obârşia lui şi vine prin naştere la fiecare din noi. Aceste puteri sunt felurite, dar mijlocul de a mări sau micşora rezultatul stă în voinţa noastră.

Sluga care primise numai un talant putea să-l înmulţească, la fel ca ceilalţi doi, dacă n-ar fi îngropat talantul, adică dacă ar fi căutat să sporească prin muncă osârduitoare, să înmulţească aceste daruri, să dobândească prin ele agoniseli folositoare pentru trup şi suflet.

Ferice de cei care în ziua socotelilor de apoi se vor putea înfăţişa înaintea Judecătorului drept cu datoria împlinită, cu cugetul curat, cu faţa senină! Şi iarăşi, vai de cei leneşi, indiferenţi, de trândavii care îngroapă darurile primite, lăsându-le fără lucrare, fără înmulţire! Ei vor fi aruncaţi fără milă în întunericul cel mai din afară.

Indiferent cine suntem - cărturar, plugar, funcţionar, meseriaş sau muncitor de rând, toţi câţi trăim, simţim şi cugetăm, avem în noi puterea de a învinge greutăţile traiului şi a ajunge la scopul din urmă al vieţii noastre: fericirea veşnică. În măsura în care folosim această putere şi sporim bunurile ce le posedăm prin împrejurări ce atârnă de noi, în aceeaşi măsură sporim şi mulţumirea noastră sufletească şi înaintăm pe calea propăşirii adevărate.

Această propăşire prin înmulţirea talanţilor are, însă, doi duşmani: lenea şi invidia.

Suferim pe pământ, de multe ori, pentru că uităm cea dintâi datorie a vieţii: munca, sau fiindcă alergăm să prindem ceea ce dintru început a fost sortit altuia, nu nouă. Dorinţa pentru mai bine, care este temelia progresului şi sprijin desăvârşirii, trebuie să lucreze cu puterile tale, nu cu puteri din afară şi nefireşti, care, fiind puterile duhului rău, sunt amăgitoare şi false. Când această dorinţă este amplificată de ura celui ce a sporit drumul spre progres, omul se găseşte împins de puteri care nu-l ajută, ci numai îl ispitesc, spre a cădea apoi mai jos decât a fost. Toate darurile primite de la Dumnezeu, în măsură mai mare sau mai mică, noi suntem datori a le înmulţi, astfel ca ele să ne aducă folos nu numai nouă, ci şi altora.

Cine a primit mai mulţi talanţi, acela va trebui să aducă Stăpânului mai mult, mai multe fapte bune, căci cui i s-a dat mai mult, mai mult se va cere de la dânsul. Şi să nu uităm că fiecare dintre noi, în locul în care ne găsim, avem o chemare de îndeplinit şi trebuinţele necesare ca să o împlinim printr-o muncă cinstită şi demnă.

Vorbind despre muncă, Mântuitorul nu numai că a aprobat-o, fiind strâns legată de firea omului, dar a înălţat-o, a sfinţit-o şi a binecuvântat-o. El restabileşte, prin viaţa Sa, pentru totdeauna, măreţia, însemnătatea şi necesitatea muncii. Viaţa Mântuitorului se prelungeşte în viaţa Sfinţilor Apostoli, oameni iubitori de muncă, ei muncind şi cu braţele şi cu mintea. Ei nu cunosc viaţa liniştită. Aleargă pretutindeni să propovăduiască Evanghelia şi trudesc necontenit să-şi câştige cele necesare pentru viaţă.

Cel mai mare dintre apostoli, Sfântul apostol Pavel, a fost lucrător de corturi (Fapte 18, 3). Apostolia lui a fost după însăşi mărturisirea sa, în osteneală şi trudă şi luptă necontenită. Şi cu toate acestea, n-a voit să primească răsplata muncii sale duhovniceşti de la cei la care a propovăduit, ci a continuat să împletească corturi pentru a-şi câştiga pâinea sa şi a celor ce erau împreună cu el. "Argintul sau aurul sau haina nimănui n-am poftit, căci pentru nevoile mele şi ale celor ca mine, au muncit mânile acestea ale mele" (Fapte 20, 33-34). Pentru toţi creştinii, porunca Sfântul Apostol Pavel "cine nu voieşte să lucreze, acela nici să nu mănânce" (I Tes. 3, 11), rămâne lege.

Omul este dator să muncească şi pentru el şi pentru alţii. Însă munca are şi rol moral. Omul harnic este drept, cinstit, nehrăpăreţ, iubitor. Sufletul lui, prins în muncă, nu mai are timp liber să umble pe cărările destrămării morale. Munca alungă trândăvia, care este rădăcina tuturor relelor. Ea disciplinează, îndreaptă pe drumul cel bun toate pornirile pătimaşe din om. Ea este ca un medicament, ca un întăritor care vindecă rănile sufletului şi înviorează puterile trupului. Este izvor de virtuţi. Cine munceşte se întăreşte. Omul harnic este ca apa de izvor: gândurile lui sunt limpezi, simţurile curate şi voinţa puternică.

Omul leneş este ca apa stătătoare, în care se clocesc toţi viermii şi toate poftele, patimile şi gândurile rele; sau ca fierul ruginit care, deşi este din acelaşi material, nu mai seamănă cu fierul de plug, care este curat, folositor şi strălucitor.

Prin muncă se ridică oamenii şi popoarele la bunăstare, la civilizaţie şi cultură. Prin muncă se asigură progresul omenirii şi se îmbogăţeşte zestrea noastră materială şi spirituală. Munca este legea vieţii şi a fericirii omului.

Trebuie să sporim darurile ce ni le-a dat Dumnezeu, atât pentru propăşirea noastră, cât şi a societăţii în care trăim, că numai cel ce se osteneşte în via Domnului şi-şi dă toată silinţa ca să ajute cu mintea şi cu puterea sa la progresul ţării şi al Bisericii este vrednic de cinste mare, şi la oameni şi la Dumnezeu.

Cine însă îngroapă darurile sufleteşti, talanţii de aur ai sufletului, în pământ, în ţărână întinată de păcate ale trupului său şi nu aduce roade vrednice de aceşti

talanţi, nu va avea parte nici de viaţă şi nici de fericirea cea adevărată, ci de întunericul cel mai din afară, unde va fi plângere şi scrâşnirea dinţilor.

Doamne Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, care ştergi păcatele lumii, Tu care nu voieşti moartea păcătosului, ci să se întoarcă şi să fie viu, luminează mintea şi întăreşte voia noastră, ca să chivernisim darurile Tale astfel, încât să ne învrednicim a auzi şi noi cuvintele Tale dulci: "Bine, slugă bună şi credincioasă, peste puţin ai fost credincioasă, peste multe te voi pune; intră întru bucuria Domnului tău!" Amin.

Preot Iosif Trifa - Evanghelia Duminicii a 16-a după Rusalii (Pilda cu talanţii)

Pilda cu talanţii este foarte cunoscută, însă prea puţin înţeleasă şi, mai ales, prea puţin pusă şi trăită în viaţa noastră. În chipul slugilor din Evanghelie, cărora stăpânul le-a împărţit talanţii, suntem noi, creştinii, cărora Dumnezeu ne-a împărţit şi ne împarte mulţi şi feluriţi talanţi.

⇒ *Un talant de la bunul Dumnezeu este, spre pildă, şi sănătatea omului, mintea, priceperea.*
⇒ *Un talant de la Dumnezeu e şi averea omului.*
⇒ *Un talant de la Dumnezeu sunt apoi şi diferitele daruri ce le au unii oameni. Unul are darul de a cânta frumos, altul are dar de a vorbi frumos, unul are dar de a scrie în versuri, altul, de a cânta în violină sau alt instrument etc.*

Toate acestea sunt daruri primite de la Dumnezeu şi omul e dator să le pună în slujba Domnului şi a mântuirii sufletului său. Nu tuturora li s-au dat pe o măsură aceşti talanţi.

Unora li s-a dat numai un singur talant: sănătatea şi mintea; altora (spre pildă, cărturarilor) li s-au dat mai mulţi talanţi. Toţi însă trebuie să „negustorească" pentru Domnul cu aceşti talanţi şi să scoată din ei dobândă de mântuire sufletească.

O, ce lucru frumos şi, o, ce viaţă minunată ar fi în această lume când fiecare om ar „negustori" pentru Domnul cu talanţii ce-i are de la El! O, cum s-ar schimba

înfăţişarea acestei lumi când – de la ministru, până la primarul din sat – fiecare slujbaş şi ar da seama că slujba lui e un talant cu care trebuie „să lucreze ca pentru Domnul“ şi să-şi dea seama înaintea Domnului despre „negustoria“ sufletească ce a făcut-o cu talantul ce i s-a dat. O, cât s-ar face de buni şi plugarii şi toţi oamenii când toţi talanţii lor ar „negustori“ pentru Domnul!

Însă ce vedem noi azi în lume? În toate părţile vedem pe oameni risipind şi îngropând talanţii ce-i au de la Dumnezeu. Ici, iată, un beţiv îşi îngroapă sănătatea, mintea, averea şi sufletul. Dincolo, iată un desfrânat cum îşi cheltuieşte talantul cel trupesc şi sufletesc. Ici, iată slujbaşul cum îşi risipeşte talanţii, făcând cu ei nedreptăţi şi negustorind pentru diavolul; dincolo, iată pe zgârcitul şi pe lacomul cum astupă în pământ talantul averii ce-l au de la Dumnezeu. Un risipitor de talanţi e şi cel care, cu darul cântării, cântă şi zbiară noaptea prin birturi, în loc să înveţe şi să cânte cântări creştineşti. Un risipitor de talanţi e şi cel care, cu darul de a scrie în versuri, scrie poezii aţâţătoare de patimi rele. Muzicantul care, duminica, aţâţă lumea la joc cu meşteşugul ce-l are în violină încă „negustoreşte“ pentru diavolul cu talantul ce-l are de la Dumnezeu. Tot pentru diavolul negustoreşte şi cel ce are minte şi învăţătură bună, dar foloseşte acest talant pentru a înşela pe cei mai mulţi, care sunt mai puţin pricepuţi. O, ce risipă grozavă se face azi cu talanţii Domnului şi în popor şi între cărturari!

Dragă cititorule! Nu uita că şi tu ai primit de la Domnul talanţi despre care va trebui să dai seamă în Ziua Judecăţii. Tot ce ai tu, toată averea ta trupească, lumească şi sufletească este un talant de la Dumnezeu, cu care trebuie să „negustoreşti“ mântuire sufletească. În Ziua Judecăţii, aşa vei sta şi tu în faţa Dreptului Judecător cum stau slugile în chipul de la pagina 308. Unde este talantul ce ţi l-am dat? va întreba Tatăl Ceresc pe omul păcătos. Ce ai făcut cu el? L-ai băut în crâşmă? L-ai cheltuit în desfrânări? Ai viclenit cu el? Ori ai făcut nedreptate? Ori l-ai ascuns în zgârcenie?

Vai celui ce nu-şi va putea da seama în Ziua Judecăţii despre talanţii ce i-a avut în această lume.

Şi mai este încă un talant despre care va trebui să ne dăm seama în Ziua Judecăţii. E un talant mai scump decât toate: e Jertfa Domnului Hristos, e Sângele Domnului. E acesta un talant ce ni se îmbie tuturor pentru a cumpăra cu el moştenirea vieţii de veci. Ai primit tu acest talant? Şi cum l-ai folosit?

Un ogor plin de spini şi pălămidă am văzut astă-vară într-un sat. Era al unui beţiv şi oamenii spuneau că beţivul e pe cale de a-l vinde, adică de a-l pierde pentru băutură. Aşa e pierdută şi Împărăţia lui Dumnezeu pentru cei ce-şi

îngroapă talanţii în patimi şi plăceri lumeşti, în loc să lucreze cu ei în ogorul mântuirii sufleteşti. Tu, cititorule, cum foloseşti talanţii ce-i ai de la Domnul?

Un măcelar ducea un porc la tăiat…

Un măcelar ducea ieri un porc la tăiat. Şi, lucru ciudat. Îl ducea dezlegat. Avea în buzunar câteva boabe de porumb pe care le arunca din când în când porcului şi porcul mergea după el ca un mieluşel blând.

Văzându-l, m-am gândit în mine: iată, aşa îi duce şi diavolul pe oameni la pieire sufletească. Nu cu puterea, ci cu înşelăciunea. Are şi satan întotdeauna la îndemână o straiţă plină cu grăunţe de pofte şi plăceri lumeşti pe care le scutură şi le aruncă celor pe care vrea să-i prindă în cursele lui. Vai de cei care pleacă după aceste grăunţe! Calea lor ajunge la „măcelăria“ diavolului, la pieire trupească şi sufletească.

Alexandru Macedon şi piratul

Alexandru Macedon, cuceritorul lumii, a prins odată un pirat (hoţ de mare).
– Cu ce drept bântuieşti tu mările? l-a întrebat Alexandru Macedon.
– Cu acelaşi drept cu care bântuieşti şi tu lumea, a răspuns cu îndrăzneală piratul. Eu jefuiesc din când în când câte o corăbioară, tu însă jefuieşti şi prădezi împărăţii întregi; şi, cu toate astea, mie îmi zice lumea hoţ, iar ţie împărat.

În acest chip sunt şi acei oameni de azi (părinţi, învăţători, preoţi, slujbaşi etc.) care ţin să dea altora mustrări şi sfaturi pe care ei înşişi nu le ţin. Despre aceştia zice şi Scriptura: Deci tu, care înveţi pe alţii, pe tine nu te înveţi? Tu, care propovăduieşti: Să nu furi – şi tu furi?… (Rom. 2, 21).

Tâlcuirea Evangheliilor duminicilor de peste an

Traian Dorz - Meditaţii la Apostolul din Duminica a 16-a după Rusalii

Suferinţa pentru Hristos este un har (Filipeni 1, 29). Acest har nu este dat tuturora, dar celor cărora le este dat li se dă un fericit prilej spre a se face vrednici de cea mai mare cinste: cinstea de a împărăţi cu Hristos. Fiindcă este scris: dacă răbdăm împreună cu El, vom şi împărăţi împreună cu El.

Şi totuşi, cât de mulţi fug de acest har! Se tem de pătimirea pentru El. Şi se leapădă cât pot mai repede, spre a nu ajunge să sufere ceva pentru Domnul.

Slujba vestirii Evangheliei este un dar dăruit de Dumnezeu acelora cărora le-a rânduit un loc şi un dar în vederea acestui har (Fapte 20, 24).

Şi totuşi, ce mulţi fac slujba aceasta nu numai în chip nevrednic şi vinovat, ci în totul numai spre folosul şi slava lor pământească!… Sau în folosul diavolului, stricătorul Adevărului, dezbinătorul adunării, vânzătorul fraţilor. Şi astfel se fac vinovaţi de cel mai greu blestem (Ieremia 48, 10).

Traian Dorz, din Hristos - puterea apostoliei

Traian Dorz - Celui ce are i se va mai da şi va avea de prisos

… Moartea nu-i un sfârşit de drum. Moartea este numai un prag peste care trecem în altă existenţă. Nu există moarte, în înţelesul de nimicire! „Nimic nu se pierde", spune şi învăţătura, şi ştiinţa omenească, „totul numai se transformă." Nici noi nu ne pierdem. Ne transformăm numai. Din existenţa asta, prin moarte, trecem în cealaltă existenţă, în care ne continuăm felul de viaţă pe care l-am început şi pe care l-am iubit şi l-am dorit de aici. Dorim după Dumnezeu, intrăm în condiţiile mântuirii prin naşterea din nou - vom continua viaţa veşnică dincolo, spre slava şi-n mărirea făgăduite de Dumnezeu.

Toate pildele Sfintelor Evanghelii vorbesc (…) şi-n pilda celor cu talanţii, pe care o cunoaştem cu toţii, ce frumos ne vorbesc despre aceste lucruri cuvintele Mântuitorului când spun că celui care avea zece talanţi nu numai că i s-a dat şi talantul celui ce avea un singur talant, dar care nu lucrase cu el, ci şi cârmuirea a zece cetăţi, care era nespus mai mult decât zece talanţi.

Ce ne spune aici Cuvântul lui Dumnezeu? Că fiecare, venind în lume, am primit un dar, asta o ştim. Că va veni odată Stăpânul şi că ne va cere socoteală fiecăruia dintre noi ce am făcut cu darul şi cu talantul primit, şi asta o ştim. Dar ce înseamnă oare: „celui ce are i se va mai da şi va avea de prisos, şi de la cel ce nu are se va lua chiar şi ceea ce i se pare că are"? Căci Cuvântul lui Dumnezeu are însemnătate şi înţeles. Ce înseamnă aceasta? Ce înseamnă: „luaţi talantul acestuia şi daţi-l celui ce are zece. Pentru că vă spun! Celui ce are i se va mai da şi va avea de prisos."?

Există Ziua Judecăţii despre care ştim. Că vom merge în faţa Lui, ştim fiecare. Şi că vom primi fiecare din Mâna Lui, pentru tot ce am făcut, o răsplată dreaptă. Dar în lumea aceasta, şi cei care nu se vor mântui, şi cei care n-au naşterea din nou, şi cei care n-au dreptul să intre în Împărăţia lui Dumnezeu, şi cei care nu vor intra şi nu vor vedea Împărăţia lui Dumnezeu, au şi ei fapte bune. Şi oamenii care nu se mântuiesc fac fapte bune pe pământ. Scrie Cuvântul lui Dumnezeu că în ziua aceea va fi răsplătit şi cine-a dat un pahar cu apă în Numele Lui.

Ce se va întâmpla cu răsplata faptelor bune ale celor care vor fi nemântuiţi şi se vor pierde? ***Iată ce se va întâmpla: de la cel ce nu are mântuirea, şi ceea ce i se pare că are, adică plata pentru faptele bune pe care le-a făcut el pe pământ, şi aia i se va lua şi se va da celui care a avut mai multă râvnă, mai multă dragoste şi osteneală pentru Stăpânul Său.***

Cârmuirea celor zece cetăţi ce înseamnă? Că în existenţa cealaltă, în care vor trece toţi cei credincioşi, Dumnezeu are pentru ai Săi nespus mai mult decât putem crede sau gândi noi. Că este scris: „ceea ce nici ochiul n-a văzut, nici urechea n-a auzit, nici la inima omului nu s-a suit, aşa sunt lucrurile pe care le-a pregătit Dumnezeu pentru cei care Îl ascultă şi Îl iubesc". Acestea sunt cele zece cetăţi pe care le va da Domnul celui care a lucrat cu hărnicie în slujba Lui.

Ce a făcut sluga credincioasă? El tot timpul vieţii lui a spus: „Lucrez pentru Stăpânul, fac pentru Domnul, sufăr pentru Domnul, ostenesc pentru Domnul". Şi a ostenit pentru Domnul… a ostenit. Ce bucurie a fost pentru Domnul când l-a văzut aducând lângă cei cinci talanţi daţi alţi cinci, rodul ostenelilor, al jertfei şi al lacrimilor lui! Dar ce i-a spus Stăpânul? „Nu, dragul meu! Eu n-am nevoie de talanţii tăi! Nici nu am trebuinţă de roadele ostenelilor tale. Ce ai făcut tu zicând că faci pentru Mine, pentru tine ai făcut. Primeşte-i pe toţi: şi ce ţi-am dat eu, şi ce-ai câştigat tu, şi, pe deasupra, încă şi încă nespus mai mult". Aşa sunt lucrurile pe care le-a pregătit Dumnezeu pentru cei care s-au folosit de dreptul de a se face şi s-au făcut copii ai lui Dumnezeu.

Cei credincioşi sunt în lumea aceasta cum a spus Mântuitorul: se aseamănă Împărăţia lui Dumnezeu cu un aluat pe care o femeie l-a pus în trei măsuri de făină. Fie că veghează, fie că doarme, aluatul dospeşte toată frământătura. Iată rostul Oastei Domnului! Iată rostul nostru, fraţi şi surori care ne-am întors la Domnul, care, prin credinţă, ne-am folosit de dreptul de a ne face copii ai lui Dumnezeu şi am ascultat de îndemnul Cuvântului; şi, dintr-o clipă, când am auzit chemarea: „Hotărăşte-te pentru Domnul! Predă-te Domnului! Începe o viaţă nouă, converteşte-te!", pocăinţa noastră n-a mai fost de formă numai, cum fusese înainte de predarea noastră.

Când în fiecare post al Paştilor sau post al Crăciunului veneam să ne spovedim la biserică cu aceleaşi păcate pe care în câteva cuvinte le spuneam şi pentru care, de formă, ne ceream un fel de iertare. Iar după aceea începeam din nou să le facem, aceleaşi păcate. Şi peste un an, la altă mărturisire, veneam şi spuneam mereu aceleaşi lucruri, poate încă altele şi mai mari, de care n-aveam niciodată dorinţa să ne pară rău din inimă şi să le părăsim. Până când a venit momentul cel binecuvântat când puterea lui Dumnezeu şi Cuvântul lui Dumnezeu au făcut în inima noastră marea schimbare. Ne-am folosit de dreptul de a ne face şi ne-am făcut copii ai lui Dumnezeu. Am spus: „Dumnezeule, ca fiul cel pierdut, păcătuit-am la Cer şi înaintea Ta. Nu sunt vrednic să mă primeşti fiul Tău. Primeşte-mă însă ca pe un slujitor al Tău”. Şi spunând acest lucru din toată inima, ne-am şi întors la Dumnezeu. N-am spus numai de formă. Ci am spus din inimă acest lucru. Şi spunând din inimă, ne-am hotărât. Şi hotărându-ne, ne-am întors. Şi întorcându-ne, nu am mai făcut o altă întoarcere, ci am mers înainte.

Cineva l-a întrebat pe Părintele Iosif: „Spune-ne în trei cuvinte, ce înseamnă a intra cineva în Oastea Domnului, ce înseamnă a se întoarce cineva la Dumnezeu, ce înseamnă a se naşte cineva din nou?”. Şi atunci Părintele Iosif a spus: „Acest lucru e ceea ce se petrece la armată când unui soldat care merge înainte i se spune: «Stai! Stânga-mprejur! Înainte marş!». Aceasta este întoarcerea la Dumnezeu”.

Noi cu toţii mergeam spre păcate, spre iad, spre neascultarea de Dumnezeu. Am auzit glasul lui Hristos care a spus: „Stai! Stânga-mprejur! Întoarce-te total!” Cu faţa unde erai înainte cu spatele. Erai cu spatele spre Dumnezeu şi cu faţa spre păcat. Întoarce-te acum cu faţa spre Dumnezeu şi cu spatele spre păcat! Mergeai înainte spre iad. Mergi acuma spre Dumnezeu, spre Împărăţia cerească.

Ei, cei care au făcut această cotitură, această întoarcere de la păcat spre Dumnezeu, de la întuneric spre lumină, de la lume spre Hristos [formează] unitatea, părtăşia, familia, Oastea acelora care s-au predat Domnului şi s-au hotărât să meargă pe calea Lui.

În această Lucrare ne-a chemat Dumnezeu pe noi. Şi în această Lucrare sfântă mai cheamă şi mai cheamă mereu alte şi alte suflete, pentru ca să crească tot mai mult ceata celor care părăsesc calea păcatului şi se întorc spre Dumnezeu, ca să se împuţineze până la sfârşit ceata celor care merg spre păcat şi care se duc la osândă. Să se întoarcă toată lumea la Dumnezeu, pentru că aceasta este voia Lui.

În Cuvântul Său scrie că Dumnezeu vrea ca toţi oamenii să fie mântuiţi şi nimeni să nu piară. Şi din pricina aceasta doreşte El şi cheamă şi din pricina

aceasta îi roagă şi-i aşteaptă pe toţi cei care vor să asculte îndemnul Lui şi să-şi mântuiască sufletul lor să se întoarcă şi să-L urmeze. Cei care s-au întors – în cazul acesta, noi – prin harul lui Dumnezeu, trebuie să devenim ceea ce spune Mântuitorul: un aluat nou în toată frământătura societăţii, a Bisericii noastre şi a poporului nostru în care am fost puşi. Ceea ce se întâmplă cu un aluat, care este o mână, în raport, în comparaţie cu (…) [toată frământătura, trebuie să se întâmple şi cu noi, până când] toată frământătura aceasta, din moartă cum era, din rece cum era, devine vie, devine mare, devine caldă, devine frumoasă, devine dulce şi, până la urmă, este o pâine plăcută, gustoasă, frumoasă dorită pe masa stăpânului.

Acesta este scopul Oastei, acesta este rostul Oastei, după pilda Mântuitorului şi după porunca Lui, în mijlocul poporului nostru. Dumnezeu ne-a pus în mijlocul Bisericii noastre, în mijlocul neamului nostru iubindu-l, lucrând pentru el. Prin harul cel mare pe care ni l-a făcut nouă Dumnezeu, de a fi şi de a ne face nişte fermenţi vii şi sănătoşi, şi curaţi, ai unui aluat nou, amestecat cu toată frământătura poporului nostru şi în mijlocul credinţei şi Bisericii părinţilor noştri printr-o viaţă nouă, printr-o luptă sfântă, printr-o rugăciune fierbinte, printr-o trăire vrednică şi sfântă, îi putem ajuta pe toţi ai noştri să ajungă, până la sfârşit, o Biserică vie, trăitoare, evanghelică, un neam viu, evanghelic, biruitor în mijlocul celorlalte popoare, prin Hristos şi pentru Hristos.

Ce se întâmplă cu un aluat? Toţi fermenţii lui mor luptând, pentru ca mediul în care au fost puşi, frământătura în care au fost amestecaţi să devină până la urmă o pâine hrănitoare şi gustoasă. Asta trebuie să fie şi ţinta noastră, câtă vreme vom trăi pe pământ. Nu mântuirea noastră personală, a fiecăruia numai pentru sine însuşi! Ci scopul mântuirii tuturor să fie rostul şi ţinta vieţii noastre.

Într-o veche carte evreiască am citit nişte lucruri care m-au cutremurat. Zice: „Blestemată este rugăciunea aceluia care se roagă numai pentru el. Pierdută să fie mântuirea aceluia care caută să se mântuiască numai el singur! Fericit şi binecuvântat să fie acela care luptă să-i mântuiască pe toţi ai lui, care se roagă pentru toţi ai lui”. Că asta este voia lui Dumnezeu: să se mântuiască toţi oamenii. Şi datoria fiecărui om care a aflat mântuirea este să-i cheme pe toţi cei care nu au aflat-o încă, să o afle şi ei.

„Mai am multe oi, care nu sunt din acest staul”, spune Mântuitorul. Şi pe acestea trebuie să le aduc, ca să fie o singură turmă şi un singur Păstor. Ăsta este idealul, scopul, ţinta, dorinţa, voia lui Dumnezeu: ca toţi oamenii să fie mântuiţi. Iar pentru aceasta, El nu Se foloseşte de îngeri, ci Se foloseşte de cei chemaţi din mijlocul oamenilor care au gustat cât de bun este Domnul şi care sunt trimişi: „Du-te la ai tăi şi spune-le… (cum le-a spus celor din latura gadarenilor), duceţi-vă la ai voştri şi spuneţi-le ce v-a făcut vouă Dumnezeu şi

cum a avut milă de voi. Pentru ca şi ai voştri să vadă, şi ai voştri să dorească un astfel de Dumnezeu bun, şi ei să se întoarcă şi să fie mântuiţi”.

Dorim din toată inima, deşi aceste lucruri ne sunt cunoscute tuturor, să ni le reamintim mereu unii altora. Pentru că avem nevoie să ne cuprindem toţi în această dorinţă şi în această ţintă a lui Dumnezeu: mântuirea lumii. Dacă noi credem că Iisus Hristos, Dumnezeul şi Mântuitorul nostru, Şi-a dat viaţa Lui pe Cruce pentru ca, prin Sângele Lui, să răscumpere şi să spele păcatul lumii întregi, atunci asta înseamnă că El lumea întreagă a vrut s-o mântuiască. Şi, pentru acest scop, Dumnezeu ne-a poruncit şi nouă, celor care L-am aflat şi care am gustat cât de bun este Domnul, să n-avem nici noi tihnă şi odihnă până când nu vom vedea că tot mai mulţi şi tot mai mulţi din poporul nostru, din familia noastră, vecinii noştri, rudeniile noastre, copiii noştri, cunoscuţii noştri, prietenii noştri, toţi cei între care suntem vor auzi şi vor vedea, şi vor cunoaşte şi ei deplin pe Dumnezeu. Dacă noi suntem fericiţi şi nu ne-am da starea aceasta pentru nimic în lume, starea de părtăşie cu Dumnezeu, de moştenitori în Împărăţia Sa, de părtaşi la făgăduinţele Sale, dacă nu am da acest drept şi acest bun pentru nimic pe lume, atunci trebuie să ne gândim cât de nefericiţi sunt cei care nu au cunoaşterea lui Dumnezeu şi nu au mântuirea sufletelor lor. Şi, dacă ne dăm seama cât de nefericiţi sunt toţi, atunci cum mai putem noi sta nepăsători faţă de aceştia, care sunt vecinii noştri, prietenii noştri, rudeniile noastre, copiii noştri, părinţii noştri care nu-L cunosc pe Dumnezeu?

Ce trist este că, de multe ori, ani de zile, putem merge la vecina noastră să ne împrumutăm cu o sită, cu o sapă, cu un ban, cu o bucată de pâine, dar nu ne ducem niciodată la ei numai pentru a le spune şi lor despre marea fericire pe care o are cel care-i întors la Dumnezeu şi marea nenorocire care-l aşteaptă pe cel care-i neîntors la Dumnezeu. Oamenii care nu-L cunosc pe Dumnezeu aleargă după bogăţiile lumii acesteia şi sunt nefericiţi şi când le caută, şi când le află. Dar cel care-L caută pe Dumnezeu e fericit şi când Îl caută, şi când Îl află. Şi totuşi, noi suntem de multe ori liniştiţi în starea şi în convingerea că… bine că L-am aflat noi pe Domnul! Ce ne mai pasă nouă şi de alţii?… Şi stăm lângă ei, şi petrecem cu ei, şi de multe ori vorbim cu ei, povestim cu ei, râdem cu ei, cântăm cu ei, glumim cu ei. Şi totuşi ei sunt pierduţi, şi nouă prea puţin ne pasă.

Ce vom zice în Ziua Judecăţii - gândiţi-vă! - când cu aceşti oameni lângă care am fost, cu care am lucrat împreună, cu care ne-am împrumutat, cu care ne-am ajutat, ne vom întâlni în faţa lui Hristos, faţă în faţă; ei la stânga şi noi - să zicem, prin harul lui Dumnezeu - la dreapta. Ei se vor uita la noi şi vor spune: „Voi L-aţi cunoscut pe Dumnezeu. Cum aţi putut sta lângă noi să nu ne spuneţi? Cum aţi putut dormi cu noi, lucra cu noi, povesti cu noi, glumi cu noi? Că ştiaţi că noi suntem pierduţi, iar voi, prin cunoaşterea Domnului, aveaţi nădejdea mântuirii. Cum aţi putut să staţi lângă noi şi să nu ne spuneţi, şi să nu stăruiţi de

noi până când şi noi ne vom întoarce? Că v-am batjocorit, că v-am prigonit, că v-am vândut, că v-am… Trebuia, pentru că voi ştiaţi, cunoşteaţi aceste lucruri, să le suferiţi pe toate pentru bucuria care vă era pusă înainte. Dacă noi ne întorceam la Dumnezeu, ce bucurie ar fi fost aceasta pentru voi!”.

Despre Mântuitorul s-a spus: „Pentru bucuria care-I era pusă înainte, a dispreţuit ruşinea, a biruit moartea, a purtat crucea şi a ajuns la dreapta lui Dumnezeu”. Şi noi, pentru bucuria aceea care ne va fi pusă înainte când ne gândim că ei se vor întoarce la Dumnezeu, că Îl vor slăvi şi ei cu noi pe Dumnezeu, ar trebui să fim în stare să facem totul pentru cei din jurul nostru, cum face un ferment din aluat care se sacrifică, se jertfeşte şi moare. Dar materia din jurul lui, frământătura în care a fost pus ajunge, prin moartea lui, să devină o frământătură vie, aptă pentru o pâine frumoasă şi bună cândva.

Şi noi suntem un aluat. Dacă Domnul ar face ca fiecare dintre noi să fim un ferment viu, sănătos, harnic, ostenitor şi gata de moarte, lucrând şi răbdând, şi rugându-ne, şi arzând pentru ai noştri, atunci Dumnezeu mai curând ne-ar da şi nouă bucuria să-i vedem şi pe ei venind la Dumnezeu.

Ce minunat este că noi acum suntem aici o aşa de mare mulţime, fericiţi şi bucuroşi când ne privim feţele unii altora şi când ne vedem printre lacrimi bucuria inimii că noi Îl cunoaştem pe Domnul şi că avem, prin harul Său, nădejdea mântuirii la capătul ostenelilor noastre! Ce mare este bucuria noastră!

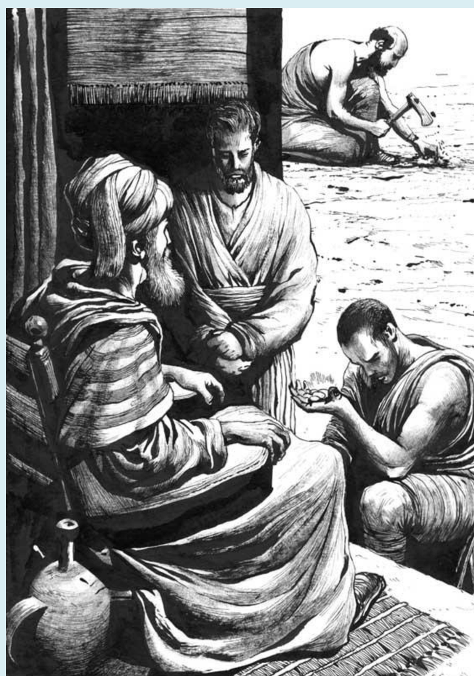
Dar gândiţi-vă cât de mare ar fi această bucurie dacă ne-am gândi că acest bun, această comoară sfântă, această nădejde veşnică o au şi părinţii noştri bătrâni, şi copiii noştri tineri. Că atunci când noi ne pregătim să mergem la adunare, şi copiii noştri vin cu noi; că ei nu se duc la păcat şi la stricăciune.

Ar trebui să ardem noi, în fiecare dintre noi să ardă inima că noi stăm aici, iar cei ai noştri stau în păcat, şi noi nu facem tot ce putem pentru ca şi ei să scape din robia păcatului, cum au făcut alţii pentru noi până am scăpat noi.

Gândiţi-vă unde eram şi noi cândva, nu de mult, când nu-L cunoşteam pe Dumnezeu, când nu-L iubeam pe Dumnezeu, când nici nu ştiam nimic despre Împărăţia cerească. Când mergeam spre iad şi nici nu ştiam că mergem spre iad. Când trăiam în păcat şi-n osândă, şi-n blestemul lui Dumnezeu şi nici nu ştiam în ce blestem trăim. Dar ce mare lumină şi mântuire şi ce fericită zi a fost în viaţa noastră când cineva a venit şi ne-a spus Cuvântul lui Dumnezeu şi puterea lui Dumnezeu a venit peste acest Cuvânt şi ne-a făcut pe noi să îngenunchem şi să ne predăm Domnului, şi să ne ridicăm de pe genunchi o făptură nouă, ceva care nu fusesem înainte. Când în viaţa noastră s-a născut un om care nu era înainte.

(Fragment dintr-o vorbire a fratelui Traian Dorz la o adunare de Botez)

Traian Dorz - Lucrătorii, cei cu talanţii

Fragment dintr-o vorbire a fratelui Traian Dorz

… Lucrătorii, cei cu talanţii, cu unul, cu doi şi cu cinci, sunt fraţii din adunare. Aceştia urmează după surorile noastre. Nici acolo nu-i vorba de oameni străini şi de neascultători, ci de fraţii din adunare. Că toţi au primit câte un talant de la Dumnezeu, dar unii l-au pus în lucru pentru Domnul, alţii au lenevit pentru Domnul. În ziua aceea, cei doi vor lua cea de-a dreapta şi cea de-a stânga parte. Cei care au făcut faptele bune şi roadele bune vor merge de-a dreapta şi ceilalţi de-a stânga. Nu cei necredincioşi vor fi acolo! Cei credincioşi, care au auzit cuvântul din Pilda aceasta cu semănătura, vor fi cele trei categorii. Şi cei uşuratici, şi cei fricoşi, şi cei îmbuibaţi vor fi de-a stânga. La dreapta vor fi numai cei care, cu inimă bună şi curată, au adus roade pentru Dumnezeu.

Acuma este vremea să ne întrebăm fiecare dintre noi, ascultând şi cercetând acest Cuvânt al lui Dumnezeu în adunarea noastră, să ne cercetăm fiecare dintre noi: în care parte dintre ascultătorii Cuvântului lui Dumnezeu suntem?

⇒ *Între cei cărora ne place uşurătatea, viaţa, distracţiile, lumea… filmele… tot ceea ce este urât şi atrăgător spre păcat, moda şi toate lucrurile acestea care înşeală aşa de mult şi fură din inimile noastre tot ce am auzit la biserică şi la adunare sau am citit acasă, sau suntem dintre fricoşi, care, căutând folosul nostru, nu ne pasă de suferinţele altora?*

⇒ *Sau suntem dintre cei care caută numai profituri materiale, trăind pentru jumătatea inferioară a corpului lor, pentru stomac şi pentru ce-i sub stomac, cum trăieşte majoritatea lumii?*

⇒ *Sau suntem dintre cei care am căutat partea superioară, bogăţiile inimii, tot ceea ce este nobil, curat, frumos şi bun pentru inimă şi pentru minte, să realizăm viaţă nouă şi ascultătoare de Dumnezeu?*

Aşa stând lucrurile, Evanghelia de astăzi, meditând asupra ei, ne va ajuta să ne descoperim propria noastră stare. Şi, dacă am descoperit că, dintre cele [patru] categorii, trei [sunt] condamnate şi condamnabile, să ne întoarcem la Dumnezeu, să ne hotărâm pentru El, să începem de astăzi înainte o viaţă nouă, pe care apoi s-o ducem în răbdare, făcând roade, cu o inimă blândă şi curată, pentru ca, la venirea Stăpânului nostru - Care sigur va veni - El să ne găsească vrednici.

Acuma este un cuvânt pe care am vrea să-l explicăm în câteva cuvinte: „Pentru că celui ce are i se va mai da şi va avea de prisos şi de la cel ce nu are se va lua chiar şi ceea ce i se pare că are". Ce înseamnă asta? În Pilda cu talanţii se spune că stăpânul, după ce l-a răsplătit pe cel care avea zece talanţi, l-a pedepsit pe cel care avea unul, dar nici atâta n-a vrut să lucreze. Şi a zis: „Luaţi talantul ăstuia şi daţi-l celui care are zece talanţi". Miraţi, slujitorii au zis: „Doamne, păi ăsta are zece talanţi!". „Nu-i nimic, zice. Celui ce are merită să i se mai dea. Şi va avea de prisos. Iar de la cel ce nu are se va lua chiar şi ceea ce i se pare că are".

⇒ *Explicaţia practică la acest verset care este? Sunt două categorii, cum am spus: oameni care se întorc la Dumnezeu şi-I slujesc lui Dumnezeu, şi adună pentru Dumnezeu răsplată veşnică. Aceştia vor avea plata pe care le-o dă Domnul pentru faptele lor şi nu numai.*

⇒ *Dar sunt oameni care, în adunare, au primit dar de la Dumnezeu şi nu fac. Şi oamenii necredincioşi, care nu se întorc la Dumnezeu, şi din adunare, oameni care n-au naşterea din nou şi nu trăiesc o viaţă predată total lui Dumnezeu, ca să fie mântuiţi... aceştia nu vor fi mântuiţi! Şi degeaba ascultă la biserică şi ascultă la adunare. Dacă tot nu se nasc din nou şi nu se întorc la Dumnezeu, şi nu trăiesc o viaţă sfântă, după voia lui Dumnezeu, vor fi pierduţi.*

Pentru că Mântuitorul o dată a luat un copilaş şi a zis: „Adevărat, adevărat vă spun: dacă nu vă veţi întoarce la Dumnezeu să vă faceţi ca acest copilaş, cu nici un chip nu veţi intra în Împărăţia cerească". ...Totuşi, din biserică şi din adunare, sunt mulţi care se vor pierde. Dar ei au fapte bune. Ei se bizuiesc pe aceste fapte bune. Dau, ajută la biserică, mai ajută pe-un sărac, mai fac câte o milostenie şi mai fac câte o faptă bună. Ce se va întâmpla în Ziua Judecăţii cu plata faptelor bune ale celor care vor merge la pierzare? Că ei nu s-au întors la Dumnezeu. Dar au făcut fapte bune. Ce se va întâmpla? Se va lua plata faptelor

bune de la cei care merg la pierzare şi va da-o Domnul la cei care au fost credincioşi şi au lucrat cu răbdare şi cu credinţă pentru El. Şi aceştia - care s-au bizuit că ei au făcut milostenie, au cumpărat clopot la biserică, au făcut veşminte la preot sau au [ajutat] pe săraci şi au făcut fapte bune, şi se bizuiesc pe ele, şi nu se întorc la Dumnezeu, vor vedea în ziua cea mare că plata pentru faptele lor bune Dumnezeu o va da la cei credincioşi. Şi celui care pare-i-se că are i se va lua şi ceea ce-i pare că are. Şi va rămâne fără nimic. Pentru că n-a ascultat Cuvântul lui Dumnezeu.

Iată ce-i adunarea. De aceea am zis: iubiţi adunarea; mergeţi la adunare; căutaţi să lăsaţi toate treburile pentru adunare. Iubiţi adunarea, rugaţi-vă pentru adunare şi-i iubiţi pe fraţi şi pe surori, şi nu vă vorbiţi de rău unii pe alţii. În adunare, Dumnezeu stă în mijlocul nostru şi, uite, ne împarte avuţiile şi darurile Sale binecuvântate. De aceea am zis că, dacă ascultăm, ne întoarcem mai înţelepţi, ne întoarcem mai bogaţi, ne întoarcem mai buni, ne întoarcem mai înzestraţi de la adunare de fiecare dată, dacă ascultăm Cuvântul lui Dumnezeu şi dacă-l punem la inimă.

Dea Domnul ca fiecare dintre noi să avem, aşa cum a spus Domnul, o inimă bună şi curată şi să aducem roade în răbdare. Căci osteneala noastră în Domnul nu va fi zadarnică.

Veţi vedea cât de mult va răsplăti Dumnezeu un ceas de osteneală în care ai lăsat treburile tale de-acasă şi te-ai dus la biserică sau te-ai dus la adunare şi acolo ai ascultat Cuvântul lui Dumnezeu şi l-ai pus la inimă. Şi ai luat hotărâre: „Să fiu mai bun dacă mă duc, mai credincios, mai răbdător, mai ascultător de Cuvântul lui Dumnezeu”.

Când va veni Domnul pe neaşteptate, El ştie toate ostenelile noastre şi ne va răsplăti pentru tot. Dea Domnul ca fiecare dintre noi, în Ziua aceea, să ne bucurăm de răsplata cerească. Şi nici una dintre surori să nu se pomenească cu candela stinsă, nici unul dintre fraţii noştri, cu talantul luat. Ci, credincioşi şi ostenitori, să lucrăm unde putem şi cât putem pentru Domnul cu o inimă bună şi curată în toate relaţiile noastre. Şi cu prietenii, şi cu duşmanii; şi cu părinţii, şi cu fraţii; şi cu soţia, şi cu copilul, şi cu toţi, să avem o inimă bună şi curată. Pentru ca Dumnezeu să ne poată binecuvânta tot ce facem şi să putem de fiecare dată să ne înfăţişăm înaintea Lui fără prihană, fără vină şi în pace.

Dea Domnul să avem parte toţi de răsplata aceasta bună şi să-L lăudăm pe El oricând ar fi să vină să ne cheme sau oricând ar veni să ne ia. A Lui să fie slava şi Numele Lui să fie binecuvântat!

Traian Dorz - Nu-ţi îngropa

Nu-ţi îngropa talantul
ce ţi l-a dat Hristos,
în slujba Lui ţi-l pune,
s-aduci şi tu folos;
lui Hristos, lui Hristos să-I aduci şi tu folos.

Nu-ţi risipi viaţa
ce ţi s-a dat de Sus,
aleargă şi lucrează
ceva pentru Iisus;
lui Iisus, lui Iisus du-I un rod frumos adus.

Nu-ţi părăsi pe fraţii
ce ţi i-a dat Hristos,
ascultă-i şi iubeşte-i
cu suflet credincios;
lui Hristos, lui Hristos dă-I un suflet credincios.

Nu-ţi pierde mântuirea,
cât anii nu s-au dus,
câştigă-ţi-o, aleargă
şi strânge cu Iisus;
cu Iisus, cu Iisus strânge-ţi o răsplată Sus.

Traian Dorz, din Cântarea viitoare

Traian Dorz - Să nu-ţi îngropi fricos talantul

Să nu-ţi îngropi fricos talantul,
nici lampa ta să n-o ascunzi,
pe mare-i vânt şi-i întuneric,
mulţi pot pieri - şi tu răspunzi!

Să nu-ţi încui cu lacăt uşa,
nici câinii să-i slobozi uşor,
pot mulţi pieri în frig şi-n foame
- şi tu răspunzi de moartea lor!

Să nu-ţi deschizi prea aspru gura,
nici ochii să-ţi închizi prea moi,
sunt buni ce mor, sunt răi ce-nvie
- şi tu ai să răspunzi apoi.

Să nu-ţi dezlegi prea des cărarea,
nici paşii să nu-ţi legi prea rar,
de orice râs acum prea dulce
se plânge cândva prea amar.

Să nu-ţi vezi prea uşoară vina,
nici al virtuţii drum, prea greu,
nimic nu-i scump, nimic nu-i veşnic

ca sufletul şi Dumnezeu.

Nu-ţi da, nici părăsi, nici vinde
aceste bunuri nicidecum,
că multe veacuri ţi-s legate
de firul clipei de acum!

IPS Andrei Rymarenko - Duminica a XVI-a după Rusalii - Parabola talanţilor

“Fiind, dar, împreună-lucrători cu Hristos, vă îndemnăm să nu primiţi în zadar harul lui Dumnezeu. Căci zice: ‘La vreme potrivită te-am ascultat şi în ziua mântuirii te-am ajutat’; iată acum vreme potrivită, iată acum ziua mântuirii” (2 Corinteni 6,1-2). Astfel ne vorbeşte lectura din Apostol din această zi.

Şi Evanghelia ne vorbeşte despre un domn care a dat talanţi servitorilor săi: “Unuia i-a dat cinci talanţi, altuia doi, altuia unul, fiecăruia după puterea lui şi a plecat… După multă vreme a venit şi stăpânul acelor slugi şi a făcut socoteala cu ele” (Matei 25,14.19).

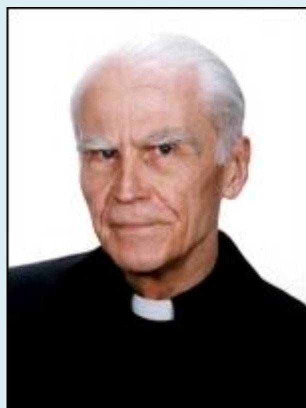
Cum ni se aplică nouă această parabolă? Şi nouă ne-a dat Domnul talanţi. Şi în esenţă talantul este unul. Care este acesta? Iată care este. Întreaga lege şi profeţii se concentrează într-o singură poruncă: “Să iubeşti pe Domnul Dumnezeul tău, cu toată inima ta, cu tot sufletul tău şi cu tot cugetul tău… Să iubeşti pe aproapele tău ca pe tine însuţi” (Matei 22, 37-39). ***Dumnezeu a venit pe pământ pentru a împlini această poruncă. Şi a împlinit-o în întreaga sa viaţă şi ne-a învăţat cum să o împlinim.*** Dar mai presus de toate – în Sacramentul Euharistiei, în primirea Trupului şi Sângelui Său - El ne-a dat puterea de a împlini această poruncă. Iată care este talantul: tăria dată nouă de Hristos în Preasfântul Său Sacrament pentru a împlini porunca cea mai mare a lui Dumnezeu: iubirea faţă de Dumnezeu şi faţă de aproapele.

Vedeţi ce dar mare este ascuns în acest talant dat nouă de Dumnezeu. În parabolă, un slujitor şi-a îngropat talantul, dar ceilalţi doi l-au pus în aplicare în viaţa lor. Aceasta este ceea ce depinde de noi: dacă îngropăm talantul dat de Dumnezeu sau dacă îl punem în aplicare în viaţă. Jertfa de pe Golgota a fost oferită o dată pentru totdeauna, pentru întreaga lume. Depinde de noi să o acceptăm sau să o respingem. Şi a o accepta înseamnă a trăi conform Evangheliei. Potrivit cuvintelor parabolei, aceasta ar însemna "să punem banii la zarafi" şi să luăm pentru ei dobânda pe care o dă Dumnezeu. Şi atunci, când va veni ziua socotelii, Dumnezeu va spune: "Bine, slugă bună şi credincioasă, peste puţine ai fost credincioasă, peste multe te voi pune; intră întru bucuria domnului tău" (Matei 25,23).

A nu accepta jertfa Golgotei, a respinge acest Pom al Vieţii al Noului Testament, şi aşa cum spune Evanghelia, a îngropa talantul în pământ - aceasta înseamnă a-i spune Domnului: Nu o vreau; "Iată ai ce este al tău" (Matei 25,25). Atunci şi Domnul ne va spune nouă: "Slugă vicleană şi leneşă…", şi le va porunci slujbaşilor Săi: "aruncaţi-l întru întunericul cel mai din afară. Acolo va fi plângerea şi scrâşnirea dinţilor" (Matei 25, 26-30).
Fraţilor şi surorilor! Domnul a făcut totul pentru noi, ne-a dat fiecăruia dintre noi un talant. Alegerea este a noastră. Să alegem "partea bună" (Luca 10,42). Atunci şi noi vom exclama cu Apostolul: "iată acum vreme potrivită, iată acum ziua mântuirii!"

Traducere: Oana Capan

Pr. Gheorghe Neamţiu - Duminica a XVI-a după Rusalii - Practica pocăinţei

Meditând, duminica trecută, asupra motivelor care ne obligă să facem pocăinţă, adică să reparăm şi să ispăşim păcatele, am încheiat arătând că nu numai creştinii începători, adică aceia care se întorc la Dumnezeu din calea păcatului de moarte, trebuie să facă pocăinţă, şi că această pocăinţă nu este numai pentru o perioadă de timp, ci orice creştin adevărat trebuie s-o practice toată viaţa. Din clipa în care el a înţeles ce monstruozitate este păcatul, ce nemărginită ofensă este el la adresa lui Dumnezeu şi ce dezastru spiritual produce în suflet, creştinul adevărat se simte obligat să-şi trăiască viaţa în spirit de ispăşire, conştient că o viaţă de om e prea scurtă pentru a repara un rău infinit şi că, fiind, prin însăşi infirmitatea înnăscută a firii sale, supus căderilor în păcat, omul are nevoie de o permanentă primenire, reînnoire, reîntoarcere, la Dumnezeu. Aceasta înseamnă a trăi în spirit de pocăinţă.

Spre a încheia şirul de meditaţii asupra virtuţii pocăinţei, ne vom opri, azi, asupra practicii acestei virtuţi, adică asupra faptelor prin care reparăm stricăciunile păcatului odată iertat. Pentru început însă e nevoie să reamintesc şi să accentuez un lucru esenţial şi deci extrem de important. Căinţa, pentru a ne împăca cu Dumnezeu şi a însufleţi şi imprima valoare de ispăşire a faptelor de penitenţă despre care vom vorbi, este absolut necesar să fie supranaturală, cea naturală neputându-ne împăca cu Dumnezeu. Naturală ar fi când păcătosului i-ar părea rău pentru că prin păcat şi-a pierdut un bun natural, bunăoară: sănătatea, averea şi reputaţia în faţa oamenilor.

Părerea de rău supranaturală, adică izvorâtă dintr-un motiv supranatural, este de două feluri: perfectă şi imperfectă.

⇒ *Perfectă este când ne doare pentru că prin păcat L-am ofensat pe Dumnezeu care este bunătatea însăşi, nemărginită, vrednică în sine de a fi iubită.*

Aceasta, izvorând dintr-o iubire dezinteresată, desăvârşită, ne împacă, singură, cu Dumnezeu, în clipa când am avut-o, chiar fără spovedanie, rămânând totuşi obligaţia de a ne şi mărturisi. Fiind ea greu de trezit, nu este necesară în Taina Sfintei Spovedanii, dar este absolut necesară în cazurile când, aflându-ne într-un pericol grav, nu avem posibilitatea de a ajunge la un preot.

⇒ *În Spovedanie este suficientă şi numai cealaltă căinţă supranaturală, numită imperfectă, adică aceea în care păcătosul urăşte păcatul pentru că prin el L-a pierdut pe Dumnezeu, care e fericirea sa veşnică, deci urgiseşte păcatul pentru un motiv egoist, pentru paguba supranaturală pe care şi-a pricinuit-o sieşi; cu alte cuvinte, motivul căinţei este tot supranatural, Dumnezeu, dar nu considerat ca bunătatea însăşi, în sine demnă de iubire, ci considerat ca fiind binele, fericirea noastră supranaturală pe care am pierdut-o.*

Deşi este imperfectă - fiind inspirată de o iubire imperfectă, egoistă - ea este suficientă, întrucât are în vedere ordinea supranaturală, scopul nostru ultim. Totuşi trebuie să ne străduim ca şi în spovedanie să ne stârnim o căinţă perfectă, care, când este intensiv perfectă, adică atunci când produce o zguduire afectivă în toată fiinţa, ea iartă, odată cu păcatele şi pedepsele.

O astfel de căinţă intensiv perfectă, au avut marii convertiţi: Maria Magdalena - care a spălat cu lacrimi picioarele lui Iisus în casa lui Simon fariseul - Zacheu vameşul, Petru după întreita lepădare de Iisus, David, care, la mustrarea profetului Natan pentru adulteriu şi omicidiu, a făcut să ţâşnească din inima sa căită psalmul 50, cel mai vibrant dintre cei şapte psalmi penitenţiali. Este psalmul cel mai potrivit spre a ne inspira şi nouă gama de sentimente trăite de regele Profet: durerea, smerenia, încrederea profundă în mila şi iertarea lui Dumnezeu, în ajutorul său pentru a rămâne statornici în viitor, juruinţa de a învăţa şi pe alţii Legea lui Dumnezeu.

La aceste dispoziţii sufleteşti care formează sufletul pocăinţei, vom adăuga faptele de pocăinţă, care, oricât de grele şi aspre ar fi ele, ne vor părea prea blânde şi uşoare dacă ne vom spune mereu: eu sunt un evadat din iad, căci de atâtea ori am meritat iadul şi, fără mila lui Dumnezeu, eu aş fi de mult acolo, suferind o pedeapsă meritată (Cf. Ad. Tanuerey, op. cit. pass.).

Cea dintâi faptă de pocăinţă va fi primirea, la început resemnată, apoi bucuroasă, a tuturor crucilor pe care Providenţa vrea să ni le trimită. Astfel, de pildă, dacă am de îndurat încercări fizice ori morale, ca: frig, ploaie, boli, nenorociri, insuccese, umiliri - în loc de a mă plânge, le voi primi pe toate fără murmur, convins că, le merit şi că, prin ele, bunul Dumnezeu îmi oferă prilejul de a mă purifica aici pe pământ spre a-mi scurta purgatoriul sau chiar de a fi

scutit cu totul de el, precum şi de a mă asemăna, astfel, lui Iisus, acceptând să-mi port crucea, cu El şi ca El, supus cu totul voinţei Tatălui ceresc. Cu cât această unire în spirit şi voinţă cu Iisus Răstignitul va fi mai desăvârşită, cu atât mă voi purifica mai mult.

Acestei răbdări în purtarea crucii, îi voi adăuga împlinirea cu fidelitate a îndatoririlor stării mele, în spirit de ispăşire, de reparare. Poruncile divine sunt concretizate în îndatoririle impuse, zi de zi şi ceas de ceas, de slujba pe care o avem în locul pe care îl ocupăm în societate, astfel că nu există o altă cale spre sfinţire decât împlinirea cu exactitate a acestor îndatoriri, conştienţi că ele exprimă, în situaţia dată, porunca lui Dumnezeu faţă de mine şi iubirea cu care eu trebuie să-I răspund. Or, aceasta înseamnă un lung şir de jertfe; renunţare la comoditate, la gusturile şi preferinţele mele, la vederile mele, suportarea firilor superiorilor, colegilor şi subalternilor, deci o continuă stăpânire de sine, abnegaţie. Dacă nu voi cârti, nu voi judeca, nu voi fi nemulţumit, serviciul meu se va transforma într-un izvor de valori veşnice, de merite pentru cer. La toate acestea se adaugă restul zilei petrecut în sânul familiei, unde mi se îmbie nenumărate alte prilejuri de renunţare, înfrânare, toleranţă, tăcere, pentru a-mi putea păstra pacea cu mine însumi şi bunele relaţii cu ceilalţi. Astfel, de dimineaţa până seara ni se oferă un şir aproape neîntrerupt de ocazii de a face pocăinţă prin deprinderea virtuţilor. De aceea, Ioan Berckmans spunea, pe bună dreptate: “Mea maxima poenitentia, vita communis.” (Pocăinţa mea cea mai mare este viaţa obişnuită.)

Un alt mijloc de ispăşire, recomandat, şi uneori impus de Biserică, este postul şi ajunul, practicate atât în Legea Veche, cât şi în Legea Nouă. Însuşi Iisus, înainte de a-şi începe propovăduirea, a ajunat în pustiu patruzeci de zile, petrecând în rugăciune, pentru ca apoi să-i înveţe pe ucenici că postul şi rugăciunea sunt singurul mijloc de eliberare a celor îndrăciţi. Deoarece multe păcate provin, direct sau indirect, dintr-o viaţă îmbuibată, unul din cele mai eficiente mijloace de a le preveni este cumpătul, abţinerea de la anumite alimente, sau de la orice hrană pe un anumit timp, ţinând astfel în frâu pornirile senzuale şi ispăşind trecutul. Cine e conştient de roadele postului şi ajunului, se abţine nu numai în timpurile prescrise de Biserică, ci trăieşte în spiritul postului, păstrând cumpătul tot timpul şi impunându-şi singur anumite restricţii în ale mâncării, ca o măsură de igienă spirituală.

La post şi la ajun se adaugă elemosina sau milostenia trupească şi sufletească. Această virtute are o dublă valoare, prin faptul că întâi ne lipsim pe noi înşine, de bună voie, de un bun, iar în al doilea rând dăruind acel bun unui lipsit, împlinim o faptă de dragoste creştinească. Or, când renunţăm la ceva spre a-l dărui lui Iisus în persoana celui lipsit sau suferind, Iisus nu se lasă întrecut în generozitate şi ne iartă o parte mai mică sau mai mare din datoria pedepselor ce

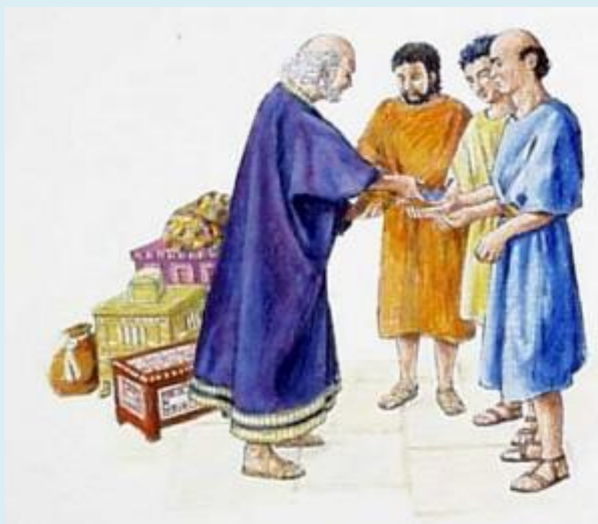
le avem de ispăşit, în măsura iubirii cu care I-am dăruit. Dacă însuşi El, Iisus, ne-a asigurat că vom fi răsplătiţi până şi pentru paharul de apă dat aproapelui în nume de apostol, adică din iubire faţă de Iisus, ce putem spune de răsplata ce ne aşteaptă când dăruim bunuri ce ne costă, şi când aceasta o facem nu din considerente omeneşti, ca de pildă spre a fi lăudaţi, ci din iubire dezinteresată, supranaturală, pentru Iisus. Când însuşi El ne-a spus că supremul criteriu după care va judeca lumea la a doua venire a Sa este măsura în care vom fi deprins milostenia faţă de cei aflaţi în mizerie, cu care El se identifică aici pe pământ, atunci ne dăm seama de imensa putere ispăşitoare pe care o are mila creştinească, precum şi de adevărul sentinţei: “Ante portas gehenae stat misericordia. Înaintea porţilor iadului stă milostenia.” (Şi ea nu lasă să intre acei care au deprins-o fiind în viaţă.)

Ceea ce am spus despre milostenia trupească e valabil şi cu privire la milostenia sufletească, prin care ajutăm pe aproapele în lipsurile sufleteşti, cu fapte care, cum ştim, sunt în număr de şapte: a îndrepta pe păcătoşi; a învăţa pe neştiutori; a sfătui pe cei ce stau la îndoială; a mângâia pe cei intristaţi; a suferi cu răbdare nedreptăţile; a ierta bucuros pe cei ce ne vatămă; a ne ruga pentru vii şi pentru morţi.

Atât faptele milosteniei trupeşti, cât şi cele ale milosteniei sufleteşti - şi mai ales acestea - sunt caracteristica, semnul specific al iubirii creştineşti autentice şi a adevăratei pocăinţe. Oricât ne-am supune înfrânării prin post, oricât ne-am ruga, câtă vreme inima noastră rămâne împietrită în faţa mizeriei trupeşti ori spirituale a semenului nostru, câtă vreme ea nu se înmoaie în faţa celui ce tremură de foame sau frig, ori la căinţa celui ce sincer ne cere să-l iertăm - toată asprimea canonului la care ne supunem trupul nu valorează nimic, deoarece Iisus o spune categoric şi răspicat: “Milă voiesc, nu jertfă!” Şi tot El ne porunceşte : “Dacă vrei să aduci darul tău la altar, şi, pe cale, îţi vei aduce aminte că fratele tău are ceva împotriva ta, lasă darul tău şi mergi de te împacă mai întâi cu fratele tău şi apoi adu darul la altar” (Matei V, 23-24).

Iată, iubiţi fraţi, adevărata pocăinţă, precum şi condiţiile în care faptele de penitenţă, înşirate aici, au putere purificatoare, ispăşitoare, mântuitoare. Să ne străduim a trăi zi de zi în lumina adevărurilor arătate, pentru ca printr-o continuă primenire şi înnoire spirituală, să ne unim tot mai intim cu Iisus, lumina, tăria şi mângâierea noastră aici, şi fericirea noastră deplină în Cer. Amin.

Pr. Vasile Rob - Duminica a XVI-a după Rusalii - Căruia i s-a dat mult, mult i se va cere!

Dumnezeu, dorind mântuirea tuturor oamenilor, ne acordă fiecăruia dintre noi, unul sau mai mulţi talanţi. Nu lasă pe nimeni fără de talanţi. Primind acest talant, omul, conform Evangheliei nu trebuie să-l ascundă, ca să se osândească, ci trebuie să-l înmulţească pentru ca să se mântuiască. Dobândirea Împărăţiei Cerurilor depinde şi de modul în care am înmulţit talanţi, harurile, puţine sau multe pe care le-am primit de la Dumnezeu.

Dar, tot Dumnezeu, fiind Preabun şi Drept, a înzestrat tot omul şi cu acel "liber arbitru", adică posibilitatea fiecăruia de a decide între bine şi rău, între mântuire sau osândă. după cum, tot aşa, poate să aleagă între înmulţirea şi îngroparea acelor talanţi. De fapt, numărul talanţilor primiţi de la Dumnezeu depinde şi de dispoziţia omului de a-i înmulţi, pentru a se mântui sau a-i ascunde, ori folosi pentru propria osândă! Posibilităţile de înmulţire a acestor talanţi sunt multe şi pentru a ne face o idee generală să ne amintim că Iisus a spus că şi prin oferirea unui pahar cu apă unui om însetat ne putem mântui.

După cum au primit mântuire: bătrâna din Evanghelie care a pus bani ultimi săi bănuţi în visteria bisericii sau văduva din Sarepta Sidonului, care l-a hrănit pe Ilie Testiveanul numai cu un pumn de făină şi puţin untdelemn şi noi ne înmulţim talanţi şi atunci când dăm un sfat bun unui om necăjit, când facem rugăciuni pentru bolnavi sau necăjiţi şi aşa mai departe.

Talanţi la care face referire Sfânta Evanghelie sunt, printre altele: mintea, înţelepciunea, talentul, sănătatea şi aşa mai departe, toate virtuţile omului. Dar distribuirea acestora nu se face în mod egal, ci tocmai după putinţă, dar şi dorinţa fiecăruia de a-i înmulţi, prin punerea lor în slujba faptelor bune oferite aproapelui şi Bisericii lui Hristos. După cum, îngroparea lor sau refuzul de a-i

înmulţi este, pentru mulţi, calea scufundări în păcat şi imposibilitatea propriei mântuiri.

După ce, Dumnezeu ţi-a oferit talantul, cu scopul de a-l înmulţi şi tu, în perioada de timp acordată, refuzi acest lucru, Dumnezeu o să ţi-l ia şi o să-l ofere altcuiva mai vrednic de înmulţire. Iar peste tine şi peste casa ta vor veni nevoile, grijile şi poate chiar bolile şi atunci te vei întreba; din ce cauză?

Aşa după cum ne învaţă Evanghelia, cel zgârcit şi cu inimă rea, duce mereu lipsă de câte ceva, fiind şi veşnic nemulţumit şi neîmpăcat cu lumea. Şi care, dincolo, când va realiza că uni şi-au înmulţit harurile primite, în timp ce el nu, oare cum se va simţi?! Va veni, însă, şi ceasul când cărţile sufletului nostru vor fi deschise în faţa tuturor, descoperindu-ni-se toate ocaziile de mântuire pe care le-am avut, dar şi pe acelea pe care le-am neglijat sau chiar refuzat şi pe care le-am ascuns cu multă dibăcie, în faţa oamenilor, cât am fost în viaţă.

De aceea nu o dată, referindu-se la urechile sufletului nostru, Iisus, a spus: “cine are urechi de auzit, să audă!” Amin.

Pr. Ioan Abadi şi Pr. Alexandru Buzalic - Duminica a XVI-a după Rusalii - Pilda talanţilor

Una din cele mai mari tragedii ale vieţii constă în faptul că oamenii nu se folosesc de talanţii oferiţi lor de către Dumnezeu. Omul modern nu întrebuinţează darurile naturale şi supranaturale ale lui Dumnezeu.

În pilda despre talanţi, Dumnezeiescul Mântuitor arată cum stăpânul a pedepsit pe servitorul său pentru că a îngropat talantul pe care i l-a încredinţat acestuia spre administrare. Trebuie precizat faptul că talantul, nu reprezenta o monedă, ci aproximativ 35 de kilograme de aur, argint sau bronz, având o valoare foarte mare, în funcţie de metalul preţios pe care îl desemna.

Să privim cu atenţie: servitorul i-a dat înapoi stăpânului său talantul, dar s-a făcut vinovat că nu a folosit cum se cuvine talantul încredinţat lui. Stăpânul l-a pedepsit aspru. «Slugă vicleană şi leneşă!… Se cuvenea, ca tu să pui banii mei la zarafi, şi eu, venind aş fi luat ce este al meu, cu dobândă» (Matei 25, 26-27). Servitorul a fost pedepsit pentru că nu a folosit talantul în nici un fel. El l-a îngropat.

Câţi talanţi sau câte daruri ale lui Dumnezeu nu risipesc oamenii zilnic!

⇒ *Unul dintre cei mai preţioşi talanţi de pe pământ este timpul. Cât de mulţi oameni risipesc timpul preţios. Tindem spre eternitate, spre nemurire, dar niciodată nu ştim ce să facem cu timpul istoriei noastre personale,*

atât de scurt şi irepetabil! Cât de des se gândesc oamenii prin ce să-şi omoare timpul. Iar timpul nu se mai întoarce niciodată.

⇒ *Alt talant este raţiunea. Este un talant preţios, mare comoară pe pământ. Cât de mulţi oameni, mai ales tineri, şi-l îngroapă, fără să-şi îndeplinească îndatoririle legate de anii destinaţi învăţăturii; vine un timp când regretă că au atâtea lacune şi că nu au folosit cum se cuvine aceste daruri, însă ceea ce a fost irosit, irosit rămâne.*

⇒ *Talantul înseamnă şi bani. În timpurile noastre milioane de oameni mor de foame, alte milioane de oameni nu au cu ce să se îmbrace, nu au un acoperiş deasupra capului, în timp ce bogaţii oferă mari sume de bani pentru lux, băutură şi diferite lucruri care nu sunt neapărat necesare. Cât bine ar putea face unii oameni oferind bani pentru opere de caritate, pentru şcoli, biserici, presă religioasă, şi alte opere destinate răspândirii Împărăţiei lui Dumnezeu pe pământ. Banul oferit pentru un scop bun, poate însemna un capital depus la banca cerească, unde el se înmulţeşte şi pe care odată dreptul Dumnezeu îl va întoarce însutit.*

Talanţii reprezintă toate darurile supranaturale care le primim ca roade ale Sfintelor Sacramente. Acestea sunt tezaure, mană cerească, graţii nesfârşite ale lui Dumnezeu, daruri pe care le primim prin meritele Fiului lui Dumnezeu care a plătit cu suferinţa, sângele şi moartea Sa. Şi cât de mulţi creştini le neglijează şi nu se folosesc de rugăciune, ignoră Sfânta Liturghie, nu primesc Sfintele Sacramente. Doar când se apropie de ora morţii simt cu disperare cât de ignorantă şi deşartă a fost viaţa lor.

Fiecare dintre noi are un anumit talant primit de la Dumnezeu, unii cinci, alţii doi, iar o parte doar unul. Nu contează câte daruri am primit de la Dumnezeu, important este cum le folosim. «Oricui i s-a dat mult, mult i se va cere, şi cui i s-a încredinţat mult, mai mult i se va cere», spune Iisus Hristos (Luca 12, 48). Dumnezeu ne dăruieşte viaţa şi o chemare spre a sluji Împărăţiei lui Dumnezeu, dăruindu-ne în acelaşi timp toate harurile necesare pentru a ne îndeplini misiunea pe care o avem aici pe pământ.

În pilda despre talanţi, Hristos spune că Stăpânul a plecat pentru un timp îndelungat, acest lucru însemnând că darurile lui Dumnezeu ne sunt oferite nouă pentru toată viaţa. Acel “Domn”, se va întoarce în mod neaşteptat. Nimeni dintre noi nu cunoaşte când Domnul ne va chema la judecata Sa. «Privegheaţi, deci, căci nu ştiţi nici ziua nici ora», zice Domnul (Matei 25, 13). Servitorul infidel nu s-a gândit la întoarcerea stăpânului său, el a îngropat talantul în pământ până ce în mod neaşteptat s-a întors stăpânul şi i-a cerut socoteala. Prin această pildă Hristos ne îndeamnă, să fim atenţi şi pregătiţi la chemarea Domnului nostru. «De aceea, şi voi fiţi gata, că în ora în care nu gândiţi Fiul Omului va veni» (Matei 24, 44).

În Statul Colorado (USA), se afla pe patul de moarte o fetiţă de cincisprezece ani. Mama sa a murit, când această fetiţă avea 10 ani. Pe lângă ea familia mai număra încă patru copii mai mici. Tatăl sărac nu avea bani, ca să angajeze o servitoare, şi de aceea această fetiţă, la cei zece ani ai săi, a început să lucreze din greu, a devenit ca o mamă pentru cei doi fraţi mai mici şi pentru două surioare. Prepara mâncarea, spăla hainele, făcea curăţenie în casă. Munca istovitoare atât de mult i-a afectat sănătatea, încât la cincisprezece ani a murit.

În momentul în care preotul i-a adus fetiţei muribunde Sfânta Euharistie, ea a spus cu mare durere în inimă preotului:
- Părinte, nu mă tem de moarte, dar sunt foarte amărâtă şi tristă.

- De ce eşti tristă? – a întrebat-o preotul.

- Din clipa în care mama mea a murit, am fost aşa de mult ocupată cu munca de zi cu zi, încât nu am avut timp pentru Dumnezeu, nu am avut posibilitatea de a merge la Biserică, de asemenea pentru scurtul timp al vieţii mele nu am făcut nimic. Ce îi voi spune lui Iisus Hristos când mă voi afla înaintea judecăţii Lui? – a răspuns îndurerată fetiţa.

Preotul şi-a pus cu blândeţe mâinile sale pe mâinile muncite ale harnicei fetiţe şi i-a spus cu afecţiune:
- Fetiţo, tu nu trebuie să-i spui nimic lui Iisus Hristos; ajunge să-I arăţi mâinile tale muncite, iar El îţi va oferi cununa cerească pentru munca ta în familie. Splendide cuvinte, de mângâiere şi de îmbărbătare!

Această fetiţă şi-a consfinţit scurta sa viaţă pentru fraţii şi surorile sale mai tinere. Ea putea să spună pe bună dreptate Domnului Hristos: "Iisuse, Mântuitorule, Tu mi-ai oferit micul talant al unei vieţi scurte trăită în sărăcie şi nevoi, iar eu m-am străduit să-l folosesc pentru cei mai apropiaţi semeni ai mei.

Tot ceea ce îndeplinim pe pământ trebuie înfăptuit din dragoste, prin implicare responsabilă, pentru a ajunge oameni în deplinătatea potenţelor umane. Munca - o îndatorire dată omului de către Dumnezeu în momentul creării sale: "stăpâniţi pământul" - reprezintă modul prin care ne integrăm în lume şi, chiar dacă apar greutăţi, să nu uităm că şi Iisus Hristos le-a cunoscut ca om adevărat. Acesta este eroismul vieţii sfinte, asemenea vieţii Mântuitorului în Nazaret, întotdeauna în umilinţă, în liniştea şi pacea lui Dumnezeu, însă neştiută de nimeni.

Urmează îndatoririle de bărbat sau femeie, care ne obligă să ne mântuim ca "părinte" atunci când paternitatea sau maternitatea, în primul rând spirituală, este exercitată asupra celora pe care îi educăm şi îi călăuzim în viaţă. Vom fi

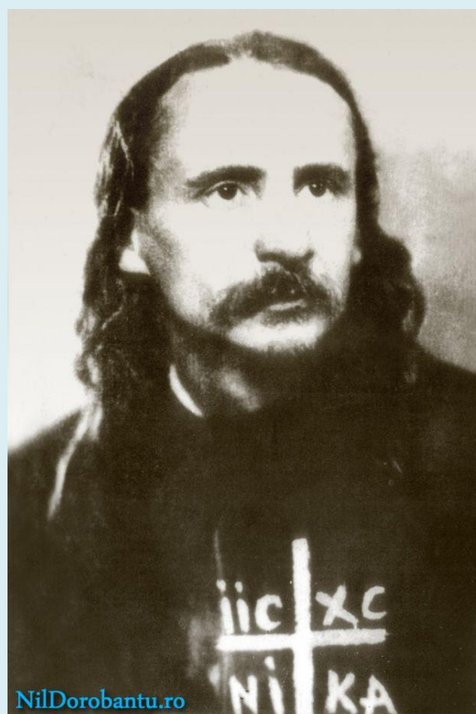
judecaţi după modul cum ne-am îndeplinit îndatoririle zilnice, aparent banale, însă care reprezintă de fapt opera vieţii noastre.

Să ne folosim toate darurile oferite nouă, pentru prea mărirea Domnului, pentru semeni, pentru a ajuta semenilor noştri, şi în mod sigur vom auzi la sfârşitul călătoriei noastre cuvintele Sale:«Bine, slugă bună şi credincioasă, peste puţine ai fost credincioasă, peste multe te voi pune. Intră întru bucuria Domnului tău» (Matei 25, 21).

Rugăciune

O, Răscumpărătorul lumii, care Te-ai coborât din ceruri şi ai împărţit graţii oamenilor, oferind şi discipolilor Tăi nenumărate daruri pentru binele lor şi al Bisericii Tale, oferă-mi şi mie pe Spiritul care purcede de la Tine, pentru a cunoaşte darurile pe care mi Le oferi, căci dacă nu cunosc talanţii primiţi de la Tine, nu sunt în stare să-Ţi fiu recunoscător pentru ei, nici să-i întrebuinţez în mod înţelept. Aşadar, oferă-mi harul ca să-i cunosc, dar cu modestie, să nu mă înşel gândind că sunt mai mulţi şi numeroşi decât sunt în realitate. Fă, să preţuiesc cum se cuvine ceea ce mi-ai oferit, ca să nu fiu cuprins de mândrie faţă de cei care au primit mai puţin decât mine, nici să fiu invidios în privinţa celor care posedă mai mult ca mine, ci să mă străduiesc să-ţi fiu un servitor fidel, prin acest mai mult sau mai puţin pe care Tu mi l-ai dat. Fă ca întotdeauna să-mi amintesc de venirea Ta… şi să folosesc cu conştiinciozitate ceea ce aş dori să fie întrebuinţat…, iar când moartea mă va cuprinde, să fiu primit de Tine în împărăţia Ta. Amin. (După L. da Ponte)

Ieroschimonahul Nil Dorobanțu – Predică la Duminica a 16-a după Rusalii (Pilda talanților)

(Ap. II Cor. 6. 1-10; Ev. Matei 25. 14-30)

De ce vă tot judecați pentru ale voastre înaintea celor păgâni? Ba încă mai judecați și pe aleșii Domnului înaintea dușmanilor și a neobarbarilor! O! De-ați fi voi slujitorii Dumnezeului celui viu, apoi în toată vremea și întru toate v-ați arăta că sunteți ai lui Hristos! Ci noi avem râvnă pentru slujba noastră în via lui Hristos, că lucrăm împreună cu Dumnezeu și n-am primit ca voi în zadar Harul lui Hristos și nu ne amestecăm cu necredincioșii. Dar voi sunteți puși la putere de atei și stați sub ascultarea anticriștilor! Vai vouă! Nici măcar la 2 domni nu mai slujiți, ca un monolit lui satan. Dar atunci ce mai stați în Casa lui Hristos? Desigur pentru că sunteți „urâciunea pustiirii la locul cel sfânt”, despre care prezic de mult Sfintele Scripturi. Acum e vremea potrivită și ziua mântuirii pentru creştini. Dar voi găsit-ați timp potrivit pentru vicii, rele, răzbunare, păcate etc. (I Corint 8.9; Evrei 12.15; Isaia 49.8)

Voi dați prilej de poticnire și defăimați înșivă slujba Euharistiei și în toate privințele, vă arătați nevrednici neavând răbdare în necazuri, nevoi și în strâmtorări. Ba din contră voi strâmtorați și prigoniți pe sfinți, bătându-i, caterisindu-i, întemnițându-i, ostenindu-i, prigonindu-i vă răsculați și vegheați ca să prindeți pe Daniil slujind în Babilonul vostru sau pe Hristos, în Betleem ca Irod. Necurați, proști, nerăbdători, răi, prin duh satanic și prin ură, prin cuvinte de minciună și prin puterea ateilor, prin arme prihănite, în ocări, voi sunteți

înşelătorii, care acuzaţi pe cei ce predică Adevărul. Voi sunteţi cunoscuţi ca vii, dar sunteţi morţi, deşi omorâţi pe sfinţi. Sunteţi întristaţi când nu puteţi face răul, şi veseli şi bogaţi ca ighemoni. Voi nu aţi avut nimic şi totuşi stăpâniţi pe toţi prin dictatură sacerdotală fariseică. Vai vouă!

Dar noi apostolii cei de pe urmă urmând Patimilor lui Hristos, că am fost bătuţi, în necazuri, nevoi şi în strâmtorări, în temniţe, în tulburări, în osteneli, în veghe, în post, în curăţie, în cunoştiinţă, în îndelungă răbdare, în bunătate, în Duh Sfânt, în iubire fără făţărnicie, prin predica Cuvântului Ceresc de Adevăr, prin Puterea lui Hristos, prin arme duhovniceşti ale îndreptăţirii. Prin mărire şi înjosire, prin defăimare şi laudă, voi ne socotiţi ca pe Hristos între tâlhari şi amăgitori, în timp ce noi ca Hristos suntem iubitori de Adevăr.

Că de-am fi mincinoşi v-am spune: „pace, bine…” etc. Dar vă mustrăm în faţă.
O, anticriştilor! Noi suntem neştiuţi şi netitraţi. Totuşi suntem binecunoscuţi şi vii. Deşi zăcem sub pedeapsa şi sub moartea voastră.

O! Cât de înlăcrimaţi suntem! Dar ne bucurăm de Iisus Hristos de Euharistie şi de Theofanie.

O! Cât de săraci şi cerşetori suntem! Dar şi pe voi vă tot îmbogăţim. Ne-aţi furat şi biserici şi mănăstiri şi sfinte şi oi şi veşminte şi cărţi de cult, ba chiar şi sănătatea. Ne-aţi rupt şi dinţii ca să nu mai predicăm, de puteaţi ne scoteaţi şi limba. Dar deşi n-avem azi nimic totuşi avem totul, în stăpânire, că ne rugăm pentru întregul Cosmos şi pentru toată Biserica luptătoare ba chiar şi pentru prigonitori. Că numai prigoniţii pot mijloci înaintea lui Hristos pentru voi prigonitorilor.

O! Dac-aţi şti iubirea noastră, aţi plânge şi v-aţi pocăi!

(I Cor. 3.9; Evrei 12.15; Isaia 49.8; Rom 14. 13-19; I Cor. 9.12; I Cor. 4.1; I Cor. 2.4; Efes. 6.11; II Tim. 4.7; Ps 118. 18).

Evanghelia de la Matei 25. 14-30

Fiecare aveţi măcar câte un talant pentru care ar tot trebui să mulţumiţi lui Iisus Hristos, că vine Iisus deşi nu-I ştiţi ziua. Împărăţia Cerurilor se aseamănă Omului Dumnezeu Iisus Hristos care a plecat în Patria Cerească, departe ontologic şi ne-a încredinţat avuţia Sa Euharistică şi Theofanică Harismatică şi Iconomia Tainelor Divine. (Luca 19.12; Matei 21. 33)

5 talanţi, 2 şi unul, sunt şi cele 5 simţiri, cele 2 părţi ale omului trup şi suflet şi entitatea spirituală a Înţelepciunii, Raţiunii, Sensibilităţii, memoriei, judecăţii,

cugetării etc. Dar mai înseamnă Theofania și Euharistia cu toate cele 5 simțuri trupești și sufletești - la cel cu 5 talanți; Euharistia Trup și Sânge 2 specii precum și Theandria și comunicarea însușirilor din cele 2 Firi ale Mântuitorului Euharistice; precum și revelarea lui Hristos ca Dumnezeu și Om descoperind Slava prin Împărăția Harului etc - la cel cu 2 talanți; iar la cel cu 1 talant - e Unitatea Dumnezeirii Euharistice și Theofanice în Chenoză. (Romani 12.6; I Cor. 12.7; Efes. 4.11; I Petru 1.8)

Clerul bun și monahismul sau chiar creștinii din ascultare cei ce au theofanii, le predică și convertesc suflete multiplicând Talantul spre viața cea veșnică. 10 talanți e Infinitul pe care-L poți dobândi întrebuințând optim limitatul. Dar dacă cu cele 5 simțiri experiezi Theofania și Euharistia, apoi Ele te conduc spre Eternitate, că veșnică-I Hrana Euharistică, că și Infinită-I Theofania vedeniei și a Cuvântului experimentate în limitat.

O! Cât ne-ar aduce cele 5 simțiri întrebuințate în slujba lui Hristos! Dar voi le neguțătoriți poftind și pogorându-vă spre iad. Din 2 talanți putem câștiga Sfânta Cruce și sfințirea și îmbisericirea celor 4 stihii, precum și Evanghelia împătrită și cer nou și pământ nou, cele 4 părți ale cosmosului. Cu trupul și cu sufletul nostru.

O! Cât putem câștiga dacă ne nevoim spre viața veșnică! Dar vouă cărora vi s-a dat Euharistia pe mâini. O! Cât puteți mulțumi pe Hristos de mult, dacă vă împărtășiți și cuminecați pe toți!

Dezlegați fraților clerici și cuminecați cât îl aveți pre Hristos pe mâinile voastre, până nu se ia de la voi Împărăția Harului ceresc.

Dar tu cel cu un talant. O! Cât ai putea câștiga! Că împărtășindu-te și cuminecând pe toți cu Unul Dumnezeu și predicând pe Hristos cel răstignit și propovăduind că vezi pe Dumnezeul Care ți s-a revelat viu și lucrător poți câștiga Cerurile înalte și poți intra întru bucuria lui Hristos. Dar ce faci? Ai ascuns pe Hristos pe care nici cerurile nu-L încap, în pământ? Ai vârât pe Cel Nemuritor în groapă? Desigur că L-ai și răstignit a doua oară, s-au L-ai îngropat de viu în chivotul altarelor? Hristos după multă vreme se va întoarce totuși o dată să-ți ceară socoteală. Ba încă Îl mai și acuză pe Hristos că seceră și adună și că-i aspru și ți-a fost frică? Dar tu n-ai secerat suflete și ai adunat păcate și n-ai fost aspru ân canoane, și-n grele epitimii?

N-au tremurat creștinii și chiar sfinții de frica ta? Tocmai pentru că știai acest lucru, trebuia să dai tuturora dezlegarea și cuminecarea ca să ia Hristos însutit cu dobândă.

În întuneric, în plâns și în scrâșnit de dinți veșnic vei sta, precum atâtea suflete stau în întunericul temnițelor și al iadului plângând și scrâșnind, că nu le-ai dat Euharistia, nu le-ai predicat, nu le-ai spus despre Theofanie și despre veșnicie și s-au dus în iad neîmpărtășiți din lenea ta, din viclenie, din necredință și din răutatea ta.

Dar azi s-a inversat parabola. Că numai unul Ioan a dat Euharistia și Veronica Theofania, pe când voi ceilalți cu ranguri de 5 și 2 talanți de arhierei, clerici monahi și creștini răi, ați ascuns talantul în groapă, ca pe Iosif, Daniil și Ieremia! Însă Hristos e viu și lucrător și Singur înmulțește talantul în toate Casele Lui prin Logos Divin. Și tot voi sunteți care Îl huliți pe Hristos, deși v-a lăsat Hristos la putere.

Dar vi se va lua Harul Euharistic și talantul, precum vi s-a luat deocamdată Theofania și orice descoperire sau revelație supranaturală - și se vor da celor ce au și vor avea de prisos. Iar vouă vi se va lua și ceea ce vi se pare că aveți, deși n-aveți (Marcu 4.25; Luca 8.18; Luca 19.26; Ioan 15.2). Voi v-ați și ales de pe acum și chiar din Casa lui Hristos banul și averea, păcatul și puterea. Dar noi cei mici și prigoniți vom primi Har peste Har și Dar peste Dar,că am avut și ni se va da mai mult. Iată de ce voi nu mai contați în ierarhia lui Hristos. Ci ca jidovii, vi se pare doar că aveți putere și lege, deținând cu forța locul cel Sfânt.

Dar Hristos și din Golgota spurcată și din Crucea blestemată și din trupuri moarte a făcut locuri sfinte, pline de Har, de vindecări și Duh Sfânt.

Rugăciunea părintelui Nil Dorobanţu

Slavă Ţie, Iisuse, că toate le-ai lucrat spre binele Etern şi Infinit! Lucrează şi vorbeşte Doamne, pentru că robul Tău, ascultă!

Slavă Ţie, Iisuse, Dulce! Ai făcut minuni multe în faţa noastră, a tuturora, dar inimile împietrite, urechile necircumcise, cerbiciile încordate, nu vor să se smerească! Hristos ne dă har şi iubire, credinţă şi nădejde, chiar în prigoană şi în amară primejduire, ne dă harisme precum odinioară primei Sfinte Biserici Ortodoxe.

Deci nu mă părăsi Doamne, că nici eu, păcătosul, nu mă ruşinez de Tine în faţa lumii! Că în fiecare zi mor pentru Tine, sunt urât de tot cosmosul pentru Tine şi port rănile, Crucea, spinii, ocara, Biserica Ta în spinare! Ocara cu care Te-au urât ighemonii a căzut asupra mea! Şi râvna casei Tale m-a mâncat! În timpul muncii, în via şi în ogorul Tău experimentez mistic.

Şi totuşi Hristos a biruit şi de data aceasta. Iată că s-a proslăvit, întru puterea Sa infinită eternă. Şi-a arătat slava Sa cea mare şi întru mine, m-a scos din pragurile morţii şi ale iadului cu Mână Tare şi Braţ Înalt, m-a însănătoşit fără să mă încredinţeze ajutorului omenesc. Parcă a fost un vis.

Învie Doamne, să se risipească vrăjmaşii Tăi! Fă minuni Doamne, că Tu eşti Dumnezeul cel mare şi Atotputernic! Şi azi te-am experimentat, Te-am constatat că eşti Acelaşi Dumnezeu, viu şi lucrător şi adevărat, întrucât am auzit glasuri din ceruri şi Ţi-am văzut lumina Taborică, Te-am gustat zilnic cât de Bun eşti, Tu, Iisuse Dulce, scump Mântuitor, şi văd cum mă proniezi şi mă porţi pe braţe şi pe umeri spre Patria Cerească! Că sunt primit la Ceruri şi sunt iubit cu iubire veşnică, numai pe Tine Te iubesc şi Te propovăduiesc! Am murit şi am înviat din nou, ca să-ţi laud Slava Ta!

Sunt îndrăgostit de Tine, Iisuse dulce, n-am vorbe, nici scris, care să corespundă demnităţii Tale Divine, faţă de marile daruri pe care le-ai adus din destul peste mine! Ce să fac să-ţi mulţumesc, să Te bucur pe Tine, care ai spus că Ţi-e întristat sufletul până la moarte? Lasă-mă să-Ţi scot spinii şi piroanele, vino la sânul meu bolnav şi mă tămăduieşte definitiv, minunează cu milele Tale viaţa mea cea surghiunită! Că numai pe Tine te am Scump Odor, Te iubesc cu iubire înflăcărată, în locul tuturor iubirilor! Vreau să Te am pururea pretutindeni! De aceea Te port şi Te apăr, îmi risc viaţa pentru Tine, cum şi Tu Te-ai răstignit pentru mine şi m-ai iertat înainte de a mă naşte!

Pătrunde în sufletul meu îndurerat, veseleşte-mi inima rănită, lucrează precum, ştii în viaţa mea, ca să mă mântuiesc şi să-Ţi slujesc Sfânta Liturghie zilnic! Dă-mi un loc să-mi întind Sfântul Antimis, să-ţi ridic altar sfânt curat, să mă rog pentru tot cosmosul, să Te proslăvesc împreună cu toată Ortodoxia şi cu Sfânta Biserică triumfătoare. Amin!

Ai milă Iisuse dulce! Că sunt prigonit şi n-am putere, n-am nimic şi nu pot să deschid gura! Dar nu mă ruşinez în faţa duşmanilor Tăi, Iisuse, ca să nu Te hulească, să nu Te defăimeze, din cauza noastră!

Preamăreşte Sfânt numele Tău, întru toate, arată tăria Braţului Puterii Tale şi miluieşte-mă şi acoperă-mă, că sunt strâmtorat din toate părţile şi nu am reazăm decât la Tine, scump Dumnezeule Sfânt!

Auzi-mă Iisuse! Rămâi cu mine Iisuse dulce, mângâierea sufletului meu şi mă miluieşte, că sunt şi eu robul Tău şi nu am nici un alt scop decât să Te iubesc! Toţi mă prigonesc, mă roagă să ies din hotarele lor, precum şi pe Tine te-au persecutat, te-au hulit cu batjocuri din hotarul gadarenilor şi a gherghesenilor! Dar dacă tu ai suferit, cine sunt eu păcătosul să fiu slăvit în valea plângerii?

Slavă Ţie, Iisuse, pentru toate! Te iubesc veşnic şi te apăr cu slabele mele puteri, că atunci când sunt slab sunt mai tare! Că tu eşti eşti Dumnezeul viu, “Sfinte Tare“, întru Tine mi-am pus nădejdea şi pe Tine Te iubesc, întru Tine nădăjduiesc pururea, pretutindeni, cu dor nespus. (…..)

Iată ard de dorul Tău, de a Te vedea, de a Te auzi, de a Te simţi precum eşti, de a Te apăra, precum mi-am pus viaţa în joc pentru sfânta Ta Cruce, Icoană, Taină, peste tot, cu sfântă râvnă spre îndumnezeire! Ai lovit pe toţi duşmanii cu milă, ca să se pocăiască! Iartă-i Doamne că nu ştiu ce fac! Dacă nu i-ar ispiti satana, n-ar huli şi n-ar prigoni ce nu cunosc. Deci ai milă, Iisuse dulce, şi întăreşte zidirea Ta, inalţă-ţi Dreapta Ta spre izbăvire şi apără-mă şi pe mine de toţi duşmanii văzuţi şi nevăzuţi, trimite îngerul păzitor să mă acopere cu ale sale aripi şi îmi dă să am har şi iubire, credinţă şi nădejde, lucrare în via şi în ogorul Tău, că Tu eşti Adevăr şi Viaţă, Înviere şi Lumină şi pe Tine te laudă toate Puterile Cereşti, în veşnicia Infinită. Amin!

Eu sunt vierme şi praf în Faţa Ta creatorule Divin şi vreau să mă mântuiesc! Slavă Ţie, Doamne, pentru toate şi binecuvântat să fii în vecii nesfârşiţi!

Te iubesc Iisuse, vreau să-Ţi rămân credincios, vreau să Te propovăduiesc, vreau să Te am în inima mea rănită, vreau să Te apăr, vreau să te slujesc mereu ca să am plată, să fiu cu Tine în Ceruri!

Ia-mă Doamne de pe pământ şi ţine-mă lângă Sânul tău, pune-mă în harul ceresc divin de-a dreapta Slavei Tale, iubeşte-mă şi acoperă-mă cu iubirea ta mereu! Că n-am alt Dumnezeu afară de Tine şi n-am altă nădejde în afară de Iubirea Ta! Numai pe Tine Te am, Iisuse dulce, şi numai întru Tine am nădejdea, numai cu Tine vreau să fiu! Sunt certat de toţi şi sunt bătut, toţi scrâşnesc din dinţi asupra mea, mă hulesc şi mă batjocoresc! Dar şi Tu ai fost prigonit şi hulit, bătut, scuipat şi înspinat, flămând şi gol, dosădit şi urât în zadar.

Eu pentru Tine sufăr azi! Primeşte jertfa mea în Ceruri şi lacrimile mi le şterge, mă apară că neputincios sunt, slab şi urât şi n-am loc unde să-mi plec capul! Că sunt prigonit, nu numai din cetate în cetate, dar chiar din casă în casă şi din om în om. Dar şi sfintele Icoane, sfintele Cruci, sfintele Taine şi altarele Tale sunt prigonite, hulite şi călcate în picioare. Iar Tu taci, sau vorbeşti pe şoptite Cuvânt Ceresc! Te văd cât eşti de dosădit şi neînţeles de creaturi, Iisuse dulce!

Mai lasă-mă, Iisuse, să răsuflu în durerea-mi grea! Mai slăbeşte Scump Iisus prigoana, ca să mă bucur de pacea Ta! Tu apără-mă şi acoperă-mă, ca să înceteze prigoana şi mă pune sub lumina aripilor Tale, mă scapă de toate relele

şi mă întăreşte cu harul Tău, că sunt mic şi prost şi n-am alt ajutor decât Dumnezeirea Ta Sfântă şi Dulce!

Dar ce mai doresc alceva oare? Numai pe Tine vreau să Te iubesc şi să Te gust! Numai întru Tine am încredere şi vreau să Te cunosc, fericirea şi viaţa veşnică este întru cunoaşterea Ta Divină! Eu pe Tine Te vreau Iisuse dulce şi întru toate pe Tine te cercetez, te caut, ca să mă îmbogăţesc intru Slava Ta eternă Infinită, să am comori în Ceruri, că sus e adevărata bogăţie, la Tine de-a dreapta Slavei!

Iartă-mă că Te-am răstignit cu neamul şi cu ucenicii mei, îndură-te şi dă-mi iubire, har şi putere de a-ţi sluji veşnic! Vreau să mă înflăcărez de iubirea Ta şi să nu mai simt spinii, boldurile şi piroanele! Ajută-mi Doamne că prea sunt persecutat de tot cosmosul! Ajută-mi Iisuse dulce să fac slujbe divine, să scot suflete din iadul cel mai din afund! Pentru prigoană dinlăuntru, încetează şi prohibeşte-o pe cea din afară, deşi toate sunt grele! Dar cu Sfânta Ta Cruce biruiesc totul, că numai întru Tine îmi aflu tot dorul.
Iartă-mă Iisuse, că n-am cuvinte puternice, mă rog şi nu ştiu ce-aş vorbi eu păcătosul! Te-am pus ca pe o pecete pe inima mea, m-am pitit în Sfintele tale răni, m-am pitulat lângă Sfânta Ta Cruce, am luat jugul Tău cel bun şi uşor, m-am învelit cu Sfântul Sânge Euharistic, sunt copleşit de vederea Ta, încântat de Cuvântul Tău Ceresc Divin!

Vreau să mă pocăiesc şi să nu te mai supăr cu păcatele mele! Că pentru Tine mă mânii, mă doare sufletul când Te văd prigonit, vreau să Te apăr şi să-Ţi iau ocara asupra mea, mă supăr şi plâng, blestem pe satan şi pe toţi vrăjmaşii Tăi, aş vrea să-i trăsnească Sfântul Ilie şi să crape pământul sub ei, că nu mai pot suferi să Te hulească atâta!

În toate frământările şi prigoanele am văzut minuni şi taine divine, lucrarea lui Hristos a umplut totul, încât toţi vrăjmaşii ei, cu capete şi picioare sparte şi rupte, hăituiţi de îngerul lui Hristos, au încetat prigoana. Dar lumea creaturii este schimbătoare şi iar mă va persecuta. Deci nu aştept decât mila, iubirea, providenţa lui Hristos, întru care nu-i schimbare, nici umbră de mutare.

În mijlocul durerii, postului, foamei, setei, golătăţii, terorii, stăinătăţii, sunt cu Tine Iisuse dulce şi Tu-mi eşti de toate.

Ajută-mi Doamne Iisuse pururea, pretutindeni, lucrează prin mine, scrie şi propovăduieşte, dă har şi puteri, minuni şi semne, scoate din iad la Sfânta Liturghie miliarde de suflete! Primeşte, Doamne Sfinte, jertfa zilnică, iubirea, credinţa, nădejdea. Te apăr cu preţul vieţii mele, pentru că Tu Ţi-ai dat viaţa pentru mine şi pentru întreg cosmosul. Iar eu dacă mi-am pus viaţa în joc pentru

Tine, înseamnă că dobândesc viaţa veşnică şi învierea întru slava Ta eternă Infinită.

Sufăr pentru Tine, în fiecare zi sunt dat ca oile spre junghiere pentru Împărăţia Cerurilor! Mă zbat cu frică şi cu cutremur, lucrând pentru mântuire! Duşmanii Tăi vor să-ţi dea afară Sfintele Taine, Sfânta Cruce, să-ţi dărâme Sfintele altare, catacombele prigonite! N-am loc şi vreme în contra-timpul incomensurabil, sunt singur şi rănit de iubirea Ta! Port ocara Ta între duşmanii Tăi, între farisei şi vipere, stăin şi însetat, gol şi flămând, rănit şi închis, prigonit şi din afară şi dinlăuntru! Între spini şi şerpi zac, e grea Crucea pe care o duc singur, părăsit de toţi! Dar Te am exemplu pe Tine, căci ai dus Sfânta Cruce singur până la capăt şi porţi Sfintele Răni, în care mă ascund şi eu azi. Că înainte de a suferi noi creaturile, Tu însuţi ai fost ascultător până la moarte.

Eşti şi astăzi hulit, procesul şi judecata Ta încă nu s-au închis. Te înjură în faţa mea de Sfintele Paşti, Te blestemă şi Te hulesc toţi. Dar cum nu ţi-ai deschis gura din Sfintele Icoane şi de pe Sfânta Cruce, la fel tac şi eu, mai mult Te înţeleg, Te iubesc şi Te ador, Iisuse dulce! N-am cu cine vorbi şi n-am cui să mă spovedesc, de aceea-Ţi scriu din groapa cu lei şi din Egiptul patimilor, din amara primejduire, dintre ameninţări şi calomnii. Nu mă părăsi, nu mă prigoni şi Tu, că pe cine vine la Tine nu-i scoţi afară, iar eu la cine mă voi duce Doamne?

[Această "Plângere-Rugăciune" este extrasă din "Mistica", scrisă de ieroschimonahul Nil Dorobanţu (pg. 105)]

Părintele Savatie Baştovoi - Pilda talanților

Din buna înmulţire a talanţilor, prin Harul lui Dumnezeu, a cunoscut lumina tiparului şi ultimul volum al Părintelui Savatie Baştovoi, Sindromul CESĂFAC, la Editura Cathisma, volum recent lansat la Librăria Sophia din Bucureşti.

Despre pilda talanţilor, despre daruri şi virtuţi, despre daruri şi caractere, despre educaţie şi lecturi, despre părinţi şi copii, despre oameni şi destine, părintele dezbate problemele tuturor şi răzbate prin gândurile fiecăruia cu blândeţe şi sârg. Cu binecuvântarea Părintelui, prezentăm aici câteva fragmente din volum.

Pilda talanţilor

Toată lumea a auzit de pilda talanţilor pe care a dat-o Hristos Însuşi. Această pildă stă la baza culturii europene şi a actului educaţional modern. Pilda talanţilor a marcat atât de mult pedagogia europeană, încât cuvântul "talant" este prezent în toate limbile cu sensul de "dar"/"înzestrare", majoritatea oamenilor nemaicunoscând sensul său iniţial, acela de unitate bănească.

Expresia "a îngropa talantul" exprimă cel mai plastic şi mai profund condiţia omului neîmplinit care-şi ratează oportunităţile pe care i le oferă viaţa.

Să recitim cu atenţie această extraordinară lecţie dată de Însuşi Dumnezeu în Evanghelia de la Matei (cap.25): "Un om, plecând departe, şi-a chemat slugile şi le-a dat pe mână avuţia sa: unuia i-a dat cinci talanţi, altuia doi, altuia unul, fiecăruia după puterea lui şi a plecat."

De la început ni se spun lucruri foarte clare, care nu admit interpretări, şi anume: stăpânul a dat pe mâna slugilor:

- *toată avuţia;*
- *a dat fiecărei slugi câte ceva, neomiţând pe nimeni;*
- *a dat diferit fiecărei slugi;*

- *a ţinut să precizeze criteriul după care a făcut diferenţierea, şi anume “fiecăruia după puterea lui”.*

Prin cuvintele „şi a plecat”, care se repetă de două ori, la începutul frazei şi la sfârşit, având chiar şi precizarea “plecând departe”, se indică gradul mare de libertate care s-a dat slugilor, ele fiind întru totul lipsite de supraveghere, practic ajungând egale stăpânului.

Având deci toată libertatea şi talanţii primiţi, fiecare a acţionat după cum urmează: „ Îndată, mergând, cel ce luase cinci talanţi a lucrat cu ei şi a câştigat alţi cinci talanţi. De asemenea şi cel cu doi a câştigat alţi doi. Iar cel ce luase un talant s-a dus, a săpat o groapă în pământ şi a ascuns argintul stăpânului său.”

În această descriere succintă a acţiunilor fiecărei slugi există un cuvânt-cheie. Fiecare dintre ele a acţionat nu oricum, ci “îndată”. De aici înţelegem că lui Dumnezeu nu-I plac oamenii zăbavnici, după cum şi Apostolul Iacov scrie: “bărbatul şovăielnic este nestatornic în toate căile sale”, precizând: “să nu gândească omul acela că va lua ceva de la Dumnezeu!” (Iacov 1,8).

Aşadar, darurile sunt înmulţite sau îngropate “îndată” şi fiecare om trebuie să-şi înmulţească talanţii încă de la începutul vieţii sale, folosind orice prilej prielnic pentru a spori în tot ceea ce face.

“După multă vreme a venit şi stăpânul acelor slugi şi a făcut socoteală cu ele”.
În scena revenirii se insistă iarăşi asupra libertăţii mari pe care au avut-o slugile şi a condiţiilor absolut favorizante de care s-au bucurat, specificându-se că stăpânul s-a întors “după multă vreme”, adică fiecare a avut suficient timp la dispoziţie.

“Şi apropiindu-se cel care luase cinci talanţi, a adus alţi cinci talanţi, zicând: Doamne, cinci talanţi mi-ai dat, iată alţi cinci talanţi am câştigat cu ei. Zis-a lui stăpânul: Bine, slugă bună şi credincioasă, peste puţine ai fost credincioasă, peste multe te voi pune; intră întru bucuria domnului tău. Apropiindu-se şi cel cu doi talanţi, a zis: Doamne, doi talanţi mi-ai dat, iată alţi doi talanţi am câştigat cu ei. Zis-a lui stăpânul: Bine, slugă bună şi credincioasă, peste puţine ai fost credincioasă, peste multe te voi pune; intră întru bucuria domnului tău. Apropiindu-se apoi şi cel care primise un talant, a zis: Doamne, te-am ştiut că eşti om aspru, care seceri unde n-ai semănat şi aduni de unde n-ai împrăştiat şi, temându-mă, m-am dus de am ascuns talantul tău în pământ; iată, ai ce este al tău.”

Scena revederii ne descoperă şi mai profund marea libertate pe care au avut-o slugile, fiind practic puse în situaţia de a fi stăpâni. Este fascinant că, lăsând

fiecărei slugi o parte din avere, Stăpânul nu a dat nici o indicaţie şi nu a cerut nimic, fiecare urmând să acţioneze din proprie voinţă, adică în deplină libertate. Stăpânul nu a zis nici celui cu cinci talanţi, nici celui cu doi că trebuie să-i înmulţească, după cum nu a zis nici celui cu un singur talant că nu trebuie să-l îngroape: totul a fost lăsat la libertatea fiecăruia.

Mai există un detaliu important în scena judecăţii: sluga care a îngropat talantul se scuză prin cuvintele: "m-am temut". Teama este cea care ne împiedică să înmulţim talanţii, fiind opusul dragostei creatoare.

De fapt pilda talanţilor este o pildă despre iubire. Există două feluri de a ne raporta la Dumnezeu: iubindu-L sau temându-ne de El. Primele două slugi au acţionat din dragoste, căci, deşi nu aveau poruncă să înmulţească talanţii Stăpânului lor, au făcut aceasta pentru a-L bucura la întoarcere, s-au gândit să-I facă o surpriză plăcută, aşa cum îşi fac cei ce se iubesc. În schimb, sluga care a îngropat talantul a acţionat din frică, ea nu a fost capabilă să acţioneze după legea iubirii şi a bucuriei.

Despre raportul dintre dragoste şi frică scrie şi ucenicul iubit al Mântuitorului, apostolul iubirii, Sfântul Ioan Evanghelistul: "Întru aceasta a fost desăvârşită iubirea Lui faţă de noi, ca să avem îndrăznire în ziua judecăţii, fiindcă precum este Acela, aşa suntem şi noi, în lumea aceasta. În iubire nu este frică, ci iubirea desăvârşită alungă frica, pentru că frica are cu sine pedeapsa, iar cel ce se teme nu este desăvârşit în iubire." (Întâia epistolă sobornicească a Sfântului Apostol Ioan 4,17)

Să vedem, dar judecata stăpânului: "Şi răspunzând stăpânul său i-a zis: Slugă vicleană şi leneşă, ştiai că secer unde n-am semănat şi adun de unde n-am împrăştiat? Se cuvenea deci ca tu să pui banii mei la zarafi, şi eu, venind, aş fi luat ce este al meu cu dobândă. Luaţi deci de la el talantul şi daţi-l celui ce are zece talanţi! Căci tot celui ce are i se va da şi-i va prisosi, iar de la cel ce n-are şi ce are i se va lua. Iar pe sluga netrebnică aruncaţi-o întru întunericul cel mai din afară. Acolo va fi plângerea şi scrâşnirea dinţilor."

Hotărârea Stăpânului de a aplica cea mai aspră pedeapsă slugii leneşe şi fricoase pare să contrazică mărinimia celui care îşi încredinţează fără nici o supraveghere şi condiţie întreaga avere în mâinile slugilor. Oare cel care dăruieşte libertate slugilor poate să fie în acelaşi timp un aspru pedepsitor? Vom vedea însă că nu există nici o contradicţie, deoarece judecătorul nu a fost stăpânul, ci sluga însăşi. În îndreptăţirea sa, sluga afirmă un lucru grozav; ea zice: "am ştiut"!

“Am ştiut că eşti un om aspru, care seceri unde n-ai semănat şi aduni de unde n-ai împrăştiat şi, temându-mă, m-am dus de am ascuns talantul tău în pământ; iată, ai ce este al tău”, răspunde sluga cu aroganţă, de fapt deschizându-se judecăţii după asprimea legii, nu după dragoste, aşa cum au făcut-o primii doi.

În această judecată de fapt ni se prezintă judecata după Lege şi cea după har. Apostolul Pavel face în Epistola către Romani o pledoarie despre aceea că oricine invocă legea nu are nici o şansă de a fi îndreptăţit, deoarece toţi au călcat legea într-un fel sau altul, iertarea fiind un dar al iubirii lui Dumnezeu.

“Ştim că cele câte zice Legea le spune celor care sunt sub Lege, ca orice gură să fie închisă şi ca toată lumea să fie vinovată înaintea lui Dumnezeu. Pentru că din faptele Legii nici un om nu se va îndrepta înaintea Lui, căci prin Lege vine cunoştinţa păcatului” (Romani 3, 19-20).

Din cele discutate înţelegem că pilda talanţilor este de fapt o poveste de iubire şi că rostul nostru este acela de a administra darul libertăţii nu altfel decât în spiritul dragostei. Doar dragostea este creatoare, frica fiind opusul acesteia şi obstacolul care împiedică îmbogăţirea noastră spirituală, făcându-se asemenea slugii leneşe şi fricoase care, după ce că a îngropat talantul, a avut şi cele mai multe cuvinte de spus spre îndreptăţirea sa.

(Sindromul CESĂFAC, Editura Cathisma, Bucureşti, 2014, pag. 21-28)

Pr. Nicolae Trusca (Parohia Negoiesti): Cuvânt la Duminica a-XVI-a după Rusalii

În numele Tatălui, şi al Fiului, şi al Sfântului Duh, Amin!

Pentru a înţelege mai bine Sfânta Evanghelie de azi, încă de la început trebuie să fac unele precizări. Această Sfântă Evanghelie este scrisă de către Sfântul Evanghelist Luca în capitolul 25 al cărţi sale.

Acest capitol începe cu cuvintele Mântuitorului Hristos care zice: „Împărăţia Cerurilor se va asemăna cu zece fecioare, care luând candelele lor au ieşit în întâmpinarea Mirelui”, şi în continuare ne spune „Pilda celor 10 fecioare” pe care o ştim cu toţii. Apoi Iisus continuă cu Pilda talanţilor, prin care vrea să ne facă să înţelegem mai bine, cine va fi pregătit să intre în Împărăţia Cerurilor.

Un om plecând departe şi-a chemat slugile şi le-a dat pe mână avuţia sa: unuia i-a dat cinci talanţi, altuia doi şi altuia un talant. Slugile care primiseră cinci şi doi talanţi, au muncit şi au dublat prin câştig ceea ce au primit fiecare. Dar cel care primise un talant, l-a îngropat. Când a venit stăpânul şi le-a cerut socoteala, cei care lucraseră şi dublaseră talanţii, au fost puşi de stăpânul lor în dregătorii mai înalte, adică au fost răsplătiţi.

Când sluga ce primise un talant a dat socoteală stăpânului său a zis: „Stăpâne te-am ştiut om aspru care seceri de unde n-ai semănat şi aduni de unde n-ai împrăştiat şi temându-mă de tine, m-am dus de am ascuns talantul tău în pământ; iată ce este al tău.”

Şi pilda de azi se termină prin cuvintele spuse de Iisus, care dacă nu am ştii că este vorba despre împărăţia lui Dumnezeu, ne-ar pune pe gânduri: „Că tot celui ce are i se va da şi-i va prisosi, iar de la cel ce n-are şi ce are, i se va lua.”

Cineva dintre noi ar putea să creadă că Iisus Hristos Fiul lui Dumnezeu când a spus aceste cuvinte, ar da de înţeles, că ar lua de la cel sărac oarece bunuri materiale şi le-ar da tot la cel ce are, adică la cei bogaţi. Nu este aşa. Să nu uităm că, am spus încă de la început că, Iisus Hristos ne învaţă despre Împărăţia Cerurilor. Ne vorbea în pilde. Aici este vorba de credinţă. Cel care va crede şi va urma învăţătura Evangheliei va intra în împărăţia lui Dumnezeu.

Fiecare dintre noi am primit de la Dumnezeu daruri în mod diferit, dar toţi am primit câte ceva. Unii dintre noi înţeleg învăţătura credinţei mai mult, alţii mai puţin, dar fiecare avem datoria de a lucra să înmulţim aceste daruri.

Cum? Atunci când vecinul, sau aproapele nostru persevereează în păcat avem datoria creştinească de a lucra să-l oprim. Să sfătuim pe cei din casă, pe cei care-i cunoaştem, să vină la biserică, să se spovedească, să se împărtăşească ş.a.m.d. Nu trebuie să spunem: „eu mă duc la biserică, mă spovedesc, mă împărtăşesc, ce mă interesează de cutare sau de cutare, treaba lui.” Atunci am fi exact ca sluga din Evanghelia de azi care a primit un talant, adică un dar de la Dumnezeu, l-a îngropat, adică nu a făcut nimic pentru aproapele său, ca şi pe el să-l găsească pregătit venirea împărăţiei lui Dumnezeu. De fapt aceasta este esenţa învăţăturii Evangheliei de azi, să lucrăm pentru ca şi pe cei de lângă noi să-i găsească pregătiţi a doua venire (Parusia) a lui Iisus Hristos Fiul lui Dumnezeu.

Ce ar trebui să învăţăm noi cei care suntem azi în Sfânta biserică?

⇒ *În primul rând, am putea să luăm hotărârea că de fiecare dată când venim la Sfânta biserică să încercăm să nu venim singuri, să mai venim cu cineva. Aşa cum ne pregătim să venim la biserică, cu o zi înainte, ar trebui să încercăm să convingem pe cineva din casă, sau un vecin, să vină cu noi. Şi aceasta ar fi o formă de lucru, am înmulţi ceea ce am primit, am lucra în ogorul lui Dumnezeu.*

Cu cât vecinul nostru ar fi mai greu de înduplecat să vină cu noi, cu atât mai mult vom fi răsplătiţi de Dumnezeu şi totodată satisfacţia noastră ar fi mai mare. Să încercăm, să luăm cu noi pe cel care nu l-am văzut niciodată în Sfânta biserică, atunci ar fi şi mai bine.

⇒ *În al doilea rând, să nu uităm că o dată şi o dată va veni vremea când fiecare dintre noi va da socoteală pentru tot ceea ce a făcut în această viaţă trecătoare. Să nu ne amăgim că va vedea faţa lui Dumnezeu, cel care nu se spovedeşte sau care nu se împărtăşeşte.*

Să lucrăm în ogorul credinţei noastre creştine, învăţând pe fratele nostru, sau pe vecinul nostru să fie aproape de Dumnezeu şi de Biserica Lui ca şi nouă să ne poată spune la sfârşitul lumii Stăpânul nostru: „Bine sluga bună şi credincioasă, peste puţine ai fost, peste multe te voi pune, intră întru bucuria Domnului tău", totdeauna acum şi pururea şi în vecii vecilor, Amin!

Preot dr. Ionel Popescu – Predică la Duminica a 16-a după Rusalii despre talanţi

„Doamne, doi talanţi mi-ai dat;
iată, alţi doi talanţi am câştigat cu ei“
(Matei 25, 22)

Iubiţi credincioşi şi credincioase, toate lucrurile şi fiinţele se deosebesc unele de altele. Nu sunt două frunze la fel, nu sunt doi oameni la fel. Aceasta este legea firii, aşa cum a rânduit-o înţelepciunea lui Dumnezeu.

Dacă toate lucrurile şi fiinţele ar fi la fel, nu ne-am mai cunoaşte şi recunoaşte. Deosebirile de formă, de culori, de planuri, de mărimi, de însuşiri, într-un cuvânt varietatea, arată frumuseţea naturii, bucuria de a cunoaşte şi plăcerea de a trăi în sânul ei de mamă.

Tatăl ceresc, în dumnezeiasca Sa înţelepciune, a ştiut că într-o lume în care toate lucrurile şi fiinţele ar fi la fel, fără nici o deosebire, oamenii şi-ar urî viaţa, după cum şi-o urăsc deţinuţii din temniţă.

Cine a trecut prin temniţă, a putut să-şi dea seama ce înseamnă să te bucuri de frumuseţile şi desfătările vieţii în libertate. Întemniţaţii sunt, de regulă, oameni posomorâţi, trişti, amărâţi din cale afară, cu acelaşi program, fără nici o deosebire. În schimb, când omul se mişcă liber, ochiul său e luminat şi inima încântată de varietatea priveliştilor, a lucrurilor şi a fiinţelor, care numai prin

faptul că se deosebesc unele de altele, îl atrag, îl desfătează, îl îmboldesc la hărnicie, la muncă şi, prin aceasta, la cultură şi progres.

Nimeni n-a vorbit mai frumos despre bogăţia şi varietatea darurilor lui Dumnezeu împărţite oamenilor, cum a vorbit Mântuitorul în pilda sau parabola talanţilor: ***„ ... un om, plecând departe, şi-a chemat slugile şi le-a dat pe mână avuţia sa. Unuia i-a dat cinci talanţi, altuia doi, altuia unul, fiecăruia după puterea lui şi a plecat. Îndată, mergând, cel ce luase cinci talanţi a lucrat cu ei şi a câştigat alţi cinci talanţi. De asemenea şi cel cu doi a câştigat alţi doi. Iar cel ce luase un talant s-a dus, a săpat o groapă în pământ şi a ascuns argintul stăpânului său.***

După multă vreme a venit şi stăpânul acelor slugi şi a făcut socoteala cu ele. Şi apropiindu-se cel care luase cinci talanţi, a adus alţi cinci talanţi, zicând: Doamne, cinci talanţi mi-ai dat, iată alţi cinci talanţi am câştigat cu ei. Zis-a lui stăpânul: Bine, slugă bună şi credincioasă, peste puţine ai fost credincioasă, peste multe te voi pune; intră întru bucuria domnului tău.

Apropiindu-se şi cel cu doi talanţi, a zis: Doamne, doi talanţi mi-ai dat, iată alţi doi talanţi am câştigat cu ei. Zis-a lui stăpânul: Bine, slugă bună şi credincioasă, peste puţine ai fost credincioasă, peste multe te voi pune; intră întru bucuria domnului tău.

Apropiindu-se apoi şi cel care primise un talant, a zis: Doamne, te-am ştiut că eşti om aspru, care seceri unde n-ai semănat şi aduni de unde n-ai împrăştiat. Şi temându-mă, m-am dus de am ascuns talantul tău în pământ; iată ai ce este al tău. Şi răspunzând stăpânul său i-a zis: Slugă vicleană şi leneşă, ştiai că secer unde n-am semănat şi adun de unde n-am împrăştiat? Se cuvenea deci ca tu să pui banii mei la zarafi, şi eu, venind, aş fi luat ce este al meu cu dobândă. Luaţi deci de la el talantul şi daţi-l celui ce are zece talanţi. Căci tot celui ce are i se va da şi-i va prisosi, iar de la cel ce n-are şi ce are i se va lua. Iar pe sluga netrebnică aruncaţi-o întru întunericul cel mai din afară. Acolo va fi plângerea şi scrâşnirea dinţilor“ (Matei 25, 14-30).

În Evanghelia de la Luca (19, 12-26) talanţii se numesc mine, adică au tot sensul de valoare foarte mare. Împărţirea lor la slujitori aici este făcută în mod egal: câte o mină fiecărui slujitor. Unul însă, dintr-o mină face zece, altul cinci, iar cel leneş o îngroapă. Înţelesul lor este acelaşi, ca şi în pilda talanţilor.

Drepmăritori creştini,

- ✓ *Stăpânul talanţilor este Hristos-Dumnezeu;*
- ✓ *slugile sunt oamenii;*

- ✓ *talanţii sau minele sunt darurile cereşti şi însuşirile sufleteşti pe care le primim de la Dumnezeu.*
- ✓ *Socoteala este judecata finală, când fiecare om răspunde înaintea Dreptului Judecător, cum şi-a chivernisit darurile cu care l-a împodobit Stăpânul şi Domnul darurilor.*

Prin urmare, această pildă eshatologică are şi un character secundar moral: ne învaţă să punem în valoare darurile materiale şi spiritual primite de la Tatăl ceresc, având a da seamă la judecata viitoare de modul în care le-am valorificat şi le-am multiplicat.

Dumnezeu îşi împarte bunurile Sale oamenilor. El ne dăruieşte „felurite daruri, după harul ce ni s-a dat“ (Romani 6, 12). Noi toţi am primit de la El, deodată cu sufletul, tot felul de daruri duhovniceşti şi trupeşti: minte deşteaptă, inimă iubitoare, sănătate, frumuseţe, putere de muncă, dar nu în aceeaşi măsură, ci în măsuri deosebite: unuia cuvântul înţelepciunii (filosofia), altuia cuvântul cunoştinţei (ştiinţa); unuia credinţa, altuia darul tămăduirilor; unuia facerea de minuni, altuia tălmăcirea limbilor. ***„Pe unii i-a pus Dumnezeu, în Biserică: întâi apostoli, al doilea proroci, al treilea învăţători; apoi pe cei ce au darul de a face minuni; apoi darurile vindecărilor, ajutorările, cârmuirile, felurile limbilor“ (1 Corinteni 12, 28).***

Fiecare om a primit, aşadar, de la Dumnezeu, un dar deosebit, un talant sau mai mulţi, cu îndatorirea ca, după puterile lui, să-l înmulţească.

Preotul a primit darul apostoliei ca să slujească la altar; cârmuitorii au primit daruri necesare conducerii statelor, oraşelor şi comunităţilor umane; doctorilor li s-a dat darul de a trata bolile; învăţaţii au primit daruri pentru a dezvălui tainele naturii create de Dumnezeu; poeţii sunt înzestraţi să cânte furmuseţea în versuri, iar pictorii să o dezvăluie în armonia culorilor; cântăreţii prea măresc pe Domnul şi ne fac viaţa mai frumoasă prin glasul dăruit de Sus; tâmplarii au talantul cioplirii lemnului, fierarii pe cel al prelucrării fierului, agricultorii au darul lucrării pământului şi aşa mai departe. Fiecare cu darul, cu talantul lui.

Oricât de multe şi de mari însă ar fi darurile lui Dumnezeu şi oricât de inegali, deosebiţi, ar fi oamenii, în urma darurilor primite de la Dumnezeu, ei se împart numai în două cete: deoparte este ceata oamenilor harnici, slugile care-şi sporesc talanţii prin muncă şi de cealaltă parte este ceata leneşilor, ceata slugilor viclene, care-şi păstrează darul lui Dumnezeu îngropat în trupul lor, cum se păstrează banii de aur îngropaţi în pământ.

Dragi credincioşi, Dumnezeu nu se mulţumeşte să primească de la noi numai darul pe care ni l-a împrumutat. Sluga, care a înapoiat Stăpânului talantul primit,

spunând cu obrăznicie: „Iată, ai ce este al Tău“ (Matei 25, 25), a fost mustrată şi osândită: „Slugă vicleană şi leneşă, ştiai că secer unde n-am semănat şi adun de unde n-am împrăştiat? Se cuvenea deci ca tu să pui banii mei la zarafi, şi eu, venind, aş fi luat ce este al meu cu dobândă. Luaţi deci de la el talantul şi daţi-l celui ce are zece talanţi [...]. Iar pe sluga netrebnică aruncaţi-o întru întunericul cel mai din afară“ (Matei 25, 26-30).
Ca să ne laude şi să ne răspătească, Dumnezeu cere partea noastră, sporul nostru de fapte bune, comoara adunată de noi cu ajutorul talanţilor primiţi.

Cui s-a dat puţin, puţin i se cere, cui i s-a dat mult, mult se va cere de la el (Luca 12, 48).

A fi creştin nu este suficient să nu faci rău sau a nu face nimic, nici bine, nici rău. Creştinul este dator să facă binele. Omul care nu săvârşeşte binele e un suflet sterp, o slugă vicleană şi leneşă. Creştinul este sluga cea bună şi credincioasă care-şi sporeşte talanţii, e sufletul care se împodobeşte cu fapte bune, omul muncitor care întoarce darurile lui Dumnezeu cu dobândă.

Nici la masa lucrurilor pământeşti, nici la răsplata lui Dumnezeu în Împărăţia Cerurilor, nu au drept oamenii care nu lucrează, care nu rodesc şi nu-şi înmulţesc darurile duhovniceşti primite de la Dumnezeu.

Aici este cheia progresului şi a culturii, aici se ascunde taina vredniciei omeneşti şi însuşi rostul judecăţii oamenilor şi a lui Dumnezeu: în munca pentru cultivarea, rodirea şi înmulţirea darurilor cu care am venit în lume. Tot aici se arată şi rostul şi frumuseţea vieţii, în deosebirile darurilor şi în lupta de a le îmbogăţi, prin muncă cinstită şi harnică, dar şi printr-un permanent effort duhovnicesc, până la moarte.

Creştinul care munceşte şi luptă din răsputeri ca să-şi înmulţească îndoit şi înzecit talanţii lui Dumnezeu, nu luptă singur, ci harul divin îl luminează şi îl întăreşte.

În acest sens, părintele Porfirie spunea: „Din momentul în care am experimentat harul lui Dumnezeu, toate darurile s-au multiplicat. Am devenit mult mai ager. Am învăţat canoanele treimice, pe cel al Domnului şi altele. Pur şi simplu ceea ce se citea şi se cânta în biserică învăţam pe de rost. Recitam Psaltirea pe de rost. M-am schimbat în mod natural. Vedeam o mulţime de lucruri, dar nu vorbeam pentru că nu mi s-a dat acest drept. Nu am fost încunoştinţat să vorbesc. Vedeam totul, înregistram totul, cunoşteam totul. Din acea bucurie nu mai mergeam pe pământ...“ (Pr. Dan Popovici, Surâsul veşniciei, Ed. Platytera, Bucureşti, 2011, p. 108-109).

Aşadar, fiind încredinţaţi că numai în urma strădiuinţelor, a nevoinţelor şi a „râvnei după cele duhovniceşti“ (1 Corinteni 14, 12) primim răsplată de la Dumnezeu, întocmai ca slugile cele harnice şi fericite, aşteptăm, cu sporită nădejde, grăirea Stăpânului: „Bine, slugă bună şi credincioasă, peste puţine ai fost credincioasă, peste multe te voi pune; intră în bucuria Domnului tău“ (Matei 25, 21).

Părintele Ioja Cristinel - Cuvânt de învăţătură la Duminica 16 după Rusalii

Iubiţi credincioşi şi credincioase, şi iarăşi va să vină cu mărire, să judece vii şi morţii, a Cărui împărăţiei nu va avea sfârşit. Toate cele pe care le ştim că s-au făcut pentru noi de către Mântuitorul nostru, Iisus Hristos, când a venit până la noi, s-a întrupat şi s-a urcat pe cruce, a murit, a înviat şi s-a înălţat la ceruri, invitându-ne pe braţele Sale înaintea Tatălui, s-au făcut cu un scop, şi anume ca noi să avem viaţă şi să moştenim Împărăţia lui Dumnezeu, cea gătită nouă de la începuturile veacurilor. Dacă citim cu atenţie Sfintele Scripturi, vedem că mesajul Domnului nostru, Iisus Hristos, este acela ca noi să împlinim voia Tatălui, după cum şi El a împlinit-o, şi astfel să moştenim Împărăţia lui Dumnezeu, în calitate de fii ai lui Dumnezeu, calitate pe care Iisus Hristos ne-a făcut-o posibilă prin tot ceea ce a realizat pentru noi.

Ca să înţelegem această împărăţie a lui Dumnezeu, Mântuitorul ne-a vorbit în mai multe rânduri şi mai ales, pentru ca noi să înţelegem, ne-a vorbit în pilde. Iar în pilde, pentru ca noi să înţelegem semnificaţia Împărăţiei lui Dumnezeu, este importantă atenţia pentru sensul vieţii noastre. A plecat de la lucruri concrete, de la lucruri reale, tocmai pentru a sublinia realismul trăirii noastre în Iisus Hristos şi tocmai pentru a ne ridica din cele de mai jos spre cele mai deasupra.

Una dintre aceste pilde, în care ni se descoperă sensul Împărăţiei lui Dumnezeu şi modul cum putem noi să o dobândim, este şi pilda care s-a citit azi la Sfânta Evanghelie, pe care noi o cunoaştem sub numele de pilda talanţilor.

Mulţi cercetători ai Sfintelor Scripturi au văzut în această pildă doar aspecte financiare şi doar aspecte care ţin de viaţa noastră pământească, fără o viaţă cerească. Pentru că în ea este vorba de talanţi, de arginţi, de schimbători de bani şi de zarafi. Dar oare despre aceste lucruri a vrut Domnul Iisus Hristos să ne înveţe pe noi? Nicidecum! Plecând de la lucrurile concrete ale lumii din acea vreme, a căutat să-i facă pe conaţionalii săi, pe oamenii din acea vreme, dar şi pe noi, până la sfârşitul veacurilor, să înţelegem că sensul vieţii noastre pe pământ este dobândirea Împărăţiei Cerurilor. Şi dacă privim cu atenţie la întreg capitolul 25 din Evanghelia după Matei, vedem că acesta are dimensiune eshatologică, adică de aşteptare a celor care vor să vină.

Pentru că înaintea pildei talanţilor ne este relatată pilda celor zece fecioare, care se încheie astfel: Privegheaţi şi vă rugaţi, că nu ştiţi ziua sau ceasul când va veni Fiul Omului. Iar după pilda talanţilor urmează judecata viitoare, tocmai pentru a ne arată că sensul vieţii aici pe pământ nu este altul decât să lucrăm, astfel cum ne spune Sfântul Apostol Pavel , să lucrăm cu frică şi cu cutremur la mântuirea noastră.
Şi ce ne spune această pildă ? Că era un oarecare stăpân, care vrând să plece într-o ţară îndepărtată, şi-a chemat pe slujitorii săi şi le-a împărţit toată avuţia sa. Unuia i-a dat cinci talanţi, altuia doi, altuia un talant.

La fiecare slujitor i-a dat câte ceva, aşa cum fiecare om nu vine în această lume pentru altceva decât să pună în lucrare darul lui Dumnezeu, care l-a primit la naşterea în această lume. Dar înainte de a intra în semnificaţia eshatologică profundă a acestei pilde, trebuie să stabilim ce au înţeles oamenii din acele vremuri prin talanţi.

Talanţii erau cântăriţi în zeci de kilograme de argint sau de aur. După specialişti, la un calcul foarte atent, un talant valora cam douăzeci de ani de salarii plătite unui muncitor foarte bun. Deci cel care a primit cinci talanţi, a primit cam echivalentul a o sută de ani de salarii foarte bune pentru acea vreme. O sumă imensă, care, într-un fel, rupe logica relaţiei dintre stăpân şi sluga din acea vreme, pentru că sclavii din acea vreme nu ştiau ce face stăpânul şi nu se bucurau atât de mult de încrederea stăpânului,încât stăpânul, plecând departe, să le pună la dispoziţie toată avuţia sa.

Dar în Iisus Hristos această logică şi relaţie stăpân-sclav este inversată sau este vindecată prin iubire. Pentru că Mântuitorul Iisus Hristos le spune Sfinţilor Apostoli într-un alt context: V-am numit pe voi prietenii Mei. Voi nu sunteţi slujitorii Mei, ci prietenii mei, pentru că sluga nu ştie ce face stăpânul său. Dar din moment ce voi ştiţi ceea ce fac Eu, sunteţi prietenii Mei. Şi vedem cum îi ridică pe Sfinţii Apostoli şi pe noi, pe toţi, la calitatea de prieteni ai săi, dacă împlinim voia Sa şi credem în cele ce El ni le-a descoperit nouă.

Dar, dacă am văzut ce însemnau talanţii pentru acea vreme, să ne oprim puţin şi asupra numărului talanţilor, care ne descoperă sensul şi scopul pentru care Domnul nostru, Iisus Hristos, a rostit această pildă.

După Părinţii Bisericii,

- ⇒ *cei cinci talanţi înseamnă cele cinci simţuri pe care noi oamenii le avem.*
- ⇒ *Cei doi talanţi înseamnă sufletul şi trupul,*
- ⇒ *iar un talant înseamnă fiinţa umană în integralitatea ei.*

Cei care sunt conştienţi de aceşti talanţi, adică daruri ale lui Dumnezeu sădite în noi în mod diversificat, cei care lucrează cu aceştia, vor dobândi Împărăţia lui Dumnezeu. Dar dacă îi adunăm pe toţi talanţii, vedem că acum cu adevărat ni se descoperă sensul pildei: în total sunt opt talanţi. Iar dacă privim cu atenţie în Sfânta Scriptură, numărul opt nu semnifică altceva decât ziua veşniciei, cea neînserată şi netrecătoare, tocmai ziua Împărăţiei lui Dumnezeu. Pentru că şi în Sfânta Scriptură ni se descoperă de foarte multe ori semnificaţia cifrei opt: la opt zile după Înviere, Mântuitorul Hristos se arată Sfinţilor Apostoli şi le spune "Luaţi Duh Sfânt"; a opta duminică după Înviere este Duminica Rusaliilor, sau a pogorârii Sfântului Duh; în a opta zi după naştere, Iisus este dus la templu pentru a I se pune numele.

Dacă şapte zile ale Creaţiei sunt aici pe pământ, a opta zi este ziua neînserată a Împărăţiei lui Dumnezeu, pe care noi o aşteptăm să vină şi pe care o mărturisim în orice Sfântă Liturghie, spunând: Dă-ne nouă să ne împărtăşim cu Tine, mai cu adevărat, în ziua cea neînserată a Împărăţiei Tale.

Deci, aceşti opt talanţi ne descoperă sensul pe care Mântuitorul Iisus Hristos l-a vizat, ca să-l înţeleagă toţi cei care au ascultat pildă Sa.

Stăpânul din această pildă, care şi-a împărţit toată avuţia sa, dând încredere maximă slujitorilor săi, nu este altul decât cel care a rostit pilda, şi anume Iisus Hristos. Şi după ce le-a împărţit avuţie, s-a dus într-o ţară îndepărtată, iar cel cu cinci talanţi a început să lucreze cu ei, şi este foarte important să înţelegem acest cuvânt al lucrării. Şi a mai câştigat cinci talanţi. Iar cel cu doi talanţi a început să lucreze cu ei şi a mai câştigat doi talanţi.

Unii cercetători au făcut legătura între talanţi şi talent, deşi acest cuvânt a intrat în limbile europene cam prin sec. al XV-lea, dar unii cercetători spun că acest cuvânt – talent are rădăcina tocmai în semnificaţia pildei de azi. Şi anume că fiecare dintre noi am primit câte un talant de la Creatorul nostru şi că destinul nostru din partea Creatorului nu este ca noi să nu lucrăm acest dar al lui Dumnezeu, ci suntem chemaţi să-l înmulţim.

Sfântul Maxim, mărturisitorul ne spune că, dacă la crearea omului a fost nevoie doar de o singură dorinţă, a lui Dumnezeu, pentru mântuirea omului este nevoie de două voinţe, a lui Dumnezeu şi a omului. Pentru că Dumnezeu ne dă, dar nu ne forţează mântuirea, pentru că ne respectă libertatea noastră.

Dar al treilea slujitor, care a primit un talant, s-a dus şi a făcut o groapă în pământ şi a ascuns talantul stăpânului său şi a aşteptat să vadă ce se va întâmpla. Şi ne spune pilda, că după multă vreme a venit stăpânul, şi să ştiţi că fiecare dintre noi suntem în această aşteptare - între plecarea stăpânului şi venirea sa.

Pentru că venirea stăpânului, a Celui după chipul Căruia am fost creaţi şi am primit daruri, talanţi şi Care s-a urcat pe cruce pentru ca să ne dea avuţia asta nouă, pentru ca noi să dobândim mântuirea şi Împărăţia lui Dumnezeu, această venire înseamnă şi socoteala stăpânului cu slugile sale. S-a întors stăpânul şi a venit cel cu cinci talanţi şi a spus: Doamne, cinci talanţi mi-ai dat, cinci talanţi am câştigat cu ei, poftim aici. Iar stăpânul îi spune aşa: Bine, slugă bună şi credincioasă, peste puţine ai fost pusă (adică peste puţine lucruri pământeşti suntem puşi aici, deşi credem că moştenim pământul), peste multe te voi pune (adică în Împărăţia lui Dumnezeu, iată mărirea sfinţilor), intră întru bucuria Domnului tău. Iar această bucurie trebuie să o înţelegem ca şi comuniune cu Dumnezeu în Împărăţia Sa.

În acelaşi fel se apropie şi cel cu doi talanţi, iar la sfârşit se apropie cel care a primit un talant. Deşi nu a primit mai mulţi, totuşi a primit ceva, pentru că stăpânul a dat fiecăruia, după puterile sale. Pentru că fiecare dintre noi avem daruri de la Dumnezeu după puterile noastre şi de accea suntem diferiţi şi, în acelaşi timp, suntem uniţi, fiindcă toţi suntem oameni şi fii Celui Preaînalt. Iar acela a spus: Stăpâne, iată, mi-ai dat un talant, ţi-am adus talantul înapoi. Urmează un dialog între acest slujitor şi stăpânul, dar pilda ne descoperă de fapt câteva aspecte ale profilului psihologic ale acestui slujitor, de care să căutăm să ne ferim în această viaţă, pentru a nu sfârşi ca şi el. Pentru că profilul psihologic al acestui slujitor care nu a lucrat cu darurile sale este sintetizat în pilda de azi în trei adjective: oneros, rău în limba greacă, tradus în română prin viclean; ogneros, inactiv şi inert în greacă, tradus în limba română prin leneş; iar al treilea este netrebnic sau bun de nimic. Iar toate aceste trei adjective – leneş, viclean şi netrebnic nu arată altceva decât profilul acelui slujitor, care a primit un talant şi nu l-a lucrat.

Dar vedem din cuprinsul pildei că acest slujitor avea de fapt şi o anumită concepţie greşită despre lume, despre darurile care sunt în el şi despre Creatorul său.

În primul rând, îngroapă talantul în pământ, şi aici trebuie să fim foarte atenţi, pentru că, îngropându-l în pământ, totuşi depune efort.

Iar Părinţii Bisericii aseamănă această îngropare a talantului în pământ cu îngroparea darurilor lui Dumnezeu în trupul nostru. Iar prin asta, ne îngropăm darurile în trupul nostru, iar trupul îl îngropăm în pământ şi nu mai vedem Cerul. În acelaşi sens, acest slujitor avea o concepţie distorsionată despre stăpânul său, numindu-l stăpân aspru, neînţelegând că relaţia dintre el şi stăpânul său s-a transformat din relaţia stăpân-sclav în relaţia dintre stăpân şi prieten, sau dintre frate mai mare şi frate mai mic, din moment ce i-a dat toată avuţia şi a zidit-o în interioritatea fiinţei lui. Şi nu în ultimul rând, acest slujitor

viclean avea o concepţie distorsionată despre ceea ce trebuia el să facă în absenţa stăpânului, nu să rămână tolănit pe darul său, ci să lucreze cu el.

Dacă venim cumva mai aproape de lumea aceasta, vedem că şi astăzi există foarte mulţi oameni, şi chiar mulţi creştini, care au primit darurile Botezului şi le îngroapă în pământ.
De asemenea suntem chemaţi să lucrăm cu darurile noastre şi să nu le lăsăm să rămână în inerţie, cum sunt azi foarte mulţi oameni care spun că Stăpânul lor nu există, sau dacă există - este undeva plecat departe şi probabil că nu va veni niciodată.

Şi sunt şi oameni azi care Îl văd pe Dumnezeu ca pe un Dumnezeu rău şi aspru, iar viaţa creştină este aspră şi ceea ce spune Biserica şi Scriptura este de neconceput.

Desigur că sunt şi foarte mulţi oameni care conştientizează darurile pe care le-au primit şi talanţii pe care îi au şi lucrează cu ei întru tăcere, spre rodire. Pentru că dacă am primit aceste daruri, trebuie să le facem roditoare pentru viaţa de aici şi pentru viaţa de dincolo de moarte.

Dar, în sens general, mai putem să vedem şi altfel talanţii.

- ⇒ *Viaţa în sine este un dar, este un talant, pe care Dumnezeu ni l-a dat nouă. Să nu o îngropăm în pământ.*
- ⇒ *Libertatea pe care o avem noi, ca privilegiu dat de la Dumnezeu, este tocmai pentru ca noi să ne lucrăm darurile noastre şi să moştenim Împărăţia lui Dumnezeu, să nu o îngropăm în libertinaj şi altele şi să devenim robi păcatelor.*
- ⇒ *Timpul, pe care Dumnezeu ni l-a dat nouă ca timp al mântuirii şi al răscumpărării noastre, să nu-l îngropăm în pământ şi să nu-l folosim doar pentru pământ, ci să-l folosim pentru înmulţirea darurilor şi spre moştenirea Împărăţiei lui Dumnezeu.*
- ⇒ *Raţiunea, prin care noi am primit darul să conştientizăm lumea în care trăim şi să-i înţelegem sensurile ei adânci, să nu o îngropăm în pământ prin iraţionalitatea patimilor.*

Sfânta Evanghelie de azi ne cheamă pe fiecare dintre noi, şi cei cu cinci talanţi, şi cei cu doi talanţi, şi pe cei cu un talant, să conştientizăm disponibilitatea lui Dumnezeu faţă de viaţa noastră, să conştientizăm deschiderea lui Dumnezeu faţă de mântuirea noastră şi mai ales să conştientizăm responsabilitatea noastră faţă de darurile pe care Dumnezeu ni le-a dat nouă. Pentru că trebuie să ştim un lucru: cu multă lucrare, şi nu cu şedere în ceruri, a venit aici pe pământ şi S-a născut într-o peşteră în anonimat, şi S-a urcat pe cruce şi a murit şi a înviat şi S-

a înălţat la Ceruri, tocmai ca să ne poată da nouă aceste daruri, prin care noi să lucrăm, cu frică şi cu cutremur, la mântuirea noastră.

Să facem ca aceste daruri pe care le-am primit, şi care sunt atât de diverse în fiecare dintre noi, oglindind înţelepciunea Creatorului nostru, să le facem roditoare, să ni le facem mântuitoare, să ni le facem daruri care să ne ducă la moştenirea Împărăţiei lui Dumnezeu, împreună cu toţi sfinţii Săi, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin. Mărire Tatălui, şi Fiului şi Sfântului Duh !

Predică la Duminica a XVI-a după Rusalii despre înmulţirea talanţilor

Parabola Mântuitorului din această Duminică se adresează îndeosebi celor leneși și trândavi care nu se îngrijesc să dea fratelui și aproapelui lor din harisma pe care o au, după priceperea și știința lor.

„Omul de neam ales" din pilda talanţilor e Iisus. După învierea Sa din morţi Iisus „S-a dus într-o ţară îndepărtată" – „suirea la Tatăl", cum i-a spus Mariei Magdalena la mormânt -, ca să pogoare oamenilor darurile Duhului Sfânt, Duhul Sfânt chiar. Când le-a spus Iisus, după înviere: „Datu-Mi-s-a toată puterea în Cer şi pe pământ… precum M-a trimis pe Mine Tatăl, aşa vă trimit şi Eu pe voi… Mergând învăţaţi toate neamurile, botezându-le în numele Sfintei Treimi, învăţându-le să păzească toate câte v-am poruncit vouă… Cine va crede şi se va boteza se va mântui; cine nu va crede se va osândi" (Matei 28, 19-20; Marcu 16,16).

Acesta, zice Părintele Arsenie Boca, era ceasul când Iisus a împărţit avuţia Sa lucrătorilor: cele zece daruri ale Duhului Sfânt. Cu aceşti talanţi, sau talente ale Duhului Sfânt, cei înzestraţi cu ele au să neguţătorească în lume, câştigând cu ele fii ai împărăţiei.

Stăpânul și Domnul nostru Iisus Hristos, voind să ne arate că a doua Sa venire va fi pe neașteptate, ne povățuiește prin parabola aceasta cu înțelepciune, după ce mai întâi a zis: „Privegheaţi, că nu ştiţi ziua şi nici ceasul în care Fiul Omului va veni" (Matei 25,13). Căci precum un om care se îndepărtează de locul lui, la fel și Domnul Hristos, când s-a înălțat din lumea aceasta cu trupul la cer, i-a chemat pe robii Săi și Le-a lăsat tainele dumnezeiești și cerești.

Robii sunt dumnezeieștii Apostoli și toți urmașii lor, clerul Bisericii, adică arhiereii, preoții și diaconii, cărora li s-a încredințat slujirea cuvântului, care au primit și harismele duhovnicești după măsura credinței și a curățeniei lor. Căci dacă dăruim puțin, puțin vom primi, iar dacă depunem însă o râvnă mare, primim și o mare bucurie.

În viaţa oamenilor darurile sunt împărţite şi diversificate. De pildă, nu toţi oamenii au aceeaşi înclinaţie pentru aceeaşi meserie. Dacă toţi ar avea înclinaţia de a fi brutari şi nu ar mai exista oameni cu înclinaţia de a fi pantofari, atunci înseamnă că nu s-ar mai putea ajuta oamenii unii pe alţii în mod complementar. Sau dacă toţi ar fi profesori, ori dacă toţi ar fi muncitori în agricultură, nu ar mai fi specialişti în alte domenii. Deci, complementaritatea darurilor este o bază solidă pentru organizarea cooperării şi a solidarităţii între oameni, dar şi pentru a fi apreciată bogăţia talentelor deosebite, dăruite oamenilor de Dumnezeu - Dăruitorul.

Cel care a primit cei cinci talanți nu s-a arătat leneș, nici n-a trecut cu vederea câtuși de puțin, ci s-a străduit de îndată ca un rob și iconom recunoscător să înmulțească cu grijă harisma, deoarece cel care are cuvânt sau bogăție sau alt dar, nu-l folosește în mod egoist numai pentru el, ci se trudește ca să-l folosească și pe aproapele său, îndoind astfel harisma care a primit-o de la Dumnezeu, ca unul plin de recunoștință.

Cel nemulțumitor și leneș, care a îngropat talantul, este cel care se îngrijește să se folosească numai pe sine și nu se interesează deloc pentru mântuirea altora. Din acest motiv, unul ca acesta este judecat și cu dreptate este osândit pentru că a ascuns harul pe care l-a primit de la Dumnezeu.

După vreme multă vine Domnul, Care I-a dat argintul sau cuvintele Lui, pentru că „argint lămurit în foc” sunt cuvintele Domnului, dar și orice harismă în general, deoarece îl luminează pe cel care o are și îl face slăvit. „Și cere socoteală” stăpânul, adică îi cercetează pe cei care au primit talanții și le cere să-i înapoieze nu numai banii, ci și profitul. De aceea, fiecare primitor al harismei este dator lui Dumnezeu să se lupte și să înmulțească cât mai repede, adică să fie de folos și comunității în care trăiește.

Sfântul Grigorie Sinaitul ne îndeamnă să luăm aminte: „Amăgirea, marea duşmană a adevărului, atrage azi pe oameni spre pierzanie. Ea naşte neştiinţa întunericului, care s-a întipărit în sufletele celor leneşi, înstrăinându-i de Dumnezeu. Aceştia susţin că nu este Dumnezeu Cel Care ne-a născut pe noi din nou şi ne-a luminat, sau îl cred şi îl cunosc numai prin cuvântul simplu şi nu cu lucrarea, sau spun că S-a arătat numai celor de demult, nu şi nouă. Ei hulesc credinţa în Dumnezeu, socotind mărturiile Scripturii despre Dumnezeu simplă părere şi tăgăduiesc evlavia ce urmează din cunoştinţa Lui. Citesc Scripturile numai trupeşte, ca să nu zic iudaiceşte, şi de aceea tăgăduiesc învierea sufletului, dorind să locuiască în chip inconştient în morminte. Amăgirea aceasta are ca pricini aceste trei patimi: necredinţa, viclenia şi trândăvia. Acestea se nasc şi se susţin, de altfel, una pe alta. Căci necredinţa este învăţătoarea vicleniei, iar viclenia este însoţitoarea trândăviei.

Sau invers: trândăvia e mama vicleniei, cum zice Domnul: «Slugă vicleană şi leneşă»; iar viclenia e mama necredinţei. Iar cel ce nu crede e şi netemător de Dumnezeu. Şi aceasta naşte trândăvia, maica dispreţului prin care se nesocoteşte tot binele şi se săvârşeşte tot răul" (Filocalia românească, vol. 7, Capete foarte folositoare după acrostih…, cap. 135, ed. Humanitas, Bucureşti, 2001 , pp. 157-158).

Marele Ierarh Ioan Gură de Aur ne spune că prin această parabolă Mântuitorul vrea să ne arate că nu numai răpitorii și lacomii, nu doar cei ce săvârșesc răul vor fi pedepsiți cu chinurile iadului, ci și cei care nu săvârșesc binele.

Deci, cât mai avem vreme, să ne îngrijim de mântuirea noastră, să folosim și banii și osteneala și ocrotirea și toate celelalte spre folosul aproapelui, pentru că dacă rămânem și petrecem viața aici în lenevie, nimeni nu ne va milui acolo, chiar dacă ne tânguim neîncetat. Chiar dacă avem puține, cu acestea trebuie să arătăm bunăvoință. Pentru că nu suntem mai săraci decât văduva aceea, nu suntem mai neînvățați decât Petru și Ioan, care erau neînvățați și neinstruiți, dar care, pentru că au arătat râvnă și le-au făcut pe toate spre folosul comunității, au câștigat cerul. Pentru că nimic nu iubește atât Dumnezeu cât să viețuiască cineva spre folosul semenilor. Căci atunci îl urmăm pe Hristos, când suntem ocărâți și răspundem cuvinte frumoase, când cineva ne face rău, iar noi ne rugăm pentru acesta și astfel ne facem locaș al Sfântului Duh. Și atunci diavolul nu va putea nici să ne întâlnească, pentru că va recunoaște în noi trăsăturile împărătești, va cunoaște armele lui Hristos cu care a fost biruit, care sunt: îngăduința, blândețea, milostenia, dragostea, smerenia, curăția inimii, etc.

Să ne rugăm Domnului Iisus Hristos să ne dăruiască tuturor bucuria de a fi chemaţi şi onoraţi de El cu aceste cuvinte: „Bine, slugă bună şi credincioasă, peste puţine (daruri) ai fost credincioasă, peste multe te voi pune; intră în bucuria domnului tău!" (Matei 25, 21), spre slava lui Dumnezeu şi spre a noastră mântuire. Amin!

(Predică la Duminica a XVI-a după Rusalii despre înmulţirea talanţilor - Mănăstirea "Naşterea Maicii Domnului" - Curchi)

Preot profesor Dumitru Dospin - Cuvânt la Duminica a 16-a după Rusalii - Pilda talanților

În data de 10 ianuarie se citeşte pericopa evanghelică despre înmulţirea talanţilor. Cu alte cuvinte în Biserici se dă citire Pildei talanţilor pe care a rostit-o Mântuitorul nostru Iisus Hristos în nişte împrejurări similare cu care ne-am obişnuit, în faţa mulţimilor.

Pilda talanţilor pe care o putem citi în Evanghelia după Matei cap. 25 vers. 14-30, este una dintre cele mai frumoase şi mai înălţătoare spuse până atunci pentru că prin rostirea ei Domnul Hristos vroia să atragă atenţia asupra vieţii de aici cât şi asupra celei de dincolo.

Această pildă are multe învăţături şi din ele se poate trage una, zicem noi, mai interesantă şi mai pe înţelesul celor de astăzi să ne fie mai bine, să fim binecuvântaţi de Dumnezeu şi să câştigăm Împărăţia lui Dumnezeu. Învăţătura cea mai potrivită ar fi aceea că fiecare dintre noi se nasc şi vin pe lume cu un dar de la Dumnezeu, adică cu ceva bun, cu ceva ce ar putea fi mai târziu apreciat de oameni şi de lume. Fiecare are ceva frumos şi plăcut se poate distinge cu acestea în rândul celor cu care intră în contact de-a lungul vieţii.

Aceste daruri pe care le putem numi potrivit Evangheliei de astăzi talanţi, trebuiesc înmulţite atunci când se poate şi când este nevoie. Se înţelege că nimeni nu este fără un talant. Fiecare are unul, doi, trei sau mai mulţi talanţi pe care ne spune Domnul Hristos în Evanghelia de astăzi, trebuie să le înmulţească.

Talantul sau talanţii aceştia trebuie înmulţiţi de aceea sunt daţi de la Dumnezeu în dar, sau gratis. Observăm că Sfântul evanghelist Matei descrie talanţii ca ceva ce trebuie înmulţiţi pentru că dacă, ar spune el, nu s-ar face astfel, s-ar pierde şi ceea s-a primit.

La sfârşitul pildei Domnul nostru Iisus Hristos îi judecă pe cei care au primit talanţi de la El, şi ceea ce trebuie să reţinem este că cei care l-au înmulţit au avut parte de Împărăţia lui Dumnezeu. De altfel întâlnim expresia ,,Bine slugă bună şi credincioasă, peste puţine ai fost pusă, peste multe te voi pune, intră în bucuria Domnului Tău (Matei 25, 21)", care de altfel se referă la satisfacţia personală că ai făcut ceeea ce trebuie în viaţa aceasta, şi la mântuirea sufletului în cea de dincolo. Cel care nu şi-a înmulţit talantul, după cum se vede în Evanghelie, şi l-a îngropat, adică cei leneşi şi nelucrători, aceea nu vor putea să aibă parte de bucurii şi nici de mântuirea sufletului.

Să exemplificăm. Dacă cineva a devenit un rege sau împărat, patriarh, mitropolit sau episcop, preot, profesor scriitor ori judecător, medic sau orice altă meserie, fiecare să nu uite că toate sunt un dar de la Dumnezeu. Dumnezeu a dat dar (talantul) ca să ajungă fiecare cineva după înclinaţia şi potrivirea stării sufleteşti. Însă fiecare au datoria de a-şi înmulţi acest dar, adică de a-şi face datoria cu dragoste cu smerenie în aşa fel ca să le facă spre folosul oamenilor şi spre Dumnezeu. Dacă se face cu un alt rost decât cu acela de a spori în virtute sau să urce pe calea desăvârşirii, atunci nu poate fi vorba de înmulţirea talantului.

Cei mai tineri, copiii, elevii şi chiar studenţii ori ceilalţi care sunt daţi spre învăţătură au datoria morală de a-şi înmulţi şi ei talantul. Şi faptul de a învăţa, de a asculta este tot un prilej de a face ceva pentru Dumnezeu şi de ce nu pentru suflet. Este, dacă vreţi, tot o înmulţire a ceea ce ne-a dat Dumnezeu.

Aşadar cum pot înmulţi cei tineri talantul? Prin ceea ce trebuie să facă fiecare acolo unde este trimis de Dumnezeu prin oameni. Aş propune aici câteva daruri pe care cei mai tineri dacă le pot însuşi vor avea multe binecuvântări în viaţa aceasta şi vor primi multe daruri pe pământ. Practicarea lor presupune de fapt înmulţirea talanţilor potriviţi pe care l-a Dumnezeu le-a oferit pentru a primi mai târziu binecuvântarea Sa.

- ⇒ *În primul rând să înveţe pentru că se spune în Sfânta Scriptură:,,Sileşte la învăţătură inima ta şi urechea ta la cuvinte iscusite"(Pilde 23, 12).*
- ⇒ *Apoi propun ascultarea. Se ştie că ascultarea este o virtute creştină şi să nu uităm că cel ce dă dovadă de ascultare de oricine în săvârşirea unui lucru bun ascultă de Dumnezeu:,,Cel ce vă ascultă pe voi, pe Mine mă acultă, iar cel ce se leapădă de voi, de Mine se leapădă, iar cel ce se leapădă de Mine se leapădă de Cel ce M-a trimis pe Mine"*(Luca 10, 16).
- ⇒ *În sfârşit aş mai spune aici că împlinirea celei de-a cincea porunci este tot împlinirea, înmulţirea unui talant:,,Cinsteşte pe tatăl tău şi pe mama ta ca bine să-ţi fie ţie şi să trăieşti ani mulţi pe pământ" (Ieşire 20, 12).*

Reamintim aici că potrivit învăţăturii Bisericii şi a Sfinţilor Părinţi, tata şi mama sunt şi părinţii fizici adică cei trupeşti care ne-au dat naştere dar sunt totodată şi cei mai în vârstă care ne sfătuiesc şi ne învaţă spre tot lucrul bun. Sau, într-o altă ordine de idei spunea Dumnezeu către Solomon când era mai tânăr:„Ascultă, fiul meu, şi te înţelepţeşte şi îndreaptă inima ta pe calea cea dreaptă" (Pilde 23, 19).

În concluzie dacă se doreşte ca să primim multe daruri de la Dumnezeu şi să fim ajutaţi de El trebuie să înmulţim darul din noi, adică talantul, în funcţie de vârsta noastră, de pregătirea noastră, de profesia fiecăruia, într-un cuvânt de ceea ce a dat Dumnezeu să fim într-un loc, într-un moment, într-o clipă a vieţii noastre, cu cineva, cu ceva, sau undeva. Să fim pilduitori în faptă şi în cuvânt ca să ne înmulţim şi să înmulţim şi pe alţii prin noi, ca văzând faptele noastre cele bune să prea mărească pe Dumnezeu cel din ceruri" (Matei 5, 16). Şi dacă vom face aşa anii noştri se vor binecuvânta, talanţii se vor înmulţi, şi sfârşit bun vom dobândi, Amin.

Pr. prof. dr. Vasile Mihoc - Evanghelia de Duminică: Pilda talanților - O priveghere activă

Matei 25, 14-30

Parabola talanților pe care ne-o prezintă Evanghelia acestei Duminici ne arată că, dacă mântuirea este un dar, marele dar al lui Dumnezeu (cf. Efes. 2, 8), pentru dobândirea ei este nevoie și de conlucrarea noastră, de o participare activă din partea noastră, prin care suntem chemați să facem roditor harul primit.

Evanghelia de la Matei cuprinde cinci părţi, fiecare cu câte o secțiune narativă - mai ales, istorisiri ale unor minuni - și cu câte o mare cuvântare a Mântuitorului Hristos. A cincea dintre cele cinci cuvântări este Cuvântarea eshatologică (Mt. cap. 24-25).

Atunci când Domnul vesteşte dărâmarea Ierusalimului (care se va şi întâmpla la anul 70), ucenicii Săi, punând în legătură această catastrofă cu sfârşitul lumii, Îl întreabă: „Spune nouă, când vor fi acestea şi care este semnul venirii Tale şi al sfârşitului veacului?” Domnul refuză categoric să răspundă la această întrebare în felul în care așteptau ei un răspuns.

Ideea esenţială a primei părţi a cuvântării este exprimată în Mt. 24, 36: „Iar de ziua şi ceasul acela nimeni nu ştie, nici îngerii din ceruri, nici Fiul, ci numai Tatăl”. Răspunsul Său nu se rezumă însă la atât. În partea a doua a capitolului 24 - începând cu versetul 37 - un grup de mici parabole ilustrează ideea că Fiul Omului va veni pe neaşteptate: „De aceea, şi voi fiţi gata, că în ceasul în care nu gândiţi Fiul Omului va veni” (v. 44). Deci - şi aceasta este o notă nouă în desfăşurarea cuvântării - credincioşii trebuie să fie priveghetori în aşteptarea

venirii lui Hristos. Îndemnul la priveghere este exprimat mai întâi în Mt. 24, 42: „Privegheaţi, deci, că nu ştiţi în care zi vine Domnul vostru”.
El revine însă în capitolul următor, ceea ce arată că Evanghelistul are în vedere aceeaşi idee importantă: „Drept aceea, privegheaţi, că nu ştiţi ziua, nici ceasul când vine Fiul Omului” (Mt. 25, 13).

Pilda cu slujitorul (iconomul) credincios (Mt. 24, 45-51) arată cum trebuie să fie această priveghere: este vorba de o priveghere activă, de asumarea cu fidelitate a responsabilităţii primite.

În capitolul 25, tema privegherii primeşte noi clarificări:

- *să ne pregătim pentru Parusie, căci există marele pericol ca ea să ne surprindă nepregătiţi (Pilda celor zece fecioare, v. 1-13);*
- *să fim credincioşi şi stăruitori în punerea în lucrare a harului pe care l-am primit, căci nu vom intra în bucuria eshatologică fără conlucrarea noastră cu acest har (Pilda talanţilor, v. 14-30); şi,*
- *mai ales, să-i ajutăm pe cei săraci şi necăjiţi, pe aceşti „fraţi prea mici” ai lui Iisus, căci ceea ce le facem lor, lui Iisus Însuşi Îi facem (Pilda cu Judecata cea mare, v. 31-46).*

Temeiuri împotriva mântuirii sola fide

În acest context, apare cu claritate înţelesul pildei din Evanghelia acestei duminici. Pilda talanţilor reia şi dezvoltă ideea privegherii cu credincioşie şi responsabilitate, ilustrată deja prin Pilda iconomului de la sfârşitul capitolului anterior. În amândouă aceste pilde sunt puse faţă-n faţă comportarea şi apoi răsplata „slujitorului credincios” sau a „slugii bune şi credincioase” şi a slujitorului leneş, rău şi viclean. Fapt important, în amândouă aceste pilde despre credincioşie, un spaţiu mai larg ocupă prezentarea celui necredincios (24, 48-51; 25, 24-30). De unde deducem că avem de-a face cu un demers polemic; Mântuitorul îi pune în gardă pe Ucenicii Săi împotriva lipsei de credincioşie.

Ideea va fi reluată cu o nouă forţă în dramatica evocare a Judecăţii din urmă (25, 31-46), unde și credincioşii, şi necredincioşii vor fi foarte miraţi când li se va spune că au împlinit sau au neglijat imperativele privegherii evanghelice. De altfel, tema apărea deja în partea finală a Predicii de pe munte: „Nu oricine Îmi zice: Doamne, Doamne, va intra în Împărăţia Cerurilor, ci cel ce face voia Tatălui Meu Celui din ceruri”.

În acest grup de pilde din capitolele 24-25, putem discerne diferite imagini ale lipsei de credincioşie:

⇒ *în Pilda cu iconomul (24, 45-51) este vorba de o necredincioşie printr-o viaţă supusă patimilor trupeşti, cu violenţe, mâncare şi băutură;*

⇒ *în Pilda celor zece fecioare (25, 1-13), necredincioşia se manifestă prin lipsa de prevedere: fecioarele nebune n-au luat cu ele untdelemn; iar*

⇒ *în Pilda talanţilor (25, 14-30), necredincioşia constă în lene.*

Trăsătura comună a tuturor acestor forme de necredincioşie este lipsa sau insuficienţa unei lucrări sau a unei activităţi concrete. Ceea ce înseamnă că, în lumina învăţăturii Mântuitorului, aşa cum ne-o transmite Evanghelia de la Matei, privegherea este o aşteptare activă şi responsabilă. Este, de altfel, o învățătură pe care o regăsim în ansamblul Noului Testament. Din această perspectivă, doctrina protestantă despre sola fide, adică despre o mântuire „numai prin credinţă", nu are nici o şansă de a-şi afla temei în Evanghelie.

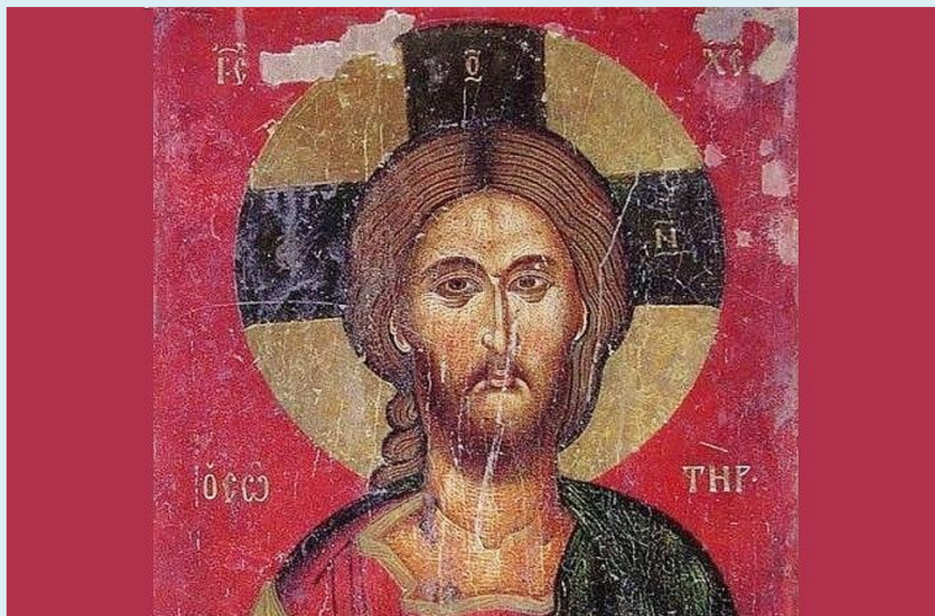
Sfântul Iacov va rezuma foarte bine această învăţătură a Mântuitorului prin cuvintele: „Credinţa fără de fapte moartă este" (Iac. 2, 26).

Slujitorilor le sunt încredinţate sume foarte mari. Un talant cântărește
49 kg de aur

Pentru a ilustra ceea ce am numi astăzi responsabilitatea omului în faţa lui Dumnezeu, parabola talanţilor face apel la imaginea unui stăpân puternic şi bogat, care-şi încredinţează bunurile slujitorilor săi. Acest om este liber să facă ce vrea cu bunurile sale. El le încredinţează unor subordonaţi. Nu este vorba de lucrători, ca în Mt. 20, 1 şi 21, 33; ci de slujitori ai săi, de oameni din personalul casei sale. Faptul este important. El dă talanţii „fiecăruia după puterea lui" (v. 15), ca unul care îşi cunoaşte foarte bine servitorii şi, cu respect pentru posibilităţile şi pentru eficacitatea personală a fiecăruia, el cere fiecăruia dintre ei atât cât este în stare să facă.

(Pr. prof. dr. Vasile Mihoc, Ziarul Lumina)

Lect. univ. dr. Nicolae Turcan - Logica economică și logica darului dumnezeiesc

01 dec, 2019

Duminica a 16-a după Rusalii (Pilda talanților) Matei 25, 14-30

Zis-a Domnul pilda aceasta: un om oarecare, plecând departe, și-a chemat slugile și le-a dat pe mână avuția sa. Unuia i-a dat cinci talanți, altuia doi, iar altuia unul, fiecăruia după puterea lui, și a plecat. Îndată mergând, cel ce luase cinci talanți a lucrat cu ei și a câștigat alți cinci talanți. De asemenea, și cel cu doi a câștigat alți doi. Iar cel ce luase un talant s-a dus, a săpat o groapă în pământ și a ascuns argintul stăpânului său. După multă vreme a venit și stăpânul acelor slugi și a făcut socoteala cu ele. Și, apropiindu-se cel care luase cinci talanți, a adus alți cinci talanți, zicând: Doamne, cinci talanți mi-ai dat, iată alți cinci talanți am câștigat cu ei. Zis-a lui stăpânul: Bine, slugă bună și credincioasă! Peste puține ai fost credincios, peste multe te voi pune; intră întru bucuria domnului tău. Apropiindu-se și cel cu doi talanți, a zis: Doamne, doi talanți mi-ai dat, iată alți doi talanți am câștigat cu ei. Zis-a lui stăpânul: Bine, slugă bună și credincioasă! Peste puține ai fost credincios, peste multe te voi pune; intră întru bucuria domnului tău. Apropiindu-se apoi și cel care primise un talant, a zis: Doamne, te-am știut că ești om aspru, care seceri unde n-ai semănat și aduni de unde n-ai împrăștiat. De aceea, temându-mă, m-am dus de am ascuns talantul tău în pământ; iată, ai ce este al tău. Și răspunzând, stăpânul său i-a zis: Slugă vicleană și leneșă, știai că secer unde n-am semănat și adun de unde n-am împrăștiat? Se cuvenea, deci, ca tu să dai banii Mei schimbătorilor de bani, și eu, venind, aș fi luat ce este al meu cu dobândă. Luați, deci, de la el talantul și dați-l celui care are zece talanți. Căci tot celui ce are i se va da și-i va

prisosi, iar de la cel ce n-are și ce are i se va lua. Iar pe sluga netrebnică aruncați-o în întunericul cel mai din afară. Acolo va fi plângerea și scrâșnirea dinților. Acestea zicând, a strigat: Cel ce are urechi de auzit, să audă!

***

Duminica de astăzi, a 16-a după Rusalii, ne aduce înainte pilda numită a talanților. Ascultând-o ne punem câteva întrebări: De ce oamenii au primit un număr diferit de talanți? De ce a existat o reacție atât de extremă a stăpânului la o minoră înțelegere economică? De ce răsplata și pedeapsa au fost atât de disproporționate față de miza aflată în această înțelegere pe care am putea-o considera parțială, atâta timp cât textul nu ne spune explicit că stăpânul le-ar fi cerut în mod direct să lucreze talanții?

Să începem cu prima întrebare: ***de ce au primit slujitorii un număr diferit de talanți?*** Nu este acesta un mod nedrept de a împărți, un mod discreționar și autoritar? Evanghelistul ne explică faptul că stăpânul a oferit „fiecăruia după puterea lui”. Deci talanții sunt primiți în funcție de capacitatea fiecăruia de a primi și nu după bunul plac al stăpânului. Să reținem și faptul că de aici reiese că stăpânul îi cunoaște bine pe cei cărora le oferă talanții, de vreme ce nu face arbitrar această împărțire. Am putea chiar să spunem că cel care a primit un talant ar fi trebuit să lucreze mai puțin pentru a-l înmulți și ar fi avut de restituit o sumă mai mică decât ceilalți doi, deci, într-un anume fel, ar fi fost privilegiat.

Stăpânul din această pildă este Dumnezeu, prin urmare trebuie să recunoaștem că toți oamenii primesc de la El daruri, unii mai multe, alții mai puține, fiecare după putința proprie. Trebuie spus de la bun început: toți oamenii au talanți primiți prin dragostea lui Dumnezeu, chiar și atunci când nu știu bine care sunt aceștia. Atunci când talanții sunt echivalați cu talentul, lucrurile devin mai clare, iar pilda pare a ne spune că e nevoie să ne lucrăm talentul primit prin naștere. Sigur că noi nu știm de la început ce talent avem sau, dacă știm, nu ne putem da seama cât de mare este el, de vreme ce roadele talentului încep să fie vizibile abia mai târziu; dar cu toate acestea, odată cu trecerea timpului și cu munca noastră, lucrurile se clarifică.

Există oameni fără talanți?

Am putea spune că, dacă la limită cineva crede că n-a primit de la Dumnezeu nici un dar, sau măcar nici unul semnificativ, el are datoria față de Dumnezeu să lucreze totuși. Lenea e pedepsită aspru. Chiar atunci când realitatea rezultatelor noastre pare dezamăgitoare, noi suntem îndemnați de această pildă să lucrăm cu credință, să ne luăm energia din viitorul credinței, nu din dezamăgirile trecutului sau ale prezentului. De aceea trebuie să lucrăm cu ceea ce avem chiar în deplină

nesiguranţă, chiar fără a fi convinşi că ceea ce va rezulta va fi ceva de primă mărime. E nevoie, aşadar, să riscăm pentru Dumnezeu.

Căci dacă ni se pare că nu am primit nici un talant, să nu uităm că cel puțin pe unul l-am primit cu siguranţă: cu toţii avem talantul de a deveni fiii ai lui Dumnezeu, de a lucra la mântuirea noastră! Lucrarea oricărei virtuți reprezintă un răspuns pe care-l dăm lui Dumnezeu lucrând acest talant deloc minor. Chiar dacă rezultatele eforturilor noastre nu sunt comparabile cu cele ale oamenilor importanţi, Dumnezeu nu se uită la cât de mare e câştigul pe care noi îl vom da înapoi, ci la rodul însuşi, chiar ascuns, oricât de mic, oricât de neînsemnat.

Parabola ne spune că Dumnezeu nu se aştepta ca acela care primise un talant să dea înapoi încă cinci, dar se aştepta ca el să-l lucreze oricât de puţin. Iar în lucrarea mântuirii noastre, orice pas mic înseamnă enorm pentru că arată dispoziția noastră față de Dumnezeu, alegerea inimii noastre, chiar atunci când nu suntem în stare de rezultate notabile! În consecință, a lucra talantul nostru şi a nu-l îngropa e mai important decât a avea câştig vizibil, fiindcă chiar lucrarea fără rezultat a talantului poate fi un câştig.

Osândă pentru „corectitudinea” celui care n-a înmulțit talantul

Oare chiar aşa să fie? Să-l fi pedepsit stăpânul pe cel ce a îngropat talantul nu pentru că n-a adus câştig, ci pentru că n-a lucrat? Nu avem noi în această parabolă o logică economică? Să analizăm. Există indiscutabil aici o dimensiune economică, în care se ajunge până la crearea de profit. Cei doi care au lucrat talanții au adus un profit egal cu ceea ce primiseră la început. Ei au respectat această logică economică, pe care o cunoaştem cu toţii din viaţa de zi cu zi, şi au câştigat.

Iată ce spune primul dintre ei: „Doamne, cinci talanți mi-ai dat; iată alți cinci talanţi am câştigat cu ei”. Iar cel de-al doilea: „Doamne, doi talanți mi-ai dat; iată alți doi talanți am câştigat cu ei”. Lucrurile par clare din punct de vedere economic, avem de-a face cu nişte pricepuţi în a înmulţi banii. Cel din urmă însă nu e priceput, ba pare chiar ezitant, înfrânt încă înainte de a începe, temător să nu piardă singurul talant pe care l-a primit. De aceea preferă să-l îngroape pentru a-l înapoia la venirea stăpânului. E onest, e corect, nu vrea să înşele: nu va câştiga talanţi în plus, dar cel puţin nici măcar nu va pierde nimic. În plus, stăpânul nu i-a anunțat că trebuie să înmulţească talanţii şi, întorcându-se, se dovedeşte mai aspru decât un contabil, pentru că vrea înapoi mai mult decât a dat! Stăpânul din parabolă împinge logica economică până la dobândă, pentru că nu e mulțumit să primească doar ce era al lui! Iar cel care îngropase talantul este, din punct de vedere economic, neacuzabil: oare nu a dat el înapoi talantul pe care-l primise? Atunci de ce să fie pedepsit? Se pare că logica economică a

acestei pilde nu ne duce prea departe, de aceea suntem nevoiți să avansăm către o altă logică a parabolei, o logică a darului.

Oriunde s-ar manifesta, egoismul e falimentar

Dar am putea oare vorbi aici de dar? Dacă darul prin definiție este gratuit și nu cere nimic în schimb, aici, dimpotrivă, prin faptul că se așteaptă un câștig nu pare a fi vorba de dar. Și totuși am văzut că logica economică a parabolei nu e mulțumitoare, de aceea trebuie să ne întrebăm din nou: ***de ce a fost pedepsit cel care n-a înmulțit talantul? Am putea înțelege nedreptatea acestei pedepse (pentru că din punct de vedere economic este o nedreptate!), apelând la dar?***

Ar trebui să înțelegem prin talant tocmai harul lui Dumnezeu, cel pe care Dumnezeu îl dă fără măsură, dar care este primit de către noi după puterea și disponibilitatea fiecăruia. Dumnezeu dă har celor trei slujitori, așteptând ca aceștia să-l lucreze. Cel care nu l-a lucrat s-a blocat pe sine în afara comuniunii cu Dumnezeu, a instituit o distanță a egoismului propriu, judecând lucrurile prea omenește. El s-a încrezut în rațiunea sa care-i arăta clar că nu are decât un talant, că stăpânul este „om aspru”, care seceră unde n-a semănat și adună de unde n-a răspândit.

Glasul Domnului: Duminica a 16-a după Rusalii (Pilda talanţilor)

IPS Bartolomeu Anania - Parabola talanţilor - nimic nu ne datorăm nouă înşine

Parabola talanţilor este una dintre cele mai frumoase şi mai profunde din câte a rostit Mântuitorul Hristos. Aşa cum vă spuneam şi altă dată, parabola este o istorioară foarte simplă extrasă din viaţa de fiecare zi a omului, dar în spatele căreia se găsesc înţelesuri profunde.

Mântuitorul Hristos a spus mai multe parabole prin care a ilustrat Împărăţia Cerurilor. Printre altele a dorit să spună că Împărăţia Cerurilor a venit în lume prin El, prin Iisus Hristos, dar pe de altă parte va veni atunci când se va constitui Împărăţia plenară, după învierea morţilor şi după Judecata Universală. Până atunci este timp de perfecţionare şi de rodire sufletească. (...)

Dragii mei, etimologic vorbind, rudă cu cuvântul "talant" este cuvântul "talent" şi foarte multe interpretări ale acesteia spun că Dumnezeu i-a dat fiecărui om câte un talent. Unuia i-a dat darul muzicii, altuia al literaturii, altuia darul matematicilor, altuia al negustoriei, al afacerilor, i-a dat darul de a conduce, darul administraţiei şi aşa mai departe. Nu este un om care să nu aibă un anumit dar. (...)

De la vârsta adolescenţei, la vârsta aceasta foarte fragedă când eşti încă şcolar, începi să te gândeşti care este zestrea ta - zicem natural, teologic - pe care ţi-a dat-o Dumnezeu, şi pe care s-o foloseşti, din care să trăieşti şi tu şi din care să aibă folos şi semenii tăi.

Ori trebuie să ştim un lucru: că nimic nu ne datorăm nouă înşine. Talentul, oricare ar fi el, nu ţi l-ai dat tu, te naşti cu el. Dar tu nu te-ai născut pentru că ai vrut tu, ci pentru că a vrut Dumnezeu. Însăşi viaţa ta este un talant, şi poate talantul cel mai de preţ, iar Dumnezeu Care este Proprietarul, Care este cauza tuturor acestor daruri, bunuri, talente - indiferent: talentul de a trăi - îţi cere socoteală că-i averea Lui. Şi te întreabă: "Ce-ai făcut cu ceea ce ţi-am dat?

Ce ai făcut tu cu talentul muzicii? Ai lucrat, ai muncit, te-ai osârduit? Ai devenit măcar instrumentist într-o orchestră undeva? Ce-ai făcut tu cu talentul inteligenţei? Ai devenit învăţător sau profesor ca să foloseşti şi altora?" Şi aşa mai departe.

"Dar cu viaţa ta, ce-ai făcut? A dat roadă? La sfârşitul vieţii ai o familie? Ai crescut copii? I-ai făcut mari? I-ai şcolit, ai făcut din ei oameni? Sau ai trăit ca o buruiană care are rădăcini adânci, suge seva din adâncul pământului, trăieşte bine şi chiar înfloreşte frumos - una din cele mai delicate flori este aceea a spinului; dar la ce este spinul folositor în afară de faptul că, uscat, poţi să faci focul cu el.

Există şi această posibilitate să-ţi iroseşti viaţa trăind ca o buruiană, să te bucuri de toată viaţa aceasta, să ai sevă, să creşti, chiar să înfloreşti, dar să nu fi de folos omenirii cu nimic, să nu sporeşti, să rămâi doar ceea ce ai fost în cel mai fericit caz. Dar vine socoteala.

De ce ţi s-a dat această parabolă cu talanţi? Cu bani? Pentru că "banul la ban trage", adică banul odată avut se investeşte. Numai avarii îl încuie, aşa cum ştim din toată literatura.Dar omul care are un ban, lucrează cu el, adică este investit sau îl pui într-o bancă şi îţi aduce dobândă fără să-l munceşti. Cel care face mai mult se cheamă negustorie, cel care însă se mulţumeşte cu mai puţin, ia dobândă pe el. Dar ca să îl ţii la ciorap, este tot ceea ce nu recomandăm.

Nu. Aşa şi cu talentul. Talentul este pus să lucreze şi să-l dublezi dacă se poate, să-l triplezi, şi mai mult decât atât. Dar nu să-l laşi în stare latentă, să nu rodească nimic, să-l ai doar pentru tine. (...)

Iată, dragii mei, care este învăţătura. Dumnezeu ne-a dat marele talent care este viaţa, talentul de a o trăi. Iar prin viaţă ne-a dat anumite înzestrări - repet: fiecăruia pe măsura lui. Obligaţia fiecăruia, care este sluga lui Dumnezeu, este ca la sfârşit să-l aducă în faţa lui Dumnezeu, la Stăpânul, la sfârşitul vieţii.

Treci dincolo cu faptele pe care le-ai făcut. Acolo, dincolo, după moarte, nu mai poţi să faci nici bine, nici rău, rămâi aşa cum ai murit. Şi aştepţi până se întoarce Stăpânul din călătorie, iar întoarcerea este revenirea lui Iisus Hristos. Şi atunci

te va întreba: "Ce-ai făcut, tu, cu ceea ce ţi-am dat Eu? Şi vei răspunde după cum va fi cazul. (...)

Dacă ne vom strădui să nu îngropăm talantul - zestrea pe care ne-a dat-o Dumnezeu - atunci într-adevăr vom fi lăudaţi duhovniceşte de Stăpânul nostru şi vom fi gata să intrăm întru bucuria Lui, aşa cum, şi eu, vă doresc din toată inima, dragii mei, să intraţi întru bucuria Domnului vostru.

[Sursa: IPS Bartolomeu Anania, Predica rostită în Duminica a 16-a după Rusalii (Pilda talanţilor), 2005, transcriere Vitamine duhovniceşti]

Părintele Arsenie Boca - Gândurile şi vicleniile lor - diavolul e profesor

Gândurile vin în minte de la fire, de la Dumnezeu şi de la diavol.

- *De la fire sunt cele numite: foamea, setea, frigul şi celelalte.*
- *De la Dumnezeu sunt gândurile cu grijă de suflet, de luminarea lui, de aducerea omului întreg, curat înaintea lui Dumnezeu, precum şi atenţionările conştiinţei şi altele asemenea.*
- *De la diavolul sunt plăcerea de a face rău, de a uita de Dumnezeu, precum şi toate pasiunile. Şi o altă caracteristică a lui este că sileşte omul la toate extremele care-i sunt peste putere.*

Mintea, nu creierul, trebuie să ştie să deosebească ce vine de la Dumnezeu, sau de la fire, sau de la diavol. Cu mintea trecem prin mormânt dincolo, ea nu-i supusă morţii. Toate acestea ca gânduri. Dar diavolul încurcă lucrurile şi altfel, le strâmbă! Strâmbă şi cele ale firii, îmbiind firea la toate denaturările şi exagerările ca s-o uzeze şi s-o înnebunească după tot felul de plăceri egoiste. Strâmbă şi cele ale lui Dumnezeu. Dacă mintea nu ia aminte, diavolul face cu omul cum face cu sectarii. Trage în greşeală pe om să nu asculte de orice rânduială ci numai de mintea din capul lui, în care el, diavolul, e profesor.

(Sursa: Din învăţăturile Părintelui Arsenie Boca - Despre durerile oamenilor, vol. 2, Editura Credinţa strămoşească, 2003, pp. 29-30)

Jean-Claude Larchet - Imaginaţia păcătoasă - principalul instrument al lucrării diavoleşti

Imaginaţia este principalul instrument al lucrării diavoleşti împotriva sufletului, fie în stare de veghe, fie în somn; prin ea diavolii îl hărţuiesc pe om, căutând nu numai să-l împingă în păcat sau să-i trezească şi să-i aţâţe patimile, ci şi să-l umple de tulburare în felurite chipuri, trezind în el mai ales tristeţe, nelinişte şi

îngrijorare, amăgindu-l şi făcându-l să rătăcească din pricina nălucirilor, ajungând chiar să-l înrobească cu totul.

(Sursa: Jean-Claude Larchet, Terapeutica bolilor spirituale, Editura Sophia, Bucureşti, 2001, p. 99)

Arhimandritul Sofian Boghiu - Smerenia pentru un tânăr- a cultiva omenia

Definiţia smereniei este aceeaşi şi pentru un tânăr, şi pentru ceilalţi creştini. (...) Un tânăr, ca să poată să se smerească, ar trebui să-şi facă mai des examen de conştiinţă, cum făceau creştinii din trecut.

În fiecare seară creştinul se gândea, începând de dimineaţă şi până atunci, ce-a făcut bine şi ce-a făcut rău şi constata că a făcut mai mult rău decât bine. Azi aşa, mâine aşa, şi atunci începea să se cunoască pe sine, să cunoască că în el domină mai mult păcatul şi răul decât binele şi virtutea. Si atunci, dacă-i om serios acest tânăr, se angajează pe o cale sinceră a binelui. Pentru că binele este necesar şi în viaţa aceasta şi e de folos societăţii, dar şi în viaţa de dincolo.

Sfântul Pavel spune că în Împărăţia lui Dumnezeu nu intră nimic necurat. Trebuie să ne purificăm, să aruncăm tot noroiul de pe noi, tot balastul acesta al păcatelor, să ne curăţim zi de zi ca să ajungem nişte oameni, în primul rând. Scris cu O mare: Oameni. Asta vrea să ne facă Scriptura, Dumnezeu: să fim oameni cu adevărat, să avem în noi omenia.

Smerenia se poate asemăna cu omenia. Din păcate, în lumea de astăzi este foarte puţină omenie. Fiecare e hrăpăreţ, trage la sine să fie plin de cât mai multe milioane si altul nu are nici de pâine.

Aşa încât, acest tânăr să se gândească şi la toate lucrurile pe care le-am spus. A trăi viaţa zadarnic, a o trăi în patimi, în desfrâuri, în beţii, în petreceri fără rost este o pierdere de timp şi pierderea veşniciei, veşnicia fericirii pentru care suntem creaţi.

Domnul nu ne-a făcut pentru iad, ne-a făcut pentru Rai, dar pentru Raiul unde nimic necurat nu intră. Urmează ca în această viaţă să trăim în aşa fel încât să ne pregătim zi de zi pentru zorii vieţii veşnice, care e plină de lumină, de bucurie, de sfinţenie şi de pacea lui Dumnezeu.

(Sursa: Arhimandrit Sofian Boghiu, Smerenia si dragostea, însuşirile trăirii ortodoxe, Editura Tradiţia Românească, Bucureşti, 2002)

Glasul Domnului - Numărul 99 (2016), Duminica a 16-a după Rusalii (Pilda talanţilor)

Pilda talanților - conștientizarea darurilor primite de la Dumnezeu

Sfânta și marea Marți este prilej pentru Biserică de a ne aminti de pilda talanților. Un oarecare stăpân pleacă într-o călătorie îndepărtată, dar înainte de a pleca, împarte robilor săi părți din averea sa. Unuia îi dă cinci talanți, altuia doi, iar celui de-al treilea un talant. După întoarcerea sa, robii îi dau socoteală. Cel care a primit cinci talanți a lucrat și dă înapoi zece, cel care a primit doi dă înapoi patru, pe când cel care a primit un talant, îl dă înapoi, deoarece socotește că stăpânul său este aspru și vrea să secere acolo unde nu a semănat. Atunci stăpânul poruncește să-i ia talantul și să-l dea celui care are zece, iar pe el să-l pedepsească, tăindu-l de la comuniunea cu ceilalți.

În Icosul de la Sinaxarul zilei citim o frază interesantă, ce se adresează fiecăruia dintre noi: „Talantul cel dat ție cu iubire de osteneală, lucrează-l”. Harisma, căci acesta este talantul pe care îl are fiecare dintre noi, să-l lucrăm cu iubire de osteneală, cu grijă și cu râvnă, ca să-l înmulțim. Harismele sunt daruri prețioase ale lui Dumnezeu, dăruite fiecărui om și există la unul mai mult, iar la altul mai puțin, dar sunt dăruite tuturor. Întrebarea este cât de mult sunt înmulțite.

De obicei, oamenii se mândresc pentru calitățile lor. Este adevărat că mulți se nevoiesc cu asprime pentru a reuși în viața lor, nu numai profesională. Bunul renume, recunoașterea și respectul societății față de anumite persoane, datorită purtării lor morale și a strădaniei lor de a fi buni și foarte buni constituie imbolduri principale pentru lupta în viață. Cu toate acestea, împreună cu calitățile pătrunde în osteneală și o dispoziție egoistă, care face din harismă nu o pricină de prinos și jertfă pentru aproapele, ci o pricină de mândrie și egoism.

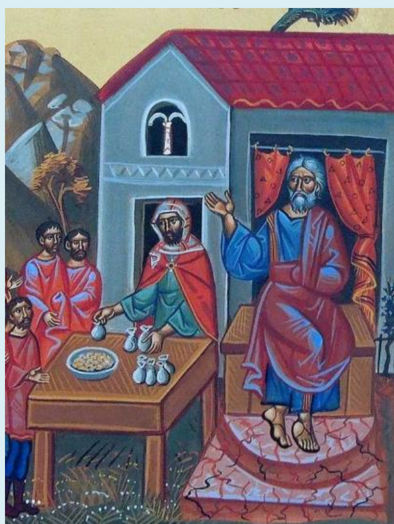
Omul care reușește în viață se socotește adeseori purtătorul desăvârșirii. Harisma nu i se face pricină de libertate, de jertfă pentru aproapele, ci de sati-

sfacere a interesului propriu și a iubirii de slavă. Pe de altă parte, există sentimentul posesivității, că harisma ne aparține și putem să dispunem de ea, așa cum vrem noi. De aceea și atunci când ni se pun la îndoială harismele, ne simțim foarte jigniți.

Biserica propune omului să conștientizeze că orice dar pe care îl are, l-a primit de la Dumnezeu, ca să-l cultive spre folosul său, dar mai ales pentru folosul celorlalți.

Sursa: marturieathonita.ro/pilda-talantilor

Bogăţia darurilor lui Dumnezeu – Pilda talanţilor (Matei 25, 14-30)

"Toată darea cea bună şi tot darul desăvârşit de sus este, pogorându-se de la Părintele luminilor." (Iacov 1,17)

Şi mai este ca un om care, plecând departe, şi-a chemat slugile şi le-a dat pe mână avuţia sa.Unuia i-a dat cinci talanţi, altuia doi, altuia unul, fiecăruia după puterea lui şi a plecat. Îndată, mergând, cel ce luase cinci talanţi a lucrat cu ei şi a câştigat alţi cinci talanţi. De asemenea şi cel cu doi a câştigat alţi doi. Iar cel ce luase un talant s-a dus, a săpat o groapă în pământ şi a ascuns argintul stăpânului său. După multă vreme a venit şi stăpânul acelor slugi şi a făcut socoteala cu ele. Şi apropiindu-se cel care luase cinci talanţi, a adus alţi cinci talanţi, zicând: Doamne, cinci talanţi mi-ai dat, iată alţi cinci talanţi am câştigat cu ei. Zis-a lui stăpânul: Bine, slugă bună şi credincioasă, peste puţine ai fost credincioasă, peste multe te voi pune; intră întru bucuria domnului tău. Apropiindu-se şi cel cu doi talanţi, a zis: Doamne, doi talanţi mi-ai dat, iată alţi doi talanţi am câştigat cu ei. Zis-a lui stăpânul: Bine, slugă bună şi credincioasă, peste puţine ai fost credincioasă, peste multe te voi pune; intră întru bucuria domnului tău. Apropiindu-se apoi şi cel care primise un talant, a zis: Doamne, te-am ştiut că eşti om aspru, care seceri unde n-ai semănat şi aduni de unde n-ai împrăştiat. Şi temându-mă, m-am dus de am ascuns talantul tău în pământ; iată ai ce este al tău. Şi răspunzând stăpânul său i-a zis: Slugă vicleană şi leneşă, ştiai că secer unde n-am semănat şi adun de unde n-am împrăştiat? Se cuvenea deci ca tu să pui banii mei la zarafi, şi eu, venind, aş fi luat ce este al meu cu dobândă. Luaţi deci de la el talantul şi daţi-l celui ce are zece talanţi. Căci tot celui ce are i se va da şi-i va prisosi, iar de la cel ce n-are şi ce are i se va lua. Iar pe sluga netrebnică aruncaţi-o întru întunericul cel mai din afară. Acolo va fi plângerea şi scrâşnirea dinţilor. (Matei 25, 14-30)

Dicţionar:
A da socoteală cuiva (de ceva) = a plăti ceea ce i se cuvine;
Stăpân (aici)= persoana în serviciul căreia se afla slujitorii;
Talant = moneda veche de aur sau argint, cu o valoare mare;
Zaraf = persoana care se ocupa cu schimbul banilor;

Simbolurile din pildă:
Stăpânul = Domnul Iisus Hristos;
Plecarea Stăpânului = Înălţarea Domnului Hristos la cer;
Talanţii = darurile oferite de Dumnezeu oamenilor;
Călătoria = perioada dintre prima şi a doua venire a Mântuitorului;
Momentul întoarcerii Stăpânului = momentul venirii Mântuitorului pentru Judecata de Apoi;
Lucrarea cu talanţii = punerea lor în slujba semenilor;
Ascunderea talantului = refuzul de a pune în valoare darurile primite de la Dumnezeu, fiecare în parte;
Talanţii = binele şi cinstea pe lumea aceasta oamenilor; toate darurile sufleteşti şi pământeşti:

Daruri sufleteşti: viaţa, mintea, înţelepciunea, toate talentele, sănătatea.

Daruri pământeşti: priceperea de a lucra, de a chivernisi bine, bogăţiile pământeşti.

Învăţături morale:
Dumnezeu dăruieşte tuturor oamenilor "talanţi" (daruri) necesari mântuirii (fiecăruia după putere);
Avem datoria să înmulţim "talanţii" (darurile) încredinţaţi nouă de Dumnezeu - vom da socoteală pentru tot;
Înmulţirea"talanţilor" (darurilor) aduce mântuirea sufletului şi moştenirea Împărăţiei Cerurilor;

Ieromonahul Serafim Pantea - Daruri și talanți

Am primit diverse daruri. Pe unele ni le-am cultivat și pe altele le-am ignorat. Uneori privim la cei care pot face multe și ne gândim că am vrea și noi să avem atât de multă putere. Am vrea să avem putere să facem bine cu carul. Și de cele mai multe ori nu ne dăm seama că cel care a primit cinci talanți, va trebui să aducă înapoi încă cinci pe lângă cei primiți.

Hristos spune că cel cu un singur talant l-a îngropat și l-a înapoiat stăpânului său așa cum l-a primit. Cel care s-a arătat cârtitor că stăpânul îi cere altceva și mai mult decât i-a dat. Îi cere roada lucrului și nu sămânța neschimbată. Dacă ni se pare că am primit puțin, poate ar trebui să ne bucurăm, că nu ni se cere să facem mult. Ni se cere doar pe măsura a ceea ce ni s-a dat. Cei care au primit mult au responsabilitate foarte mare. Și poate ar trebui să vorbim și despre asta.

Poate ești om cu o oarecare elocință în vorbire, știi două, trei, cinci limbi străine, ai citit un vagon, două de cărți, ai putere de înțelegere peste media populației din jurul tău. Ce faci? Folosești ceea ce ai primit doar pentru satisfacerea unor plăceri și orgolii personale sau te apuci să faci tot ce poți mai bun cu talanții pe care îi ai? Oricine poate să facă mișto de cineva cu mai puțină înțelegere decât el, nu oricine vrea să se coboare la nivelul de înțelegere a interlocutorului ca să explice pe înțeles lucrurile grele. Oricine poate să treacă pe alături când un om este căzut între tâlharii patimilor dar dacă tot spui că înțelegi cum funcționează psihicul omului și dependențele, de ce să nu-i întinzi o mână de ajutor?

Poate că nu știi cum, dar știi măcar pe cineva care știe cum. Și chiar dacă nu poți fi îndrumător, poți fi măcar degetul care arată către cei care pot îndruma și îndrepta.

Poate că ești om învățat. Vei face în așa fel încât să aduni bogăție multă pe spatele celor pe care ar trebui să-i îndrumi sau te vei face învățător și conducător drept și milostiv și înțelegător la problemele oamenilor? Că nu mai mult decât în seara asta vor cere de la tine sufletul tău. Iar cele pe care le-ai adunat, ale cui vor fi? Și cine te va pomeni dacă numai răutate ai făcut toată viața? Acuma, dacă sunt care nu vor să asculte și să priceapă, asta e treaba lor dar măcar să încerci ești dator, nu?

Poate că ești femeie și chiar dacă nu știai, afli chiar acum că, genetic femeile au o ușurința mult mai mare a comunicării. Că au doi cromozomi X și în ei sunt codate multe lucruri referitoare la vorbire. De aceea rar veți vedea femei bâlbâite sau dislexice iar bărbați foarte des. Totuși, așa cum ziceam, poate ești femeie și ai această ușurință a vorbirii. Ce faci cu acest dar? Înnebunești lumea de cap de să le vină să-și ia câmpii și să nu te mai audă în următoarea sută de ani sau îl folosești pentru ceva bun? Sau cum vrei să devii căldura de care are nevoie fiecare cămin?

Poate că ești bărbat, tânăr și în putere. Ce faci cu puterea ta? Îți bați femeia pentru că ești mare și tare și poți sau pui mâna pe hârleț și sapi o fântână sau altceva folositor faci cu puterea fizică ce ți-a fost dată? Că tot testosteronul ăla a fost pus cu un scop anume acolo. Profiți de faptul că metabolizezi de aproape trei ori mai mult alcool decât o femeie și te îmbeți de să nu te mai vrea lângă ea sau te faci protector al familiei? Sau altfel cum vrei să-ți meriți numirea de cap al familiei?

Foarte mare răspundere au cei care au primit mult, dar asta nu-i scapă de responsabilitate pe cei care au primit puțin. Ceea ce avem, ori mult, ori puțin, suntem datori să cultivăm și să înmulțim. Cel care stă cu căciula pe-o ureche așteptând să treacă timpul, se cheamă că îngroapă talantul. Și va fi vai și amar de el când i se va cere socoteală pentru ceea ce a făcut cu ceea ce a primit.

Pr. Constantin Sturzu - Dacă aştepţi să te schimbi, niciodată nu vei urma lui Hristos

Nevoia de schimbare sau de înnoire în viaţa duhovnicească este reală şi de dorit. Însă cum putem schimba viaţa noastră, astfel încât să ne unim şi mai mult cu Dumnezeu? Cel mai adesea, omul are impresia că o astfel de schimbare cade exclusiv în responsabilitatea sa.

Unii nici nu intră în biserică sau nu vin la spovedanie, pentru că nu şi-au schimbat încă viaţa. Ei cred că, la un moment dat, vor putea ajunge la acele schimbări care să-i scoată din păcate şi patimi şi să-i facă „demni" de a se apropia de Dumnezeu. Aceştia sunt tributari unei paradigme veterotestamentare, conform căreia nimic necurat nu se poate apropia de cele sfinte.

Chiar şi Sfântul Apostol Petru a reacţionat în virtutea acestei mentalităţi atunci când, după prima pescuire minunată, „a căzut la genunchii lui Iisus, zicând: Ieşi de la mine, Doamne, că sunt om păcătos" (Luca 5, 8). Mântuitorul nu-l contrazice, nu-i spune că ar fi un om plin de virtuţi. Dar nu pleacă de la Petru, ci dimpotrivă, îl face unul dintre cei mai apropiaţi ucenici ai Săi, un adevărat „pescar de oameni" (Luca 5, 10).

Zăbovind puţin asupra cazului Simon-Petru, sesizăm că Evangheliile nu-l menajează deloc atunci când vine vorba despre slăbiciunile sale: se îndoieşte ca un „puţin credincios" atunci când este chemat să meargă pe apă (cf. Matei 14, 28-31); „nu cugetă ale lui Dumnezeu" atunci când Îl dojeneşte pe Domnul, la cea dintâi vestire a pătimirilor Sale (cf. Matei 16, 22-23); ba refuză, din părută

smerenie, să i se spele picioarele de către Hristos, ba plusează cerând să i se spele şi capul (cf. Ioan 13, 6-10); nu poate să privegheze în rugăciune cu Domnul nici măcar un ceas (Matei 26, 40); ajunge chiar să se lepede de Mântuitorul de trei ori în noaptea dinaintea Răstignirii Sale (Matei 26, 69-75); după Înviere, e preocupat de soarta lui Ioan, „ucenicul cel iubit", în loc să urmeze lui Hristos fără a privi înapoi (cf. Ioan 21, 20-22).

Dacă Domnul ar fi aşteptat ca Petru să se schimbe, cu siguranţă el nu s-ar fi numărat niciodată în rândul apostolilor. Tocmai prin aceste căderi însă, „verhovnicul apostolilor" s-a vindecat de neputinţele sale şi a învăţat ce înseamnă smerenia, pocăinţa, îngăduinţa pentru cei neputincioşi, încrederea în Dumnezeu. Proximitatea Fiului lui Dumnezeu a scos tot răul din acest galilean atât de drag nouă - pentru că este foarte uman. Poate mai mult decât ceilalţi apostoli, îl simţim mai apropiat de noi, cei cu multe slăbiciuni.

În lumina celor de mai sus, înţelegem că nu trebuie să aşteptăm anumite schimbări în viaţa noastră spre a ne apropia de Dumnezeu, ci tocmai apropierea de Dumnezeu face posibilă orice schimbare a noastră în bine. Iar punctul de plecare în relaţia cu El este chiar locul în care ne aflăm, spiritual sau moral vorbind.

În rugăciunea a şaptea din canonul de dinainte de împărtăşanie, cea a Sfântului Simeon Noul Teolog, se spune: „Din buze întinate, din inimă pângărită, din limbă necurată, din suflet spurcat, primeşte-mi rugăciunea, Hristoase al meu, şi neînlăturându-mi nici cuvintele, nici obişnuinţele, nici neruşinarea, dă-mi mie a grăi cu îndrăzneală cele ce voiesc, Hristoase al meu, şi mai vârtos mă şi învaţă ce mi se cuvine a face şi a grăi". „Neînlăturându-mi nici cuvintele, nici obişnuinţele, nici neruşinarea" - adică primindu-mă pe mine aşa cum sunt, cu toate căderile şi neputinţele mele.

Nu trebuie să pozez înaintea lui Dumnezeu ca fiind vreun virtuos, dar nici nu trebuie să mă grăbesc a-L chema doar în partea bună a vieţii mele (dacă există). Ci, fără a mă menaja sau ascunde în vreun fel, Îi dau voie lui Hristos să Se aplece până la cele mai de jos ale mele, spălându-mi necurăţia picioarelor. Nu eu mă pot schimba, ci Dumnezeu este Cel care mă schimbă.

Spre finalul canonului de împărtăşanie, un tropar ne spune: „îndulcitu-m-ai cu dorul Tău, Hristoase, şi m-ai schimbat cu dumnezeiasca Ta dragoste". Faptul că El mă schimbă nu înseamnă că El poate face asta împotriva voinţei mele sau că schimbarea se petrece în chip magic, peste noapte. Comuniunea cu Dumnezeu îmi aduce schimbările dorite, care vin cumva în chip firesc, pe măsură ce eu mă deschid către El.

Vorbe mari, veţi spune poate. Cum am putea să ne apropiem de Dumnezeu fiind atât de pătimaşi, atât de copleşiţi de păcate, de griji, de frici, atât de împrăştiaţi cu mintea şi predispuşi la a ceda poftelor etc.? Pare un lucru greu, cu anevoie de împlinit. Cine are o voinţă şi o determinare precum ale Sfintei Maria Egipteanca, încât să se rupă definitiv, dintr-odată, de tot ce înseamnă viaţă în păcat?

În primul rând, Dumnezeu nu ne cere asta, nici apostolilor nu le-a cerut să se schimbe înainte de a-I urma Lui. Iar soluţia este una foarte la îndemână şi rezultă din pilda talanţilor. Şi cel ce a înmulţit cei cinci talanţi, şi cel cu doi au auzit de la stăpânul lor: „Bine, slugă bună şi credincioasă, peste puţine ai fost credincioasă, peste multe te voi pune; intră întru bucuria Domnului tău” (Matei 25, 21 şi 23).

Aşadar, avem nevoie să fim credincioşi în puţinul care ne este la îndemână, ca să putem creşte duhovniceşte. Să luăm din poruncile lui Dumnezeu ceea ce ne este mai accesibil nouă şi să căutăm a pune în practică. Fiind fideli Lui în cele mai mici, uşor, uşor, vom putea fi şi în cele ce acum ne par greu de împlinit.

Dacă vrem să urcăm muntele deodată, dintr-un salt, vom eşua - oricât ne-am strădui. Dar dacă ne concentrăm la fiecare pas în parte, cărarea ne va duce către vârful său, într-un ritm care ne este nouă la îndemână. De aici, de unde ne aflăm, începe călătoria mântuirii noastre. Important e doar să-L avem tovarăş de drum pe Cel ce este Însăşi Calea (Ioan 14, 6).

Pr. Constantin Sturzu - Eficienţa în muncă a angajaţilor şi pilda talanţilor

Există un curent de opinie care susţine că doar creştinismul occidental, mai ales cel de factură protestantă, poate constitui un suport spiritual pentru cei ce activează în domeniul economic (a se vedea, spre exemplu, Max Weber şi lucrarea sa, „Etica protestantă şi spiritul capitalismului”). Creştinismul răsăritean este asociat cu firile contemplative, cu cei ce caută mereu să se desprindă de cele pământeşti şi să se ancoreze deja în Împărăţia lui Dumnezeu. Unii ortodocşi chiar îşi găsesc o justificare aici pentru lipsa de pragmatism (să nu spun că uneori e lene, pur şi simplu). Oare aşa stau lucrurile? Ne îndeamnă Mântuitorul la a sta departe de orice demers de natură economică, de orice iniţiativă de ordin gospodăresc? Este „negrija zilei de mâine” (Cf. Matei 6, 25-34) totuna cu uciderea din faşă a oricărui elan antreprenorial?

Un răspuns găsim şi în pilda talanţilor (V. Matei 25, 14-30), care ne prezintă cum două dintre cele trei slugi ale unui om, la întoarcerea acestuia, când „a făcut socoteala cu ele”, au adus o sumă de două ori mai mare, adică zece şi patru talanţi, în loc de cinci, respectiv doi talanţi, cât primiseră iniţial. Doar cea care a primit un singur talant (ce echivala, totuşi, cu aproximativ 26 de kg de argint!), l-a îngropat şi l-a înapoiat întocmai stăpânului, ca o „slugă vicleană şi leneşă” (Matei 25, 26), în loc să-l fi dat măcar zarafilor (celor ce schimbau banii, cu un adaos) spre a-l înmulţi.

Ca orice altă pildă, şi aceasta se pretează atât la o interpretare alegorică, cât şi la una literală. Luând în calcul a doua cheie de lectură, sesizăm că lipsei de iniţiativă e preferabilă chiar şi încredinţarea capitalului nostru unui zaraf (cumva

echivalentul de azi al unei bănci sau al unui investitor). Este însă aspru taxată de Dumnezeu nelucrarea, îngroparea talantului, indiferent de motivele invocate.

Sunt sfinţi ai Bisericii care nu se jenează a folosi cuvântul profit în comentariul lor la această parabolă: „Sluga netrebnică a spus că stăpânul său este aspru dar, cu toate acestea, a neglijat să-l slujească ca să-i aducă câştig, spunând că s-a temut să investească argintul pentru a obţine profit, când el ar fi trebuit să se teamă să nu aducă înapoi stăpânului fără profit ceea ce acesta i-a încredinţat”
(V. Sfântul Grigorie cel mare, Patruzeci de Omilii la Evanghelii 9.3, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip).

Evident, de aici nu se poate trage concluzia că profitul trebuie să devină scop în sine şi că omul trebuie să-şi epuizeze existenţa în activităţi de natură economică. Creştinii cu discernământ duhovnicesc, fideli acestei pilde a talanţilor, înţeleg că hărnicia lor trebuie ghidată de două încredinţări:
1. ceea ce avem (capital material, competenţă profesională, forţă de muncă etc.) datorăm lui Dumnezeu, reprezintă darul Său, pus însă în lucrare de către noi;
2. ceea ce lucrăm, nu facem decât cu gândul de a-I oferi Lui rezultatul muncii noastre (inclusiv prin întreţinerea celor încredinţaţi nouă în familia proprie, prin grija faţă de săraci sau cea faţă de nevoile comunităţilor bisericeşti etc.).

Funcţia de politica angajatorului, în modul de raportare a unui angajat vizavi de locul său de muncă există două posibilităţi: fie se concentrează asupra propriei persoane, asupra modului în care el îşi îndeplineşte sarcinile de serviciu (inward), fie accentul cade asupra obiectivelor de atins, asupra rezultatului final al muncii sale şi al întregii firme (outward). Diferenţele sunt foarte mari.

Abia în ultimii ani, cercetările au evidenţiat că eficienţa într-o companie creşte în mod considerabil atunci când angajaţii sunt educaţi să se concentreze nu asupra reuşitei personale, asupra modului în care ar fi percepuţi de cei ce le evaluează munca, ci asupra lucrării în sine, asupra ţintelor de atins. Unul dintre efectele pozitive este că doar în „modul outward” există deschidere maximă şi fiecare colaborează eficient cu ceilalţi angajaţi, evitând să caute, în mod egoist, a-şi face bine treaba doar în propria-i pătrăţică. Dar cel mai important este că angajatul se simte încurajat să aibă iniţiativă, să nu se limiteze la a-şi îndeplini formal datoriile prevăzute în fişa postului.

Precum cel ce a îngropat talantul, există şi în rândul angajaţilor ispita de a depune un efort minim, apelând la tot soiul de subterfugii care să le justifice inactivitatea. Pe când dacă accentul este pus pe obiective de îndeplinit, pe a aduce câştig în firmă, printr-un efort colectiv, lucrurile se schimbă.

În comentariul său la pilda talanţilor, Andrei Pleşu are o viziune consonantă cu modelul inward/ outward asupra celor trei slugi cărora li s-a încredinţat câte o parte din capitalul stăpânului lor: „Diferenţa dintre primele două slugi şi sluga a treia este diferenţa dintre adepţii care se supun însărcinării primite cu bucurie, cu o anumită vervă procedurală, şi cei care o fac de frică, preocupaţi numai de securitatea lor personală. Multiplicatorii acţionează pentru profitul altuia. Păstrătorul se gândeşte numai la siguranţa sa, la obţinerea maximei certitudini, pe principiul minimei rezistenţe. Multiplicatorii sunt invitaţi să «intre» în spaţiul sărbătoresc al răsplăţii, să treacă, aşadar, din afară înăuntru. Dimpotrivă, păstrătorul «leneş» e azvârlit în «întunericul cel mai din afară»" („Parabolele lui Iisus. Adevărul ca poveste", Humanitas, Bucureşti, 2012, p. 181).

Iată cum pilda talanţilor oferă, încă de acum două mii de ani, un model de eficienţă în muncă (outward) pe care economia de piaţă l-a descoperit relativ recent. Mai mult, tot în această pildă putem identifica şi modelul după care ar trebui făcute promovările într-o companie. Stăpânul din parabolă spune fiecăreia dintre slugile care au înmulţit talanţii: „Bine, slugă bună şi credincioasă, peste puţine ai fost credincioasă, peste multe te voi pune; intră întru bucuria domnului tău" (Matei 25, 21 şi 23). Adică celui care lucrează eficient la un anumit nivel, i se vor putea, ulterior, încredinţa mai multe spre administrare. Cine însă nu va da roade fiind responsabil „peste puţine", cu siguranţă nu are de ce să primească atribuţii „peste multe", adică să fie promovat (de aceea e revoltător când vezi că ajung să conducă sate, oraşe sau domenii de anvergură naţională persoane care nu au coordonat în viaţa lor nici măcar doi oameni).

E legendar faptul că un mare miliardar a organizat un concurs pentru a încredinţa unei singure persoane administrarea întregii sale averi. Mulţi dintre cei înscrişi în competiţie aveau experienţă impresionantă şi calităţi cu totul deosebite. Dar când ieşeau de la interviuri, cineva arunca de undeva de sus, în faţa candidaţilor, o agrafă de birou. Unul singur s-a aplecat cu grijă şi a adunat de pe jos acest insignifiant obiect căzut în faţa lor. „Cine a fost atât de atent cu o agrafă de birou, cu siguranţă va avea mare grijă şi de averea mea", ar fi declarat acel miliardar, după ce l-a angajat pe acest candidat grijuliu.

Iată cum pilda talanţilor are aplicaţii în situaţii dintre cele mai neaşteptate. Cred că dacă actorii economiei de piaţă şi toţi lucrătorii ar fi conectaţi mai mult la preceptele evanghelice, nu doar că ar fi mai umani şi mai generoşi, mai conştienţi de rostul muncii lor, dar ar fi, cu siguranţă, şi mult mai eficienţi în activitatea lor specifică. Cum să nu fie aşa, când ai conştiinţa că patron e, de fapt, Însuşi Dumnezeu?

Ioan Sergiu Lungu - Îngrop sau lucrez talantul primit?

Aproapele meu e totdeauna mai bine plasat decât mine. Sau cel puțin așa tind să cred la o privire superficială. În primul rând aproapele de departe. Ţara în care s a născut el arată mai civilizat. Curățenia este curățenie. Tind să îmbrățișez valorile lui sau măcar să le râvnesc. Dar și ale celui de lângă mine. Deși beneficiem de același context, lui lucrurile îi merg altfel. Mult mai bine decât mie. Familia lui este mai așezată. Parcursul lui socio-profesional a fost mai facil. Profesia lui pare mai avantajoasă. Așa o fi sau e mult mai ușor să vezi lucrurile când ești pe margine. Ca la jocul de șah.

Propun o lectură a lucrurilor având ca fundal Pilda talanților relatată în Matei 25, 14-30. Este precedată de îndemnul la trezvie: Privegheați, că nu știți ziua, nici ceasul când vine Fiul Omului (vs. 13). Dacă ar veni astăzi, ce răspuns dau? Unde mă plasez? Sunt slugă bună și credincioasă? Sau slugă vicleană și leneșă? Uitându-mă în viața mea nu am curajul să mă așez în prima categorie. Nu cred că pot fi răsplătit pentru ce am făcut până acum. Dar încerc să văd partea plină a paharului. Pot să mă bucur că nu mi-a dat doi sau cinci talanți. Ar fi fost mai greu de gestionat. Orice dar vine cu prețul lui de responsabilitate. Cu cât e mai mare darul, cu atât te solicită mai mult. Slavă Domnului că ne-a dat fiecăruia după putere.

În pildă, sluga vicleană și leneșă recunoaște că a ascuns talantul în pământ (Matei 25, 25). Aș putea să spun și eu asta? Nu. Nici nu cred că știu bine ce talant mi-a dat Dumnezeu. Și mă întreb de ce? Sunt ispitit să privesc tot timpul

la cel de lângă mine. Înzestrat cu ochi critic, văd foarte bine talanții sau responsabilitățile aproapelui.

Părinții mei ar putea fi mult mai buni. Profesorii mei ar putea să-și dea mai mult silința cu educația mea. Prietenii și apropiații mei ar putea fi mai atenți cu cei din jur. Oamenii politici, conducătorii și superiorii mei ar putea reprezenta mai bine interesele noastre decât o fac. Românii ar putea face efortul ca țara în care trăim să fie mult mai plăcută.

Dar eu voi fi întrebat de talantul pe care eu nu l-am lucrat, nu de talanții celorlalți. Faptul că văd neîmplinirile lor nu-mi deschide ochii. Captat de paiul din ochiul aproapelui, bârna din ochiul meu rămâne neluată în seamă. Orbire clară. Oare asta nu este îngroparea talantului? Prima condiție să lucrez este să fiu conștient de tezaurul de care beneficiez. Nu pot să mă apuc de treabă dacă nu știu ce resurse am. Cum evaluez resursele? Cum știu unde mă aflu? Cum pot ști ce talant am?

În Evanghelie talanții sunt împărțiți. Sunt dar. Ce daruri am primit eu?

⇒ *În primul rând viața. Un mare talant pe care atât de posesiv ni-l însușim, încât nu-l mai vedem ca dar. O cultiv eu și o folosesc cum ar trebui? Sau o risipesc și o îngrop în lucruri marginale? De multe ori o îngrop în tot felul de nemulțumiri care de care mai mărunte.*

⇒ *În al doilea rând sănătatea. Oare o folosesc cum ar trebui? Sau de multe ori abuzez de ea, nu o îngrijesc și o îngrop în plăcerile care mă stăpânesc?*

⇒ *Apoi valorile creștine și naționale. Câte mai avem. Mă așez eu cum și cât trebuie în ele și le lucrez cu folos? Sau le îngrop în cenușa valorilor pe care mi le vinde ipocrit societatea consumistă de care mă îndulcesc?*

⇒ *Apoi familia tradițională. Sunt suficient de conștient de acest talant și mă folosesc de el sau îl îngrop în grijile mărunte și în goana după multe și diverse importante nimicuri?*

Talant este și lucrul pe care sunt eu astăzi chemat să-l fac. În fișa postului meu ce scrie? Cum mă achit de datoriile pe care le presupune statutul meu? Oare depun tot efortul pentru a obține cel mai bun rezultat din lucrarea mea? Oare fac tot ce mi stă în putere la locul în care m-a așezat Dumnezeu? Oare nu aș putea să mă jertfesc mai mult pentru lucrarea binelui din postura neînsemnată în care mă aflu? Cu siguranță este loc de mult mai bine în tot ce lucrez. Cred cu tărie că toate relațiile mele cu aproapele pot fi îmbunătățite semnificativ. Fie în familie, fie cu prietenii, fie cele profesionale. Cu un minim efort aș putea spori binele în Biserica și societatea de la care îl revendic. Aș putea să fiu mai angajat și responsabil în tot ce fac. Aș putea să mă jertfesc mai mult. Aș putea să nu mai

îngrop talantul în menajarea și plăcerile mele. În măsura în care aceste lucruri nu se întâmplă, îngrop talantul cu care m-a înzestrat Dumnezeu.

Adâncind analiza lucrurilor, văd că nu pot nimic de fapt. Sunt nevoit să primesc cuvântul Mântuitorului: Fără Mine nu puteți face nimic (Ioan 15, 5). Dar cum pot accesa ajutorul Lui? Cum pot lucra acest talant dumnezeiesc? Credem și mărturisim că ne putem împărtăși din Dumnezeu. Cum? Prin harul dumnezeiesc pe care îl avem lucrător în Biserică. Ne putem împărtăși din Dumnezeu prin Sfintele Taine și toate celelalte lucrări ale Bisericii. Încerc să detaliez cu exemplul Sfintei Liturghii. Prin aceasta facem lucrător în viața noastră talantul împărtășirii de Dumnezeu. Ar putea fi un talant neprețuit. Dacă îl folosesc la capacitatea lui. Dar eu, de cele mai multe ori, îl îngrop în comoditate, în delăsare, în lipsa de grijă sau chiar în puțina mea credință. În cel mai bun caz îl îngrop într-o foarte acută conștiință a păcătoșeniei mele, a nevredniciei mele. Cele din urmă ar trebui să fie motorul dorinței mele de a alerga la biserică cât mai des și cât mai atent pentru a mă împărtăși de acest talant.

Totuși, nu e suficient doar să merg la biserică. De ce spun asta? Exemplific cu experiența mea. Personal sunt condiționat de profesie să merg frecvent la biserică. Sunt cântăreț la strană. Dar asta nu înseamnă neapărat că lucrez talantul împărtășirii de Dumnezeu. Cred că mai mult îl îngrop. Responsabilitățile unui cântăreț, ascultarea pe care trebuie să o împlinesc în timpul slujbelor, îmi distrag atenția la forme. Este necesar un efort susținut pentru a fi atent și pentru a depăși lucrurile exterioare. Uneori conștientizez și riscul familia-rității excesive cu cele din biserică. Această familiaritate devine tot un pământ în care, inconștient dar sigur, îngrop talantul încredințat nouă, cler și credincioși.

Cu cât conștientizez mai mult faptul că îngrop talantul meu, cu atât voi căuta mai mult medicamentul și voi lucra talantul primit. Iar dacă chiar îmi propun ferm și voi reuși într-o oarecare măsură, mă voi bucura auzindu-L pe Mântuitorul zicând: Tot celui ce are i se va da și i va prisosi, iar de la cel ce n-are, și ce are i se va lua (Matei 25, 29).

Sursa: ziarullumina.ro

Adrian Cocoşilă – Talanţii

Ţin să precizez dintru început că toţi primim talanţi (daruri). Unii primesc mai mult, alţii mai puţin. Dar nimeni nu este lipsit de dar. Ni se încredinţează atât cât putem înmulţi. Dumnezeu nu dăruieşte cu zgârcenie, dă fiecăruia după puterea lui (I Petru 4, 10).

Asta nu înseamnă că cel care s-a învrednicit să primească şi să înmulţească cinci talanţi va fi mai fericit decât cel care a primit şi înmulţit un singur talant. Pentru Dumnezeu nu cantitatea talanţilor este importantă. El nu e interesat că la sfârşitul chipului acestei lumi să aibă un anumit număr de talanţi. Ceea ce îl interesează este împlinirea misiunii pentru care noi am fost aduşi la existenţă. Iată de ce unul cu un singur talant, poate fi la fel de fericit ca unul care a primit cinci talanţi. Dacă l-ar fi interesat cantitatea talanţilor, atunci e limpede că recompensa nu ar mai fi fost aceeaşi. Dumnezeu nu ar mai fi rostit aceleaşi cuvinte către cel cu cinci talanţi şi către cel care a primit doi talanţi: "Bine, slugă bună şi credincioasă, peste puţine ai fost credincioasă, peste multe te voi pune; intră întru bucuria domnului tău". S-ar fi adresat diferit. L-ar fi felicitat în chip deosebit pe cel care a avut de înmulţit cinci.

Iar că Dumnezeu nu este interesat de cantitate, reiese şi din faptul că s-a supărat pe cel care a îngropat singurul talant primit. Dacă dorea cantitate, i-ar fi spus celui cu un singur talant că decât să-l fi pierdut, e bine că l-a îngropat. Că e mai bun un talant îngropat, decât unul pierdut. Dar iată că Dumnezeu nu a gândit aşa, şi l-a numit "sluga cea netrebnică" şi a cerut ca ea să fie aruncată intru întunericul cel mai din afară. Acolo unde vor fi plângerea şi scrâşnirea dinţilor.
Oare de ce Dumnezeu a reacţionat astfel? Pentru că fiecare dintre noi dispune de o înzestrare unică, de aceea şi înmulţirea talantului se face într-un mod particular. Chiar dacă vorbim de acelaşi talant, el se cere înmulţit în chip diferit. Multiplicarea talanţilor ne schimbă, ne face asemănători lui Dumnezeu. Pierderea cu bună ştiinţă sau din neglijenţă a talanţilor sau a talantului de la

Dumnezeu înseamnă refuzul de a înnoi firea omenească. Iar dacă înmulţirea lor aduce asemănarea cu Dumnezeu, atunci trebuie să căutăm să le înmulţim în fiecare clipă.

Părintele Constantin Galeriu spunea "Să fii pregătit ca şi cum ai pleca în clipa asta".

Talanţii îşi au originea în Dumnezeu cel milostiv. Ei sunt daţi ca şi noi să ajungem milostivi. Din acest motiv, El nu rămâne nepăsător atunci când vede că noi îngropăm talanţii. A îngropa talanţii echivalează cu a pune un hotar iubirii lui Dumnezeu. Înseamnă a nu mai lăsa această iubire dumnezeiască să se reverse şi asupra altora. Ori Dumnezeu nu doreşte ca iubirea Lui să se oprească la noi.

Primele două slugi din pilda talanţilor acţionează pentru înmulţirea darurilor, deci pentru împărtăşirea către cât mai mulţi semeni a iubirii dumnezeieşti. Sluga care a primit un singur talant nu vede dincolo de ea, de aceea consideră că cea mai indicată relaţie cu talantul primit e să-l îngroape.

Având în vedere originea lor, e bine să menţionăm că înmulţirea talanţilor nu se poate face decât prin iubire. E fals să credem că putem înmulţi talanţii şi atunci când suntem certaţi cu semenii. Iertaţi răul pe care alţii vi l-au făcut şi veţi primi mai multă putere de a înmulţi talanţii.

Cosmin Stoica - Talantul unui om leneș

Dacă ar fi să ne conformăm fișei postului, omul cu un singur talant nu e de acuzat. El își îndeplinește corect sarcina. Un talant a primit în grijă, un talant întoarce stăpânului. Omul nostru se duce și îl îngroapă în pământ, nu riscă să-l înmulțească, el fuge din start de responsabilitate și de eventuale consecințe ale păstrării talantului în propria vistierie sau casă. În plus, pare să nu aibă nici o pasiune față de sarcina dată. Nu simte nimic pentru slujba sa ori pentru munca depusă, nu-și personalizează îndemânarea și talentul în gestionarea talantului.

„Apropiindu-se apoi și cel care primise un talant, a zis: Doamne, te-am știut că ești om aspru, care seceri unde n-ai semănat și aduni de unde n-ai răspândit și, temându-mă, m-am dus de am ascuns talantul tău în pământ; iată, ai ce este al tău. Și răspunzând stăpânul său, i-a zis: Slugă vicleană și leneșă, știai că secer unde n-am semănat și adun de unde n-am răspândit?” (Sfânta Scriptură, Matei, 25)

Lenea este simțită ca o stare inofensivă și inactivă. Credem că, sub pătura lenei, omul nu poate să-și facă și nici să facă rău. Omul leneș pare să aibă o cumințenie imună la păcate și virtuți. Cine nu muncește nu greșește, ar spune o vorbă vrednică.

Credem că doar stările de somn și oboseală sunt printre cauzele consacrate ale lenei. Se spune că omul leneș nu se poate scula de dimineață. El nu poate deranja decât prin intensitatea sforăitului.

În pilda talanților, omul care primește un singur talant pare să nu aibă spirit antreprenorial, în rest pare un om serios. El este un om cuminte, prudent, în aparență nu riscă nimic de frica stăpânului. „Apropiindu-se apoi și cel care primise un talant (…)"

Dar, omul cuminte și prudent nu așteaptă să i se ceară explicații. Se apropie de stăpân, inofensivul devine ofensiv, pune anestezie în vârful săgeții. Vine cu tupeu, acuzându-l pe stăpân, cu o oarecare uzanță de curtoazie. „Doamne, te-am știut că ești om aspru, care seceri unde n-ai semănat și aduni de unde n-ai răspândit și, temându-mă (…)

Omul cu un singur talant demonstrează, abuzând de etică, faptul că îi era teamă nu doar de exigența, ci și de incorectitudinea sau legalitatea îndoielnică a faptelor stăpânului. Omul cu un singur talant se ferește de complicații, stă în banca lui. Deși îl cunoaște pe stăpân la fel de mult ca ceilalți, evidențiază doar partea cea rea a acestuia.

Dar și stăpânul îl cunoaște destul de bine, din acest motiv îi încredințează un singur talant. Dacă ar fi să ne conformăm fișei postului, omul cu un singur talant nu e de acuzat. El își îndeplinește corect sarcina. Un talant a primit în grijă, un talant întoarce stăpânului.

(…) m-am dus de am ascuns talantul tău în pământ (…) Omul nostru se duce și îl îngroapă în pământ, nu riscă să-l înmulțească, el fuge din start de responsabilitate și de eventuale consecințe ale păstrării talantului în propria vistierie sau casă. În plus, pare să nu aibă nici o pasiune față de sarcina dată. Nu simte nimic pentru slujba sa ori pentru munca depusă, nu-și personalizează îndemânarea și talentul în gestionarea talantului.

„Îndată plecând cel ce primise cinci talanți, a lucrat cu ei și a câștigat alți cinci talanți. De asemenea, și cel cu doi a câștigat încă doi".

Ceilalți doi oameni au muncit în această perioadă ba, mai mult, s-au apucat „îndată" de înmulțirea lor. Omul harnic ia timpul de coarne și îl folosește, omul leneș „s-a dus" pierde vară până-n seară, să-și îngroape singurul talant. Cât timp pierdem căutând așternutul somnului cel de moarte, câte talente de înălțare irosim meditând la monumentalul loc de îngropare?!

„Iar cel care primise un talant s-a dus, a săpat în pământ și a ascuns argintul stăpânului său".

Deși i se încredințase și lui o parte din avere, fie și un singur talant, pe bază de încredere, omul viclean și leneș sapă în pământ, mortificând și bruma de valoare

și șansa care i se mai tolera. Ascunzând argintul, își ascunde de fapt competența în viclenie și specializarea în lene. Nefăcând lucrurile transparent și la lumină, cu talantul îngropat și-a câștigat moartea.

„Talantul tău” arată o fugă de responsabilitate și colegialitate și o oarecare silă, o muncă forțată, aparent corectă, dar superficială. Talantul tău arată o nepăsare față de personalitatea stăpânului, față de încrederea pe care acesta o acordă celor trei, natura muncii depuse, climatul locului de muncă. Omul leneș nu are un spirit de proprietate de bun simț asupra lucrului bine făcut, nu-i pasă de finalitatea muncii depuse.

Talantul nu este păstrat în condiții ambientale normale, ci doar de securitate aparentă. Omul cu un singur talant muncește doar pentru salariu, nu are inițiativă, pasiune, dăruire. Stăpânul pare să secere unde nu a semănat, dar față de slugi nu este exagerat, deoarece dă „fiecăruia după puterea lui”, este un șef de treabă.

Sarcina primită îi este ușoară, stăpânul se pare că știe să gestioneze bine încărcarea cu task-uri pe angajat. El are o oarecare pretenție, știe că omul cu un singur talent poate mai mult, are în stare latentă și anumite calități umane și profesionale, de aceea îi cere socoteală.

Paradoxul acestei pilde cu un om cuminte, un leneș conștiincios am putea zice, un simplu salariat care-și vede de treaba lui, respectă orele de program și sarcina corectă apare atunci când stăpânul îl catalogheză ca fiind viclean și leneș. Cu alte cuvinte, dacă mă știai cum sunt ca stăpân, îmi cunoșteai exigențele și chiar anumite excese, de ce te eschivezi, de ce fugi de minima responsabilitate?! Ceilalți doi sunt numiți credincioși și vrednici.

Pilda aceasta, nefiind în registrul unui meeting, ci în minuta Împărăției Cerurilor arată că omul leneș nu e așa de inofensiv pe cât pare, iar lenea este doar efectul unor patimi și conflicte. Lenea nu este o stare singulară, merge mână în mână cu viclenia.

În măreția și bunătatea lui Dumnezeu, omul cu un singur talant se poate bucura de Împărăția Cerurilor doar dacă renunță la viclenie și lene. Lenea nu este periculoasă și nu contagiază prin lene, ci prin păcatele generate sau generatoare: invidia, trădarea, bârfa, frica de decizie, superficialitatea, lipsa de omenie și profesionalism.

(…) iată, ai ce este al tău (…) În această exprimare, vulgaritatea fină a repulsiei omului viclean și leneș nu arată doar eliberarea de grijă, ci invidia față de bogăția celuilalt. Aici apare o teamă împletită cu invidia. Teama de stăpân este

generată mai întâi de lipsa de profesionalism și de pierdere a confortului slujbei. Încredințându-i-se un singur talant, în mod cert a avut în trecut sarcini mult mai ușoare decât colegii care primiseră doi și cinci talanți.

Frica și neputința de a întreprinde o activitate determină invidia față de om, de munca și lucrul său. El își asumă doar păstrarea talantului pentru stabilitatea (păstrarea) locului de muncă. Un talant îngropat în pământ putea să se deterioreze, dar pe omul viclean nu îl interesează calitatea și rezultatul muncii depuse. Nu este talantul lui, nu-i pasă de rugină.

Omul viclean și leneș este totuși un tolerat și un norocos într-un astfel de mediu. Colegii săi pot mai mult, dar și fac mai mult. Fiind leneș, el încearcă să se descurce și nu poate altfel decât uzând de protocolul lingușitor al vicleniei.

La venire, stăpânul nu stă mult pe gânduri în a-l cataloga, sigur îndeplinise cu succes atributele vicleniei și lenei și cu alte ocazii. Lipsa de profesionalism sau experiența modestă sunt înțelese de la început, primește după puterea lui. Ceea ce nu mai acceptă stăpânul este lipsa de omenie și pentru aceasta îi decide soarta.

O astfel de pildă necesită multă analiză economică și resurse umane. Avem multă economie în cuvintele Domnului Iisus Hristos, fapt care dovedește că economia ca artă a bogăției are principii frumoase, dacă se pun în practică prin mai mult suflet decât minte.

Pilda este de actualitate pentru noi toți, cu salarii mari sau mici, cu o carieră frumoasă sau cu slujba pentru pâinea copiilor. Indiferent de crize și crizați, viclenia și lenea nu justifică un context nefavorabil, condițiile de muncă și remunerație. Viclenia și lenea arată doar lipsa de omenie, pentru că stăpânul tolerant cu capacitatea modestă a omului viclean și leneș a avut multă omenie și încredere.

Stăpânul aspru este totuși om bun, plătește încrederea cu un talant de argint strălucitor. Omul viclean răsplătește încrederea stăpânului cu o monedă proprie: un talant dezgropat, poate intact fizic, dar irevocabil uzat moral.

“Iisuse, rămâi bucuria mea! – Lidia Stăniloae despre înmulţirea talanţilor şi marele pianist Dinu Lipatti. Dincolo de artă, acolo unde este esenţialul vieţii…

Celebrul compozitor englez, Edward Elgar spunea: “Muzica ne înconjoară, ea se găseşte pretutindeni în jurul nostru, în aer, oriunde. Nu avem decât să luăm de acolo cât ne trebuie”. Ori de câte ori ne vin în minte aceste cuvinte, nu putem să nu ne amintim de marele pianist Dinu Lipatti.

După ce concertaseră împreună la Londra, Herbert von Karajan mărturisea: „Nu mai era pian, era muzică eliberată de orice gravitate, muzică în cea mai pură formă a ei, aşi cum ne-o poate reda cineva care nu mai trăieşte printre noi, pe pământ”.

„Era marcat de o aură suprapământeană“, spunea compozitorul Frank Martin, iar Francis Poulenc vedea în el un artist de o spiritualitate dumnezeiască.

A murit în 1950, în vârstă de 33 de ani. Scurta-i viaţă a stat sub semnul graţiei divine, spunea dirijorul Paul Sacher.

„În prezenţa lui totul devenea transparent, erai silit să renunţi la aparenţe şi la provizoriu. Ceea ce caracteriza interpretările sale era o luciditate castă”, scria cu mare veneraţie Cari Burckhardt, eseist şi istoric elveţian.

S-ar putea cita în continuare multe alte cuvinte de caldă admiraţie ale celor mai mari muzicieni contemporani, dedicate lui Dinu Lipatti.

Care să fie oare pricina acestei recunoaşteri unanime? Nu sunt opinii de specialitate, docte, reci, obiective, aşa cum auzim deseori. Poate faptul că luciditatea presupune suferinţă, dăruire totală, conştiinţă a menirii pe care avem să o împlinim în această trecătoare existenţă a noastră? Cea care transformă efemerul în definitiv, în neuitare? O transpunere a pildei talanţilor, atunci când nu-i îngropăm, ci îi sporim cu conştiinţa că darul care ni s-a dat trebuie amplificat, comunicat şi altora şi nu pierdut cu indiferenţă şi inconştienţă? Că înainte de pretenţiile pe care ne închipuim că avem dreptul să le formulăm, trebuie să îndreptăm severitatea şi exigenţa asupra noastră înşine.

Deşi era grav bolnav şi mai avea puţin de trăit, Dinu Lipatti a fost extrem de exigent cu el însuşi. Înregistrările lui, din păcate nu prea numeroase, sunt perfecte, legendare, considerate şi astăzi de referinţă. E o ilustrare evidentă şi inevitabilă, totdeauna actuală, a pildei talanţilor. Actuală şi necesar de întipărit în existenţa noastră.

Nu ajunge să percepem cu simţurile noastre o manifestare de artă, oricât ar fi de pregătite pentru aceasta. Şi nu numai despre artă este vorba, ci de acel inefabil, dincolo de artă, dincolo de virtuozitate. Este vorba de o atitudine de viaţă. De strădiunţa de a face ca înmulţirea talanţilor să devină un fapt existenţial, atunci „totul devine transparent, dincolo de aparenţe şi de provizoriu", cum spune Paul Sacher.

Prin parabola talanţilor, Iisus Hristos ne-a pus la dispoziţie una din căile prin care omenescul din noi se autodepăşeşte, se purifică, părăseşte infatuarea, suficienţa, lipsa de perspective. Ni se spune că cel care „şi-a îngropat talantul" va fi damnat. Nu şi-a valorificat talantul, nici nu a adus stăpânului său roadele pe care talantul le-ar fi putut produce, ci şi-a îngropat talantul. Această acţiune de suficienţă şi nepăsare, orbirea care dispreţuieşte darul lăsat omului de către Domnul, este pricina damnării lui.

Cât de des îngropăm noi talanţii, sau îi obligăm şi pe alţii s-o facă? Ne-am întrebat, oare, care sunt consecinţele funeste ale acestei inconştiente, ale acestei orbiri totale, aidoma celei de care au dat dovadă odinioară Adam şi Eva, ceea ce le-a adus alungarea din Rai? Ce ne rămâne după ce îngropăm darul Domnului? O existenţă cenuşie, fără bucurie, chiar dacă ni se pare o reuşită pe planul efemer al succesului material?

În 16 septembrie 1950, cu puţin înainte de moarte, la concertul de la Besancon, rămas în istoria culturii ca unul dintre cele mai mari evenimente muzicale dintotdeauna, Dinu Lipatti, prea slăbit ca să-l poată duce până la capăt, a întrerupt interpretarea Valsurilor de Chopin. La poartă aştepta o maşină a salvării. Cu ultimele sale puteri, a interpretat coralul de Bach „Jesu bleibet

meine Freude“, „Iisuse, rămâi bucuria mea”. De altfel cu acest coral îşi începea şi îşi sfârşea toate concertele. Cu acest coral şi-a început activitatea concertistică şi cu el a încheiat-o pentru totdeauna. Din sala de concert a fost dus direct la spital…

Nu ne putem împiedica de a reflecta la destinul marelui pianist. El ştia chiar şi în pragul morţii lui, că marea taină a vieţii, sensul ei, este acela de a nu ne îngropa talantul, pentru a rămâne astfel întru bucuria Domnului. Ni s-a dat bucuria, darul de preţ al Creatorului pentru făpturile Sale. Vedem oare adevăratul chip al vieţii, frumuseţea, generozitatea ei? Pământul ne dă de toate, soarele ne încălzeşte, păsările cântă pentru noi. Nu trebuie decât să primim bucuria care străluceşte, care ar putea străluci în noi, în dragostea noastră pentru ceilalţi, a celorlalţi pentru noi. „Tu, bucuria mea de toate zilele”, spune fericitul Augustin.

La sfârşitul veacurilor, citim în cutremurătoarele pagini ale Apocalipsei, vom da seamă de toate faptele noastre. Atunci va fi socoteala cea mare, scadenţa. Vom răspunde ce am făcut cu talantul dăruit nouă, ce s-a ales din scânteia divină pe care Marele Judecător a pus-o în noi, dacă am înăbuşit-o în ură şi lăcomie, sau am lăsat-o să strălucească în suflete. Vom răspunde în numele libertăţii noastre, pe care nimeni nu ne-o poate lua.

Personalităţi ca Dinu Lipatti, rămase în legendă, nu se mai prea pomenesc astăzi. Ce rost ar avea? Comparaţiile supără. De ce uităm că viaţa ne-a fost dată ca să trăim varietatea, culoarea ei, noutatea pe care numai darul Lui şi prezenţa celorlalţi ne-o poate dărui. Numai astfel ne înnoim, şi ei se înnoiesc crescând împreună cu noi, descoperim împreună existenţa, ne pregătim pentru un dincolo infinit în strălucirea lui eternă, pe care ni-l dăruieşte Creatorul, primindu-ne în comuniunea nepieritoare cu Persoanele Treimice, model desăvârşit al comuniunii iubitoare.

Poate că ar trebui să învăţăm că acest cuvânt „eu”, pe care uneori îl repetăm până la exasperare nu înseamnă şi nu aduce nimic dacă nu este întovărăşit de „tu”, de „noi“, de „împreună”. Acestea sunt cheile miraculoase care deschid omului poarta spre adevărata existenţă, spre adevărata lui configurare ca element unic, irepetabil, aducătorul de infinită noutate, spre destinul nostru ca fii ai Domnului.

De curând, în cadrul unei emisiuni banale de televiziune, un psihiatru care studiază comportarea copiilor în primele luni de viaţă, a remarcat că primele vorbe pe care le pronunţă bebeluşii sunt numele părinţilor, ale persoanelor apropiate. Ei cer să mănânce, să fie luaţi în braţe, vor evenimentele din universul lor. Dar nici unul nu spune, ca prim cuvânt, „eu”. Chiar şi atunci când

se referă la propria persoană, folosesc de obicei persoana a treia: „bebeluşul face nani”… „bebeluşul papă”… etc. Nu e curios?

Trebuie să înţelegem că pietrele din care ne construim viaţa sunt convingerile, este credinţa nelimitată, din care construim edificiul realităţii noastre. Nu se poate trece peste această realitate, peste atitudinea noastră faţă de această realitate, tot ce se întâmplă în jurul nostru ne obligă s-o recunoaştem. Şi preschimbă temporalul în veşnicie, întărindu-ne credinţa în adevărul fundamental că nu există nimic de care să ne temem, pentru că am primit darul bucuriei, al strădaniei de a ne împlini, aşa cum spune scriitorul englez Julian Barnes, care şi-a intitulat o carte Nimic de care să ne temem.

„Nu vă temeţi!“ (Matei 28, 5), stă scris în Cartea Sfântă. Este secretul supravieţuirii noastre, să nu-l trecem cu vederea. La sfârşit se va spune unora: „Intră întru bucuria Domnului tău“. Vom fi şi noi printre ei?

Iată sensul profund al cuvintelor coralului pe care l-a iubit Dinu Lipatti, „Iisuse, rămâi bucuria mea”, pe care ar trebui să le rostim în fiecare zi şi care ne ajută să descoperim esenţialul. Căutarea acestuia ar trebui să ne preocupe întreaga viaţă.

(din: Lidia Staniloae, La bursa adevărului, Editura Trinitas, 2014)

Camelia Cristea – Talanţii

Din marea Ta Iubire ai împărţit talanţii,
Copiilor să crească şi-n timp să-i înmulţească.

Mi-ai dat cu bucurie şi mie un talant,
Dar în "marea vâltoare", l-am rătăcit pe cale
Şi sunt tare mâhnită, sunt azi în supărare.

Şi caut, în toate ale mele
Talantul să-l găsesc
Şi de mi-oi da şi vreme
Aş vrea să-l înmulţesc.

O, Doamne fă lumină în căutarea mea
Ca să găsesc talantul şi dărnicia Ta.

Din rătăcire scoate talantul să-l găsesc
Şi Doamne dă-mi putere şi timp să-l înmulţesc!

Şi când va fi să vină şi ziua de socot
Din punga mea de galbeni
Mai mulţi talanţi să scot!

Ierom. Maxim Morariu - Talanții și veșnicia

Aspecte introductive

Pericopa de astăzi este, de departe, una dintre cele mai interesante și mai complexe texte ce pot fi regăsite în relatarea Sfântului Matei. E un pasaj cu caracter de referențialitate, fapt ce face dificile încercările de tâlcuire. Întrucât, în decursul istoriei, multă lume și-a dat cu părerea cu privire la conținutul ei, e dificil oricui se încumetă să o analizeze, să aducă ceva nou. De aceea, nici noi nu vom încerca aici să revoluționăm cele deja știute, ci mai degrabă să prezentăm în chip sintetic aspectele esențiale.

Ea este plasată imediat după pilda celor zece fecioare și face parte dintr-o adevărată suită de texte în cadrul cărora Mântuitorul Hristos vorbește despre Împărăția Cerurilor și venirea ei. Ca de obicei, povestea este formulată pe înțeles și mustește de semnificații.

Testul

Un om a decis să plece pentru o vreme pe meleaguri îndepărtate. Motivele care au stat la baza hotărârii lui nu ne sunt cunoscute. Povestitorul vine însă să arate că înainte de a se porni pe cale, și-a rânduit toate acasă. A lăsat în grija slujitorilor părți din propriu-i avut. L-a împărțit în funcție de calitățile pe care le vedea la fiecare dintre cei trei pe care i-a ales. Acest lucru venea ca un test, menit să evalueze diferite competențe ale fiecăruia dintre ei.

Reacțiile au fost diferite, la fel ca și darurile. Doi vor alege să nu păstreze talantul ca pe un avut propriu, ci să-l investească. Unul va avea grijă să tezaurizeze intact ceea ce primise. Îngropându-l. Cunoaștem doar motivația ce a stat

la baza ultimei antreprize. La întoarcere, cele încredințate vor fi cerute înapoi. Era firesc, nu aparțineau celor în cauză. Erau lăsate în grija lor doar pentru o perioadă scurtă.

A fi o slugă bună

Am uitat să spunem că talantul era, conform specialiștilor, o unitate de măsură veche a masei, dar și una de valoare echivalentă cu această masă a unui metal prețios. Valoarea lui nu era una de neglijat.

Sluga ce primise cinci talanți îi va returna stăpânului dublul celor primite. La fel va face și cea cu doi. Cea care primise unul singur, va restitui și ea cele încredințate, fără a aduce însă nici un profit. Ba mai mult, își va întărâta stăpânul, motivându-și decizia de a-i returna doar cele ce i se cuvin: „Doamne, te-am ştiut că eşti om aspru, care seceri unde n-ai semănat şi aduni de unde n-ai împrăştiat. Şi temându-mă, m-am dus de am ascuns talantul tău în pământ; iată ai ce este al tău”.

La rândul lui, omul intră în logica celui care-i vorbește și-i răspunde pe măsura aroganței: „Slugă vicleană şi leneşă, ştiai că secer unde n-am semănat şi adun de unde n-am împrăştiat? Se cuvenea deci ca tu să pui banii mei la zarafi, şi eu, venind, aş fi luat ce este al meu cu dobândă”.

Sluga leneșă sau păcatul aroganței

Slujitorul ce a primit un talant greșește în primul rând prin aceea că se dezinteresează de avutul stăpânului mai multă vreme. Ca orice om aflat în slujbă, trebuia să-și dea interesul ca cele primite să fie nu doar îngrijite, ci și sporite. Astfel și-ar fi asigurat deopotrivă bunăvoința stăpânului său și promovarea într-o funcție mai aleasă. Nici situația în care se aflǎ, nu-i este întru totul în dezavantaj. Ceea ce-l descalifică este atitudinea. Cu certitudine dacă, în loc să se rățoiască la cel care-i ceruse înapoi suma încredințată, ar fi afișat o mină spășită și ar fi gӑsit o motivație bună, ar fi fost cel mult dojenit nițel. Greșește însă, la nivelul strategiei. E sincer și acest lucru este cât se poate de bun. Dar își împănează sinceritatea cu anumite detalii însăilate, ce nu-și au rostul, nici locul. Vin să-i justifice acțiunea și au efectul total opus.

Dincolo de proasta educație, dă dovadă și de nesimțire. Incipitul: „seceri unde n-ai semănat și aduni de unde n-ai împrăștiat”, echivalează cu un tras de ureche al stăpânului. În plus, nu are la bază dovezi concrete. Cel puțin, așa ne lasă evanghelistul să înțelegem. Iar cel în cauză îl pune la punct. Îi arată unde îi este locul și-i aplică o corecție, așa cum merită.

Actualitatea mesajului

Faptul de a fi o parabolă ce vorbește despre Împărăția Cerurilor, prin intermediul căreia Hristos „dă din casă” lucruri privitoare la aceasta, îi dă pericopei un aspect de actualitate și o dimensiune simbolică aparte.

Sfinții părinți sunt în unanimitate de acord cu faptul că Domnul vorbește aici despre Sine. El este Stăpânul ce lasă în grija slugilor talanții. Ca un om ce pleacă într-o țară îndepărtată, Dumnezeu ne lasă și nouă în grijă felurite daruri, atunci când venim în lume. Urmărește apoi să vadă ce facem cu ele. Iar noi suntem chemați să le-nmulțim. Ca cele două slugi date exemplu. Răsplata va veni dincolo, când ni se vor încredința cinstiri și slujiri în proximitatea Stăpânului.

Cum pot fi înmulțiți acești talanți? E simplu. Prin toate acele lucruri pe care le facem pentru a vorbi celorlalți despre Domnul. Cu cuvântul, dar mai ales cu fapta. Prin modul în care dăm o mână de ajutor celui aflat la nevoie. Prin stropul de bucurie pe care-l presărăm în sufletul celui îndurerat. Prin oferirea unui umăr pe care să se plângă și prin felul în care știm să-i vorbim Stăpânului despre alții, cu dragoste. Aparent, îi creștem Lui popularitatea și valoarea. În realitate, noi suntem cei câștigați. Făcând aceasta, sporim darurile înnăscute în noi de Domnul. Intrăm într-un firesc angrenaj, în cadrul căruia îi restituim Dânsului cele ce-I aparțim și ne creștem valoarea.

În mod deloc întâmplător, atunci când răspândim altceva decât lucrurile bune, ne asemănăm cu cel ce a ascuns talantul. Ne pustiim propria ființă, ascunzându-l pe Dumnezeu altora. Ca și chipuri ale Lui, suntem chemați să strălucim. Să răspândim lumină.

Nu vă gândiți la kitch-uri și sclipicioșenii! E vorba despre acea lumină menită să treacă la și prin celălalt, precum cea a soarelui printr-o fereastră curată. Și să se răspândească. Să devină parte a unui ingenios mecanism, din care toți să aibă de câștigat. De fiecare dată când nu facem acest lucru, îngropăm talantul. Ascundem pe Domnul de ceilalți și nu realizăm că în fapt, Îl ascundem de noi înșine. Și în lipsa Lui, concurența își face de cap!

Mai există un aspect interesant, ce ar merita adus în discuție aici. Atitudinea slugii leneșe. Una de-o bățoșenie nepotrivită. De fiecare dată când reproșăm aproapelui un lucru, nu suntem decât palide umbre ale acestui prototip. În fiecare moment în care, în loc să-l facem pe vecinul din biserică sau de pe stradă să se uite cu admirație la modul în care ne trăim credința, îl bombardăm cu tot felul de bombăneli, reproșându-i că nu face bine un lucru sau că face rău altul, nu suntem departe tare de atitudinea slugii ce nu-și vede lungul nasului! Uităm că Dumnezeu e Cel ce judecă. Că Dânsul e proprietarul locașului și al lumii. El

are dreptul să atragă atenția, ca gazdă. Și dacă nu o face, o fi având motivele Lui!

Firesc ar fi ca blândețea să ne caracterizeze comportamentul, iar ceilalți să învețe din modul în care ne trăim credința. Abia atunci, talanții ar fi folosiți cum trebuie și ar aduce profitul potrivit.

Să citim, așadar, pericopa aceasta și în această cheie. Și să avem în vedere și faptul că ea se referă și la relația noastră cu aproapele și la feluritele ei ipostaze. Îndrăzniți!

Pr. prof. Vasile Vlad - Evanghelia de Duminică - Înmulțirea talanților, calea spre Împărăția darurilor nesfârșite

Duminica a 16-a după Rusalii (Pilda talanților) Matei 25, 14-30

Fragmentul evanghelic (Matei 25, 14-30) rânduit a se citi în Duminica a 16-a după Rusalii constituie una dintre cele mai profunde și mai complexe pagini biblice. Textul vorbește despre începutul deplin al Împărăției lui Dumnezeu de la capătul istoriei, despre momentul Judecății din Urmă și despre moștenirea Vieții veșnice.

Evanghelistul Luca (19, 11) precizează că pilda talanților reprezintă răspunsul Mântuitorului adresat celor care „credeau că Împărăția lui Dumnezeu se va arăta îndată”. Domnul lămurește că a douaVenire va fi „după multă vreme” (Matei 25, 19) și că atunci „Stăpânul se va socoti cu slugile”, adică vor fi judecate libertatea și lucrarea fiecărei făpturi.

„Omul, icoana în care Dumnezeu Și-a făcut autoportretul”

Așadar, chipul Împărăției este asemenea „unui om care, plecând departe, și-a chemat slujitorii săi” și le-a încredințat averea sa - unuia i-a dat cinci talanți, altuia doi, iar altuia unul, „fiecăruia după puterea sa” (Matei 25, 14-15).

Cine este omul care a plecat și care și-a încredințat avuția slugilor? Tâlcuirile Sfinților părinți oferă două interpretări.

⇒ *Prima spune că „Omul oarecare” este Dumnezeu Creatorul, cel care a făcut lumea și făpturile raționale; cel care în actul creației a împărțit fie-*

cărei făpturi daruri, vocații, meniri, puteri aparte, prin care să se realizeze pe sine și rostul lumii.

Slujitorii care au primit talanții sunt îngerii și oamenii - făpturi înțe-legătoare (adică libere, raționale și, deci, responsabile) - cărora le-a „în-credințat" darurile vieții (darul de a fi chip al Creatorului și libertatea de a deveni, prin lucrare, asemenea Lui.

Spunând că a dat „fiecăruia după puterea sa", Dumnezeu descoperă modul în care a creat pe oameni și pe îngeri: firea lor este sumă de daturi și daruri ale Stăpânului.

Firea omenească a fost făcută părtașă la toate bunătățile dumnezeiești (Sfântul Grigorie de Nyssa) și prin aceasta este o icoană în care Dumnezeu și-a făcut autoportretul (Sfântul Sofronie Saharov)! Prin fire, întreaga zidire este orientată structural către Dumnezeu!

Precizarea că slujitorii au primit un număr diferit de talanți sugerează unicitatea și valoarea absolută a fiecărei persoane. Nici oamenii și nici îngerii nu sunt produși-serie, ci fiecare este o lume absolut aparte, de neînlocuit și cu o menire specifică în existență.

Deși îngerii sunt așezați în cete sau stări, totuși, fiecare înger este o lume a darului irepetabilă, neasemenea altui înger, o lume unică.

La fel și oamenii, deși toți sunt chip deplin al Creatorului, fiecare este o persoană care-și asumă chipul într-un mod absolut unic și, prin aceasta, este o sumă de valori absolut aparte.

Nu există om fără de talant

Pilda rostită de Mântuitorul mai precizează că averea Stăpânului constă în talanți. Folosind noțiunea de talant (1 talant = 49,077 kg aur, deci o valoare deosebit de mare), Domnul vrea să arate că fiecare persoană (înger sau om) este înzestrată cu tot harul/darul trebuitor pentru a-și lucra puterile în vederea veșniciei vieții, indiferent de numărul de talanți. Și cel cu un talant și cel cu cinci talanți au, fiecare în parte, toate înzestrările pentru realizarea rostului propriu în existență. Nu pe numărul de talanți cade accentul, ci pe lucrarea acestora.

Altă dată, Mântuitorul tâlcuiește că o sămânță, un talant lucrat „aduce roadă și face unul o sută, altul șaizeci, altul treizeci" (Matei 13, 23). Deci, e cu putință ca acela cu un singur talant să rodească o sută, iar cel cu cinci talanți să rodească treizeci! La Dumnezeu nu este o prealegere ca soartă implacabilă.

Talanții, harurile Învierii pe care le primim la Botez

⇒ *A doua interpretare precizează că omul oarecare din pildă este un om de neam mare, iar părinții tâlcuiesc că Acesta este Iisus Hristos Mântuitorul.*

El este de neam mare pentru că este mai mult decât un om, este Însuși Dumnezeu care din Tatăl S-a născut mai înainte de toți vecii și care pentru noi oamenii și pentru a noastră mântuire S-a pogorât din ceruri și S-a întrupat de la Duhul Sfânt și din Fecioara Maria și S-a făcut om. El și-a chemat slugile, adică pe Sfinții apostoli, în ziua Învierii, și le-a împărțit talanții Împărăției: a suflat asupra lor și le-a zis: Luați Duh Sfânt!, cărora le veți ierta păcatele, li se vor ierta; cărora le veți ține, ținute vor fi (Ioan 20, 22-23).

Talanții sunt harurile Învierii pe care fiecare creștin le primește în Taina Sfântului Botez. La Botez are loc învierea firii noastre, mirungerea ei cu talanții Împărăției! Cel botezat primește în Taină experiența apostolilor din ziua Învierii: Ați primit Duhul Sfânt, spune Sfântul Ambrozie neofiților, Duhul Înțelepciunii, Duhul Înțelegerii, Duhul Sfatului și al Puterii, Duhul Cunoștinței și al Evlaviei, Duhul Temerii de Cel Sfânt.

Părintele Arsenie Boca precizează că la Botez primim Lumina cunoașterii lui Dumnezeu, Lumina cunoașterii lucrurilor și Lumina nezidită dumnezeiască, Lumină care se arată desăvârșit întru sfinți.

Așadar, „Omul de neam mare” dăruiește creștinilor în Taina Botezului toți talanții Împărăției. Unul primește cinci, altul doi, altul un singur talant, fiecare în funcție de chemarea sa față de rostul lumii, față de locul și timpul istoric în care a fost chemat la existență.

Lumea (omul și zidirea) este o realitate atât de complexă și inepuizabilă, încât fiecare slujitor (înger sau om) este chemat, prin talanții specifici, să actualizeze, adică să scoată la iveală, puterile și frumusețile așezate în creație de către Dumnezeu Făcătorul a toate.

Lumea nu e o realitate independentă de Dumnezeu. Stăpânul va cere socoteală oamenilor

Pilda precizează că Stăpânul a plecat departe, adică, după ce Dumnezeu a încredințat talanții slujitorilor, a rămas în lume ca Prezență nevăzută, discretă, dar proniatoare, pentru a face cu putință lucrarea liberă și nesilnică a făpturii. Altfel zis, după timpul dăruirii (creației) a urmat timpul lucrării sau al libertății, al cre-

dinței, pentru ca „după multă vreme" întoarcerea Stăpânului să inaugureze timpul Judecății sau al Împărăției.

Faptul că Stăpânul cere socoteală slugilor arată că lumea nu este o realitate autonomă sau independentă de Dumnezeu. Creația, cu întreaga sa istorie, se îndreaptă obligatoriu și inevitabil (dincolo de preferința arbitrară a făpturii) către Judecata din Urmă.

Când va fi/va avea loc aceasta? „După multă vreme", răspunde pilda, adică după atâta timp cât este necesar orișicărei persoane (înger sau om) să-și lucreze talanții/înzestrările și să scoată din firea celor ce sunt intenția/rațiunea pusă de Dumnezeu în fiecare element al Creației.

Judecata înmulțirii talanților este Judecata libertății făpturii, Judecată în care Dumnezeu va arăta întregul și veșnicul Său respect pentru alegerea liberă a creaturilor pe care El le-a adus la existență. Ar fi de observat că, la evaluarea finală, făpturile (oameni și îngeri) vor avea posibilitatea din urmă și definitivă să se poziționeze față de Împărăția veșnică. Textul pericopei sugerează bucuria năvalnică, nerăbdarea așteptării și plinătatea libertății celor care-au primit și înmulțit talanții Stăpânului: Mi-ai dat darurile vieții, iar eu Ți le aduc înmulțite! Viața lor, ca expresie a darurilor Stăpânului, a însemnat bucuria libertății de a lucra și multiplica talanții existenței.

De aceea Judecata lui Dumnezeu le confirmă și le plinește alegerea: Bine, slujitor bun și credincios, peste puține ai fost credincios, peste multe te voi pune; intră întru bucuria Stăpânului tău (Matei 25, 21). Judecata Stăpânului nu are alte măsuri față de cel cu talantul neînmulțit!

Confruntându-se cu recapitularea propriei sale vieți, acela, pe un ton acru și steril, își osândește Stăpânul învinuindu-L că l-a creat și că l-a înzestrat cu talanți, libertate și responsabilitate: Înzestrările ce mi le-ai dat sunt o „asprime", viața o angoasă („m-am temut"), iar Tu „seceri de unde n-ai semănat" (făcându-mă chip al Tău îmi ceri să înmulțesc viața), „aduni de unde n-ai vânturat" (vrei rodnicie, viață valorificată, dar/har multiplicat), dar eu prefer să ascund talantul Tău în pământ (aleg o existență inertă, sterilă, comodă, nelucrativă).

În mod sigur, plin de durere și amărăciune, Tatăl/Stăpânul explică slugii destinul pe care și-l alege: întunericul cel din afară, plângerea și scrâșnirea dinților (Matei 25, 30). Adaugă explicației: trebuia să dai talantul „la zarafi", adică să nu trăiești împotriva vocației propriei tale firi și împotriva semenilor (Părinții tâlcuiesc că zarafii reprezintă firea proprie și cea a semenilor), iar Eu, venind, aș fi luat ceea ce este al meu cu dobândă (adică, talantul ca dar al lui Dumnezeu pus în/ca fire are menirea și capacitatea să odrăslească în făptură veșnicia ca Împă-

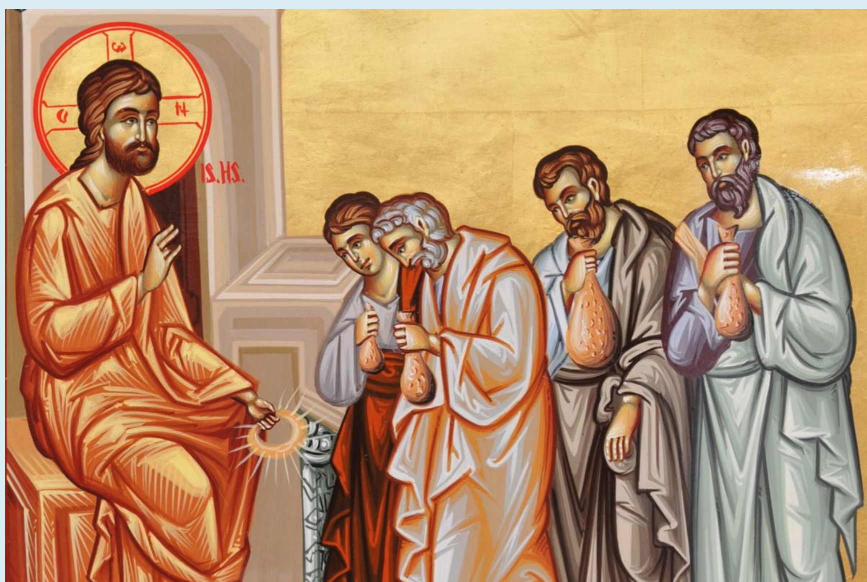
rație). Apoi, Judecătorul poruncește aruncarea/izolarea răului de viață până ce va plăti cel din urmă ban.

Pericopa evanghelică se finalizează cu o frântură din imaginea tainei veșniciei: celui ce are i se va da și-i va prisosi, iar de la cel ce nu are se va lua și ceea ce i se pare că are (Matei 25, 29) - adică, viața ca/în Împărăție va însemna dinamismul pur și nesfârșit de umplere a făpturii de prisosința vieții (Viața Sfintei Treimi în om și în înger, Dumnezeu totul în toate).

Iar cel care va alege până la capăt să refuze talanții Stăpânului va auzi cea din urmă poruncă a lui Dumnezeu: Aruncați-l în întunericul cel mai din afară, adică izolați răul de viață. Întunericul cel mai din afară nu este ceva zidit de Dumnezeu, - ci nonexistența pe care și-o construiește libertatea făpturii care alege veșnic ignorarea totală și deplină a harului dumnezeiesc, ura viscerală (scrâșnirea dinților) împotriva orișicărui talant al sfințeniei.

Iată, așadar, la ce ne cheamă pericopa evanghelică de azi și ce oferă slujirea liturgică a Duminicii a 16-a după Rusalii: posibilitatea și bucuria de a asuma talanții/înzestrările dumnezeiești ale firii, de a ne pune la lucru cu conștiința că doar înmulțirea talanților ne situează în spațiul vieții autentice și depline.

Andrei Butu - Talanţii şi investiţiile responsabile pentru viitor

Într-un context socio-cultural complex, în care atenția este concentrată, în principal, asupra folosului material, pasajul evanghelic de la Matei 25, 14-30, care relatează Pilda talanților, ne arată că darurile, spirituale sau materiale, aduc cu ele responsabilități pe măsură.

Pilda talanților ne descoperă două tipuri de comportament, ce reprezintă o luptă a omului aflat permanent în balanța dintre lenevire și munca în van ce poate fi echilibrată de dărnicie, întrucât acest act oferă un sens efortului.

În procesul de înmulțire al talanților Evanghelia menționează doar graba primului slujitor - „Îndată mergând…” (cf. Matei 25, 16), ceea ce arată că anumite persoane sunt dăruite spre efort îndelungat și îndeplinirea sarcinilor fără contenire.

Al doilea slujitor și-a îndeplinit sarcinile, cu toate că nu ni se prezintă în pasajul evanghelic cât de repede a fructificat darul primit. Acesta poate a avut nevoie de un imbold sau a șovăit gândindu-se prea mult asupra îndeplinirii unei sarcini importante.

Dacă avem îndoieli sau nedumeriri asupra predilecțiilor, meseriilor și talentelor noastre, este indicat să cerem povățuire duhovnicească și, astfel, ni se arată calea spre decizia cea mai bună. Duhovnicul poate potența capacitățile noastre, oferindu-ne căi de a fi în legătură activă și continuă cu Hristos.

Cel de-al treilea a îngropat talantul. A ascuns averea sa pentru a nu risca. S-a lenevit, nu s-a expus și s-a mulțumit cu ceea ce a avut în acel moment. A fost

înșelat de o siguranță aparentă și distonantă a zilei de mâine, negândindu-se la faptul că Stăpânul, „după multă vreme” (cf. Matei 25, 19), va veni și va cere socoteală.

De multe ori procedăm ca sluga care și-a îngropat talantul fără să ne dăm seama. Forțați de împrejurările agitate ale vieții, care trag de noi din toate părțile, în loc să înmulțim darurile, ne păcălim înmulțindu-le ca număr, dar divizându-le în mai multe direcţii. Traista minții este plină de activități și gânduri împrăștiate, dar valoarea acțiunilor rămâne aceeași. Fiecare parte, separat, valorează foarte puțin.

Această diviziune ne oferă falsa impresie a unei productivități personale, pentru că facem mai multe lucruri împărțindu-ne, dar nu evoluăm, ci rămânem pe o linie de plutire, mai lină sau mai turbulentă. Dublând talantul, darurile primite de la Dumnezeu, pe măsura puterii fiecăruia de a transporta, devenim oameni valoroși pentru comunitate.

Dacă reușim să înmulțim talanții, dar la un moment dat simțim că îi putem pierde sau că nu îi mai putem fructifica, ar trebui să-i investim în ajutorul necondiționat pe care îl putem dărui celui de lângă noi, oferind un minim de efort, ajutor care se va întoarce negreșit. În acest fel păstrăm și cultivăm, ajutăm pe semenul nostru, primind bucurie pe măsura dăruirii.

Investirea în aproapele nostru înseamnă a-l învăța ceea ce știm și am dobândit prin muncă asiduă și studiu, ca alții, la rândul lor, să-și descopere și să se bucure de darurile sădite în ei. Astfel, talanții se vor înmulți, încet şi în siguranță.

Uitându-ne în trecut, dar și la fericirea de pe chipul celor din jur, vom vedea rodul investiției, simțind mireasma nesfârșitei Împărății a cerurilor și devenind conștienți de talanții cei mai de preț: viața ca dar al lui Dumnezeu și urcușul duhovnicesc spre veșnicie, menire semănată în firea noastră: „Se cuvenea, deci, ca tu să dai banii Mei la zarafi, și eu, venind, aș fi luat ce este al meu cu dobândă” (Matei 25, 27).

Gândindu-ne negreșit că darurile ne sunt încredințate de Dumnezeu, iar noi lucrăm la înmulțirea acestora, ca recunoștință față de El, înseamnă că suntem conștienți de rezultatul și responsabilitatea intensificării acțiunii de conlucrare cu El pe parcursul vieții noastre, ce va avea ca rod dobândirea Împărăției cerurilor.

Dumnezeu nu cere mult de la noi și nu ne dă mai mult decât putem duce. Ca un Părinte Iubitor și Multmilostiv, El vrea să vadă cum, prin binecuvântarea Sa, înmulțim cu sens și destoinicie darurile primite.

Cei trei slujitori au primit daruri diferite, ceea ce reflectă faptul că lucrăm și gândim în proporții diferite. Nu este vorba de inechitate, pentru că ne sunt oferite daruri după putința noastră, câte putem rodi și înmulți. Dumnezeu ne oferă șanse egale tuturor la mântuire, cuprinzându-ne în acest fel pe toți cu dragostea Sa. Dacă spunem în sinea noastră că nu suntem înzestrați cu daruri, să nu uităm, mai ales în aceste vremuri, că viața noastră - pusă în pericol de o boală infecțioasă răspândită la nivel mondial - este darul lui Dumnezeu cel mai de preț.

Să încercăm să limpezim cerul gândirii, alungând norii apusului ce ne străbat prin griji și stres, și să vedem toată priveliștea posibilităților, ce ni se deschide în față până departe, cu o generoasă listă de mijloace de a face binele, dar și de a valorifica talantul primit, prin hărnicie.

Episcop Ioan (Moşneguţu) - Dumnezeu va cere socoteala pentru darurile primite și viața trăită

Această duminică ne prezintă două pasaje la prima vedere de parcă contradictorii. Unul din ele ne vorbeşte despre marea dragoste a lui Dumnzeu faţă de această binecuvântată făptură, omul: ***„Căci Dumnezeu aşa a iubit lumea, încât pe Fiul Său Cel Unul-Născut L-a dat ca oricine crede în El să nu piară, ci să aibă viaţă veşnică. Căci n-a trimis Dumnezeu pe Fiul Său în lume ca să judece lumea, ci ca să se mântuiască, prin El, lumea." (Ioan 3:16,17).***

Iar al doilea ne prezintă pilda talanților, în care Dumnezeu le împarte slugilor sale darurile (talanții), pe care aceștia trebuie să-i înmulțeacă până la revenirea stăpânului,

Pe de o parte, Dumnezeu nu vine în lume să ne judece, ci să ne mântuiască. Totuși al doilea fragment ne spune despre modul în care Dumnezeu va cere socoateala pentru darurile primite şi viața trăită.

Ce înțelegem prin mântuire? Ce înseamnă cuvintele Dumnezeu așa a iubit lumea, încât și pe Fiul Său L-a dat, ca oricine crede în El să nu piară, ci să aibă viaţă veşnică?

În primul rând, ele se referă la jertfa Mântuirorului, suferința Sa pe cruce, coborârea Lui în iad și învierea Sa din morți. Hristos ne răscumpără cu propria înviere din robia păcatului și a diavolului. Suntem răscumpărați din această robie, și s-ar părea că această jertfă ne și mântuiește.

Dar nu. Dumnezeu nu se oprește doar la restabilirea stării noastre păcătoase. El face mult mai mult pentru noi. El într-adevăr vrea să ne mântuiască, dar pentru aceasta ne oferă posibilitatea de a crește până la Fiul Său, pentru a urca și noi la cer la vremea cuvenită. De fapt aceasta și este mântuirea noastră - calea către Cer. Dar pentru aceasta trebuie cu adevărat să-l urmăm pe Fiul său, să parcurgem calea Sa până la capăt.

S-ar părea că Dumnezeu ne cere imposibilul, dar nu este așa. Fiecare dintre noi primește numeroase daruri pentru această viață, pentru această cale. Primim daruri cu adevărat dumnezeiești, primim dragostea sa, milostivirea, primim puterea de a crea și de a gândi … unuia îi dă cinci talanţi, altuia doi, altuia unul, fiecăruia după puterea lui.

Cu regret adesea nu suntem pregătiți să valorificăm aceste daruri, și nici să le primim cu recunoştinţă. Dumnezeu ne dă iubirea Sa, dar nouă ne este frică să iubim, cu atât mai mult să iubim până la capăt. Desigur că ne iubim membrii familiei, prietenii și apropiații, dar și aici mereu cu o anumită doză de reținere. Iar când vine vorba să ne iubim duşmanii, să-i iubim pe cei care ne urăsc și ne fac rău, aici suntem gata să căutăm orice mijloace, de a nu iubi, de a nu ierta, și de a nu-i permite darului dragostei să ne schimbe, să ne facă asemenea Domnului.

La fel se întâmplă și cu libertatea. Când percepem darul libertățîi că libertatea acțiunilor noastre, libertatea dorințelor noastre sau libertatea ambițiilor noastre, totul este bine, aici înțelegem foarte bine libertatea noastră. Dar atunci când libertatea este pentru noi și o mare responsabilitate, când reprezintă și libertatea vieții în Dumnezeu, libertarea de a nu păcătui – nu mai vrem să o acceptăm, nu o dorim, ne este frică de o astfel de libertate.

Noi mereu găsim argumente și scuze de ce nu suntem așa cum ar vrea să ne vadă Hristos, de ce nu mergem pe calea care ne-o indică El, nu ne place calea strâmtă a mântuirii, tot mai des alegând-o pe cea largă a pierzării.

Am vrea ca calea mântuirii să nu ne depășească acele lucruri clare și plăcute nouă. Putem fi pioși până la o măsură, putem fi credincioși până la o limită, putem iubi, dar pe cineva apropiat. Și când Dumnezeu vrea să distrugă aceste limite, să ne prezinte infinitatea căii Sale, noi nu suntem în stare să-L urmăm. Ne este mai uşor să spunem asemenea slugii viclene: „Mai bine îl îngrop totuși, și când va veni stăpânul i-l returnez integru, căci nu am nici o garanție că nu-l voi pierde, iar când El va veni, îi voi da ce-i aparține.”

Pentru omul care vrea să-l urmeze pe Hristos nu pot exista garanții, decât una singură - Hristos însuși. Noi însă nu suntem obișnuiți să căutăm sprijin în

Dumnezeu. Mereu avem nevoie de a găsi ceva vizibil și palpabil, iar Dumnezeu anume aceste lucruri și nu ni le oferă, pentru ca să căutăm sprijin doar în El. Atunci când vom înțelege acest adevăr, vom păşi mult mai sigur pe calea mântuirii.

Să ne rugăm Bunului Dumnzeu să ne dăruiască tuturor fericirea de a fi chemaţi şi numiți de El cu aceste cuvinte: „Bine, slugă bună şi credincioasă, peste puţine ai fost credincioasă, peste multe te voi pune; intră în bucuria domnului tău!" , spre slava Sfintei Treimi şi spre a noastră mântuire. Amin!

PS Petroniu - Predică la Pilda talanţilor

Preacucernici Părinţi, iubiţi credincioşi, capitolul 25 al Evangheliei după Matei cuprinde două pilde rostite de Domnul Hristos: „a celor zece fecioare” şi „a talanţilor”, precum şi desfăşurarea judecăţii de apoi, deci acest capitol ne înfăţişează modul în care Dumnezeu îi va judeca pe oameni şi le va răsplăti pentru faptele lor.

Pericopa evanghelică citită astăzi la Sfânta Liturghie ne prezintă „pilda talanţilor”, în care Mântuitorul spune că împărăţia lui Dumnezeu „este asemenea unui om care, plecând departe, şi-a chemat slugile şi le-a încredinţat avuţia sa: unuia i-a dat cinci talanţi, altuia doi, altuia unul, fiecăruia după puterea lui, şi a plecat. Îndată plecând cel ce primise cinci talanţi, a lucrat cu ei şi a câştigat alţi cinci talanţi. De asemenea, şi cel cu doi a câştigat încă doi. Iar cel care primise un talant s-a dus, a săpat în pământ şi a ascuns argintul stăpânului său” (Matei 25,14-18). Pe câtă vreme cei care primiseră mai mulţi talanţi, i-au sporit, cel cu unul singur nu l-a pus în valoare, ci l-a ascuns, făcându-l nelucrător.

Stăpânul din această parabolă Îl reprezintă pe Dumnezeu, slugile pe oameni, iar talanţii sunt darurile oferite de Dumnezeu oamenilor. În atotştiinţa Sa, Dumnezeu cunoaşte viitorul, deci ştie faptele pe care le vor săvârşi oamenii în viaţă, de aceea, în funcţie de ele, le oferă darurile Sale. Dumnezeu i-a grăit în acest sens proorocului Ieremia: „Înainte de a te fi zămislit în pântece, te-am cunoscut, şi înainte de a ieşi din pântece, te-am sfinţit şi te-am rânduit prooroc pentru popoare” (Ieremia 1,5). De aici constatăm că Dumnezeu oferă talanţii în funcţie de ce va face fiecare. Nici un om nu este trecut cu vederea, chiar dacă primeşte daruri mai puţine sau mai mici.

„Şi după multă vreme a venit stăpânul acelor slugi şi s-a socotit cu ele. Şi apropiindu-se cel care primise cinci talanţi, a adus alţi cinci talanţi, zicând: Doamne, cinci talanţi mi-ai dat; iată alţi cinci talanţi am câştigat cu ei. I-a zis stăpânul: Bine, slugă bună şi credincioasă, peste puţine ai fost credincioasă, peste multe te voi pune; intră întru bucuria domnului tău. Apropiindu-se şi cel care primise doi talanţi, a zis: Doamne, doi talanţi mi-ai dat; iată alţi doi talanţi am câştigat cu ei. I-a zis stăpânul: Bine, slugă bună şi credincioasă, peste puţine ai fost credincioasă, peste multe te voi pune; intră întru bucuria domnului tău" (Matei 25,19-23).

Cei doi slujitori din parabolă sunt oamenii care primesc un dar de la Dumnezeu şi lucrează cu el, îl utilizează în folosul personal şi al semenilor, fapt pentru care dobândesc răsplata pe pământ şi în Împărăţia Cerurilor.
„Apropiindu-se apoi şi cel care primise un talant, a zis: Doamne, te-am ştiut că eşti om aspru, care seceri unde n-ai semănat şi aduni de unde n-ai împrăştiat şi, temându-mă, m-am dus de am ascuns talantul tău în pământ; iată, ai ce este al tău" (Matei 25,24-25). Prin atitudinea şi cuvintele sale, slujitorul a dovedit că desconsideră darul primit şi nesocoteşte dorinţa stăpânului de a-l folosi în vreun fel.

„Şi răspunzând stăpânul său, i-a zis: Slugă vicleană şi leneşă, ştiai că secer unde n-am semănat şi adun de unde n-am împrăştiat? Se cuvenea deci să dai argintul meu la zarafi şi eu, venind, aş fi luat ceea ce este al meu cu dobândă" (Matei 25,26-27). De aici învăţăm că dacă noi nu suntem în stare să ne descoperim sau să ne punem în valoare darurile primite de la Dumnezeu, trebuie să îi lăsăm pe alţii să ne ajute în acest sens.

Cu siguranţă că stăpânul nu aştepta de la slujitorul cel leneş câştigul obţinut de către ceilalţi doi, însă acesta i-a înşelat întru totul încrederea, îngropând talantul, nedându-i posibilitatea de a rodi. El era genul de om care aşteaptă să primească cât mai mult, fără a face sau oferi ceva în schimb.

Stăpânul a zis atunci: „Luaţi de la el talantul şi daţi-l celui ce are zece talanţi. Căci tot celui ce are i se va da şi-i va prisosi, iar de la cel ce nu are şi ceea ce i se pare că are se va lua. Iar pe sluga netrebnică aruncaţi-o în întunericul cel mai din afară. Acolo va fi plângerea şi scrâşnirea dinţilor" (Matei 25,28-30). Când i-a oferit talantul, stăpânul a fost milostiv. Întrucât sluga leneşă l-a îngropat, în baza dreptăţii, stăpânul l-a pedepsit. Domnul Hristos a afirmat fără echivoc în acest sens, că „sluga aceea care a ştiut voia stăpânului şi nu s-a pregătit, nici n-a făcut după voia lui, va fi bătută mult. Şi cea care n-a ştiut, dar a făcut lucruri vrednice de bătaie, va fi bătută puţin" (Luca 12,47-48).

În această parabolă Domnul Hristos ne prezintă, pe de o parte, ce s-a întâmplat atunci când unii îngeri, sub conducerea lui lucifer, au dispreţuit măsura luminii pe care o primiseră de la Dumnezeu, şi încercând să o depăşească, s-au răzvrătit împotriva Creatorului. Pentru că s-au pervertit lăuntric, prin nesocotirea darului primit, au pierdut şi măsura dată lor, iar prin alungarea de la faţa lui Dumnezeu s-au transformat din îngeri în demoni.

În limba latină lucifer înseamnă „purtător de lumină”. Dacă acest înger ar fi fost din cetele inferioare, s-ar fi umplut de invidie pe îngerii superiori lui, însă el se găsea în imediata apropiere a lui Dumnezeu, de aceea s-a răzvrătit împotriva Lui, conducând revolta unora dintre puterile cereşti. Prin atitudinea sa, lucifer a ajuns din înger de lumină stăpânitor al tenebrelor.

Pe de altă parte, Domnul Hristos ne arată prin această parabolă că şi între oameni sunt unii care înmulţesc talanţii, iar alţii care îi fac neroditori.

Dintre cei care i-a înmulţit, voi prezenta doar exemplul Sfântului Pavel, care mărturiseşte despre sine că este: „apostol chemat al lui Iisus Hristos prin voia lui Dumnezeu. Şi adaugă: Aşa să ne socotească pe noi fiecare om: ca slujitori ai lui Hristos şi iconomi ai tainelor lui Dumnezeu. Pentru mine însă prea puţin înseamnă că sunt judecat de voi sau de vreo judecată omenească; de altfel, nici eu însumi nu mă judec; că nu mă ştiu vinovat cu nimic, dar nu prin aceasta m-am îndreptăţit. Cel ce mă judecă pe mine este Domnul. Aşadar, nu judecaţi ceva înainte de vreme, înainte de a veni Domnul, Cel ce va aduce la lumină pe cele ascunse ale întunericului şi va vădi gândurile inimilor. Şi atunci fiecare îşi va avea de la Dumnezeu laudă. Căci mi se pare că pe noi, apostolii, Dumnezeu ne-a arătat ca pe cei din urmă oameni, ca pe nişte osândiţi la moarte; fiindcă ne-am făcut privelişte lumii, şi îngerilor, şi oamenilor. Noi suntem nebuni pentru Hristos, dar voi, înţelepţi întru Hristos; noi suntem slabi, dar voi, tari; voi sunteţi ţinuţi în slavă, dar noi în necinste! Ocărâţi fiind, binecuvântăm; prigoniţi fiind, răbdăm; defăimaţi fiind, mângâiem. Ca gunoiul lumii am ajuns, lepădătura tuturor până acum” (I Corinteni 1,1 şi 4,1-13).

Pe când se găsea în temniţă, Sfântul Apostol Pavel s-a confesat filipenilor: „pentru mine a trăi este Hristos, şi a muri este câştig” (Filipeni 1,21). În ultimii ani ai vieţii, Apostolul neamurilor i-a scris ucenicului său Timotei „eu de-acuma mă jertfesc, şi vremea plecării mele a sosit. Lupta cea bună m-am luptat, călătoria am săvârşit, credinţa am păzit. De acum mi s-a gătit cununa dreptăţii, pe care în Ziua aceea mi-o va da Domnul, Dreptul Judecător” (II Timotei 4,6-8). Într-adevăr, în ziua de 29 iunie a anului 67 a fost martirizat la Roma, tăindu-i-se capul, iar prin aceasta a plecat să se întâlnească cu Domnul Hristos pe care L-a slujit cu atâta dăruire.

Voi înfăţişa şi cazul unui om care a nesocotit darurile primite de la Dumnezeu. În paginile Sfintei Scripturi citim că „Abel era păstor de oi, iar Cain, lucrător de pământ. Cain a adus din roadele pământului jertfă lui Dumnezeu. Şi a adus şi Abel din cele întâi-născute ale oilor sale şi din grăsimea lor. Şi Domnul a căutat spre Abel şi spre darurile lui, dar spre Cain şi spre darurile lui n-a căutat. Şi s-a umplut Cain de mânie şi faţa-i era posomorâtă. Şi Domnul Dumnezeu i-a zis lui Cain: «De ce te-ai mâniat şi de ce-ţi este faţa posomorâtă? Când faci bine, oare nu-ţi este faţa senină? Iar de nu faci bine, păcatul bate la uşă şi caută să te târască, dar tu biruieşte-l!». Şi Cain a zis către Abel, fratele său: «Să ieşim la câmp!». Şi a fost că în timp ce erau ei pe câmp, Cain s-a aruncat asupra lui Abel, fratele său, şi l-a omorât. Şi a zis Domnul Dumnezeu către Cain: «Unde este Abel, fratele tău?» Iar el a zis: «Nu ştiu. Au doară eu sunt păzitorul fratelui meu?». Şi a zis Domnul: «Ce-ai făcut? Glasul sângelui fratelui tău strigă spre Mine din pământ. Şi acum, blestemat să fii de pământul ce şi-a deschis gura ca să primească din mâna ta sângele fratelui tău. Când vei munci pământul, acesta nu-ţi va mai da roadele lui; zbuciumat şi fugar vei fi tu pe pământ!». Şi a zis Cain către Domnul Dumnezeu: «Pedeapsa mea e mai mare decât aş putea-o purta. Dacă Tu mă izgoneşti acum din pământul acesta, mă voi ascunde de la faţa Ta şi voi fi zbuciumat şi fugar pe pământ, şi oricine mă va întâlni, mă va ucide». Şi i-a zis Domnul Dumnezeu: «Nu aşa, ci oricine-l va ucide pe Cain, înşeptit se va pedepsi». Şi a pus Domnul Dumnezeu lui Cain un semn, ca tot cel care-l va întâlni să nu-l omoare” (Facere 4,2-15).

Cu toate că Dumnezeu îi atrăsese luarea aminte lui Cain să îşi schimbe atitudinea, pentru ca jertfa lui să fie bineprimită, acesta fiind plin de invidie, a considerat că soluţia la problema lui este uciderea propriului frate, motiv pentru care a trăit chinuit toată viaţa de ruşinea faptelor sale.

Ca o constatare tristă, Sfântul Ioan Gură de Aur a afirmat că „invidia este singurul păcat cauzat de virtuţile celorlalţi”.

Dumnezeu l-a înzestrat pe om cu libertate, care implică însă o mare responsabilitate. Prea uşor oamenii neîntăriţi duhovniceşte cad în capcana diavolului. Dacă îl văd pe un semen de al lor că le este inferior, îl dispreţuiesc şi îl vorbesc de rău. Dacă le este superior, îl invidiază şi îl denigrează, fără a ţine cont de cuvintele Mântuitorului: „Nu judecaţi, ca să nu fiţi judecaţi; căci cu judecata cu care judecaţi, cu aceea veţi fi judecaţi; şi cu măsura cu care măsuraţi, cu aceea vi se va măsura” (Matei 7,1-2).

Cei defăimaţi şi acuzaţi pe nedrept să nu se lase atraşi în cursa diavolească de a căuta răzbunare, pentru că Sfântul Apostol Pavel i-a îndemnat: „Nu vă răzbunaţi singuri, iubiţilor, ci daţi-i loc mâniei grăite de Domnul, căci scris este: A Mea este răzbunarea; Eu voi răsplăti” (Romani 12,19). Şi Apostolul adaugă, „înfrico-

şător lucru este să cazi în mâinile Dumnezeului Celui Viu!” (Evrei 10.31). Cei care aduc acuze neîntemeiate unora care ocupă funcţii importante, să ia seamă la cuvintele aceluiaşi Sfânt Apostol: „Tot sufletul să se supună înaltelor stăpâniri, căci nu este stăpânire decât de la Dumnezeu; iar cele ce sunt, de Dumnezeu sunt rânduite. Pentru aceea, cel ce se împotriveşte stăpânirii se împotriveşte rânduielii lui Dumnezeu. Iar cei ce se împotrivesc îşi vor lua osândă” (Romani 13,1-2).

Nu contează câţi talanţi a primit fiecare dintre noi, pentru că „darurile sunt felurite, dar acelaşi Duh. Şi felurite slujiri sunt, dar acelaşi Domn. Şi lucrările sunt felurite, dar este acelaşi Dumnezeu, care lucrează toate în toţi” (I Corinteni 12,4-6). Important este să nu irosim darurile primite, ci să lucrăm „ca slujitori ai lui Hristos, făcând din suflet voia lui Dumnezeu, slujind cu bunăvoinţă, ca şi Domnului, şi nu ca oamenilor” (Efeseni 6,6-7).

Noi trebuie să ne facem datoria unde ne-a rânduit Dumnezeu. Aşa cum slujitorii care au primit cinci, respectiv doi talanţi, i-au dublat, tot aşa trebuie să procedăm fiecare dintre noi, acolo unde suntem puşi. Dumnezeu nu aşteaptă de la nici unul dintre noi să schimbăm faţa lumii, dar dacă fiecare şi-ar împlini bine datoria acolo unde se află, şi ar împlini poruncile lui Dumnezeu, pământul ar deveni un adevărat Rai terestru.

PS Sebastian, episcopul Slatinei şi Romanaţilor - Inechitate, conlucrare şi răsplată

Dreptmăritori creştini, în pericopa evanghelică de astăzi, Domnul rosteşte pilda talanţilor. O pildă pe cât de simplă, pe atât de interesantă şi care ne stârneşte mai multe nedumeriri. Să lămurim mai întâi câteva lucruri.

„Omul” care-Şi „împarte avuţia Sa” este Dumnezeu, Care numeşte „talanţi” diferitele daruri cu care Îşi înzestrează slujitorii, adică pe noi. Şi, ceea ce ne frapează încă de la început este faptul că Stăpânul nu este la fel de „darnic” cu toţi, căci nu-Şi împarte avuţia cu aceeaşi generozitate. Dar, deopotrivă fiecare dintre slujitori este chemat să-şi cultive aceste daruri, punându-le în slujba celorlalţi, căci cel ce „l-a îngropat”, se înţelege, l-a ţinut doar pentru el, trăind în egoism şi refuzând să folosească vreodată pe cineva cu ceva din ceea ce primise.

Când „a venit Stăpânul”, fiecăruia dintre cei trei li s-a cerut socoteală şi şi-au primit, în mod corespunzător, răsplata: primii doi pentru lucru, iar al treilea pentru „viclenie şi lene”. Ceea ce ne uimeşte, însă, de data aceasta, este faptul că talantul nelucrat, fiind luat pentru totdeauna de la cel viclean şi leneş, nu a fost încredinţat celui ce primise doi, ci tot celui cu cinci talanţi, finalizându-se Evanghelia de astăzi cu cuvintele: „căci tot celui ce are i se va da şi-i va prisosi, iar de la cel ce n-are, şi ce are i se va lua”.

Iubiţi credincioşi, plecând de la prima nedumerire, şi anume că Dumnezeu nu ne dă tuturor la fel, trebuie să spunem că da, Dumnezeu creează inechitatea, adică inegalitatea. Oricât ar putea părea de „îndrăzneţ” sau chiar „periculos” cuvântul acesta el este real. Nu suntem „înzestraţi” în mod egal de către Dumnezeu: la fel de buni, la fel de frumoşi, la fel de inteligenţi, la fel de dotaţi cu diferitele daruri spirituale etc., şi aceasta pentru că nici El nu ne-a vrut un fel de „bancă” umană

uniformă, ci a considerat diversitatea mai frumoasă şi mai interesantă decât uniformitatea. Numai omul plânge după egalitatea startului, deşi nu toţi ne dăm silinţa la fel, în viaţă, pentru a ajunge la timp la linia de sosire. Ne plângem cu toţii de inegalitatea şanselor, deşi e clar că nu toţi ne folosim de acestea la fel de bine. În Evanghelia de astăzi, din trei, numai doi şi-au folosit „talanţii”, căci celălalt a refuzat lucrul şi totul a rămas îngropat „în pământ”.

Ei bine, cunoscând Stăpânul mai dinainte că puterile şi râvna oamenilor sunt diferite, de vreme ce ne-a lăsat liberi şi nu ne-a „programat” viaţa ca unor roboţi, ne-a dăruit fiecăruia talanţi după aceste puteri şi după râvna fiecăruia. Şi pentru a nu încăpea urmă de suspiciune aici, cum că Dumnezeu ar fi nedrept, luaţi aminte că nu a cerut 10 talanţi de la cel ce primise doar doi, şi nici nu a pretins patru de la cel primise doar unul. Nu! Domnul a judecat cu dreptate, pe fiecare după cât a primit. Dar, nu se poate chiar nimic!… Cel viclean şi leneş, şi care nu şi-a făcut câtuşi de puţin datoria, pentru nelucrare, ba încă şi suspiciune şi răutate, a fost „aruncat în întunericul cel mai dinafară”.

De ce? Pentru că Dumnezeu ne-a creat pentru împreună-lucrare, iar nu pentru decor, ori pentru simpla trebuinţă a cuiva. Pentru decor a creat firea lucrurilor înconjurătoare şi florile, după felul şi frumuseţea lor, iar pentru hrana şi trebuinţa omului a creat verdeaţa cea hrănitoare şi animalele. Pe om, însă, l-a creat „să crească, să se înmulţească…. să umple pământul, să-l supună şi să-l stăpânească” (Fac. 1,28), dar nu cu viclenie şi lene, ori îngropându-şi talanţii… Dumnezeu ne-a conceput împreună -părtaşi la opera Sa de creaţie a lumii, atunci când a dăruit femeii capacitatea de a fi „mamă”, iar bărbatului prerogativa de a putea deveni „părinte duhovnicesc”, daruri prin care şi unul şi altul se aseamănă lui Dumnezeu - prin postura de creatori şi proniatori - pentru aceasta şi înzestrând pe fiecare după puterile şi râvna dovedite.

Oricum, deşi „darurile sunt felurite, (este) acelaşi Duh” (I Cor. 12,4). „Când va veni Fiul Omului întru slava Sa”… (Mt. 25, 31), pe nici unul nu-l va lăsa necercetat şi nerăsplătit: pe cei buni „peste multe îi va pune” (stăpâni), iar „pe cei răi cu rău îi va pierde, iar via o va da altor lucrători, care vor da roadele la timpul lor” (Mt. 21, 41). Cât priveşte soarta talantului dezgropat, acesta a fost încredinţat celui cu zece talanţi, ca cel ce a fost mai de încredere încă de la început, lucru pentru care a şi fost hărăzit cu mai mult.

Dragii mei, lui Dumnezeu Îi pasă de creaţia Sa şi nu o poate lăsa de izbelişte. L-a creat pe om din iubire şi nu-Şi poate uita atât de uşor propria dragoste. De aceea, caută atât către cei ce şi-au împlinit cu sârg misiunea, răsplătindu-i ca atare, cât şi spre cel ce nu şi-a asumat destinul şi nu şi-a făcut datoria, dezbrăcându-l de har: „Luaţi dar de la el talantul şi daţi-l celui ce are zece talanţi”.

Deşi ne dăruieşte în mod inechitabil cu daruri, Domnul ne cheamă pe toţi la împreună-lucrare şi răsplată.

Aceasta este, pe scurt, concluzia Evangheliei de astăzi. Şi, ***pentru a înţelege foarte clar mesajul ei, trebuie s-o spunem foarte răspicat că Dumnezeu nu este nedrept, chiar dacă împarte în mod inegal daruri oamenilor, deoarece o face potrivit puterilor lor. Nu este nici „lacom", "neînţelegător" ori „aspru" - cum L-a numit „sluga vicleană şi leneşă" - de vreme ce Se mulţumeşte cu lucrul înmulţit după dreptate. Şi, cu atât mai puţin este rău sau nedrept, atâta timp cât lasă, totuşi, şi celui de pe urmă vreme de lucrare şi de pocăinţă ca şi celui dintâi. Da! Dumnezeu procedează cu noi şi înţelept, şi drept, şi dovedeşte aceeaşi bunăvoinţă şi răbdare şi cu cel leneş, ca şi cu cel lucrător şi harnic.***

Să învăţăm din Evanghelie, aşadar, că avem cu toţii un „Stăpân" Care, chiar dacă nu Şi-a împărţit în mod egal fiilor Săi avuţia, i-a chemat, totuşi, deopotrivă la lucrare, pe fiecare după puterile lui şi, mai ales, a cerut socoteala fiecăruia după dreptate atunci când S-a întors. Să luăm aminte că ne-am născut fiecare cu un rost pe pământ, cu un destin şi cu o misiune sfântă, şi că nu avem dreptul să ne ignorăm nici calitatea de „fii" (după har) ai lui Dumnezeu, nici pe aceea de „colaboratori" la lucrarea Sa sfântă, dar nici pe aceea de „responsabili" pentru tot ceea ce am lucrat în viaţă.

Aşa stând lucrurile, să-L rugăm pe Dumnezeu să ne facă şi pe noi fii şi lucrători harnici în „via" Sa. Să ne dea şi nouă putere să ne ducem „lupta cea bună" (II Tim. 4, 7) până la capăt şi să ne învrednicească şi pe noi a sta „fără de osândă" înaintea judecăţii Sale celei nemitarnice, ca să nu fim ruşinaţi ca sluga care şi-a îngropat cu neînţelepciune talantul. Să ne luăm în serios şi să ne purtăm cu bărbăţie „sarcinile noastre", să ne facem datoria de creştini de pe poziţia socială pe care ne aflăm şi din postura în care suntem fiecare, şi bun va fi Domnul să caute cu dragoste şi bunăvoinţă spre lucrarea şi talanţii înmulţiţi cu râvnă de noi, Amin.

(PS Sebastian, episcopul Slatinei şi Romanaţilor, Predici la Duminicile de peste an, Slatina)

Ips Timotei - Talanţii, datoria împlinită, bucuria Stăpânului

† Timotei Prahoveanul,
episcop-vicar al Arhiepiscopiei Bucureştilor
- 04 feb, 2021

Evanghelia Duminicii a 16-a după Rusalii ne vorbește despre stăpânul care, plecând departe, a chemat slujitorii, încredințân-du-le bogăția lui. Unuia i-a dat cinci talanți, altuia doi, iar un altul a primit un singur talant. Când s-a întors, le-a cerut socoteală, făcând un bilanț al lucrărilor săvârșite în lipsa lui.

Talanţii sunt feluritele daruri duhovnicești şi omeneşti, împletite de-a lungul vieţii. Fiecare dintre oameni este înzestrat cu mai mult sau mai puțin. Unii sunt harnici şi osârduitori, atenți şi înțelepți, iar alții, doar slugi leneșe şi uneori viclene, care nu au recunoștința față de stăpân, nu știu să înmulțească ce au primit, întorcând lui Dumnezeu partea ce I se cuvine, iar celor din preajmă, iubirea și atenția lor.

Darurile oamenilor sunt diferite. În societatea noastră, mulți doresc să fie demnitari cu ranguri înalte, profesori universitari, savanți, iar cei care trudesc din greu, cultivă pământul ori se ocupă de îndeletnicirile tradiționale sunt tot mai puțini.

Tuturor Dumnezeu ne cere să înmulțim talanții! Roadele îmbelșugate sunt dăruite de pomii roditori, iar Sfântul Ioan Botezătorul, vorbind despre cei nero-ditori, oameni, arbori și comunități, spunea: Iată, securea stă la rădăcina pomu-lui. Orice pom care nu face roade se taie, se aruncă în foc și arde! Faceți roade vrednice de pocăință! (Luca 3, 9)

Sfântul Ioan Gură de Aur în Comentarii la Evanghelia după Matei relatează lucruri deosebit de profunde legate de această pildă.

El face asemănarea cu Evanghelia de la Luca, care istorisește Pilda talanților, unde cuvântul talant este înlocuit cu mina, o monedă de 100 de drahme: Uită-te că Domnul, în toate pildele Lui, nu le cere robilor îndată socoteala. În Pilda viei a dat lucrătorilor via și a plecat departe, la fel în pilda acestei duminici, a încredințat argintul Său și a plecat.

De asemenea, ne zice dumnezeiescul Hrisostom: Ca să afli îngăduința Lui, plecarea departe înseamnă îndelunga răbdare a Domnului. Mai adaugă Sfântul arhiepiscop al Constantinopolului: Domnul, spunând acestea, a făcut aluzie și la Învierea Sa.

Cuvintele tălmăcite de iscusitul exeget ne spun: Să dai argintul la zarafi înseamnă că de fapt trebuia să vorbești, să îndemni, să sfătuiești. Nu te-ar fi ascultat nimeni, asta nu te privea! Poate fi, oare, o mai mare bunătate? Cuvântul Sfântului Ioan Gură de Aur este profund și actual. Realitate veridică reflectată în cuvinte alese.

Medităm adeseori la impactul misiunii omiletice de la amvon. Oare cuvintele noastre, ale smeriților slujitori ai Bisericii, le mai ascultă cineva? Le mai pune cineva în practică? Marele Hrisostom afirmă: Nu te privea dacă nu te-ar fi ascultat nimeni, tu trebuia să vorbești, sau, cu alte cuvinte: Slujba ta fă-o deplin! Să propovăduiești Cuvântul! Dacă te va asculta cineva, mare se va chema. Și mai mare se va chema cel care va și face, după cum spun cuvintele Domnului.

Domnul numește dobânda săvârșirea faptelor, ne spune Sfântul Ioan Gură de Aur. Nu numai cel ce săvârșește faptele rele este pedepsit, ci și cel care nu face fapte bune.

Sfântul Ioan Gură de Aur mărturisește: Cât mai este vreme, să ne străduim pentru mântuirea noastră. Să luăm untdelemn în candele, să înmulțim talantul. Dacă trăim pe pământ în trândăvie, nimeni nu ne va milui acolo, chiar dacă am vărsa mii și mii de lacrimi.

A dat omul înapoi talantul încredințat, dar a fost osândit. S-au rugat și fecioarele nebune, s-au apropiat de ușa de nuntă, dar totul în zadar și fără folos.

Sfântul Ioan Gură de Aur ne arată că prin talanți înțelegem puterea fiecăruia, fie în a-l sprijini pe aproape, fie în a-l ajuta cu bani, fie a-l învăța, fie în a face orice alt lucru asemănător. Nimeni nu poate zice: un talant am și nimic nu pot face cu el. Poți fi încununat și lăudat chiar cu un singur talant. Nu ești mai sărac decât

văduva din Evanghelie, sau mai neînvățat decât Petru și Ioan, care erau oameni de rând și neștiutori de carte, dar pentru că au fost râvnitori și au pus totul în slujba folosului obștesc au dobândit cerul. Nimeni, deci, nu e atât de bun prieten al lui Dumnezeu ca acela care trăiește spre folosul celor din jurul Lui.

Așadar, talant înmulțit este și sfătuirea altora. Atunci când îl întrebuințăm, suntem următori ai lui Dumnezeu, ne spune Sfântul Ioan Gură de Aur.

Petru, când L-a mărturisit pe Hristos, a fost fericit de Domnul, pentru că a grăit cuvintele Tatălui (Matei 16, 16 -17). Când însă L-a sfătuit să fugă de cruce, a fost certat cu asprime, deoarece a exprimat cele ce gândea diavolul (cf. Matei 22, 23). Dacă osânda lui Petru a fost așa de mare pentru cuvintele rostite în grabă sau din neștiință, ce iertare mai putem afla noi, care săvârșim mulțime de păcate?

Sfântul Teofilact, arhiepiscopul Bulgariei, afirmă că omul care pleacă departe este Cel care pentru noi S-a făcut Om, a trăit în lume, a pătimit, a înviat și apoi S-a înălțat la ceruri. A plecat departe, pentru că îndelung rabdă și nu cere degrabă lucrarea, ci așteaptă roadele ei. Slugile Lui sunt cei cărora li s-a încredințat slujirea Cuvântului, amintindu-i pe arhierei, preoți și diaconi. Toți au luat daruri duhovnicești. Unii au luat daruri mari, alții mai mici, fiecare după putere, adică după măsura credinței și a curăției lor.

Ne relatează Sfântul Teofilact că întru mărimea vasului pe care îl vor da lui Dumnezeu, întru acela ne pune darul Lui. Dacă oferim un vas mic, puțin dar va pune, iar de vom da vas mare, mult se va oferi.

Talanții mulți înseamnă osârdia multă. Cel care nu numai pe sine se folosește, sau cuvânt de are, sau bogăție, sau stăpânire lângă împărat sau meșteșug, sau orice altfel de putere, unul ca acesta îndoiește (adică înmulțește) ceea ce i s-a dat.

Sfântul Teofilact amintește despre cei care au cuvânt sau stăpânire lângă împărați. Ce mare lucru să fii un sfetnic bun! Să fii demnitar al vremii tale, indiferent care este perioada slujirii sau a viețuirii tale, slujindu-l pe celălalt. Ni se spune că unul ca acesta înmulțește ce i s-a dat, iar cel care a îngropat talantul și se îngrijește numai de el, fiind trândav, se osândește. După multă vreme vine Cel care a dat argintul, căci argint lămurit în foc sunt cuvintele lui Dumnezeu (Psalmul 11, 6).

Sluga bună înseamnă, după cum tâlcuiește Sfântul Teofilact, cel cu adevărat iubitor de oameni, care-și revarsă bunătatea asupra semenilor. Bucuria Domnu-

lui este veselia cea neîncetată pe care o are Dumnezeu, veselindu-se de lucrurile sale (Psalmul 91, 4; 103, 35).

Dionisie din Furna, vorbind pentru Pilda talanților, zice: Raiul zugrăvit și din afară Hristos, șezând ca un Împărat și împrejurul Lui îngerii, iar în partea din dreapta Lui un sfânt arhiereu și un sfânt preot, ținând în mâini Evanghelia și privind la El, Îi arată în spatele lor mulțime de sfinți bărbați și femei, iar Hristos îi binecuvântează. În partea de-a stânga Lui, un dascăl, cu o mână Îi dă lui Hristos Evanghelia, iar cu alta arătându-i-o, îi grăiește: Iată ce este al Tău! (Erminia picturii bizantine).

Înmulțirea darurilor se adresează ucenicilor fideli care își împlinesc datoria.

Trăim într-o lume în care darurile, talanții și minele nu mai sunt apreciate! Dacă vedem vreun dar în semenii noștri, îndată îl osândim, îi găsim pricină. Datoria împlinită este răsplătită de Stăpânul, nu de oameni care au oricum păreri schimbătoare, diferite.

Sfântul Ioan Gură de Aur îi îndeamnă pe slujitorii Bisericii să-și facă datoria de păstori ai sufletului, să sfătuiască mereu, cu osârdie! Nu te-ar fi ascultat nimeni? Asta nu te privește! Datoria împlinită este răsplătită de Stăpânul a toate!

Omul din parabolă plecat departe este Dumnezeu, răbdarea Lui nemărginită, îngăduința către oameni, atitudinea lor față de El, iar mai presus de toate iubirea Lui. El pleacă departe și lasă slujitorilor deplina libertate. Slujitori suntem toți cei cu daruri puține sau multe care prețuim darul fundamental al vieții. Se cuvine să-I mulțumim necontenit Stăpânului a toate, Creatorului, pentru ce ne-a dăruit.

În Epistola I Corinteni, capitolul 12, apostolul Pavel ne învață: Râvniţi însă la darurile cele mai bune. Şi vă arăt încă o cale care le întrece pe toate. Cel mai mare dar este al iubirii. Cât de mult s-ar schimba lumea dacă iubirea noastră s-ar întâlni frecvent. Ce taină negrăită se cuprinde în iubirea lui Dumnezeu revărsată asupra oamenilor! Una dintre rugăciunile Bisericii ne spune că Dumnezeu pe cei drepți îi iubește și pe cei păcătoși îi miluiește. Așadar, tuturor ni s-a dăruit după milostivirea Stăpânului.

În Evanghelia după Sfântul Luca, capitolul 28, versetul 48, citim: Oricui i s-a dat mult, mult i se va cere și cui i s-a încredințat mult, mai mult i se va cere.

Apostolul Pavel zice: Prin harul lui Dumnezeu sunt ceea ce sunt (I Corinteni 10, 15), harul Lui care este în mine n-a fost în zadar și m-am ostenit mai mult decât toți, dar nu eu, ci harul lui Dumnezeu care este în mine.

Nu lăsați duhul să vă ducă dorul, ne sfătuia un cunoscut ierarh. Nu lăsați lucrerea duhului neauzită, faceți fapte vrednice de pocăință!

Evanghelia Duminicii a 16-a ne arată că ceea ce facem cu responsabilitate, atenție și dăruire este lucrare pentru veșnicie. Spuneau uneori semenii noștri: Plata în ceruri!, cea mai importantă, în perspectiva veșniciei, chiar dacă noi, uneori, o preferăm pe cea de pe pământ.

Activitatea pe care o înfăptuim, lucrarea fiecăruia, este, de fapt, răscumpărarea timpului. „Răscumpărați vremea, căci zilele sunt rele” (Efeseni 5, 16). Suntem împreună lucrători ai lui Dumnezeu (I Corinteni 3, 9), adică Dumnezeu împrumută mâinile noastre pentru a-Și împlini lucrarea în această viață.

Darurile primite de la Dumnezeu sunt numeroase, chiar dacă adeseori le negăm, uitând că Dumnezeu ne-a dăruit fiecăruia sălaș, cum oferă și păsărilor cerului cuiburi. Sănătatea, inteligența, puterea unor oameni de a sluji altora, bunătatea lor, dăruirea pe altarul comunității, unii chiar printr-o viață de sfințenie și iubire închinată lui Hristos. Sunt daruri de la Dumnezeu!

Sfântul apostol Pavel se întreabă: ***Ce lucru ai și nu l-ai primit? Iar dacă l-ai pri-mit, de ce te lauzi ca și când nu l-ai primit? (I Corinteni 4, 7)*** Suntem tentați să credem că totul se datorează nouă, școlilor, unor curente cărora ne înrobim, dar uităm că totul am primit de la Dumnezeu, de la care și prin care sunt toate…

Evanghelia Duminicii a 16-a după Rusalii ne îndeamnă la împlinirea cu atenție a datoriilor și la dorința de a înmulți darurile (talanții) pe care le-am primit de la Dumnezeu!

Să nu auzim în ziua răsplătirii Lui celei drepte cuvintele: Slugă vicleană și leneșă, ci slugă bună și credincioasă, peste puțin ai fost credincioasă, peste multe te voi pune, intră întru bucuria Domnului Tău!

Moment aniversar și comemorativ la Patriarhie: Oameni care au înmulțit talantul elogiați de PS Timotei

Sorin Ioniţe
07.02.2021

La slujba de duminică, PS Timotei Prahoveanul a vorbit în Catedrala Patriarhală despre Pilda Talanților. Spre finalul cuvântului său, ierarhul a oferit mai multe exemple de oameni care au înțeles mesajul acestei parabole și au încercat să-l pună în aplicare, adică au înmulțit talanții.

În această categorie i-a încadrat pe colegii noștri de la Ziarul Lumina, cotidian care a împlinit duminică 16 ani.

Talantul scris

„Într-o zi specială, doresc să adresez câteva cuvinte «talantului scris», așa după cum am citit într-un material publicat în «Lumina de Duminică». Ziarul Patriarhiei Române ne vorbește despre talantul scris care s-a adunat în acești 16 ani de când «Ziarul Lumina» apare în fiecare zi în Biserica Ortodoxă Română”.

„Talantul scris este unul dintre darurile lui Dumnezeu, iar în paginile «Ziarului Lumina» se regăsesc atât de mulți oameni care au încercat înmulțirea unui talant sau a unui talent, fie el și în stare incipientă. Talantul scris în acești 16 ani este închinat lui Dumnezeu, iar cei care citesc se pot folosi de un asemenea dar”, a spus Preasfinția sa.

Un om care a înmulțit în chip special talanții

Totodată, episcopul vicar al Arhiepiscopiei Bucureștilor a amintit și de comemorarea patriarhului Teoctist, oferindu-l exemplu de om muncitor al lui Dumnezeu care a înmulțit talanții.

„În această zi, în urmă cu 106 ani, s-a născut un om care a înmulțit în chip special darurile primite de la Dumnezeu, un om născut într-o familie cu mulți copii, din oameni săraci într-un sat în care, după propria lui mărturisire, atunci când ploua nici carele nu puteau intra”.

„Omul acesta, la vârsta de 13 ani a intrat în viața de mănăstire. A muncit mult, înmulțind talanții dăruiți de Dumnezeu: cumințenia, așezarea, buna lui rânduială, iubirea. Și a devenit slujitor al Bisericii: diacon, ieromonah, apoi episcop - aici, la București, apoi la Arad, la Craiova, la Iași și, din nou la București, ca patriarh”.

„În această zi a nașterii lui ne gândim la felul cum oamenii înțelepți înmulțesc darurile primite de la Dumnezeu. De aceea, ne rugăm Preamilostivului Dumnezeu să ne ajute ca în ziua răsplătirii lui celei drepte să nu ne arătăm ca slujitorul care a îngropat talantul. Să-i putem oferi cu mărinimie recunoștința noastră pentru investiția pe care Dumnezeu o face cu fiecare dintre noi”.

„Să ne străduim ca talanții primiți să rămână lucrători în viața noastră și a altora, bucurându-ne de darurile pe care Dumnezeu ni le oferă”, a fost îndemnul final al episcopului vicar Timotei Prahoveanul.

Preafericitul părinte Daniel, patriarhul Bisericii Ortodoxe Române - Pilda talanţilor

Evanghelia Duminicii a 16-a după Rusalii este una care îndeamnă pe oameni să facă milostenie, mai ales pe cei bogaţi, şi îi cheamă pe toţi la înmulţirea talanţilor sau a calităţilor proprii, pentru a simţi bucuria pe care le-o dăruieşte Hristos Domnul celor harnici şi darnici.

Pilda talanţilor are foarte multe înţelesuri duhovniceşti şi se referă nu numai la viaţa duhovnicească, ci şi la viaţa umană în general, la bucuria de a fi roditor, de a dezvolta sau de a cultiva talentul ori diferitele calităţi şi a le pune în slujba semenilor.

În mod deosebit remarcăm că Dumnezeu diferenţiază darurile, nu dăruieşte tuturor oamenilor acelaşi număr de talanţi: unora le dăruieşte mai puţini, iar altora le dăruieşte mai mulţi, ceea ce înseamnă că Dumnezeu cunoaşte puterea fiecăruia dintre oameni de a înmulţi talanţii şi, în acelaşi timp, doreşte ca oamenii să conlucreze şi să ajute din proprie iniţiativă pe cei care au nevoie de ajutorul lor.

Cu alte cuvinte, în viaţa oamenilor darurile sunt împărţite şi diversificate. De pildă, nu toţi oamenii au aceeaşi înclinaţie pentru aceeaşi meserie. Dacă toţi ar avea înclinaţia de a fi brutari şi nu ar mai exista oameni cu înclinaţia de a fi pantofari, atunci înseamnă că nu s-ar mai putea ajuta oamenii unii pe alţii în mod complementar. Sau dacă toţi ar fi profesori, ori dacă toţi ar fi muncitori în agricultură, nu ar mai fi specialişti în alte domenii. Deci, complementaritatea

darurilor este o bază solidă pentru organizarea cooperării şi a solidarităţii între oameni, dar şi pentru a fi apreciată bogăţia talentelor deosebite, dăruite oamenilor de Dumnezeu - Dăruitorul.

Darurile împărţite în mod diferit ca număr, fel şi intensitate sunt purtătoare de bucurie, dar şi purtătoare de responsabilitate: de bucurie, dacă au fost înmulţite darurile primite de om prin naşterea sa după trup sau prin naşterea sa după Duhul, adică la Botez. ***Darurile sau harismele sunt purtătoare de responsabilitate, deoarece aceste daruri sunt primite, nu hotărâte de voinţa proprie a persoanei umane care le are. Ele sunt oferite de Dumnezeu pentru a fi cultivate şi înmulţite în favoarea celor mulţi, a comunităţii umane.*** Cei ce nu înmulţesc darurile primite de la Dumnezeu vor pierde lumina comuniunii cu El: "Iar pe sluga netrebnică aruncaţi-o în întunericul cel mai din afară“ (Matei 25, 30).

Remarcăm în mod deosebit în Evanghelia de astăzi că cei care au înmulţit talanţii i-au înmulţit proporţional cu ceea ce au primit: cel care a primit cinci talanţi i-a înmulţit şi a dobândit zece talanţi, adică a dublat numărul lor; cel care a primit doi talanţi a dublat numărul lor şi a ajuns la patru talanţi, iar cel care a primit unul, fiind "slugă vicleană şi leneşă“ (Matei 25, 26), a îngropat talantul; nu l-a cheltuit, dar nici nu l-a înmulţit. Mai vedem că Stăpânul său Domnul talanţilor dăruieşte aceeaşi răsplată celui care a obţinut zece talanţi din cinci talanţi şi celui care a obţinut patru talanţi din doi talanţi: "Slugă bună şi credincioasă, peste puţine (daruri) ai fost credincioasă, peste multe te voi pune!“(Matei 25, 21), adică, deoarece ai înmulţit darurile primite pe pământ, îţi voi da mai multe daruri în ceruri. De aceea, îi spune: "Intră în bucuria domnului tău!“ (Matei 25, 23). Aceasta înseamnă: intră în bucuria Domnului Cel ce dăruieşte calităţi oamenilor pentru ca ele să fie cultivate şi înmulţite, spre binele comunităţii.

Vedem, aşadar, deodată, principiul proporţionalităţii în cultivarea darurilor primite şi principiul plinătăţii în retribuţia pentru osteneală. Prin urmare, ajunge la bucuria deplinătăţii rodirii atât cel care a primit mai puţin, cât şi cel care a primit mai mult, întrucât cel care a primit mai mult are datoria să ofere mai mult. Deci, responsabilitatea omului creşte în raport cu darurile primite. De aceea, nu trebuie ca oamenii să îi invidieze pe semenii lor care au daruri multe, pentru că aceştia au o răspundere mai mare decât cei care au daruri mai puţine. În această privinţă, Hristos Domnul spune: "Oricui i s-a dat mult, mult i se va cere, şi cui i s-a încredinţat mult, mai mult i se va cere“ (Luca 12, 48).

Deci, ***prima învăţătură din Evanghelia de astăzi este aceea a dreptăţii lui Dumnezeu şi a înţelepciunii Lui, întrucât El nu cere omului ceea ce nu poate face, adică nu cere nimănui peste măsură, ci El cere ca omul să facă roditor***

după posibilităţile sale talanţii sau calităţile pe care le-a primit. Prin urmare, bucuria Stăpânului este aceeaşi şi pentru cel care din doi talanţi a făcut patru, şi pentru cel care din cinci a făcut zece. El se bucură de hărnicia fiecăruia, dacă hărnicia lui este totală, adică fără umbră de lene şi de viclenie.

Pe cel de-al treilea om, adică pe cel care nu a înmulţit talantul, Stăpânul nu l-a felicitat, nu i-a zis: "Intră în bucuria Stăpânului tău!“ (Matei 25, 23), ci i-a spus: "Slugă vicleană şi leneşă, ştiai că secer unde n-am semănat şi adun de unde n-am împrăştiat? Se cuvenea deci ca tu să pui banii Mei la zarafi (schimbătorii de bani) şi eu, venind, aş fi luat ce este al meu cu dobândă.“ (Matei 25, 26-27). Prin aceasta Mântuitorul Hristos vrea să ne arate că Dumnezeu nu este mulţumit dacă omul ţine doar pentru sine calităţile pe care le are, ci trebuie să le pună în slujba semenilor săi. Aici, schimbătorii de bani sau zarafii nu trebuie înţeleşi în mod financiar sau bancar, ci în sens duhovnicesc, ca fiind toţi oamenii cărora li se face binele, adică sunt ajutaţi de semenii lor talentaţi sau pricepuţi, harnici şi darnici.

Când un profesor talentat cultivă talentul său cu multă osteneală ori cu multă dăruire de sine şi îi formează pe copii sau pe tineri într-o anumită disciplină de studiu sau profesie, iar ei devin, la rândul lor, oameni pricepuţi, profesionişti, specialişti, experţi, atunci el se bucură de roadele muncii sale, de înmulţirea talanţilor. "Profesorul bun, care înmulţeşte talantul, nu moare când este pus în mormânt, ci când moare ultimul său ucenic“ - spunea marele profesor Teodor M. Popescu. Dar şi ucenicul lui, dacă formează alţi ucenici buni, aceştia continuă bunătatea şi priceperea profesorilor buni din generaţie în generaţie.

Când un medic bun tratează mulţi pacienţi şi îi vindecă, el le prelungeşte viaţa şi aduce bucurie familiei, care simte că binecuvântarea lui Dumnezeu a venit prin medicul priceput şi bun. Astfel, bucuria cea mai mare este aceea de-a fi adus bucurie celor întristaţi şi neajutoraţi.

Deci, ***darurile pe care oamenii le-au primit de la Dumnezeu se înmulţesc prin dăruirea de sine faţă de semenii lor.***

De aceea, Sfântul Ioan Gură de Aur, tâlcuind aceasta pildă a talanţilor, a spus: "Ai văzut că cel care a primit doi a făcut patru talanţi, cel care a primit cinci a înmulţit şi a obţinut zece, adică îndoit. Iar acest îndoit înseamnă eu şi semenul meu: eu înmulţesc talanţii numai când ofer darul priceperii mele pentru semenii mei, pentru oamenii din jurul meu“. Aceasta înseamnă "i-a înmulţit îndoit, i-a dublat“, adică nu i-a păstrat numai pentru sine, ci i-a pus în slujba aproapelui său.

De pildă, talentul şi vocaţia de a fi mamă sau de a fi tată se arată prin dăruirea jertfelnică de sine a părinţilor în creşterea copiilor; nu doar în creşterea biologică, ci şi în creşterea lor spirituală şi culturală, în educaţia dată lor. Prin analogie, în viaţa duhovnicească din mănăstiri, un părinte duhovnicesc care formează ucenici sau fii duhovniceşti ai credinţei în Hristos înmulţeşte darul povăţuirii şi al rugăciunii pentru ei,darul cuvântului ziditor şi pilda faptei bune pentru cei din jurul său.

De asemenea, un preot de parohie care înmulţeşte darul cuvântului ziditor de suflete şi al păstoririi duhovniceşti pe calea mântuirii credincioşilor intră în bucuria comuniunii cu Dumnezeu împreună cu păstoriţii săi.

În concluzie, reţinem că cea mai mare bucurie binecuvântată de Dumnezeu este înmulţirea darurilor primite de la El. Iar această înmulţire a darurilor presupune smerenie şi hărnicie, nu mândrie şi lenevire, dar mai ales iubire de Dumnezeu şi de aproapele. Dacă talanţii cuiva sunt înmulţiţi în folosul comunităţii umane, cel talentat aduce bucurie lui Dumnezeu şi semenilor lui. Aşadar, bucuria din Evanghelia de astăzi este bucuria hărniciei şi a dărniciei, bucuria rodirii prin dăruirea de sine, bucuria celui care a făcut mult bine altora, asemănându-se astfel cu Dumnezeu Cel Multmilostiv. Numai această bucurie a rodirii este bucuria deplină în viaţa unei persoane şi a unei comunităţi umane.

Să ne rugăm Domnului Iisus Hristos să ne dăruiască tuturor bucuria de a fi chemaţi şi onoraţi de El cu aceste cuvinte: "Bine, slugă bună şi credincioasă, peste puţine (daruri) ai fost credincioasă, peste multe te voi pune; intră în bucuria domnului tău!“ (Matei 25, 21), spre slava lui Dumnezeu şi spre a noastră mântuire. Amin!

„Iubirea milostivă, forma completă de înmulţire a talanţilor”

Arhid. Ştefan Sfarghie
- 07 feb, 2021

În Duminica a 16-a după Rusalii, în Biserica Ortodoxă a fost citit în cadrul Sfintei Liturghii pasajul evanghelic de la Sfântul evanghelist Matei, capitolul 25, versetele de la 14 la 30, în care este relatată Pilda talanţilor. Cu această ocazie, Preafericitul părinte patriarh Daniel a rostit un cuvânt de învăţătură în Paraclisul istoric „Sfântul mare mucenic Gheorghe” din Reşedinţa Patriarhală, în care a reliefat că înmulţirea talanţilor este binele pe care îl facem oamenilor din jurul nostru.

Preafericitul părinte Daniel, patriarhul României, a explicat faptul că Pilda talanţilor se referă atât la viaţa pământească a oamenilor, cât şi la viaţa spirituală sau duhovnicească. *„Cel care împarte talanţii, stăpânul, care este numit un om oarecare, este Dumnezeu, Cel cu nume multe şi Cel fără de nume, căci El este mai presus de orice nume. El dăruieşte fiecărui om calităţi sau talente diferite şi cere de la fiecare om să le înmulţească. Talanţii, adică talentele sau calităţile sufleteşti ale fiecărei persoane umane, sunt daruri de la Dumnezeu. El distribuie aceste daruri în mod diversificat, în mod proporţional cu puterea fiecărui om de a înmulţi darurile primite, fie prin naştere, fie prin naşterea din nou, care este Botezul. Darurile primite din naşterea după trup sau cele primite de la Botez trebuie înmulţite, făcute roditoare. Evanghelia ne arată că rodirea sau înmulţirea talanţilor, adică a talentelor, a calităţilor, se face prin punerea acestora în folosul sau în slujba semenilor noştri”,* a spus părintele patriarh Daniel.

Întâistătătorul Bisericii noastre a subliniat că darurile sau talentele primite de la Dumnezeu aduc bucurie oamenilor, însă ele sunt în acelaşi timp şi o responsabilitate. *„Dăruitorul Dumnezeu cere omului la sfârşitul vieţii sale să arate cum a înmulţit darurile primite, dacă le-a pus sau nu în slujba semenilor ca să fie înmulţite, sau dacă au fost îngropate. Cel care a îngropat talantul este numit în Evanghelia de astăzi «slugă vicleană şi leneşă» (Matei 25, 26). De ce este sluga aceasta vicleană? Pentru că încearcă să se scuze, să păcălească, să deruteze pe stăpânul de la care a primit talantul. Încercarea de a-l lăuda pe stăpân că poate face minuni şi înmulţi talanţii fără ca slujitorul să muncească arată viclenia slugii, iar lenea este că a îngropat talantul ca să nu se ostenească, să nu facă nici un efort intelectual sau fizic pentru a-l înmulţi”.*

În continuare, Preafericirea sa a explicat semnificaţia expresiei „întunericul cel mai din afară” (Matei 25, 30): *„Înseamnă pierderea luminii şi a bucuriei comuniunii omului cu Dumnezeu. Când este aruncată sluga leneşă şi vicleană în întunericul cel mai din afară, înseamnă că ea este o slugă incapabilă să intre în comuniunea de iubire şi de bucurie cu Dumnezeu, Dăruitorul talanţilor, tocmai pentru că este nesinceră şi leneşă. Vedem că Evanghelia cunoaşte o singură bucurie: bucuria roadelor sau bucuria rodirii, a înmulţirii talanţilor”.*

Părintele patriarh Daniel a evidenţiat apoi că în gândirea dăruitorului operează principiul proporţionalităţii. *„Cel care a primit cinci talanţi a dublat numărul talanţilor. La fel şi cel care a primit doi talanţi. Acest dublu este interpretat de Sfântul Ioan Gură de Aur, tâlcuind pilda talanţilor, astfel: Ai văzut că cel care a primit doi a făcut patru talanţi. Cel care a primit cinci a înmulţit şi a obţinut zece, adică îndoit. Iar acest îndoit înseamnă eu şi semenul meu. Eu înmulţesc talanţii numai când ofer darul priceperii mele pentru semenii mei, pentru oamenii din jurul meu. Acest dublu sau acest îndoit se referă, spune Sfântul Ioan Gură de Aur, la relaţia noastră cu semenii. Când punem talentul nostru, priceperea noastră, calităţile noastre sufleteşti şi trupeşti în folosul semenilor, atunci înmulţim talanţii în mod proporţional cu ceea ce am primit”.*

De asemenea, patriarhul României a explicat faptul că Dumnezeu fiind drept nu cere ca omul să înmulţească talanţii mai presus de puterea sa, ci în mod proporţional cu ceea ce a primit. Totodată, a precizat că Dumnezeu distribuie talanţii în mod diferit pentru ca oamenii să poată conlucra, pentru ca ei să aibă nevoie unii de alţii. *„Unul are înclinaţia sau talentul de a fi păstor de animale, altul de a fi agricultor, meşteşugar, brutar, pantofar etc. Aşa vedem că înclinaţiile sau talentele oamenilor sunt diferite, încât, dacă fiecare înmulţeşte calităţile primite, ajunge să se bucure de faptul că produce bucurie altora prin lucrarea sa. Un profesor care formează elevi sau studenţi cu toată priceperea, cu toată competenţa şi cu toată dăruirea de sine se bucură când vede că elevii sau studenţii lui învaţă bine şi ajung oameni mari şi de folos societăţii. (...) Un*

medic care a înmulţit talanţii, care a studiat mult, a lucrat cu multă respon-sabilitate şi dărnicie şi a devenit un doctor talentat, harnic şi bun, aduce multă bucurie oamenilor redându-le sănătatea celor bolnavi, aducând speranţă celor care se temeau că nu se mai vindecă. Punerea în folosul altora a talentelor cul-tivate, înmulţite aduce bucuria comuniunii cu semenii şi cu Dumnezeu. Un preot bun, un duhovnic bun, care formează fii şi fiice duhovniceşti, care formează tinerii să devină preoţi ai Bisericii, înmulţeşte darurile şi produce bucurie pen-tru comunitate, pentru societate şi pentru popor. (...) Iubirea smerită şi milo-stivă arătată semenilor este forma completă de înmulţire a talanţilor”, a precizat Preafericitul părinte patriarh Daniel.

Patriarhul: Talentul trebuie să rodească. O parabolă atât despre viața socială, cât și despre cea spirituală

Sorin Ioniţe
07.02.2021

Preafericitul părinte patriarh Daniel a vorbit duminică despre Pilda Talanților. El a spus că această parabolă este plină de învățături și se referă atât la viața obișnuită a oamenilor, cât și la viața spirituală.

„Calitățile sufletești ale fiecărei persoane umane sunt daruri de la Dumnezeu. Dumnezeu distribuie aceste daruri în mod diversificat și proporțional cu puterea fiecărui om de a înmulți darurile, talanții sau calitățile primite fie prin naștere, fie prin Botez, care este nașterea de a doua. Aceste daruri trebuie înmulțite, făcute roditoare”, este ideea principală a parabolei.

„Fiecare este bucuros de talentul, de calitățile și de înzestrarea naturală sau spirituală pe care i-a dăruit-o Dumnezeu. În același timp însă aceste daruri înseamnă și o responsabilitate”, a spus patriarhul.

„Pentru că Dăruitorul - Dumnezeu cere omului la sfârșitul vieții sale să arate cum a înmulțit darurile primite, dacă le-a pus sau nu în slujba semenilor ca să fie înmulțite, sau dacă au fost îngropate”.

O singură bucurie

Cel care a îngropat talantul, în parabola amintită, este numit viclean și leneș. De ce? „Pentru că încearcă să se scuze, să păcălească pe Stăpânul de la care a

primit talantul: «Știam că ești om aspru, care seceri unde n-ai semănat și aduni de unde n-ai împrăștiat. De aceea, temându-mă, m-am dus de am ascuns talantul tău în pământ»”.

Talantul i-a fost luat, dat celui cu zece talanți, iar sluga leneșă a fost aruncată „în întunericul cel mai din afară unde va fi plângerea și scrâșnirea dinților” - Acest lucru semnifică pierderea comuniunii omului cu Dumnezeu a semnalat părintele Patriarh. *„Este o slugă incapabilă să intre în comuniunea de iubire, de bucurie cu Dumnezeu - Dăruitorul tocmai pentru că este nesinceră, adică vicleană, dar și leneșă”.*

„Vedem că Evanghelia cunoaște o singură bucurie: Bucuria rodirii”, a subliniat PF Daniel.

Principiul proporționalității

Patriarhul Daniel a mai observat că în gândirea Dăruitorului operează gândirea proporționalității: cel care a primit 5 talanți a câștigat 10, înmulțindu-i, iar cel care a primit 2, a câștigat 4. Au dublat numărul talanților. Vorbind despre acest „dublu”, Preafericirea sa a amintit explicația Sfântului Ioan Gură de Aur: *„Ai văzut că cel care a primit doi a făcut patru talanți, cel care a primit cinci a înmulțit și a obținut zece, adică îndoit. Acest îndoit înseamnă eu și semenul meu. Eu înmulțesc talanții numai când ofer darul priceperii mele pentru semenii mei, pentru oamenii din jurul meu”* (Sfântul Ioan Gură de Aur).

Principiul egalității

„Când ne uităm însă la modul cum se adresează Stăpânul celor care au înmulțit talanții vedem că folosește aceeași formulă: «Bine, slugă bună și credincioasă! Peste puține daruri ai fost credincios, peste multe te voi pune; intră întru bucuria domnului tău». Aceste cuvinte le spune atât celui care a făcut din cinci zece, cât și celui care a făcut din doi patru talanți”.

„Aici vedem principiul egalității în ceea ce privește răsplătirea sau aprecierea. Dumnezeu este drept. Nu cere ca omul să înmulțească talanții mai presus de puterea sa, ci în mod proporțional cu ceea ce a primit”, a spus părintele patriarh.

Viața social

Mai departe, patriarhul a explicat că Dumnezeu distribuie talanții în mod diferit pentru ca oamenii să poată conlucra, să aibă nevoie unii de alții.

„Ei au nevoie unii de alții încât prin diferențierea talanților se oferă bază solidă spre cooperare, conlucrare și spre o comuniune a oamenilor”.

„Unul are înclinația de a fi păstor de animale sau agricultor, altul de a fi meșteșugar, altul brutar, altul pantofar”, a detaliat părintele patriarh. *„Și așa vedem că înclinațiile, talentele, calitățile sau predispozițiile oamenilor sunt diferite încât dacă fiecare înmulțește calitățile primite ajunge să se bucure de faptul că produce bucurie altora prin lucrarea sa”.*

Totodată, Preafericirea sa a venit cu exemplul profesorilor sau duhovnicilor care formează oameni buni și împărțind astfel talantul lor ajută societatea.

„Cu cât sunt mai mulți oameni talentați, harnici și darnici, pricepuți și generoși, cu atât se produce mai multă bucurie în comunitate sau în societate”.

„Dacă dorim să rezumăm această înțelegere duhovnicească a Evangheliei de azi, am putea spune că înmulțirea talanților înseamnă iubire milostivă și smerită arătată sau dăruită semenilor din jurul nostru”.

„Evanghelia de astăzi este un îndemn la milostenie, la ajutorarea semenilor noștri prin dăruire de sine, prin punerea priceperii sau talentului nostru în folosul lor”, a spus la final patriarhul României.

PF Daniel a participat la Sfânta Liturghie duminică, 07.02.2021, în Paraclisul „Sfântul Gheorghe” al Reședinței Patriarhale. ©Ziarul Lumina

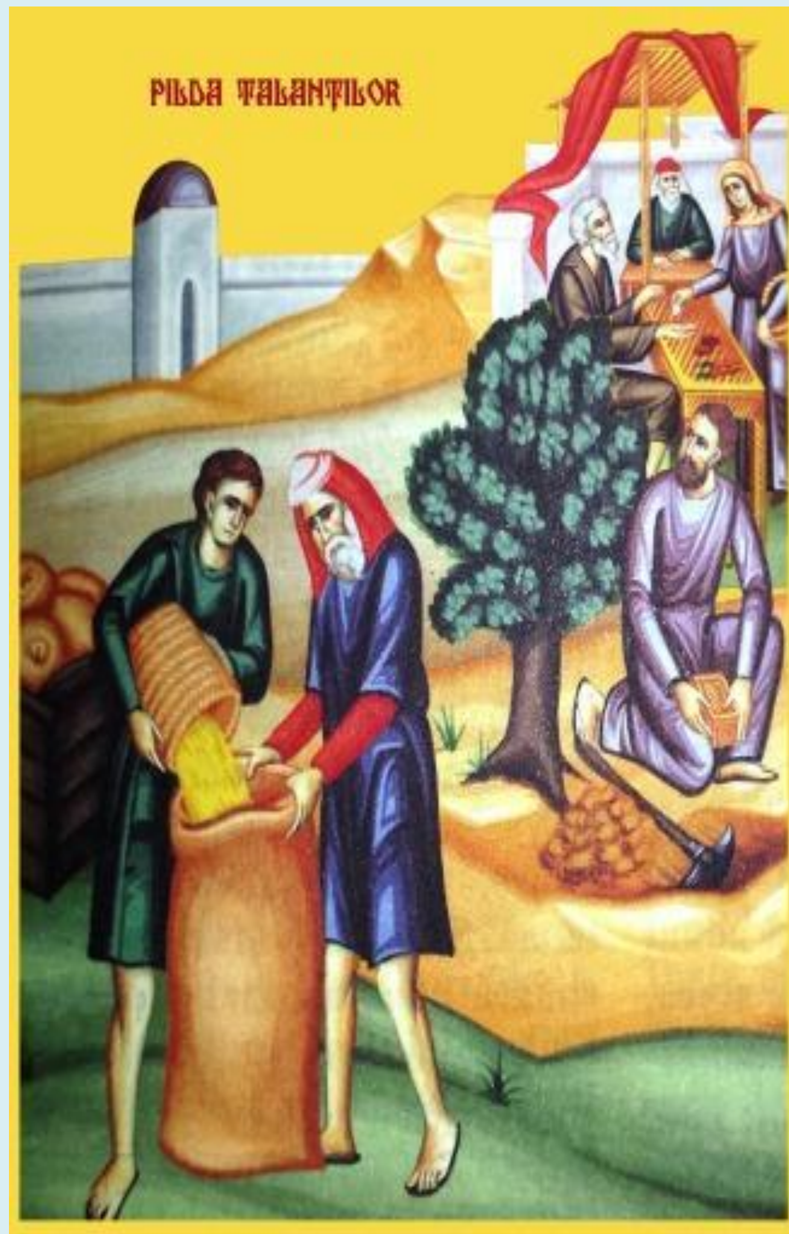
Talantul în epoca Mântuitorului Iisus Hristos era o cantitate mare de argint sau de aur. Talantul de argint avea în jur de 43-45 kg, iar un talant de aur avea peste 49 kg. Pilda Talanților este prezentată la Matei 25:14-30.

Icoane

Duminica a 16-a după Rusalii
(Pilda talanţilor)
articole icoane predici video comentarii patristice

PILDA TALANTILOR
MATEI, XXV, 14-30.
SERVITORUL CU 5 TALANTI
SERVITORUL CU 1 TALANT
SERVITORUL CU 2 TALANTI

THE PARABLE OF THE TALENTS.
MATT. XXV.

PILDA TALANTILOR

